

KT01 Flytning af Vintertjenesten på grund af metrobyggeri (Need to risiko)

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

Kategorisering	
Need to	x
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Københavns Kommune står over for en driftskritisk udfordring fra 2027, idet vintertjenestens hovedkvarter på Amager Strandvej 3 skal fraflyttes som følge af aftalen om placering af Metroselskabets kommende klargøringscenter til M5-linjen.

Budgetnotatet indeholder flytning og anlæg af en ny driftsplads for vinterberedskabet fra Amager Strandvej 3 til et areal ved Vindmøllevej. Metrobyggeriet af M5-linjen overtager fra 1. maj 2028 det areal, som i dag udgør den nødvendige driftsplads for vinterberedskabet. Vintertjenesten skal være flyttet og klar til drift efter vintersæsonen 2027/2028. Hvis vintertjenesten ikke er klar til sæsonstart fra 1. oktober 2028, vil det ikke være muligt at gennemføre saltning, snerydning og glatførebekæmpelse i vinterhalvåret 2028-2029.

Økonomiforvaltningen har været i dialog med Metroselskabet om etableringen af klargøringscenteret til den kommende metrolinje M5 samt hovedbyggepladsen for metrobyggeriet på Amager Strandvej 3. På baggrund af nødvendige krav til en driftsplads for vintertjenesten har Økonomiforvaltningen stået for at identificere egnede grunde til en ny placering. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har herefter afdækket de tekniske, miljømæssige, økonomiske og tidsmæssige forhold ved en flytning af driftspladsen.

Need to risiko

Initiativet er en need to-risiko, idet behovet for at flytte driftspladsen skyldes en udefrakommende begivenhed. Etableringen af Metroselskabets kommende klargøringscenter til M5-linjen medfører, at vintertjenestens driftsplads på Amager Strandvej 3 skal fraflyttes før den 1. maj 2028. Desuden vil det kun være muligt at gennemføre vinterberedskabet i vinterhalvåret 2028-2029, hvis vintertjenesten er klar til sæsonstart i 2028, hvilket forudsætter en stram tidsplan og tidlig myndighedsdialog.

Vintertjenesten sikrer, at vejene i Københavns Kommune er farbare året rundt. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen står derfor over for en driftskritisk og akut udfordring i forbindelse med fraflytning af vintertjenestens hovedkvarter på Amager Strandvej 3. By og Havn og Økonomiforvaltningen har udpeget et areal ved Vindmøllevej, hvortil vinterberedskabets driftsplads kan flyttes. Budgetnotatet omfatter anlæg af en ny driftsplads på Vindmøllevej til vintertjenestens aktiviteter. Projektering, anlæg af ny driftsplads samt den medfølgende flytning estimeres til 57,0 mio. kr.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 57,0 mio. kr. i perioden 2026-2028 til flytning af vintertjenesten, herunder anlæg af en ny driftsplads på et 11.000 m² stort areal ved Vindmøllevej.
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,6 mio. kr. i 2026, 3,1 mio. kr. i 2027, 2,0 mio. kr. i 2028 og 1,4 mio. kr. årligt i perioden 2029-2036 på service til lejeudgift til By og Havn samt reservere depositum på 0,8 mio. kr. til By og Havn.
- Der skal træffes beslutning om at indgå følgende hensigtserklæring: "Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen indleder dialog med By og Havn med henblik på at afklare muligheden for at købe grunden som permanent plads til vintertjenesten, eller alternativt at der findes en anden permanent placering til vintertjenesten i Østhavnen eller på Amager".

Indhold

Borgerrepræsentationen besluttede den 3. november 2025 at give tilladelse efter § 25 i Miljøvurderingsloven til anlæg af første etape af Metro M5 under forudsætning af Folketingets vedtagelse af en anlægslov om Metro M5. I aftalen med staten er der ikke medregnet finansiering til flytning af Københavns Kommunes driftskritiske vinterberedskab. Økonomiforvaltningen har på den baggrund afsøgt grunde i indenfor det geografiske behovsområde Amager med henblik på en konkret lokalisering af en ny driftsplads.

I forbindelse med håndtering af mindreforbrug på service i 2025 blev der afsat 0,5 mio. kr. til en foranalyse af vintertjenesten (BR 18. september 2025). Foranalysen viser, at det er muligt at flytte driftspladsen til arealet ved Vindmøllevej, som er ejet af By og Havn.

Økonomiforvaltningen har haft forskellige arealer i spil på Amager, men har ultimo 2025 udpeget en ny mulig grund, der er ejet af By og Havn ved Vindmøllevej. Der er tale om en midlertidig placering. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har herefter alene undersøgt mulighederne for anlæg på arealet.

Vintertjenesten udgør en driftskritisk funktion for byen og er en forudsætning for kommunens samlede vinterberedskab. Opgaverne omfatter bl.a. snerydning og saltning af offentlige veje. Vintertjenesten forudsætter faciliteter som saltmagasin, vaskepladser, saltlagpåfyldning, kontorpavilloner, garage til maskiner, belysning samt ind- og udkørsler. Pladsen indrettes med asfaltbelægning og belysning af hensyn til tunge køretøjer, arbejdsmiljøkrav og afvanding. Der forventes behov for tilslutning til eksisterende kloak-, vand- og elforsyning ved Vindmøllevej. Hvis vintertjenesten ikke er klar til sæsonstart i 2028, vil det ikke være muligt at gennemføre vinterberedskabet i vinterhalvåret 2028-2029.

Den nuværende driftsplads for vintertjenesten anvendes som sorteringsplads for op til 15.000 herreløse cykler årligt. Denne funktion omplaceres til et ca. 1.600 m² stort areal på Blushøjvej 15, for at kunne tilpasse den nye driftsplads til det fremtidige metrobyggeri. Udgifterne til omplaceringen afholdes inden for projektet. Der kan i fremtiden opstå et behov for at flytte fra Blushøjvej 15, fordi grunden er købt med henblik på at muliggøre en gang- og cykeltunnel mellem Blushøjvej og Valby Idrætspark. Det er muliggjort i den nuværende lokalplan for Valby Idrætspark, tidsplanen er dog ukendt, da der ikke er afsat finansiering til projektet.

Den nuværende driftsplads for vintertjenesten anvendes også som depot for byinventar. Forvaltningen etablerer et mere enkelt depot for byinventar på den nye driftsplads med indhegning og grusbelagte kørearealer og uden afvanding.

Arealet på Vindmøllevej er en del af et større samlet areal på ca. 22.000 m², som deles mellem Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen og Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen. Økonomiforvaltningen undersøger muligheden for at indgå en uopsigelig lejekontrakt med By og Havn i minimum 10 år.

Vintertjenestens nye driftsplads vil rumme ca. 11.000 m², som går til vintertjenesten inkl. en mindre del til byinventar. Projektering, anlæg af en ny driftsplads og flytning koster 57,0 mio. kr. og lejeudgift på 3,1 mio. kr. i 2027, 2,0 mio. kr. i 2028 og 1,4 mio. kr. årligt fra 2029-2036 på service til By og Havn. Lejekontrakten er forhandlet mellem Økonomiforvaltningen og By og Havn. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltning hæfter for betaling af lejen i hele perioden. I budgetnotatet er modregnet besparelse for bortfald af lejeudgifter på eksisterende driftsplads fra maj 2028, når forvaltningen fraflytter Amager Strandvej 3.

Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen har ligeledes fået udpeget et nyt areal af Økonomiforvaltningen og på den baggrund udarbejdet budgetnotat: 'B101 Etablering af midlertidig indkvartering på Vindmøllevej og flyt af beboere fra Amager Strandvej (Need to) til Overførelssagen 2025/26 om finansiering til opsætning af pavilloner på Vindmøllevej med henblik på flytning og indkvartering af fordrevne ukrainere som følge af metrobyggeriet, der medfører fraflytning af den nuværende placering på Amager Strandvej 3. Pavillonboligerne forventes at udgøre et areal på 11.200 m² af det samlede jordlod på Vindmøllevej.

Der er fokus på genanvendelse af udstyr og bygninger fra det eksisterende anlæg for at reducere anlægsudgifterne og tage højde for, at den forventede levetid for den nye driftsplads er minimum 10 år. Herefter indgår arealet i byudviklingen af Østhavnen, og vintertjenesten skal forventeligt flytte igen. En eventuel fremtidig flytning efter ca. 10 år er ikke omfattet af dette budgetnotat.

Projekterne er need to-initiativer med en indbyrdes arealmæssig og tidsmæssig afhængighed, hvilket forudsætter tæt koordinering i den videre planlægning og disponering af arealet.

Begge projekter skal fraflyttes Amager Strandvej 3 som følge af aftalen om placering af Metroselskabets kommende klargøringscenter til M5-linjen. Ved fraflytning skal arealet afleveres ryddet og uden yderligere forurening. Der er i projektet og anlægsøkonomien taget højde for risiko for forurening fra salt- og olieudslip.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser

Arealet er præget af tilfældig beplantning med græs, buske og ca. 25 mindre træer, som skal ryddes for at give plads til den nye vinterplads.

Konsekvenser for træer

Initiativ	Træer i projektområdet før anlægsprojekt	Forventet antal træer, der fældes	Forventet antal nye træer, der plantes	Forventet antal træer i projektområdet efter anlægsprojekt
Initiativ	25	25	0	0

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til finansiering af flytning og anlæg af vinterberedskabets driftsplads fra Amager Strandvej 3 til Vindmøllevej som følge af metrobyggeri.

Der afsættes:

- 57,0 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til flytning og anlæg af vinterberedskabets driftsplads fra Amager Strandvej 3 til Vindmøllevvej.
- 1,6 mio. kr. i 2026, 3,1 mio. kr. i 2027, 2,0 mio. kr. i 2028 og 1,4 mio. kr. årligt i perioden 2029-2036 til lejeudgift til By & Havn.
- 0,8 mio. kr. reserveres til depositum til By og Havn for leje af grunden.

Derudover er parterne enige om, at Økonomiforvaltningen indleder dialog med By og Havn med henblik på at afklare muligheden for at købe grunden som permanent plads til vintertjenesten, eller alternativt at der findes en anden permanent placering til vintertjenesten i Østhavnen eller på Amager.”

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029- 2036, i alt	i alt
- Anlæg flytning af vinterberedskabets driftsplads	Anlæg	7.100	37.800	12.100		57.000
- Lejeudgift	Service	1.562	3.124	1.984	11.304	17.974
- Depositum	Finansposter	781			-781	0
Udgifter i alt (netto)		9.443	40.924	14.084	10.523	74.974
Deponering	Finansposter	5.022				5.022

Lokaludvalgets bemærkninger

Amager Øst Lokaludvalg har haft budgetnotatet i høring og havde ingen bemærkninger.

Klimapåvirkning

Tabel 2. Skønnet livscyklusvurdering af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. m ² pr. år (kg CO ₂ e/ m ² /år)	Udledning pr. år (ton CO ₂ e/år)	Samlet udledning (minimum maksimum ton CO ₂ e)
Anlæg af KT01: Flytning af vintertjenesten	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	526 - 879

Risikovurdering og proces

Projektet har en stram tidsplan, som medfører, at projektering og etablering af den nye driftsplads skal gennemføres i et hurtigere tempo. Dette påvirker anlægsøkonomien og indebærer en række tidsmæssige og økonomiske risici, som er indarbejdet i projektets økonomi og tidsplan. Derudover forudsætter projektet en række myndighedstilladelser og screeninger, der kan påvirke tidsplanen. Forsinkelser vil øge risikoen for forcerede anlægsarbejder, midlertidige løsninger og dermed væsentlige meromkostninger.

ØKF har vurderet, at en vinterplads med oplag m.v. er i overensstemmelse med kommuneplanens rammebestemmelser for området, hvorfor der ikke er behov for en lokalplan.

Arealet ved Vindmøllevej består af fyldjord med usikker bæreevne. Hvis efterfølgende geotekniske undersøgelser viser, at direkte fundering ikke er tilstrækkelig, kan pælefundering blive nødvendig. Dette vil medføre ændringer i projekteringen, yderligere myndighedsgodkendelser, forlænget udførelsestid samt meromkostninger.

Risiciene er samlet set knyttet til tidsmæssige forskydninger, som kan udløse behov for forcerede løsninger, midlertidige faciliteter og ekstra anlægsarbejder. For at reducere risici lægges der vægt på tidlig og løbende myndighedsdialog, hurtig afklaring af mulighederne for genbrug af eksisterende faciliteter samt planlægning af overlap mellem eksisterende og ny driftsplads for at sikre vinterberedskabet.

Den samlede risikovurdering er, at anlægsprojektet er komplekst og forbundet med væsentlige usikkerheder vedrørende jordbundsforhold, genbrug af eksisterende faciliteter og den stramme tidsplan. På den baggrund er der indarbejdet et risikotillæg på 20 % af anlægsomkostningerne.

Tidligere afsatte midler

I forbindelse med håndtering af mindreforbrug på service i 2025 blev der givet 0,5 mio. kr. til en foranalyse af vintertjenesten (ØU 26.08.2025).

1.000 kr., løbende p/1	2025	2026
ØU 26.08.2025 (Service)	500	
Afsatte midler i alt	500	0

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029-2036	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	3.500	2.860	1.000		7.360
Udførsel	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	500	32.390	10.200		43.090
Byggherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	3.100	2.550	900		6.550
Anlægsudgifter i alt					7.100	37.800	12.100	0	57.000
Afledt drift og vedligehold									
Lejeudgift (2026-2036)	KTU	1000 - Ordinær drift		Ja	1.562	3.124	1.984	11.304	17.974
Afledte serviceudgifter i alt					1.562	3.124	1.984	11.304	17.974

Tabel 4. Finansposter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029-2036	I alt
Depositum	ØU	2500 - Finansposter	U	Ja	781			-781	0
Deponering	ØU	2500 - Finansposter	U	Ja	5.022				5.022
Finansposter i alt					5.803	0	0	-781	5.022

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☒	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Vindmøllevej										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD	X	
IT-projekt (KIT)		X

KF001 Genhusning af Njalsgården (rettidig omhu)

Resume

Der søges om midler til genhusningsløsning af KTF-medarbejdere som følge af Københavns Ejendomme (KEJD) vedligeholdelsesaktiviteter i Njalsgården. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens (KTF) investeringsforslag om arealoptimering (BC24) samt KTF's interne lån til indvendigt vedligehold er ligeledes afhængig af vedligeholdelse og genhusningsløsningen i dette budgetnotat. Det betyder, at tre konkrete projekter er afhængige af, at der afsættes midler til omplacering og delvis genhusning af Njalsgården.

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	X
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Rettidig omhu

Der er et presserende behov for, at Københavns Ejendomme (KEJD) renoverer ejendommen Njalsgården på Islands Brygge, der anvendes af Klima-, Miljø-, og Teknikforvaltningen (KTF). Hvis ikke ejendommen renoveres, vil der være en forventet forøgelse af drifts- og vedligeholdelsesudgifter som følge af risiko for rørbrud, vandindtrængning, driftsstop og kloaksvigt, som kan medføre fugt- og skimmelskader samt akut svigt af varme- og vandforsyning i ejendommen. Der er behov for gennem dette budgetnotat at afsætte finansiering til delvis genhusning.

Genhusningen kan, hvis der afsættes finansiering nu, delvist løses i interne kommunale lejemål, som aktuelt er eller bliver ledige. Ved at beslutte genhusning nu, kan genhusningsudgifterne reduceres med ca. 8 mio. kr., idet udgifterne til tredjemandsleje nedbringes. Hvis ikke der afsættes finansiering til genhusning nu, vil det medføre, at KEJD efter huslejemodellen skal udbyde de ledige kommunale lejemål for at undgå et tomgangstab. Hvis de interne lejemål bliver udlejet til anden side, vil udgifterne til tredjemandsleje blive højere. Reduktionen er indregnet i genhusningsøkonomien.

Herudover er der et presserende behov for at gennemføre renoveringen nu, da HOFOR har tilkendegivet, at det pt. er muligt gennem dem at etablere fjernkøling, der både er den mest fordelagtige ventilations- og køleløsning økonomisk og klimamæssigt. Fjernkøling estimeres til at være minimum 5 mio. kr. billigere at etablere end alternative løsninger, og det er typisk billigere i drift end køling, der drives af elektricitet. Ved at beslutte genhusning nu, kan KEJDs udgifter til etablering af fjernkøling samt KTF's årlige udgifter til fjernkøling dermed reduceres væsentligt. Hertil kommer, at en lokal køleløsning må forventes at give potentielle lydgener for ejendommens brugere.

Tekniske undersøgelser har fastslået, at den eksisterende ventilation ikke er i stand til at levere den nødvendige luftmængde, og at anlægget ikke kan genoprettes tilstrækkeligt. Der har været et forløb med Arbejdstilsynet vedr. indeklima, og forløbet er for nuværende afsluttet. Udfordringerne er håndteret med udluftning i hele bygningen minimum tre gange dagligt og flytning af et antal medarbejdere i kundecentret.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 35,4 mio. kr. på service og 2,0 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2030 til gennemførelse af intern omplacering og

ekstern genhusning af en del af KTF's medarbejdere fra Njalsgården (rettidig omhu).

Indhold

KEJD planlægger i 2026 at igangsætte et omfattende vedligeholdelsesprojekt i Njalsgården på baggrund af gennemførte tekniske undersøgelser med henblik på at opretholde kapacitet og reducere afhjælpende vedligehold og fordyrende følgeskader. Rambølls undersøgelser viser, at ejendommens eksisterende ventilationsanlæg ikke kan bringes i tilstrækkelig funktionel stand, og det skal totaludskiftes. Et velfungerende ventilationsystem er en forudsætning for at sikre et tilfredsstillende indeklima og overholdelse af gældende arbejdsmiljøkrav.

Rambølls undersøgelser har samtidig identificeret væsentlige vedligeholdelsesbehov på ejendommens øvrige tekniske installationer, herunder brugsvandsinstallationer, afløbssystemer og varmeanlæg. Disse installationer vurderes at være nedslidte i en grad, hvor udskiftning eller gennemgribende renovering inden for en meget kort årrække er nødvendig, da der er konkret risiko for driftsforstyrrelser, lækager, nedbrud og fordyrende følgeskader. Det vurderes derfor at være hensigtsmæssigt og økonomisk ansvarligt at gennemføre de samlede vedligeholdelsesarbejder i sammenhæng med ventilationsprojektet. Rambøll anbefaler endvidere en fuld tagudskiftning på en del af ejendommen (på Njalsgade 17).

Derudover har Arbejdstilsynet (AT) på et tilsynsbesøg i ejendommen konstateret, at der er utilstrækkelig tilførsel af frisk luft til medarbejderne, samt at der er støj- og trækgener. AT har i den forbindelse påtalt, at det er nødvendigt at arbejde med udbedrende tiltag for at overholde gældende arbejdsmiljøkrav. Eftersom anlægget ikke kan fungere tilstrækkeligt, har KTF, for at undgå et påbud, måttet tage dele af arealerne ud af drift og indføre en omfattende, tidskrævende, systematisk og permanent udluftningspolitik.

Accelererende forfald og økonomiske konsekvenser

På baggrund af anlæggenes samlede tilstand vurderes Njalsgården at være i en fase med accelererende forfald, hvor flere centrale bygningsdele og installationer samtidig har nået slutningen af deres tekniske levetid. Dette medfører en konkret risiko for rørbrud, vandindtrængning, driftsstop samt svigt i varme-, vand- og afløbsfunktioner, hvilket kan føre til omfattende og fordyrende følgeskader, herunder fugt- og skimmelproblemer.

Såfremt de nødvendige renoveringstiltag ikke gennemføres, må der - foruden fortsatte udfordringer med indeklimaet - forventes stigende drifts- og vedligeholdelsesudgifter som følge af akutte skader, gentagne reparationer og følgeskader. KEJD anvender i den forbindelse en generel sats for udgiftsforøgelse på 4,2 pct. pr. år for ejendomme med accelererende forfald. En yderligere udskydelse af de planlagte vedligeholdelsesindsatser vurderes på den baggrund at medføre en gennemsnitlig merudgift begyndende på ca. 10 mio. kr. årligt.

Hvis projektet udskydes, risikerer KEJD ligeledes ikke at kunne garantere den bedste ventilations- og køleløsning i ejendommen. KEJD er på nuværende tidspunkt i fremskredne dialog med HOFOR om reservation af ledig plads i HOFORs fjernvarmetunnel under havnen med henblik på at sikre forsyning af fjernkøling til ejendommen. HOFOR har oplyst, at de ikke kan garantere plads i tunnelen på et senere tidspunkt, da andre kunder i mellemtiden vil kunne lægge beslag på den ledige kapacitet. Såfremt Københavns

Kommune (KK) ikke når at reservere den ledige plads i fjernvarmetunnellen, skal der potentielt etableres et lokalt køleanlæg på ejendommen. Et lokalt anlæg vurderes af Rambøll som en økonomisk og driftsteknisk dårligere løsning.

KEJDs udskiftning af ventilationssystemet medfører, at en del af ejendommens brugere midlertidigt skal genhuses. På grund af ejendommens størrelse udføres projektet i flere etaper, hvilket indebærer, at medarbejdere fra KTF periodevist skal omplaceres og genhuses. Projektets udførselsperiode er estimeret til at vare fra maj 2027 til oktober 2030. Et større akut genhusningsbehov vil medføre en væsentligt øget udgift for KK. Genhusningen er derfor planlagt etapevist og i overensstemmelse med udførelsen af vedligeholdelsen.

KEJDs samlede udgifter til vedligeholdelse i Njalsgården udgør ca. 250 mio. kr. Finansiering af genhusning er uden for mandatet i KEJDs styringsmodel for ejendomsvedligehold. Der søges derfor om finansiering til løbende genhusning af den del af KTF's medarbejdere, der påvirkes af den etapevise vedligeholdelse, ind til projektet afsluttes. Vedligeholdelsesindsatserne planlægges udført sammen med KTF's investeringsforslag om arealoptimering (BC24) og KTF's samtidige indvendige moderniseringstiltag. Den koordinerede udførsel sikrer, at tekniske installationer og indretning tilpasses kommunens fremtidige behov.

Genhusning

Genhusningsløsningen er udarbejdet af KEJD i tæt samarbejde med KTF gennem en fælles tværgående arbejdsgruppe. Løsningen har til formål at sikre fortsat drift under udførselsperioden og samtidig begrænse behovet for ekstern genhusning for at minimere omkostningerne. Den foreslåede genhusningsløsning udgør et minimumsniveau, der er nødvendigt for, at KTF kan opretholde driften under renoverings- og moderniseringsprojektet.

Genhusningsløsningen består af intern omplacering i hele udførselsperioden samt delvis ekstern genhusning i en afgrænset spidsbelastningsperiode.

Den interne omplacering omfatter fortætning på KTF's arealer i Islands Brygge 37 samt en rullende fortætning i Njalsgården på arealer, der ikke er under renovering. I udførselsperioden vil mellem ca. 120 og 270 medarbejdere være internt omplaceret i Njalsgården og Islands Brygge 37.

I spidsbelastningsperioden fra primo oktober 2027 til ultimo december 2028 er der behov for genhusning af ca. 350 medarbejdere, idet KTF's nuværende arealer i Njalsgården og Islands Brygge 37 ikke kan rumme genhusning af samtlige medarbejdere. Genhusningsbehovet vurderes i samarbejde med Økonomiforvaltningen (ØKF) at kunne dækkes dels via et KK-lejemål til ca. 90 medarbejdere, og dels via et supplerende eksternt administrativt lejemål til ca. 260 medarbejdere. Afhængigt af lejemålets indretning er der behov for mellem ca. 1.500 og 2.000 m².

Omkostningerne til genhusning i et supplerende lejemål afhænger af det konkrete lejemål, og om der kan findes yderligere kapacitet i et eksisterende lejemål i KK's ejendomsportefølje på det relevante tidspunkt, eller om det er nødvendigt at genhuse i et eksternt lejemål inden for kommunegrænsen. På nuværende tidspunkt kan det ikke udelukkes, at en større del af genhusningen kan løses i KK's egen portefølje. KEJD og ØKF vurderer dog, at dette vil være vanskeligt, og budgetnotatet er derfor baseret på en forudsætning

om en delvis genhusning i et eksternt lejemål. Der vil løbende blive arbejdet på at minimere genhusningsudgifterne, og eventuelt overskydende midler vil blive tilbageført til kommunekassen.

Gennemførelse af genhusningsløsningen forudsætter en detaljeret planlægning af medarbejderomplaceringerne med henblik på at fastholde KTF's drift og opgavevaretagelse under hele udførelsesperioden.

Økonomi

Der søges om i alt 37,4 mio. kr. til genhusning af medarbejdere fra Njalsgården.

Table 1. Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

1.000 kr., 2026 p/l	Styringsområde	2026	2027	2028	2029	2030	I alt
Flytning og rømning af arealer	Service	-	2.738	3.368	1.233	2.835	10.174
Løbende flytning af kældere ifm. opbevaring	Service	-	153	153	153	153	612
Ekstern opbevaring af overskudsinventar	Service	-	371	710	255	141	1.477
Flytterådgivning	Service	721	721	721	721	721	3.605
Planlægning og koordinering af flytninger	Service	212	212	212	212	212	1.060
Udarbejdelse af omplaceringsplan	Service	265	-	-	-	-	265
Reservations- og genhusningshusleje til Njalsgade 17, 3. og 4. etage	Service	1.357	1.357	1.357	1.357	1.357	6.785
Reservations- og genhusningshusleje til ledigt KK-lejemål	Service	-	862	862	-	-	1.724
Husleje til ekstern genhusning	Service	-	3.555	4.740	1.185	-	9.480
Tilpasninger af genhusningslokation	Anlæg	-	1.177	-	785	-	1.962
KEJD Adm. Bidrag	Service	34	99	15	71	15	234
Udgifter i alt (netto)		2.589	11.245	12.138	5.972	5.434	37.378

Den primære udgift ifm. genhusning af Njalsgården er i form af lejeudgifter. Dette er opdelt på ordinær husleje til en ekstern genhusningslokation i spidsbelastningsperioden, reservations- og genhusningshusleje til et ledigt KK-lejemål, der benyttes i spidsbelastningsperioden, og reservations- og genhusningshusleje til 3. og 4. etage på Njalsgade 17, som KTF ikke aktuelt lejer. Der er behov for reservations- og genhusningsleje, da 3. og 4. etage skal anvendes til genhusning. Samlet set er der udgifter til husleje og reservationsleje for 18,0 mio. kr.

Der budgetteres med ca. 2,0 mio. kr. til tilpasninger af den eksterne genhusningslokation. Det dækker over ombygninger og klargøring af lejemålet før indflytning samt reetablering ved fraflytning. Det konkrete lejemål kendes på nuværende tidspunkt ikke, hvorfor det konkrete tilpasningsbehov heller ikke kendes. Det er derfor et erfaringsbaseret estimat, der tager udgangspunkt i et eksternt kontorlejemål uden for KK's ejendomsportefølje.

Til håndtering af rømning, flytning og interne omplaceringer inkl. planlægning er der budgetteret med i alt 17,2 mio. kr., hvilket svarer til 4,3 mio. kr. pr. bygningsdel, der reoveres fordelt over reoveringens fire etaper. Dette inkluderer rømning, ud- og indflytning, opbevaring af inventar som følge af rømmede bygningsdele, flytterådgivning- og koordinering samt udarbejdelse af omplaceringsplan. Flytninger, opbevaring af inventar og flytterådgivning indkøbes hos eksterne leverandører. Planlægning og koordinering af flytteaktiviteter og udarbejdelse af omplaceringsplan håndteres af KEJD eller KTF. Den endelige forankring af opgaverne afklares i løbet af Q2 2026.

Projektets udgifter er hovedsageligt knyttet til leje, flytning, rømning og opbevaring. Disse udgifter indgår ikke i grundlaget for beregning af administrationsbidrag. Administrationsbidraget er derfor udregnet med baggrund i opgaver relateret til planlægning og koordinering. Disse poster udgør en relativt lille del af projektet, og der budgetteres derfor med et administrationsbidrag på 234 t.kr. over projektets løbetid.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risiko, for at genhusningen ikke kan håndteres inden for den estimerede økonomiske ramme, vurderes at være middel. Genhusningsløsningen er afhængig af en række forhold, som samlet set vurderes håndterbare inden for projektets planlagte rammer.

Renoverings- og moderniseringsprojektet i Njalsgården har en høj kompleksitet, idet det består af flere delprojekter. Forsinkelser eller ændringer kan påvirke den samlede tidsplan og dermed genhusningens varighed, hvorfor tæt koordinering er afgørende. Projektets delprojekter gennemføres derfor samlet og under tæt koordinering mellem KEJD og KTF.

Den nuværende tidsplan forudsætter opnåelse af etapevis ibrugtagningstilladelse. Dette afklares med byggemyndigheden i første halvdel af 2026. KEJDs tekniske rådgiver vurderer, at etapevis ibrugtagningstilladelse kan opnås, da der i projektet tages højde for de nødvendige tekniske tiltag. Den samlede projektering af projektet er ikke endeligt afsluttet, hvorfor der må forventes justeringer i tidsplanen. Der er i budgetnotatet indarbejdet tidsmæssig tolerance i relation til ekstern genhusning for at håndtere og minimere risikoen ved ændringer i tidsplanen. Samtidig vurderes det, at tilpasninger i tidsplanen ikke vil have stor betydning for den estimerede økonomi til rømning og flytning, men periodiseringen af midlerne kan blive påvirket.

Det konkrete lejemål til ekstern genhusning af ca. 260 medarbejdere er endnu ikke identificeret, og omkostningsestimatet, som er udarbejdet i samarbejde med ØKF, er derfor behæftet med nogen usikkerhed. Det er derfor vurderet nødvendigt at reservere yderligere 20 pct. af de estimerede udgifter til at håndtere uforudsete omkostninger ifm. ekstern genhusning. Risikoen ift. den eksterne genhusning er yderligere forsøgt mitigeret via en tidsmæssig og økonomisk buffer, herunder en samlet budgetteret lejeperiode på 24 måneder, svarende til en buffer på 9 måneder. Det bemærkes samtidigt, at private udlejere generelt er tilbageholdende med korttidsleje (under fem år). Estimatet forudsætter derfor, at en kortere lejeperiode kan forhandles. ØKF vurderer, at dette er muligt, men at lejemålet må forventes fastholdt i hele den budgetterede periode. Eventuelle uforbrugte midler tilbageføres til kommunekassen, såfremt lejemålet kan opsiges tidligere end forventet.

KEJD og ØKF bestræber sig på at finde én ekstern genhusningslokation til den andel af KTF's medarbejdere, der skal genhuses eksternt i spidsbelastningsperioden. Dette er et udtrykt behov fra KTF med henblik på bedst muligt at opretholde forvaltningens drift. Der er en risiko for, at der ikke kan findes et samlet lejemål i denne tidsperiode, hvorfor det kan vise sig nødvendigt at genhuse KTF på flere lokationer. KTF er bekendt med risikoen.

Gennemførelsen og tidsrammen i det samlede renoverings- og moderniseringsprojekt, bestående af KEJDs nødvendige vedligeholdelsesindsatser og KTF's investeringsforslag om arealoptimering, er direkte afhængig af, at genhusningen kan realiseres. Den foreslåede genhusningsløsning er en forudsætning for projektets gennemførelse og bidrager til at minimere risikoen for følgeskader og merudgifter som følge af udskydelse af det eksisterende vedligeholdelsesbehov.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere være afsat midler til aktiviteten.

Reservations- og genhusningshusleje til ledigt KK-lejemål	KFU	1061 KEJD Service	Udgift	ja	-	862	862	-	-	1.724
Husleje til ekstern genhusning	KFU	1061 KEJD Service	Udgift	ja	-	3.555	4.740	1.185	-	9.480
KEJD Adm. Bidrag	KFU	1061 KEJD Service	Udgift	ja	34	99	15	71	15	234
Serviceudgifter i alt					2.589	10.068	12.138	5.187	5.434	35.416

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☒		
Adresse	Njalsgade 13-17, 2300 KBH S Islands Brygge 37, 2300 KBH S										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD	X	
IT-projekt (KIT)		X

BU40 Tryghedsskabende tiltag ved Skolen på Amagerbro

Resume

Dette budgetnotat besvarer politisk bestilling om et budgetnotat, der skal afdække mulighederne for at etablere tryghedsskabende tiltag ved Skolen på Amagerbro.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte servicebevilling på 0,2 mio. kr. i 2026 til en screening, der skal afdække mulighederne for at etablere tryghedsskabende tiltag ved Skolen på Amagerbro.

Indhold

Skolen på Amagerbro har i efteråret 2025 gennemført en tryghedsvandring på skolen. Tryghedsvandringen havde til formål at undersøge skolens nærområde og identificere områder, hvor trygheden kan styrkes. Vandringen blev gennemført med repræsentanter fra forvaltningen, skolen (herunder elever), medlemmer af Børne- og Ungdomsudvalget, nærpolitiet samt lokale organisationer.

Tryghedsvandringen belyste, at der var et fælles ønske blandt deltagerne om at gøre skoleområdet mere trygt, levende og aktivt. Det nuværende skoleområde oplevedes mennesketomt, mørkt med manglende belysning og med mange skjulesteder. Deltagerne påpegede, at området i højere grad kan gøres attraktivt og inviterende til ophold, leg og fællesskab.

Tryghedsvandringen viste også, at mens eleverne føler sig trygge i skoletiden, opleves utrygheden uden for skoletiden i mørke områder, hvor der er mange skjulesteder og begrænset belysning.

Med dette budgetnotat søges der midler til screening ift. etablering af tryghedsskabende belysning på Skolen på Amagerbro. Formålet med screeningen er at få afdækket hvordan belysning kan højne følelsen af tryghed på skolens matrikel. Screeningen skal desuden afdække hvilke muligheder der er for i samarbejde med Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen at etablere mere tryghedsskabende belysning på de tilstødende vej- og stiarealer. Screeningen forventes at afdække mulige løsningstiltag, og det forventes, at der søges midler til udførelse ved Budget27.

I løbet af 2026 planlægges et projekt for løft af udearealer ved Skolen på Amagerbro. Dette sker på baggrund af midler bevilget i Overførselssagen 2024/2025. Det forventes, at anlægsarbejder opstartes primo 2027. Det vil være fordelagtigt at sammenkøre screening af tryghedsskabende belysning med planlægning af skolens udearealer, da disse dels afhænger af hinanden.

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	x
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Økonomi

Table 1. Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

<i>1.000 kr., 2026 p/l</i>	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
Screening af tryghedsskabende tiltag	Anlæg	150				150
BUF honorar (7,2%)	Anlæg	11				11
Udgifter i alt (netto)		161				161

Risikovurdering og proces

Ingen risici.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter til service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Screening af trygheds- skabende tiltag	BUU	2070	U	Ja	150				150
BUF honorar (7,2%)	BUU	2070	U	Ja	11				11
Serviceudgifter i alt					161				161

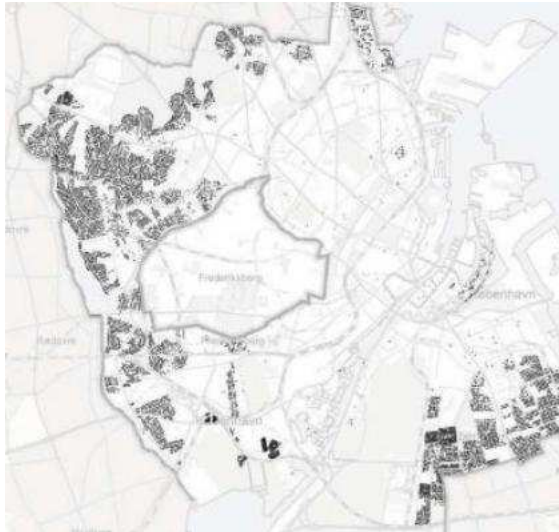
Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☒	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Lybækgade 20, 2300 København S										

KT08 Analyse af udviklingspotentialer i villaområder (henvist sag)

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	X
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. hensigtserklæring vedtaget med Budget 2026 og omhandler en eksternt udført analyse af fire scenarier med konkrete muligheder for at tilføje flere boliger i villa- og parcelhusområder gennem fortætning og udvikling.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,9 mio. kr. på service i 2026 til en samlet analyse af de væsentligste fortætnings- og udviklingsmuligheder i kommunens eksisterende villa- og parcelhusområder.

Indhold

Der blev ved Budget 2026 afgivet følgende hensigtserklæring: "Parterne er enige om, at der skal gennemføres en analyse af kommunens villa- og parcelhusområder. Analysen skal pege på, hvordan der kan gives mulighed for at tilpasse kvartererne og boligerne til nye ønsker og findes løsninger i forhold til servitutter mv. Finansieringen af analysen henvises til forhandlinger om overførelssag 2025-2026 eller budget 2027".

Med budgetnotatet afsættes der midler til at udføre en ekstern analyse med intern dataunderstøttelse. Analysen vil undersøge det samlede potentiale for fortætning og udvikling gennem følgende fire scenarier:

1. Etablering af etageboliger ved sammenlægning af eksisterende matrikler.
2. Opdeling af eksisterende villa/parcelhus til flere boliger.
3. Udbygning af eksisterende villa/parcelhus til flere boliger pr. matrikel, fx rækkehuse, flerfamiliehuse, dobbelthuse eller lignende.
4. Grundudstyknings til nye boliger.

Forvaltningen vil ifm. analysen udpege ét eller flere relevante villa/parcelhusområder, som kan være udgangspunkt for analysen.

Analysen vil undersøge følgende:

- Udfordringer og muligheder for fortætning og udvikling i villa/parcelhusområder, herunder de eksisterende boligers størrelse, særlige kendetegn, egenart, bevaringsværdighed m.m.
- Fortætning med etagebebyggelse langs indfaldsveje, større veje eller ved stationer.
- De eksisterende matriklers størrelse, udformning, anvendelse til boligareal og andre formål, betydning for begrønning og biodiversitet m.m.
- Støjgrænser for boligbebyggelse.
- Boligerne og matriklernes adgang til relevant infrastruktur som veje, stier og byrum.
- Den vurderede efterspørgsel fra købere, sælgere og udviklere.
- Juridiske og økonomiske incitament og vilkår, der vurderes at få betydning for udviklingen i efterspørgslen, herunder grund- og boligværdier og beskatning.

Med udgangspunkt i ovenstående og de samlede data, forvaltningen kan stille til rådighed, skal undersøgelsen for hvert af de fire analysescenarier konkludere:

- Hvor mange nye boliger/boligetagemeter, scenariet har potentiale til at levere.
- Hvordan realisering af potentialet vil påvirke kommunens planlægning, udgifter og indtægtsgrundlag.
- Hvilke særlige planfaglige, økonomiske og juridiske hensyn og opmærksomhedspunkter, der skal tages stilling til som del af kommende kommune- og lokalplanlægning (fx bevaringsværdi, klimapåvirkning, biodiversitet og håndtering af gældende servitutter og ændringer i ejendomsbeskatning).

Det er muligt at til- eller fravælge hvert enkelt af de ovennævnte fire analysescenarier. Det er dog ikke muligt at angive konkrete omkostninger for hvert af analysescenarierne. Hvis der er ønske om, at ét eller flere af analysescenarierne ikke skal indgå i analysen, vil evt. overskydende midler tilgå kassen.

Forvaltningens interne dataunderstøttelse og udarbejdelse af mulige lokalplan-modeller for realisering af analysens anbefalinger vurderes at kræve ét årsværk til følgende opgaver, som skal udføres parallelt med den eksterne analyse:

- Afdækning af omfang og indhold i villa- og parcelhusområdernes gældende servitutter, som omfatter ca. 16.500 grunde i kommunen, samt vurdering af juridiske og økonomiske konsekvenser og risici ved at aflyse servitutterne, hvis kommunen beslutter at udarbejde lokalplaner for nybyggeri og/eller væsentlige ændringer i de berørte villa- og parcelhusområder.
- Udtræk af data fra lokalplanlægningen og byggesagsbehandlingen til brug i den eksterne analyses vurderinger af muligheder og konsekvenser i de fire scenarier.
- Udvikling af et antal nye eller tilpassede modeller for lokalplanforslag, der understøtter realiseringen af de muligheder, analysen kommer frem til.

På grundlag af analysens resultater og den interne opgaveløsning vil forvaltningen forventeligt primo 2027 forelægge en indstilling til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget med et antal velbelyste handlemuligheder i forhold til lokal- og kommuneplanlægningen, herunder mulighederne for at fremme særlige bolig- og boformer og opdeling af eksisterende boliger,

samt hvilke risici i forhold til bl.a. aflysning af servitutter, kommunen måtte pådrage sig ved at beslutte at udarbejde lokalplaner for et antal villa- og parcelhusområder.

Økonomiforvaltningen vil blive inddraget i eventuelle forhold om at justere kommuneplanen.

Initiativet understøtter det boligpolitiske arbejdsprogramms fokus på fortætning i eksisterende byområder under indsatsen "Bedre udnyttelse af eksisterende arealer og bygningsmasse".

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til finansiering af en analyse af de konkrete muligheder for at tilføre flere boliger i villa- og parcelhusområder gennem fortætning og udvikling.

Der afsættes:

- 1,9 mio. kr. på service i 2026 til analyse."

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
Ekstern analyse	Service	1.200				1.200
Intern understøttelse (ét årsværk)	Service	725				725
Udgifter i alt (netto)		1.925	0	0	0	1.925

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativet indføres pr. 1. maj 2026 og forventes fuldt indfaset pr. 31. december 2026.

Tabel 2. Service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Analyse	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	1.925				1.925
Serviceudgifter i alt					1.925	0	0	0	1.925

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT12 Kommunal støtte til etablering af nye andelsboliger

Billede af gården i A/B Hesseløgård på Østerbro. Kilde: A/B Hesseløgård

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	X
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. hensigtserklæring vedtaget med Budget 2026 og indeholder to scenarier for, at kommunen fortsat kan støtte stiftelse af nye andelsboligforeninger ved at indtræde som midlertidig andelshaver i foreningen, fx i forbindelse med sager, hvor lejere ønsker at omdanne en udlejningsejendom til en andelsboligforening.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 300 mio. kr. på finansposter i 2026-2029 til opkøb af andelsboliger (scenarie 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,4 mio. kr. i 2026 og 0,7 mio. kr. på service årligt fra 2027 og frem til årsværk til sagsbehandling ifm. støtteansøgninger og administration af kommuneandele (scenarie 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 60 mio. kr. på finansposter i 2026 til opkøb af andelsboliger (scenarie 2).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,4 mio. kr. på service i 2026 til sagsbehandling ifm. støtteansøgninger og administration af kommuneandele (scenarie 2).
- Der skal træffes beslutning om en hensigtserklæring om at henvise finansiering af opkøb af andelsboliger samt sagsbehandling i den forbindelse fra 2027 og frem til forhandlingerne om Budget 2027 (scenarie 2).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte -0,7 mio. kr. på finansposter i perioden 2026-2032 og 0,7 mio. kr. på service i perioden 2026-2032 til annullering af internt lån (begge scenarier).

Indhold

Der blev ved Budget 2026 vedtaget følgende hensigtserklæring: "Parterne er enige om, at finansieringen af kommunal støtte til etablering af nye andelsboliger henvises til kommende forhandlinger om overførselssag 2025-2026." I dette budgetnotat indgår to scenarier medestimat for finansieringsbehovet for den kommunale støtte til at etablere nye andelsboliger,

som er baseret på den voksende interesse for støttemuligheden. I praksis er behovet vanskeligt præcist at fastlægge, hvorfor forvaltningen vil vende tilbage, hvis der skulle vise sig et andet behov. Scenarie 1 indeholder det forventede behov fra 2026 og frem, hvorimod scenarie 2 udelukkende indeholder midler til opkøb og sagsbehandling i 2026 samt varige afledte driftsmidler og hensigtserklæring om at afsætte resterende midler med Budget 2027.

Kommunen har hjemmel til at støtte stiftelse af andelsboligforeninger ved at indtræde som midlertidig andelshaver i foreningen og på den måde agere "fødselshjælper" for andelsboligforeningen (jf. andelsboliglovens §2 stk. 7). Dette vil typisk være relevant i forbindelse med tilbudspligten, hvilket indebærer, at en udlejer ved salg af private udlejningsejendomme af en vis størrelse er forpligtet til at tilbyde lejerne at købe ejendommen med henblik på at stifte en andelsboligforening. Kommunen har i disse tilfælde mulighed for at indtræde som midlertidig andelshaver for boliger, hvor lejerne ikke ønsker eller har råd til at købe deres lejlighed. Borgerrepræsentationen besluttede den 26. juni 2025 at delegere kompetencen til at træffe beslutning om støtte til stiftelse af andelsboligforeninger ved indtræden som midlertidig andelshaver fra kommunen til Teknik- og Miljøforvaltningen (BR 26.06.25). Borgerrepræsentationen besluttede den 4. december 2025 at afsætte en ramme på 30 mio. kr. af tilskudsdeklarationsmidlerne til køb af andelsboliger i andelsboligforeninger under stiftelse frem til forhandlingerne om Overførselssagen 25-26, hvor permanent finansiering evt. kan aftales (BR 04.12.25).

Kommunens deltagelse i finansieringen af andelsboliger kræver hurtig respons, idet der er en frist på ti uger til at afgive endeligt købstilbud for de beboere, der ønsker at overtage en udlejningsejendom til andelsboliger. Derfor er det nødvendigt at afsætte midler til købet forud for de konkrete støtteanmodninger. Såfremt kommunen indtræder som andelshaver i en andelsbolig, udlejer kommunen lejligheden til den oprindelige lejer, indtil lejeren fraflytter, og andelen sælges herefter. Ved salg tilbageføres midlerne til kommunekassen.

Som midlertidig andelshaver betaler kommunen løbende en såkaldt forskelsafgift (forskellen mellem lejeindtægt og andelsboligafgift) til andelsboligforeningen. Derudover vil der være udgifter forbundet med at få administrationen af udlejningen og den løbende drift af boligerne varetaget ved en ekstern administrator. Forskelsafgift og ekstern administration er en afledt drift, som kommunen er forpligtet til at betale ifm. opkøb af andelsboliger. Det vurderes, at det samlede behov til forskelsafgift og ekstern administration vil udgøre ca. 2,5 % af den samlede købsramme i de to scenarier.

Det vurderes, at købsrammen på 300 mio. kr. (scenarie 1) kan finansiere erhvervelse af mellem 300-375 kommuneandele. Købsrammen på 60 mio. kr. i 2026 (scenarie 2) vurderes at kunne dække erhvervelse af 60-75 kommuneandele. Det faktiske antal vil dog afhænge af søgningen og boligernes pris. Det vurderes desuden, at den væsentlige stigning i antallet af kommuneandele siden september 2025 medfører et behov for kommunal sagsbehandling og administration af den øgede mængde andele. Dette er en udvikling, der forventes at forsætte fremadrettet.

Kommunen har siden september 2025 modtaget ni anmodninger om kommunal støtte til at stifte nye andelsboligforeninger. Fire stiftelser er gennemført med køb af i alt 58 kommunean-

dele for i alt lidt under 20 mio. kr., hvilket har resulteret i samlet set 210 nye andelsboliger. Aktuelt er yderligere to stiftelser med kommunal støtte i proces. Tre sager er frafaldet, idet færre end de påkrævede 60 % af beboerne kunne rejse midler til at købe deres bolig.

Kommunen modtager løbende henvendelser vedr. sager om andelsboligforeninger under stiftelse. De gennemførte køb er hidtil finansieret via de begrænsede tilskudsdeklarationsmidler, mens forskelsafgift er finansieret via et internt lån. Hvis kommunen fremadrettet skal yde støtte til at stifte nye andelsboligforeninger ved at indtræde som midlertidig andelshaver, skal der afsættes finansiering til det.

På møde i Borgerrepræsentationen den 4. december 2025 blev det besluttet at optage et internt lån på 8 mio. kr. i 2026 til at finansiere stigende udgifter til forskelsafgift indtil stillingtagen om mere permanent finansiering i Overførselssagen 2025-2026. Dette lån vil blive annulleret, hvis indsatsen i dette budgetnotat finansieres.

Scenarie 1. Fuld finansiering af beskrevet indsats

Med dette scenarie finansieres den ovennævnte indsats fuld ud, og det vil være muligt at erhverve forventeligt 300-375 kommuneandele.

Scenarie 2. Finansiering i 2026 og hensigtserklæring

Med dette scenarie finansieres behovet for kommunal støtte i 2026, sagsbehandlingen i 2026 i denne forbindelse samt varige midler til forskelsafgift og ekstern administration, der er påkrævet ved køb af kommuneandele. Yderligere finansiering af kommunal støtte samt sagsbehandling og varige midler til forskelsafgift og eksterne administration af disse yderligere boliger fra 2027 og frem henvises til forhandlingerne om Budget 2027.

Kommunen vil have udgifter til ekstern administration og forskelsafgift for de købte kommuneandele, indtil lejerne fraflytter, og boligerne derfor skal sælges. Det er derfor nødvendigt, at der afsættes afledte driftsmidler hertil for at kunne afholde disse udgifter.

Hvis der ikke afsættes midler i Budget 2027 til køb af yderligere kommuneandele, kan kommunen fra årsskiftet ikke længere yde støtte til stiftelse af andelsboligforeninger.

Forslag til hensigtserklæring:

”Parterne er enige om, at finansieringen af kommunal støtte til etablering af nye andelsboliger samt tilhørende administration fra 2027 og frem henvises til kommende forhandlinger om Budget 2027.”

Forslag til aftaletekst

Da budgetnotatet indeholder flere mulige scenarier, indgår der ikke forslag til aftaletekst.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder (scenarie 1)

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	I alt
Køb af andelsboliger	Finans- poster	60.000	80.000	80.000	80.000	0	0	0	300.000
Annullering af internt lån	Finans- poster	8.000	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-682
Annullering af internt lån	Service	-8.000	1.447	1.447	1.447	1.447	1.447	1.447	682
Forskelsafgift (varigt)	Service	600	1.300	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	9.400
Ekstern administration af boliger (varigt)	Service	400	700	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	6.100
1 årsværk til sagsbehand- ling ifm. støtteansøgning- er og administration af kommuneandele (va- rigt)	Service	363	726	726	726	726	726	726	4.719
Udgifter i alt (netto)		61.363	82.726	83.226	83.226	3.226	3.226	3.226	320.219

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder (scenarie 2)

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	I alt
Køb af andelsboliger	Finans- poster	60.000							60.000
Annullering af internt lån	Finans- poster	8.000	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-682
Annullering af internt lån	Service	-8.000	1.447	1.447	1.447	1.447	1.447	1.447	682
Forskelsafgift (varigt)	Service	600	600	600	600	600	600	600	4.200
Ekstern administration af boliger (varigt)	Service	400	400	400	400	400	400	400	2.800
1 årsværk til sagsbehand- ling ifm. støtteansøgning- er og administration af kommuneandele	Service	363							363
Udgifter i alt (netto)		61.363	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	67.363

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering af scenarie 1 er, at initiativet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed.

Scenarie 2 indebærer en risiko for, at kommunen ikke kan yde støtte til stiftelse af andelsboligforeninger ved at indtræde som andelshaver efter årets udgang, hvis der ikke afsættes yderligere midler i Budget 2027.

Tidligere afsatte midler

Der har tidligere i forbindelse med byfornyelse været afsat midler, dels som finansposter til køb af andelsboliger og dels som servicemidler til løbende betaling af forskelsafgift. I efteråret 2025 blev der endvidere afsat midler fra tilskudsdeklarationsmidlerne til køb af andelsboliger, mens der blev optaget et internt lån til finansiering af forskelsafgift. Denne finansiering blev etableret med henblik på at kunne yde støtte til stiftelse af andelsboligforeninger indtil stillingstagen vedr. den fremadrettede finansiering i forbindelse med Overførselssagen 2025-2026.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Service, scenarie 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	I/U	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	I alt
Årsværk til sagsbehandling (varigt)	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	363	726	726	726	726	726	726	4.719
Annullering af internt lån	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Nej	0	1.447	1.447	1.447	1.447	1.447	1.447	8.682
Annullering af internt lån	KTU	1020 - Byfornyelse, ydelsesstøtte	U	Nej	-8.000	0	0	0	0	0	0	-8.000
Serviceudgifter i alt					-7.637	2.173	2.173	2.173	2.173	2.173	2.173	5.401
Afledt drift												
Forskelsafgift (varigt)	KTU	1020 - Byfornyelse, ydelsesstøtte	U	Ja	600	1.300	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	9.400
Ekstern administration af boliger (varigt)	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	400	700	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	6.100
Afledte serviceudgifter i alt					1.000	2.000	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	15.500

Tabel 4. Finansposter, scenarie 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	I/U	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	I alt
Køb af andelsboliger	ØU	2500 - Finansposter	U	Ja	60.000	80.000	80.000	80.000	0	0	0	300.000
Annullering af internt lån	ØU	2500 - Finansposter	U	Nej	8.000	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-682
Finansposter i alt					68.000	78.553	78.553	78.553	-1.447	-1.447	-1.447	299.318

Tabel 5. Service, scenarie 2

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	I/U	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	I alt
Halvt årsværk til sagsbehandling	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	363							363
Annullering af internt lån	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Nej	0	1.447	1.447	1.447	1.447	1.447	1.447	8.682
Annullering af internt lån	KTU	1020 - Byfornyelse, ydelsesstøtte	U	Nej	-8.000	0	0	0	0	0	0	-8.000
Serviceudgifter i alt					-7.637	1.447	1.447	1.447	1.447	1.447	1.447	1.045
Afledt drift												
Forskelsafgift (varigt)	KTU	1020 - Byfornyelse, ydelsesstøtte	U	Ja	600	600	600	600	600	600	600	4.200
Ekstern administration af boliger (varigt)	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	400	400	400	400	400	400	400	2.800
Afledte serviceudgifter i alt					1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	7.000

Tabel 6. Finansposter, scenarie 2

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	I/U	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	I alt
Køb af andelsboliger	ØU	2500 - Finansposter	U	Ja	60.000							60.000
Annullering af internt lån	ØU	2500 - Finansposter	U	Nej	8.000	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-682
Finansposter i alt					68.000	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	-1.447	59.318

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Henvisninger

[Støtte til stiftelse af to nye andelsboligforeninger – ekstraordinære midler til køb af andelsboliger på Panumsvej i Valby og Ålekistevej i Vanløse \(BR 04.12.25\)](#)

[Delegation vedrørende kommunens indtrædelse som andelshaver | Københavns Kommune \(BR 26.06.25\)](#)

KT16 Opsøgende boligpatrulje i København

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet på baggrund af BR-beslutning og politisk bestilling og indeholder midler til at forberede etableringen af en opsøgende boligpatrulje, der – forudsat implementering af ny national lovgivning – fra 2027 kan føre tilsyn med korttidsudlejning og udstede administrative bøder. Samtidig indgår der en opsøgende boligtilsynsindsats allerede i 2026 på områder, hvor kommunen i dag kan føre tilsyn efter gældende lovgivning. Budgetnotatet indeholder en hensigtserklæring om at henvise finansiering af varige driftsudgifter, herunder bemanning af boligpatruljen i medfør af kommende lovgivning (initiativ 1), til Budget 2027.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 3,9 mio. kr. i 2026 på service til opstart af en opsøgende boligpatrulje, jf. kommende lovgivning (initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at vedtage en hensigtserklæring om henvisning af finansiering af boligpatruljens arbejde jf. kommende lovgivning til Budget 2027 (initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,6 mio. kr. på service i 2026 til en opsøgende boligtilsynsindsats jf. gældende lovgivning (initiativ 2).
- Der skal træffes beslutning om at vedtage en hensigtserklæring om henvisning af finansiering af boligtilsynsindsats jf. gældende lovgivning til Budget 2027 (initiativ 2).

Indhold

Borgerrepræsentationen besluttede den 4. december 2025 et medlemsforslag om at pålægge Teknik- og Miljøforvaltningen (nu Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen), med inddragelse af andre relevante forvaltninger, at undersøge mulighederne for at etablere en opsøgende boligpatrulje, der blandt andet skal føre kontrol med, at reglerne på boligområdet overholdes. Såvel i forhold til ulovlig korttidsudlejning og ulovlig hoteldrift, som i forhold til ulovlig udlejning på klubværelsesvilkår og ulovligt høje huslejer. Endvidere skal boligpatruljen foretage analyser og udvikle data, der kan hjælpe med at skabe løsninger på området. I forbindelse med BR-beslutningen blev der ikke henvist finansiering, hvorfor der efterfølgende er politisk bestilt budgetnotat herom til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026.

Københavns Kommune har i dag begrænsede muligheder for systematisk og opsøgende kontrol med, om reglerne for anvendelse og udlejning af boliger overholdes. Dette er medvirkende til, at boliger kan anvendes i strid med gældende regler, herunder til ulovlig korttidsudlejning, reel hoteldrift, ulovlig udlejning på klubværelsesvilkår samt til ulovligt høje huslejer.

Initiativ 1. Forberedelse af etableringen af en opsøgende boligpatrulje, jf. kommende lovgivning

Dette initiativ indeholder midler til opstart af en opsøgende boligpatrulje under Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen. Ordningen bygger bl.a. på en forventet ændret national lovgivning som følge af den politiske aftale om styrket tilsyn med korttidsudlejning fra januar 2026. Den nye lov forventes vedtaget ultimo 2026 og forventes tidligst at træde i kraft 1. januar 2027. Vilkårene med lovændringen er pt. ikke kendt, men vil ifølge den politiske aftale give kommunerne mulighed for at beslutte at hjemtage tilsynet med korttidsudlejning fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Med vedtagelse af dette initiativ afsættes midler således, at boligpatruljen kan være klar, når loven træder i kraft 1. januar 2027, og kommunen har besluttet at hjemtage tilsynet. Der afsættes midler til opstarten af indsatsen, herunder de nødvendige forberedelser og udvikling af digital understøttelse.

Den varige drift af boligpatruljen på de områder, hvor kommunen med den nye lov kan hjemtage tilsynet, kan besluttes og finansieres i forbindelse med forhandlingerne om Budget 2027, hvor også patruljens indsatsområder kan defineres nærmere. Hensvisning af finansiering inklusive bemanning med tilsynsmedarbejdere samt varig drift af IT-løsningen til Budget 2027 kan ske ved at vedtage hensigtserklæring herom.

Forslag til hensigtserklæring:

”Parterne er enige om at henvise finansiering af varig drift af en boligpatrulje i Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen og de afledte opgaver i Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen til forhandlingerne om Budget 2027. Boligpatruljen skal føre tilsyn med korttidsudlejning af boliger og give administrative bøder til dem, der bryder reglerne. Indsatsen er afhængig af, at lovændring herom vedtages ultimo 2026.”

Indsatsen i initiativet skal forberede et proaktivt tilsyn, samarbejde med udlejningsplatforme, håndtering af henvendelser og anmeldelser fra borgere, myndighedsudøvelse i form af varsling af påbud og opkrævning af bøder samt koordinering med andre relevante myndigheder. I den politiske aftale om styrket tilsyn med korttidsudlejning beskrives et bødeniveau på mellem 5.000 og 100.000 kr.

Der afsættes med budgetnotatet midler til opbygning af IT-understøttelse, herunder udvikling i Erhvervsportalen, projektledelse og integration til eksisterende systemer som PUMA og Opus Debitor. Midlerne inkluderer leverandøromkostninger og udgifter til implementering samt årlige driftsomkostninger. Løsningen bygger på eksisterende platforme med mulighed for genbrug af moduler, hvilket begrænser behovet for dyr nyudvikling. Endelig er beløbet

baseret på nuværende arbejdsgangsbeskrivelser, men kan justeres, hvis de endelige arbejdsgange eller integrationsbehov ændres.

Desuden afsættes der midler til indledende projektledelse herunder, en kommunikationsindsats, forberedelse af ansættelser mv., samt aktiviteter forbundet med initiativ 2, såfremt det vedtages.

Forvaltningen forventer at forelægge en sag for Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 1. juni 2026, hvor udvalget skal håndtere medlemsforslag om boligpatrulje fra 4. december 2025. Her kan de nærmere vilkår for boligpatruljen behandles.

Afdækning af afledte opgaver i Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen

Etableringen af en boligpatrulje vil medføre flere sager til Folkeregisteret i Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen, da Folkeregisteret står for bopælsundersøgelser, frameldinger og opfølgning på CPR-registreringer. Indsatsen kan også give flere opgaver til Kontrolheden. Indsatsen i boligpatruljen kan medføre en væsentlig stigning i antallet af sager, som ikke vil kunne håndteres inden for de nuværende rammer og kræver derfor tilførsel af ressourcer. Det er således nødvendigt at afdække omfanget af de afledte opgaver og det forventede ressourcetræk.

Huslejenævnet i Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen kan bidrage med oplysninger til boligpatruljen om huslejeforhold og klubværelser. Der er behov for at afdække, hvordan der kan etableres en relevant kommunikation med boligpatruljen. Der tages forbehold for, om etableringen af en egentlig boligpatrulje vil medføre en væsentlig stigning af lejesager vedr. primært klubværelser. På tilsvarende vis vil det derfor blive afdækket, i hvilket omfang, at Huslejenævnet bliver pålagt yderligere opgaver af væsentligt omfang.

Der skal afsættes et halvt årsværk til afdækning af opgaven i 2026, og hvis forslaget bliver vedtaget, vil der blive søgt finansiering til implementeringen og driften i forhandlingerne om Budget 2027, såfremt der vedtages hensigtserklæring herom.

Initiativ 2. Boligtilsynsindsats, jf. gældende lovgivning

Inden den nye lovgivning træder i kraft, afsættes der midler til en opsøgende boligtilsynsindsats, der skal føre tilsyn på de områder, hvor kommunen allerede i dag har hjemmel, bl.a. under bestemmelserne i plan- og byggeloven. Indsatsen er placeret i Klima- Teknik- og Miljøforvaltningen og koordineres med Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen, hvad angår bl.a. huslejeforhold og sagsbehandling omkring klubværelser. Boligtilsynsindsatsen kan opjusteres yderligere ved kommende budgetforhandlinger, når der tages stilling til den varige bemanning af boligpatruljen.

Med budgetnotatet afsættes der midler til indsatsen i 2026, men ønskes det, at indsatsen fortsættes i 2027 og frem, skal der afsættes midler til dette med Budget 2027. Der kan vedtages en hensigtserklæring herom.

Forslag til hensigtserklæring:

"Parterne er enige om at henvise finansiering af boligtilsynsindsats med udgangspunkt i gældende lovgivning i Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen og de afledte opgaver i Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen til forhandlingerne om Budget 2027."

Afledte opgaver til Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen

En opsøgende boligtilsynsindsats forventes at give afledte opgaver til Folkeregisteret, som varetager sagsbehandlingen af tilsynet gennem behandling af frameldingssager. Det er vanskeligt på nuværende tidspunkt at vurdere ressourcetrækket for folkeregisteret, da det præcise omfang af tilsynet i Klima-, Miljø- og Teknikforvaltning ikke kendes. Der er i dag ca. 1.600 verserende frameldingssager, og sagsbehandlingstiden er på nuværende tidspunkt 6-7 måneder. En opsøgende boligtilsynsindsats forventes derfor også at betyde et øget ressourcetræk i Folkeregisteret og vil kræve en tilførsel af to årsværk tillagt syv måneders effekt i 2026 til sagsbehandling. Det vurderes, at sagsbehandlerne kan opstarte 100-150 sager og forventeligt træffe afgørelse i ca. 60 sager i 2026. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at vurdere ressourcetrækket som afledt effekt af tilsynet, og der kan derfor opstå en yderligere sagsophobning i sagsbehandlingen, såfremt antallet af sager stiger mere end forudsat.

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til opstart af en opsøgende boligpatrulje og en boligtilsynsindsats.

Der afsættes:

- 3,9 mio. kr. i 2026 på service til opstart af en opsøgende boligpatrulje, jf. kommende lovgivning, og afdækning af afledte opgaver til Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen.
- 1,6 mio. kr. i 2026 på service til en boligtilsynsindsats jf. gældende lovgivning.

Parterne er enige om at henvise finansiering af varig drift af en boligpatrulje, jf. kommende lovgivning, samt en opsøgende boligtilsynsindsats, jf. gældende lovgivning, i Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen og de afledte opgaver i Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen til forhandlingerne om Budget 2027. Boligpatruljen skal føre tilsyn med korttidsudlejning af boliger og give administrative bøder til dem, der bryder reglerne. Indsatsen er afhængig af, at lovændring herom vedtages ultimo 2026."

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr., 2026 p/l)</i>	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1. Opstart af en opsøgende boligpatrulje</i>						
Opbygning af IT system	Service	2.600				2.600
Implementering, herunder indledende projektledelse, ansættelser mv. (KTF)	Service	856				856
Kommunikationsindsats (KTF)	Service	100				100
Afdækning af afledte opgaver til (KFF)	Service	332				332
Initiativ 1 i alt (netto)	Service	3.888	0	0	0	3.888

Initiativ 2. Opsøgende boligtilsynsindsats efter gældende lovgivning						
Administration og projektledelse (KTF)	Service	849				849
Sagsbehandling i folkeregisteret (KFF)	Service	754				754
Initiativ 2 i alt (netto)	Service	1.603	0	0	0	1.603
Udgifter i alt (netto)	Service	5.491	0	0	0	5.491

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet er relativt ukompliceret. Den væsentligste risiko knytter sig til, at den forudsatte lovgivning ikke vedtages eller ændres væsentligt, og om kommunen hjemtager tilsyn med korttidsudlejning. Derudover knytter der sig risici til udvikling og implementering af IT-løsningen, som håndteres gennem tydelig projektstyring og tværgående koordinering.

Der er risiko for, at de afledte opgaver som følge af den opsøgende boligpatrulje vil forøge sagsbehandlingstiden i Folkeregisteret og Huslejenævnet i Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Opbygning af IT-system, initiativ 1	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	2.600				2.600
Implementering, herunder indledende projektledelse, ansættelser mv, initiativ 1	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	856				856
Kommunikationsindsats, initiativ 1	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	100				100
Afdækning af afledte opgaver til KFF, initiativ 1	KFU	1060 - Service	U	Ja	332				332
Opsøgende boligtilsynsindsats, initiativ 2	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	849				849
Sagsbehandling i folke- registret, initiativ 2	KFU	1060 - Service	U	Ja	754				754
Serviceudgifter i alt					5.491	0	0	0	5.491

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Henvisninger

[Medlemsforslag om undersøgelse af hvordan der kan etableres en opsøgende boligpatrolje i Københavns Kommune](#)

KT33a Stabil drift på lokalplanområdet

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder finansiering til sikring af stabil drift på lokalplanområdet. Herudover kan det tilvælges at afsætte midler til ekstra robusthed ifm.

nedbringelse af ventelisten på lokalplaner samt hensigtserklæring

herom. Der kan vedtages hensigtserklæring om, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen forud for Budget 2027 fremlægger katalog med forslag til at styrke fremdriften på området.

Relation til øvrige budgetnotater	
Relateret til:	Gensidigt udelukkende?
KT33	Delvist

Budgetnotatet er delvist udelukkende med KT33 Stabil drift af lokalplanområdet, der indeholder samme indsats dog med mulighed for tilvalg. Tilvalget kan godt besluttes sammen med indsatsen i dette budgetnotat.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 7,4 mio. kr. på service i 2026 til håndtering af den strukturelle udfordring og nedbringelse af ventelisten for lokalplaner i 2026.
- Der skal træffes beslutning om at vedtage en hensigtserklæring om at henvise finansiering til forhandlingerne om Budget 2027 af håndtering af den strukturelle udfordring samt nedbringelse af ventelisten for lokalplaner i 2027 og frem.
- Der skal træffes beslutning om at vedtage en hensigtserklæring om udarbejdelse af et katalog med forslag til at styrke fremdriften i arbejdet med lokalplaner forud for Budget 2027

Indhold

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget henviste den 24. februar 2026 finansiering af den strukturelle udfordring på lokalplanområdet samt nedbringelse af ventelisten på lokalplanområdet til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026. Budgetnotatet indeholder et initiativ, der håndterer den strukturelle udfordring i 2026 og understøtter målsætningen om at nedbringe ventelisten for lokalplaner til gennemsnitlig ventetid på seks måneder i december 2027. Derudover indgår en hensigtserklæring om udarbejdelse af katalog med forslag til at styrke fremdriften i arbejdet med lokalplaner.

For at håndtere den strukturelle udfordring på området samt nedbringe ventelisten, jf. målsætningen, er det nødvendigt, at der også afsættes midler i 2027 og frem til ekstra

robusthed, hvilket vil indgå i budgetnotatet til Budget 2027, såfremt der vedtages hensigtserklæring herom, jf. forslag til hensigtserklæring nedenfor.

Det vil ikke være muligt at opskalere indsatsen, så ventelisten nedbringes hurtigere, da forvaltningen ikke kan opnormere med et så stort antal medarbejdere på kortere tid. Der blev afsat midler til nedbringelse af ventelisten ved Budget 2026, men på baggrund af resultaterne af den budgetanalyse (vedtaget som en hensigtserklæring ved Budget 2026), som er ved at blive gennemført på området, har det vist sig, at der er et yderligere budgetbehov.

De primære årsager til, at budgetbehovet til nedbringelse af ventelisten er højere end beregnet til Budget 2026, er, at budgetanalysen viser, at grundbevillingen har været for lav til, at området har kunne afvikle nye sager i takt med, at de kommer ind, hvorfor der er sket en ophobning af yderligere sager på ventelisten. Resultaterne af budgetanalysen forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 27. april 2026.

Stabil drift ifm. lokalplaner

Med indsatsen i dette budgetnotat afsættes finansiering i 2026 til at understøtte håndtering af en strukturel udfordring på lokalplanområdet og til at understøtte nedbringelse af ventelisten på lokalplaner til en gennemsnitlig ventetid på seks måneder i december 2027. For at håndtere den strukturelle udfordring og få nedbragt ventetiden fra december 2027 og frem kræver det dog, at der afsættes yderligere midler i Budget 2027.

Forslag til hensigtserklæring:

”Parterne er enige om, at finansiering til indsatsen i 2027 og frem henvises til forhandlingerne om budgettet for 2027.”

Midlerne går til at sikre, at grundbevillingen balancerer med de forventede omkostninger til nyindkomne sager i 2026, jf. behovet identificeret i budgetanalysen (6,7 mio. kr.), midler til at understøtte nedbringelse af ventelisten (0,1 mio. kr.), behov for strategisk ledelseskapacitet (0,5 mio. kr.) og ekstra behov til øget administrativ understøttelse forbundet med den større onboarding af medarbejdere og afvikling af sager i 2026 (0,1 mio. kr.). Da budgetbehovet og nedbringelsen af ventelisten kræver opnormering af området permanent, er der behov for mere ledelseskapacitet med fokus på strategisk styring på tværs af området og fokus på eksekvering. Hvis der afsættes midler i 2026, men ikke i Budget 2027, vil forvaltningen være nødt til at reducere bemanning fra 2027, og det vil være vanskeligt at nedbringe ventelisten. Hvis der slet ikke afsættes finansiering til indsatsen, vil ventelisten for lokalplaner forventeligt stige, da den nuværende grundbevilling ikke dækker den gennemsnitlige tilgang af lokalplaner. Herudover vil forvaltningen forventeligt skulle afskedige medarbejdere.

Behovet for finansiering i 2026 og frem fremgår af nedenstående tabel 1. Finansieringsbehovet i 2027 og frem i tabel 1 tager udgangspunkt i, at der afsættes finansiering i 2026 med dette budgetnotat.

Tabel 1. Finansieringsbehov i 2026 og frem

(1.000 kr. 2026 p/l)	2026	2027	2028	2029	2030
Stabil drift på lokalplanområdet	7.415	11.384	13.444	9.888	9.888
Ekstra robusthed (Midler i 2026 indgår som tilvalg i KT33)		4.354	4.354	2.903	2.903
I alt	7.415	15.738	17.798	12.791	12.791

Hensigtserklæring vedr. katalog med forslag til at styrke fremdrift i arbejdet med lokalplaner

Der kan besluttes en hensigtserklæring om, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen frem mod forhandlingerne om Budget 2027 forelægger sag for Klima-, Miljø- og Teknikudvalget samt Økonomiudvalget om fremdriften på lokalplanområdet og herunder fremlægger et katalog med forslag til at styrke fremdriften i arbejdet med lokalplanerne. Kataloget skal indeholde modeller for mål for sagsbehandlingstider for forskellige kategorier af lokalplaner samt inddrage inputs fra større udviklere og grundejere i regi af indsats i eksekveringsprogram om flere boliger.

Det bemærkes, at Teknik- og Miljøudvalget den 19. maj 2025 besluttede, at de nuværende servicemål for lokalplaner baseret på sagsbehandlingstid i den enkelte sag erstattes af et nyt servicemål baseret på, at den maksimale ventetid for at opstarte en lokalplan gennemsnitligt er seks måneder.

Forslag til hensigtserklæring:

”Parterne er herudover enige om, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen inden forhandlingerne om budgettet for 2027 rapporterer på fremdrift til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget samt Økonomiudvalget. I den forbindelse fremlægger Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen et katalog med forslag til at styrke fremdriften i arbejdet med lokalplanerne, herunder modeller for mål for sagsbehandlingstider for forskellige kategorier af lokalplaner. Kataloget skal inddrage input fra større udviklere og grundejere i regi af indsats i eksekveringsprogram for flere boliger.”

Forslag til aftaletekst

”Parterne er enige om at igangsætte initiativer, der skal reducere ventelisterne på lokalplaner. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen skal afdække, hvordan sagsbehandlingstiden for lokalplaner kan nedbringes, herunder ved at styrke ressourcetildelingen og forbedre koordineringen mellem relevante afdelinger.

Der afsættes:

- 7,4 mio. kr. på service i 2026 til at nedbringe ventelisten og sikre stabil drift på lokalplanområdet.

Parterne er herudover enige om, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen inden forhandlingerne om budgettet for 2027 rapporterer på fremdrift til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget samt Økonomiudvalget. I den forbindelse fremlægger Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen et katalog med forslag til at styrke fremdriften i arbejdet med lokalplanerne, herunder modeller for mål for sagsbehandlingstider for forskellige kategorier af

lokalplaner. Kataloget skal inddrage input fra større udviklere og grundejere i regi af indsats i eksekveringsprogram for flere boliger.

Parterne er enige om, at finansiering til indsatsen i 2027 og frem henvises til forhandlingerne om budgettet for 2027."

Økonomi

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Stabil drift på lokalplanområdet	Service	7.415				7.415
Udgifter i alt (netto)		7.415	0	0	0	7.415

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har i sig selv ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at indsatsen vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed. Den forventede reduktion i ventetiden er med forbehold for, at tilgangen af nye sager på ventelisten er gennemsnitlig, og at sagerne har en gennemsnitlig kompleksitet.

Hvis indsatsen i dette budgetnotat finansieres, men der ikke afsættes midler med Budget 2027, jf. hensigtserklæringen, vil forvaltningen skulle afskedige de medarbejdere igen, som ansættes for bevillingen i 2026.

Tidligere afsatte midler

Der blev ved Budget 2026 (BR 2. oktober 2025) afsat 5,4 mio. kr. i 2026 og 4,9 mio. kr. i 2027 på service til indsats for nedbringelse af ventelisten for lokalplaner.

I udmøntning af budget 2017 fik området tildelt midler via en omstillingsstrategi (TMU 28. november 2016). Her fremgår det, at "opnormeringen vil omfatte i alt 14 medarbejdere i 2017 samtidig med, at fire midlertidige stillinger, der udløber i 2017, ændres til permanente stillinger."

Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 17. april 2023 i udvalgets budgetbidrag at afsætte 2,1 mio. årligt i 2024-2027 inden for udvalgets egen ramme til nedbringelse af ventelisten for lokalplaner.

1.000 kr., løbende p/l	2026	2027	2028	2029	I alt
Budgetaftale 2026	5.354	4.854	0	0	10.208
Afsatte midler i alt	5.354	4.854	0	0	10.208

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Indsatsen forventes fuldt indfaset pr. 1. juni 2026.

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Stabil drift i 2026	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	7.415				7.415
Serviceudgifter i alt					7.415	0	0	0	7.415

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Henvi sning

[Opfølgning på tiltag i indsats for nedbringelse af ventelisten for lokalplaner | Københavns Kommune.](#)

KT43 Brugerfeedback i byggesagsbehandlingen

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet på baggrund af politisk bestilling og indeholder to initiativer med henblik på styrke brugerfeedback i byggesagsbehandlingen. Initiativerne skal bidrage til at identificere forsinkende led i sagsbehandlingen og forventes at kunne bidrage til at udvikle løsningstiltag.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,2 mio. kr. på service i 2026 til at udvide og forbedre nuværende robotløsning for brugerfeedback på behandlingen af byggeansøgninger (Initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1 mio. kr. på service i 2026 til at gennemføre et servicedesignforløb mhp. udpegning af udfordringer og udvikling af løsningstiltag (Initiativ 2).

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om en ordning for brugerfeedback på behandlingen af byggesagsansøgninger.

Budgetnotatet indeholder to initiativer til at styrke den nuværende indsats for brugerfeedback i byggesagsbehandlingen. Initiativerne er ikke gensidigt udelukkende og kan vælges til og fra hver for sig. Begge initiativer har til formål at understøtte arbejdet med at nedsætte den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for byggeansøgninger for at undgå, at lange sagsbehandlingstider forsinket renovering af eksisterende byggeri og etableringen af nyt.

Initiativ 1. Udvidelse og forbedring af nuværende robotløsning for brugerfeedback

Med dette initiativ videreudvikles og forbedres den nuværende robotløsning for brugerfeedback på byggesagsområdet. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har i de seneste to år gennemført et pilotprojekt om indsamling af brugerfeedback på udvalgte områder. Et af områderne er byggesagsområdet, hvor der i pilotforsøget er indhentet brugerfeedback fra de byggesagsansøgninger, der modtager en positiv afgørelse. En evaluering gennemført ultimo 2025 peger på, at der er forbedringspotentialer i forhold til svarprocent, flow for indsamling og tilpasning af spørgsmål til området.

Der afsættes med budgetnotatet midler til at styrke indsamlingen af feedback på byggesagsområdet i 2026. Det sker ved at udvide målgruppen for feedbackindsamlingen, ved at udsende spørgeskema på flere tidspunkter i løbet af sagsbehandlingen samt ved at tilpasse spørgeskemaet til de forskellige faser i byggesagsbehandlingen.

Denne videreudvikling forventes at styrke den løbende kvantitative monitorering af tilfredsheden med byggesagsbehandlingen og opfange overordnede tendenser, der kræver forvaltningens opmærksomhed, herunder inputs vedr. forsinkelser i byggesagsbehandlingen. Initiativet giver grundlag for at udpege områder, der skal arbejdes videre med for at forbedre byggesagsbehandlingen.

Budgetnotatet afsætter ikke midler til selve udarbejdelsen og implementeringen af eventuelle løsningstiltag. Det vil bero på efterfølgende stillingtagen.

Der skal derudover som konsekvens af indsatsen afsættes 50.000 kr. til afledt drift af robotten og håndtering af data. Initiativet vurderes ikke at være skalerbart.

Initiativ 2. Servicedesignforløb til afdækning af udfordringer og løsningsforslag til kortere sagsbehandlingstider på byggesagsområdet

Med dette initiativ tilrettelægges et servicedesignforløb, hvor udvalgte borgere og virksomheder samt medarbejdere interviewes og inddrages i workshopforløb med forvaltningens byggesagsbehandlere med henblik på at identificere udfordringer i sagsbehandlingen og udvikle tiltag til at sikre kortere sagsbehandlingstider på byggesagsområdet. I forbindelse med evalueringen af pilotprojektet for brugerfeedback blev der fra forvaltningens side efterspurgt mere kontekstrigt og kvalitativ feedbackdata, end det som en automatiseret robotløsning kan forventes at indhente.

Der afsættes med budgetnotatet midler til at gennemføre et workshopforløb, som består af flere interviews og workshops, hvor interessenterne inddrages i først at identificere og kvalificere udfordringerne og senere inddrages i udvikling og kvalificering af løsningstiltag. Tiltagene kan fx bestå i ændrede arbejdsgange, nye kommunikationsløsninger og tilpassede digitale løsninger, der kan bidrage til at styrke sagsbehandlingen og sikre kortere sagsbehandlingstid. Med dette initiativ opnås der mulighed for en mere gensidig og løbende dialog med borgere og virksomheder om identificering af udfordringer og kvalificering af løsninger.

Initiativ 2 vil på samme måde som Initiativ 1, udelukkende udpege oplevede udfordringer i byggesagsbehandlingen og mulige løsningstiltag hertil. Det vil kræve efterfølgende stillingtagen til eventuelt finansieringsbehov, hvis identificerede løsningstiltag skal implementeres.

Initiativet kan ikke umiddelbart skaleres.

Forslag til aftaletekst

”Parterne er enige om at afsætte midler til finansiering af to ordninger for styrket brugerfeedback på behandlingen af byggesagsansøgninger. Ordningerne skal bidrage med at identificere systematisk forsinkende led i sagsbehandlingen af byggeansøgninger, som skal give grundlag for efterfølgende at etablere tiltag til at minimere unødige administrative forsinkelser af byggeprojekter.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. på service i 2026 til udvidelse og forbedring af den nuværende robotløsning for brugerfeedback mhp. at understøtte arbejdet med at nedsætte sagsbehandlingstiden for byggesager.
- 0,1 mio. kr. årligt på service i 2027 og frem til drift og vedligehold af robotløsningen.

- 1 mio. kr. på service i 2026 til at gennemføre servicedesignforløb, hvor der afdækkes udfordringer og løsningsforslag til kortere sagsbehandlingstid på byggesagsområdet.”

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1. Udvikling og forbedring af nuværende robotløsning for brugerfeedback</i>						
Videreudvikling af eksisterende feedbackrobot	Service	500				500
Projektledelse, udvikling af spørgeramme og implementering	Service	690				690
Drift og vedligeholdelse	Service		50	50	50	150
Initiativ 1 i alt (netto)		1.190	50	50	50	1.340
<i>Initiativ 2. Servicedesignforløb til afdækning af udfordringer og løsningsforslag til kortere sagsbehandlingstider på byggesagsområdet</i>						
Projektledelse og gennemførelse af servicedesignforløb	Service	1.035				1.035
Initiativ 2 i alt (netto)		1.035	0	0	0	1.035
Udgifter i alt (netto)		2.225	50	50	50	2.375

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativerne er ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter. Der kan være minimale risici forbundet med udviklingen og implementeringen af IT-løsningen, som håndteres gennem tydelig projektstyring og tværgående koordinering og løbende forventningsafstemning.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten. De tidligere økonomiske udgifter ved pilotprojektet vedrørende den nuværende feedbackrobot er blevet dækket indenfor forvaltningens ramme.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Videreudvikling af eksisterende feedbackrobot, initiativ 1	KTU	1000 – Ordinær drift	U	Ja	500				500
Projektledelse, udvikling af spørgeramme og implementering, initiativ 1	KTU	1000 – Ordinær drift	U	Ja	690				690
Projektledelse og gennemførelse af servicedesignforløb, initiativ 2	KTU	1000 – Ordinær drift	U	Ja	1.035				1.035
Serviceudgifter i alt					2.225	0	0	0	2.225
Afledt drift og vedligehold									
Drift og vedligeholdelse, initiativ 1	KTU	1000 – Ordinær drift	U	Ja		50	50	50	150
Afledte serviceudgifter i alt						50	50	50	150

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse											

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT55 Eksekvering af almene boliger

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	X
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. henvisning fra Klima-, Miljø- og Teknikudvalget og indeholder midler til og hensigtserklæring om eksekvering af den øgede sagsmængde på nybyggeri af almene boliger, som følge af nyt boligudspil med en forhøjelse af det lovbestemte maksimumsbeløb for, hvor meget almene boliger må koste at opføre. Der er på nuværende tidspunkt mange boligorganisationer, som har henvendt sig og ønsker tilsagn hurtigst muligt. Indsatsen tager udgangspunkt i, at Regeringens boligudspil vedtages, da der er et bredt flertal bag boligudspillet. Det forventes, at boligudspillet tidligst kan vedtages i oktober og træder i kraft i det nye år.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,3 mio. kr. på service i 2026 til eksekvering af almene boliger i 2026.
- Der skal træffes beslutning om at vedtage en hensigtserklæring til forhandlingerne om Budget 2027 om henvisning af midler i 2027 og frem til eksekvering af almene boliger.

Indhold

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget henviste den 24. februar 2026 finansiering af budgetbehov ifm. eksekvering af almene boliger til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026. Budgetnotatet indeholder midler i 2026, samt en hensigtserklæring om midler fra 2027 og frem til styrkelse af eksekvering af almene boliger. Formålet er at sikre, at Københavns Kommune fortsat kan understøtte realiseringen af almene boligprojekter i takt med, at flere projekter kan gennemføres, som følge af regeringens boligudspil.

I Københavns Kommune har byggeaktiviteten for almene boliger været faldende de seneste år, og mange projekter har været sat i bero i afventning af en forhøjelse af maksimumbeløbet. Regeringen kom den 17. december 2025 med et boligudspil, der indebærer en forhøjelse af det lovbestemte maksimumbeløb for alment nybyggeri. Maksimumbeløbet fastsætter den øvre grænse for anskaffelsessummen pr. bolig og pr. kvadratmeter og har i de senere år været

en væsentlig barriere for opførelsen af almene boliger i København, hvor byggepriserne er høje.

I Københavns Kommune vurderes forhøjelsen af maksimumbeløbet at øge aktiviteten i de almene boligprojekter og dermed muliggøre opførelsen af omkring 4.300 almene boliger i projekter, der allerede er i pipeline, men endnu ikke har fået kommunens godkendelse på den endelige anskaffelsessum (Skema B). Samtidig forventes det, at forhøjelsen af maksimumsbeløbet vil medføre nye projekter, som endnu ikke indgår i de eksisterende projektoversigter. Samlet set vil boligudspillet derfor medføre en markant stigning i antallet af almene boligprojekter, der skal behandles administrativt i Klima-, Miljø og Teknikforvaltningen.

Den nuværende bemanning på området er dimensioneret til et lavere aktivitetsniveau, hvor byggetakten for almene boliger har været begrænset. Med den forventede stigning i antallet af projekter vil forvaltningen få en væsentligt større sagsportefølje, hvilket vil øge behovet for administrative ressourcer til sagsbehandling, projektstyring og koordinering på området. Det gælder bl.a. sagsbehandling af almene boligprojekter gennem de forskellige faser, herunder lokalplan, prækvalifikation, Skema A- og Skema B-behandling, koordinering med boligorganisationer og rådgivere, samt løbende projektopfølgning frem mod ibrugtagning.

Styrkelse af kapaciteten til eksekvering af almene boliger

Der er behov for en permanent styrkelse af forvaltningens kapacitet til at håndtere en varigt højere byggetakt for almene boliger i Københavns Kommune. Med indsatsen i dette budgetnotat tilføjes medarbejderressourcer til sagsbehandling og projektopfølgning i 2026, og der vedtages hensigtserklæring om at henvise finansiering af behov i 2027 og frem til Budget 2027.

Forslag til hensigtserklæring:

”Parterne er enige om, at finansieringen til eksekvering af almene boliger fra 2027 og frem henvises til kommende forhandlinger om Budget 2027.”

Der er samlet behov for en bevilling svarende til tre årsværk på 2,1 mio. kr. på service årligt fra 2026 samt en midlertidig bevilling til to årsværk på 1,45 mio. kr. årligt i perioden 2027-2029. Fra 2030 reduceres den midlertidige bevilling med 0,7 mio. kr. årligt i takt med, at sagsmængden forventes at stabilisere sig.

Formålet med en permanent kapacitetsopbygning i forvaltningen er, at kommunen kan understøtte en vedvarende højere byggetakt for almene boliger. Indsatsen, der kan finansieres med Budget 2027, kan dog nedskaleres til at omhandle en midlertidig eksekvering frem for en permanent løsning. I så fald, kan det besluttes blot at afsætte midler i en kortere periode. En reduktion i bevillingen vil reducere antallet af årsværk og dermed kapaciteten til sagsbehandling, hvilket kan medføre længere sagsbehandlingstider og forsinkelser i realiseringen af almene boligprojekter. Behovet i 2027 og frem fremgår af nedenstående tabel 1.

Tabel 1. Finansieringsbehov i 2026 og frem

(1.000 kr. 2026 pr/1)	2026	2027	2028	2029
Eksekvering af almene boliger (permanent behov) (3 år)	1.270	2.177	2.177	2.177
Midlertidigt behov (2 år)		1.451	1.451	1.451
I alt	1.270	3.628	3.628	3.628

Er der ønske om at henvise finansieringen til Budget 2027, kan der vedtages en hensigtserklæring herom. Forslag til hensigtserklæring: "Parterne er enige om, at finansiering af eksekvering af almene boliger henvises til forhandlingerne om Budget 2027."

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til at styrke kapaciteten i kommunen til eksekvering af øget antal almene boliger som følge af nyt boligudspil.

Der afsættes:

- 1,3 mio. kr. på service i 2026.

Parterne er enige om at sikre eksekvering af almene boliger fra 2027 og frem. Finansiering heraf henvises til forhandlingerne om Budget 2027."

Økonomi

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Eksekvering af almene boliger (3 årsværk i 7 måneder)	Service	1.270				1.270
Scenarie i alt (netto)		1.270	0	0	0	1.270

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed.

Hvis der afsættes midler i 2026 med Overførselssagen, men der ikke afsættes midler i 2027 og frem med Budget 2027, vil forvaltningen skulle afskedige de medarbejdere, som de lige har ansat i 2026, og kommunen vil forventeligt ikke kunne eksekvere tids nok på de mange byggesager, hvilket vil skabe en øget pukkel.

Tidligere afsatte midler

Der er tidligere afsat midler til håndtering af en ekstraordinær stigning i renoveringssager. Den aktuelle udfordring vedrører derimod nybyggeri, hvor regeringens boligudspil forventes at øge sagsmængden markant.

Der blev afsat i alt 7,4 mio. kr. i budget 2022 til sagsbehandling af fysiske helhedsplaner som følge af den grønne boligaftale. Bevillingen svarede til fire årsværk til håndtering af øget sagsmængde for renoveringssager. For at færdigbehandle renoveringssager blev bevillingen midlertidigt videreført i budget 2025. Bevillingen udløber med udgangen af 2026, hvor tre årsværk til behandling af almene renoveringssager ophører.

1.000 kr., løbende p/l	2022	2023	2024	2025	2026
Budgetaftale 2022	2.552	2.552	1.634	664	
Budgetaftale 2025				1.127	1.878
Afsatte midler i alt	2.552	2.552	1.634	1.791	1.878

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	I/U	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Årsværk til sagsbe- handling	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	1.270				1.270
Serviceudgifter i alt					1.270	0	0	0	1.270

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Eng- have	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT56 Analyse af lokalplanprocessen

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder finansiering til ekstern rådgivning til analyse af lokalplanprocessen med henblik på at reducere sagsbehandlingstiden for lokalplaner.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,6 mio. kr. årligt på service i 2026 og 2027 til en analyse af lokalplanprocessen.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om ekstern rådgivning til analyse af lokalplanprocessen.

Med indsatsen i dette budgetnotat afsættes finansiering til ekstern bistand til analyse af lokalplanprocessen med henblik på at reducere sagsbehandlingstiden for lokalplaner. I analysen vil der være fokus på, om nogle af de krav, der stilles i lokalplanprocessen, og som ikke er lovpligtige, med fordel kan fraviges eller undværes for at reducere sagsbehandlingstiden for lokalplaner.

På baggrund af en øget tilgang af nye lokalplaner vedtog Teknik- og Miljøudvalget den 16. december 2024 en indsats for nedbringelse af ventelisten for lokalplaner. Som en del af den indsats er forvaltningen ved at forenkle lokalplanprocessen, hvilket består af videreudvikling og effektivisering af interne processer og arbejdsredskaber. Det drejer sig bl.a. om at afklare kritiske udfordringer på et tidligere tidspunkt i afklaringsfasen i lokalplanprocessen, forbedret organisering af materiale til intern brug og et koncept for projektmøder, så der sikres effektiv og ensartet afvikling af møder i lokalplanprocessen. Implementeringen løber over 2026 og kræver en del tilpasninger af nuværende digitale systemer. Herudover er der også ved at blive lavet en budgetanalyse for lokalplanområdet (vedtaget i Budget 2026), som forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget i 2026.

En analyse vil derfor skulle supplere forvaltningens igangværende forenklingsprojekt og vil blandt andet kunne indeholde:

- Kortlægning af interne processer på lokalplansområdet
- Brugerrejse med fokus på private og offentlige bygherrer og deres rådgiveres oplevelser af lokalplanprocessen fra start til slut på tværs af Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens myndighedsområder
- Sammenligning med andre kommuners vilkår og krav

Der er i øjeblikket en lignende analyse i gang for almenboligområdet, som er opstartet primo 2026. Da en analyse af lokalplanprocessen vil opstartes senere, vil der, hvor der er snitflader, kunne bygges videre på de foreløbige konklusioner fra analysen for almenboligområdet.

En ekstern analyse forventes færdiggjort medio 2027, og resultaterne, herunder anbefalinger til videre skridt, forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forventeligt august 2027.

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Relation til øvrige budgetnotater	
Relateret til:	Gensidigt udelukkende?
KT33	Nej

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at igangsætte en ekstern analyse af lokalplanprocessen med henblik på at reducere sagsbehandlingstiden for lokalplaner.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. årligt på service i 2026 og 2027 til analyse af lokalplanprocessen."

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Ekstern rådgivning	Service	250	250	0	0	500
- Intern bemanning til analyse	Service	345	345	0	0	690
Udgifter i alt (netto)		595	595	0	0	1.190

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet vurderes at være ukompliceret. Dog gennemføres analysen på et tidspunkt, hvor forvaltningen har fokus på øget eksekvering på lokalplansområdet ved dels at implementere en række tiltag til nedbringelse af ventelisten på lokalplaner, dels eventuelt at onboarde en række nye medarbejdere til sagsbehandlingen (afhænger af budgetnotat KT33). Begge dele kan påvirke resultaterne af analysen. Af samme grund er der indlagt erstatningsårsværk, så gennemførelsen af analysen ikke belaster sagsbehandlingen af lokalplaner på ventelisten.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Analyse af lokalplanprocessen	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	595	595			1.190
Serviceudgifter i alt					595	595	0	0	1.190

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Henvisning

[Igangsættelse af analyse af administrationsgrundlag for nybyggeri og renovering af almene boliger \(ØU 25.11.25\)](#)

KT74 Etablering af nyt ungdomsboligpartnerskab

Billede af Tietgenkollegiet på Amager. Kilde: Anders Fajers

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder finansiering til etablering af et ungdomsboligpartnerskab, som skal styrke rammerne for at tilvejebringe flere betalbare boliger til unge under uddannelse i København. Indsatsen finansieres med tilskudsdeklarationsmidler, men der afsættes servicemåltal.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at overføre 0,5 mio. kr. på finansposter fra tilskudsdeklarationsmidlerne til service under Klima-, Miljø- og Teknikudvalget til etablering af et nyt ungdomsboligpartnerskab. Beslutningen vil kræve servicemåltal, men ikke finansiering.

Indhold

København har i dag mere end 60.000 studiepladser på korte, mellemlange og videregående uddannelser, imens der kun er ca. 25.000 ungdomsboliger i København. Heraf er ca. 10.000 af disse private ungdomsboliger uden studieaktivitetskrav, der i gennemsnit har en dobbelt så høj husleje sammenlignet med almene ungdomsboliger. Mange af de nye ungdomsboliger, der er opført i de senere år, er ikke betalbare for unge på SU eller en lærlingeløn. Kommunens tal viser, at kun knap 60 pct. af beboerne i de private ungdomsboliger er under uddannelse, mens tallet er over 80 pct. for kollegier og almene ungdomsboliger.

Ved at understøtte etableringen af et tværgående ungdomsboligpartnerskab vil kommunen aktivt kunne bidrage til udviklingen af nye muligheder for at skabe flere betalbare ungdomsboliger til studerende i København. Hovedformålet med ungdomsboligpartnerskabet er at skabe en fælles retning og finde nye veje og svar på udfordringen med for få og for dyre ungdomsboliger i København.

Partnerskabet skal bidrage til opfyldelsen af kommuneplanens mål om at skabe rammer for 6.000 ungdomsboliger til studerende frem mod 2036. Hertil skal potentiale findes fx gennem midlertidige ungdomsboliger, som vil øge udbuddet af ungdomsboliger på den korte bane. Hovedleverancen fra partnerskabet vil være en fælles handleplan for, hvordan der tilvejebringes flere ungdomsboliger i København.

Ungdomsboligpartnerskabets opgaver

Ungdomsboligpartnerskabet skal fungere som idéudvikler og bidrage til at sikre koordinerede planer for produktion og opførelse af nye ungdomsboliger. Partnerskabet skal overordnet set arbejde med, hvordan der kan bygges både midlertidige og permanente ungdomsboliger, der er betalbare og bæredygtige. En vigtig opgave er også at se på, hvordan kommunen kan planlægge for flere ungdomsboliger, herunder om der fx bør fastsættes mindstekrav til andelen af ungdomsboliger i nye projekter. Partnerskabet kan yderligere se på, hvorvidt der skal opføres flere gangkollegier eller andre fællesskabsorienterede boligformer, som understøtter sociale fællesskaber blandt unge. Derudover skal partnerskabet undersøge, hvordan potentialet i midlertidige ungdomsboliger kan udnyttes bedre, og hvordan fleksibilitet kan indtænkes på baggrund af hidtidige erfaringer. Endelig skal partnerskabet vurdere, om anvisningen af studerende til ungdomsboliger kan styrkes, for eksempel gennem en fælles anvisningsordning i Hovedstadsområdet.

Ungdomsboligpartnerskabets organisering

Arbejdet i ungdomsboligpartnerskabet foreslås at blive samlet i et uafhængigt sekretariat, der koordinerer og understøtter partnerskabets indsatser individuelt og på tværs. *Hjem til Alle alliancen*, er et eksempel på et sådant partnerskab.

Ungdomsboligpartnerskabets medlemmer kan udover Københavns Kommune sammensættes af centrale aktører på området, herunder almene boligorganisationer, private bygherrer og ejendomsudviklere, studenterorganisationer, filantropiske organisationer og vidensinstitutioner, samt byplanfaglige rådgivere.

Partnerskabet forankres organisatorisk i Københavns Kommune hos Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen, men udvikles og faciliteres af et eksternt sekretariat.

Anvendelse af tilskudsdeklarationsmidler

Der henvises til formålet om "fremme af ny boligproduktion" efter bestemmelserne om anvendelse af tilskudsdeklarationsmidlerne (bilag 1).

Økonomi

Med fradrag af allerede disponerede midler, er der pt. ca. 23,7 mio. kr. til rådighed i tilskudsdeklarationsmidlerne, der ligger under Økonomiudvalgets bevilling Finansposter. Tilskudsdeklarationsmidlerne er øremærket til de i deklARATIONERNE angivne boligsociale formål. Den budgetmæssige dækning findes ved at overføre midler fra Økonomiudvalgets bevilling Finansposter (kommunekassen) til Klima-, Miljø- og Teknikudvalgets bevilling Ordinær drift, hvor udbetalingen foretages fra. Bevillingen har konsekvenser for kommunens servicemåltal, og derfor er der behov for at afsætte måltallet i forbindelse med forhandlingerne om Overførselssagen 2025-26.

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at anvende tilskudsdeklarationsmidler til etablering af et ungdomsboligpartnerskab.

Der afsættes:

- -0,2 mio. kr. på finansposter i 2026 og -0,3 mio. kr. i 2027 til overførsel af tilskudsdeklarationsmidler.
- 0,2 mio. kr. på service i 2026 og 0,3 mio. kr. i 2027 til eksternt facilitering af ungdomsboligpartnerskab."

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Overførelse af tilskudsdeklarationsmidler	Finansposter	-200	-300			-500
- Ekstern facilitering af partnerskab, udfærdigelse af handleplan mv.	Service	200	300	0	0	500
Udgifter i alt (netto)		0	0	0	0	0
Servicemåltal i alt		200	300	0	0	500

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke i nyere tid været afsat midler (hverken via tilskudsdeklarationsmidlerne eller kommunens budgetmidler) til dette formål før.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Finansiering af ekstern facilitering af partnerskab, udfærdigelse af handleplan mv.	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	200	300			500
Serviceudgifter i alt					200	300	0	0	500

Tabel 3. Finansposter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Overførsel af deklarationsmidler	ØU	2500 - Finans- poster	U	Nej	-200	-300			-500
Finansposter i alt					-200	-300	0	0	-500

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X

KT04 Tillægsbevilling til ekstraordinære udgifter til vintertjeneste i 2026

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	X
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. henvisning fra Klima-, Miljø- og Teknikudvalget og indeholder bevillingsmæssig dækning til merudgifter vedr. snerydning og glatførebekæmpelse i 2026. De ekstraordinært store mængder sne og frost i begyndelsen af året har medført, at det afsatte budget til snerydning og glatførebekæmpelse allerede er opbrugt. Ligesom mange øvrige kommuner har Københavns Kommune således allerede på årets første måneder opbrugt budgettet til vintertjeneste i 2026.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 11,5 mio. kr. på service i 2026 til sikre bevillingsmæssig dækning til kommunens vintertjeneste i 2026.

Indhold

Snefaldet i 2026 er det største i 15 år. Sneen har været våd og tung, og kommunens vintertjeneste har for første gang i 15 år været nødt til at køre med sneplove. Forvaltningen har i perioder kørt i døgndrift under snefald. Den nuværende situation er meget over det gennemsnitlige niveau siden 2011/12, hvilket giver budgetmæssige udfordringer. Kommunens vintertjeneste har brugt hele årets budget for 2026 i årets første seks uger, og der er ikke flere midler til ud kald (kun til faste udgifter). Det betyder, at glatførebekæmpelsen, herunder snerydningen året ud, vil medføre merudgifter.

Indtil 2026 har kommunen ikke oplevet kraftige snefald (over 10 cm snedybde) siden 2011/12, som har medført behov for snerydning af kørebanerne. Kommunen har derfor i mange år kun haft behov for at salte vejene og gennemføre let snerydning med kost på cykelstierne og gangarealerne.

Forvaltningen forventer en merudgift til snerydning og glatførebekæmpelse i 2026 på 11,5 mio. kr. jf. tabel 1.

Tabel 1. Status på budget og forventet merforbrug for vintertjenesten 2026

Post	Mio. kr.
Budget 2026	16,5
Forbrug pr 1. marts	21,0
Forventet forbrug resten af 2026	7,0
Forventet samlet forbrug 2026	28,8
Forventet merforbrug	11,5

Københavns Kommune har som vejmyndighed ansvar for snerydning og glatførebekæmpelse på offentlige veje og stier efter vej- og privatvejslovgivningen. Kommunen skal sikre, at områderne hurtigst muligt er fremkommelige, og står selv for vintertjeneste ved egne bygninger. Indsatsen sker efter kommunens vinter- og renholdelsesregulativ vedtaget af Borgerrepræsentationen den 26. oktober 2015.

Da forvaltningen ikke lovligt kan undlade at udføre vintertjeneste, står Klima, Miljø og Teknikudvalget over for en økonomisk udfordring i 2026. Vinterindsatsen er en myndighedsopgave, som skal gennemføres uanset de økonomiske rammer. Hvis der ikke tilføres tillægsbevilling, vil forvaltningen derfor vende tilbage til udvalget med en sag om enten at reducere udgifterne på andre områder i 2026 for at sikre budgetoverholdelse eller at optage et internt lån i 2026, som afdrages i de efterfølgende år. Optagelse af internt lån forudsætter tildeling af servicemåltal i BR. Merforbruget er indmeldt til ØU's risikoliste.

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte tillægsbevilling i 2026 til merudgifter til snerydning og glatførebekæmpelse i 2026.

Der afsættes:

- 11,5 mio. kr. samlet på service i 2026 til snerydning og glatførebekæmpelse."

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Tillægsbevilling til vintertjenesten	Service	11.500				11.500
Udgifter i alt (netto)		11.500	0	0	0	11.500

Klimapåvirkning

Med budgetnotatet anmodes der om bevillingsmæssig dækning af allerede afholdte udgifter til gennemført vintertjeneste samt aktiviteter i anden halvdel af 2026. Eventuelle merudledninger fra ekstra kørsel og brændstofforbrug knytter sig således til en lovpligtig indsats, som allerede er udført eller vil blive udført, og som ikke kan fravælges.

Merudledninger knytter sig til primært to elementer: ekstra kørsel og tilhørende øget brændstof forbrug, samt indkøb af salt.

Effekten af den ekstra kørsel og øget forbrug af brændstof kan ikke beregnes grundet mangel på data om bl.a. kørselsbehov som følge af vejret.

Effekten af indkøbet af vejsalt, inklusive udledninger fra produktion, kan beregnes og resultatet kan ses i Tabel 2.

Tabel 2. Skønnet klimaeffekt

Kilde til udledning	Udledning pr. m ² pr. år (kg CO ₂ e/ m ² /år)	Udledning pr. år (ton CO ₂ e/år)	Samlet udledning (ton CO ₂ e)
Indkøb af vejsalt (forbrugsbaseret)		1.320 ton CO ₂ e	

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet vurderes at være kompliceret. Forvaltningens estimat er behæftet med stor usikkerhed, da det afhænger af usikre vejrprognoser. Estimatet er derfor beregnet ud fra gennemsnitsbetragtninger

Der er en risiko for serviceforringelser på forvaltningens andre områder, hvis der ikke afsættes tillægsbevilling til merforbruget vedr. vintertjenesten i 2026.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til merudgifter til snerydning og glatførebekæmpelse.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Tillægsbevilling til vintertjenesten	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	11.500				11.500
Serviceudgifter i alt					11.500	0	0	0	11.500

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende.										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT06 Grøndalsparkens videre proces - supplerende foranalyse og kommissorie

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	X
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet indeholder to initiativer, der undersøger mulighederne for at etablere synligt vand i byen i samarbejde med HOFOR. Formålet er at styrke både skybrudshåndtering og de rekreative og biologiske værdier i byen.

Relation til øvrige budgetnotater	
Relateret til:	Gensidigt udelukkende?
KT10	Nej
KT23	Nej

Initiativ 1 om en supplerende foranalyse af et renseanlæg og et blåt element (synligt vand) i Grøndalsparken kan med finansiering i Overførselssagen 2025-2026 gennemføres i synergi med det igangværende skybrudsprojekt i Grøndalsparken (TMU 07.04.25), hvilket vil reducere behovet for gentagne anlægsarbejder og afspærringer i parken. Hvis projektet først finansieres senere, vil det medføre risiko for, at kommunen skal finansiere omprojektering af parkens skybrudsprojekt, hvilket vil resultere i et dyrere projekt.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,4 mio. kr. på anlæg i 2026 til en supplerende foranalyse af et renseanlæg og synligt vand i Grøndalsparken (initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,5 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027 til udarbejdelse af et kommissorie for synligt vand på Åboulevarden (initiativ 2).

Initiativ 2 vedrører Ågade og Åboulevarden og overlapper med øvrige igangværende udviklingsprojekter i området. Hvis der afsættes midler til disse, vil forvaltningen sikre koordinering og skabe bedst mulig sammenhæng.

Indhold

Der blev ved Budget 2026 vedtaget følgende hensigtserklæring: "Parterne er enige om, at der skal arbejdes videre med at realisere planerne for Grøndalsparken og hvordan det kan medvirke til at åbne åer, herunder en løsning for et renseanlæg i Grøndalsparken, der vil kunne rense vandet også i forhold til Ladegårdsåen og videre ind til søerne. Finansiering henvises til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026."

Forudsætningerne for foranalysen har siden ændret sig i forhold til det fremlagte i Budget 2026. HOFOR har besluttet ikke at separatkloakere i Vanløse, hvilket ellers indgik i plangrundlaget. Samtidig har businesscasen for et renseanlæg i Grøndalsparken vist sig ikke at være rentabel for forsyningerne.

På baggrund heraf er der behov for at revurdere mulighederne. HOFOR har i den forbindelse vist interesse for at indgå i et fælles projekt om synligt vand på Ågade og Åboulevard. Der er faglig og geografisk sammenhæng mellem projekterne, og en koordineret indsats giver et mere sammenhængende grundlag for at udvikle løsninger, der både håndterer regnvand og tilfører byen nye kvaliteter.

Som følge af hensigtserklæringen forventes der til Budget 2027 fremlagt et samlet forslag til realisering af planerne for Grøndalsparken, herunder muligheden for et renseanlæg, der kan forbedre vandkvaliteten i Ladegårdsåen og videre ind til søerne. For så vidt angår Ågade og Åboulevarden forventes der forelagt et selvstændigt oplæg for Klima-, Miljø- og Teknikudvalget primo 2027.

Initiativ 1. Supplerende foranalyse af renseanlæg og et blåt element i Grøndalsparken

Initiativet omfatter en analyse af, om et renseanlæg i Grøndalsparken kan skabe tilstrækkelige miljø- og bymæssige gevinster til at begrunde en kommunal investering. Samtidig undersøges mulighederne for at etablere et synligt vandelement med alternative vandkilder (tidligere omtalt som "blåt element"), så vandet kan synliggøres og skabe nye rekreative kvaliteter.

De seneste års skybrud har vist behovet for bedre håndtering af regnvand i området. Forsyningselskaberne planlægger derfor tiltag, der leder vand til Grøndalsparken. For at disse løsninger kan fungere efter hensigten, er det nødvendigt at igangsætte skybrudsprojektet i Grøndalsparken i 2026.

Resultaterne af analysen forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forventeligt i august 2026.

Initiativ 2. Kommissorie om synligt vand på Åboulevarden

Initiativet omfatter udarbejdelse af et kommissorie, der samler eksisterende viden og undersøger mulighederne for at etablere synligt vand på Åboulevarden, som både kan håndtere regnvand og bidrage til et grønnere byrum. Arbejdet gennemføres i samarbejde med relevante parter og skal danne grundlag for et muligt fælles projekt.

Der er i dag udfordringer med at håndtere regnvand i området, og der er behov for at gennemføre løsninger. En tidlig afklaring giver mulighed for at vælge en løsning, der både løser kapacitetsproblemer og tilfører byen nye kvaliteter, frem for en traditionel teknisk løsning.

Resultaterne af kommissoriet forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forventeligt primo 2027.

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til en supplerende foranalyse af renseanlæg og synligt vand i Grøndalsparken samt til et kommissorie om synligt vand på Åboulevarden.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. på anlæg i 2026 til en vurdering af renseanlæg og synligt vand i Grøndalsparken.
- 0,5 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027 til kommissorie om synligt vand på Åboulevarden."

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1. Supplerende foranalyse af renseanlæg og synligt vand i Grøndalsparken</i>						
- Supplerende foranalyse af renseanlæg og synligt vand	Anlæg	420				420
Initiativ 1 i alt (netto)		420	0	0	0	420
<i>Initiativ 2. Kommissorie om synligt vand på Åboulevarden</i>						
- Kommissorie om synligt vand	Anlæg	400	50			450
Initiativ 2 i alt (netto)		400	50	0	0	450
Udgifter i alt (netto)		820	50	0	0	870

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering

Der er tale om en foranalyse og et kommissorie, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

I Budget 2024 blev der afsat 1,8 mio. kr. til foranalyse for Fremtidens Grøndalspark, som blev afrapporteret til Teknik- og Miljøudvalget 31. marts 2025.

1.000 kr., løbende p/l	2023	2024	2025
Budgetaftale 2024	200	1.400	200
Afsatte midler i alt	200	1.400	200

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	250				250
Bygherreudgifter, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	170				170
Projektering, initiativ 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	50				50
Bygherreudgifter, initiativ 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	350	50			400
Anlægsudgifter i alt					820	50	0	0	870

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☒	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☒	Amager Vest	☐		
Adresse	Grøndalsparken og Ågade/Åboulevard										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT15 Undersøgelse af muligheden for konsortiedannelse samt videre analyser af overdækning af Øresundsmotorvejen

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	x
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. resultat af foranalyse vedtaget med Budget 2024 samt hensigtserklæring fra Budget 2026 og indeholder to initiativer til videre analyser af mulighederne for overdækning af Øresundsmotorvejen.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,5 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til undersøgelse af muligheden for at etablere et konsortium (Initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,5 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til videre anlægstekniske analyser (Initiativ 2, scenarie 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 3,0 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til videre analyser af anlægsteknik, sikkerhed og miljø (Initiativ 2, scenarie 2).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 20,0 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2029 til udarbejdelse af dispositionsforslag for en overdækning af Øresundsmotorvejen (Initiativ 2, scenarie 3).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,3 mio. kr. på anlæg i perioden 2027-2029 til en arkitektkonkurrence (Tilvalg til Initiativ 2, scenarie 3).

Initiativ 1 og 2 kan besluttes uafhængigt af hinanden. De tre scenarier for initiativ 2 er alle gensidigt udelukkende.

Indhold

Ved Budget 2024 blev der bevilget midler til en foranalyse af mulighederne for en overdækning af Øresundsmotorvejen. Foranalysen er udført i 2024-2025, og resultaterne blev forelagt Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 16. marts 2026.

Der blev ved Budget 2026 vedtaget følgende hensigtserklæring: "Parterne er enige om, at der skal arbejdes videre med overdækning af Øresunds- og Helsingørmotorvejen, og at finansiering af det videre arbejde med udgangspunkt i resultaterne af foranalyserne herom henvises til forhandlingerne om overførselssagen 2025-2026. Parterne er enige om, at der ifm. det videre arbejde med overdækning af Øresundsmotorvejen skal undersøge mulighederne for at etablere et konsortium med alle relevante interesserede parter, herunder Sund & Bælt, Vejdirektoratet, Banedanmark, By & Havn, Tårnby Kommune. Teknik- og Miljøforvaltningen skal i samarbejde med Økonomiforvaltningen gå i dialog med relevante parter mhp. at danne konsortium i 2026. Finansiering af ekstern rådgivning ifm. konsortiet henvises til forhandlingerne om overførselssagen 2025-2026."

Budgetnotatet bygger på resultaterne af den videre undersøgelse af en overdækning af Øresundsmotorvejen, som blev afrapporteret til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget 16. marts 2026. Med foranalysen er der udarbejdet et detaljeret teknisk løsningsforslag med analyse af forslagens bygbarhed, støjreducerende effekt samt anlægs- og driftsudgifter.

Budgetnotatet indeholder et initiativ 1 til undersøgelse af muligheden for at danne et konsortium, som har til formål at sikre grundlag for videre analyser for mulighed for overdækning af Øresundsmotorvejen. Foranalysen pegede på en række forhold, der skal analyseres mere detaljeret enten i en række delanalyser (Initiativ 2, scenarie 1 og 2) eller i et samlet dispositionsforslag (Initiativ 2, scenarie 3).

Initiativ 1. Undersøgelse af mulig konsortiedannelse

Der iværksættes en undersøgelse med henblik på at afdække interesse blandt de relevante parter, herunder bl.a. Sund & Bælt, Vejdirektoratet, Tårnby Kommune, By & Havn og Banedanmark, samt at skitsere overordnede retlige rammer for dannelse af et konsortium, som har til formål at sikre grundlaget for videre analyser for en mulig overdækning af Øresundsmotorvejen

Der indgår ekstern bistand til dannelse af et konsortium, der kan varetage projektering, udbud, drift og vedligeholdelse af en overdækning af Øresundsmotorvejen.

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forelægges resultaterne af undersøgelsen forventeligt sommeren 2027.

Initiativ 2, scenarie 1. Videre anlægstekniske analyser

Initiativ 1, scenarie 2, indeholder videre anlægstekniske analyser, som er nødvendige ifm. senere udarbejdelse af et dispositionsforslag. De videre tekniske undersøgelser vil omhandle nedenstående.

Sikkerhedskoncept ifm. tilslutning af støjskærme til broer og tung overdækning

Der skal udarbejdes et sikkerhedskoncept, der skal sikre, at der ikke opstår problemer med støjskærmens tilslutninger. En tæt tilslutning vil indebære en sikkerhedsrisiko, hvor personer kan kravle ud på skærmen med risiko for at falde ned på motorvejen eller jernbanen. Tillige vil tilslutningen i visse tilfælde efterlade 'huller', hvor støjen kan trænge ud i omgivelserne. Disse 'huller' skal identificeres og lukkes, hvis de udgør en stor støjubredelse.

Udvidet analyse af ledninger og underjordiske anlæg, inkl. indvirkning på støjskærmens forankring

Foranalysen indsamlede alle eksisterende ledningsoplysninger og oplysninger om anlæg under jord, herunder et 150 meter langt regnvandsbassin beliggende nord for motorvejen umiddelbart øst for Ørestad. Dette bassin ligger i støjskærmens tracé. Foranalysen undersøgte forskellige muligheder for omgåelse af dette problem tillige med en række andre udfordringer med krydsning af ledninger. Disse forhold skal undersøges i detaljer med analyserede tekniske løsninger, inklusive et sikkert overslag over konsekvenser for anlægsoverslaget.

Udvidet støjberegning

I foranalysen har det været afgørende at beregne overdækningens evne til at reducere støjudbredelsen fra motorvejen. Den er vurderet som meget effektiv. Der skal i denne analyse tillige udarbejdes en samlet støjberegning, som medtager støj fra øvrige veje, således at det samlede støjbillede præsenteres.

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forelægges resultaterne af de videre tekniske analyser forventeligt sommeren 2027.

Initiativ 2, scenarie 2. Videre anlægstekniske analyser samt analyser til sikkerhed, miljøvurdering, klimaregnskab og visuelle effekter samt sikkerhedskoncept efter gældende regler for tunge overdækninger

Initiativ 2, scenarie 2, omfatter de samme anlægstekniske analyser som scenarie 1 og herudover følgende:

Sikkerhedskoncept efter gældende regler for tunge overdækninger

Øresundsmotorvejen og Øresundsbanen er dele af det intereuropæiske transportnet TEN-T og er omfattet af særlige regler bl.a. for kapacitet, sikkerhed og service. Disse regler gennemgås, især i forhold til sikkerhedskoncepterne og eventuelle kapacitetskrav i anlægsperioden, hvor bl.a. Øresundsbanen periodevis lukkes, og de store godstogsstammer således ikke kan køre.

Natur og miljøforhold – Strategisk Miljøvurdering (SMV)

I foranalysen er der foretaget en overordnet screening af påvirkning på natur og miljø. Der skal udarbejdes en Strategisk Miljøvurdering af det samlede anlæg.

Klimabelastning – beregning af CO2 regnskab

Der udføres fornyede beregninger af den samlede forventede klimabelastning.

Visuelle og landskabelige effekter

De traditionelle hamborgskærme er udelukkende designet ud fra funktionelle støj dæmpende forudsætninger. Deres visuelle udtryk, især overfor naboerne, er derfor af lav kvalitet. Der foretages en analyse af støjskærmens visuelle påvirkning på naboernes udsigt samt på indtrykket set fra landskabet bl.a. på Amager Fælled.

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forelægges resultaterne af analyserne forventeligt sommeren 2027.

Initiativ 2, scenarie 3. Dispositionsforslag for en overdækning af Øresundsmotorvejen.

Dispositionsforslaget indeholder analyserne beskrevet i Initiativ 2, scenarie 2. Derudover indeholder dispositionsforslaget beskrivelser og analyser af forudsætninger, konstruktionsprincipper, designmæssig udformning, materialevalg, støjberegninger, ledningsarbejder, bæredygtighed, klimabelastninger, funktionalitet, foranstaltninger i anlægsperioden samt et økonomisk overslag over anlæg og drift. Dispositionsforslaget er en samlet beskrivelse af projektet, der tager stilling til alle udestående spørgsmål eller usikkerheder, som er rejst i forbindelse med foranalyserne. Dispositionsforslaget vil danne grundlag for et byggeprogram, som er basis for den efterfølgende projektering, hvis det besluttes at fortsætte i et projektforslag.

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forelægges dispositionsforslaget forventeligt sommeren 2029.

Initiativ 2, scenarie 3, tilvalg. Arkitektkonkurrence

Som tilvalg til initiativ 2, scenarie 3 om dispositionsforslag, kan der afholdes en fælles arkitektkonkurrence med relevante interesserede parter. Baggrunden for arkitektkonkurrencen er, at det visuelle design af hamborgskærmene lader noget tilbage at ønske.

På den baggrund vurderes det, at en mulig arkitektkonkurrence om en 'københavnerskærm', vil kunne bidrage at udvikle en løsning, der tager bedre hensyn til omgivelserne og naboerne.

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forelægges resultatet af arkitektkonkurrence forventeligt sommeren 2029."

Der er udarbejdet et foreløbigt anlægsestimater for den undersøgte overdækningsløsning for Øresundsmotorvejen på ca. 2 mia. kr. Finansieringsbehovet vil blive konkretiseret ifm. dispositionsforslaget.

Tabel 1. Estimeret anlægsoverslag for overdækning af Øresundsmotorvejen

1.000 kr., 2026 p/l	Anlægsudgift (estimat)
Anlægsprojekt	
Anlægsudgift	2.000.000
I alt	2.000.000

Forslag til aftaletekst

Da budgetnotatet indeholder flere mulige scenarier, indgår der ikke forslag til aftaletekst.

Økonomi

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder for Initiativ 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styringsområde	2026	2027	2028	2029	I alt
- Undersøgelse af mulig konsortiedannelse	Anlæg	1.050	450			1.500
Initiativ 1 i alt (netto)		1.050	450	0	0	1.500

Tabel 3. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder for Initiativ 2, scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Videre anlægstekniske analyser	Anlæg	600	900			1.500
Initiativ 2 scenarie 1 i alt (netto)		600	900	0	0	1.500

Tabel 4. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder for Initiativ 2, scenarie 2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Videre anlægstekniske og andre analyser	Anlæg	1.100	1.900			3.000
Initiativ 2 scenarie 2 i alt (netto)		1.100	1.900	0	0	3.000

Tabel 5. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder for Initiativ 2, scenarie 3

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 2, scenarie 3: Dispositionsforslag</i>						
- Dispositionsforslag	Anlæg	3.400	9.500	3.100	4.000	20.000
Initiativ 2 scenarie 3 i alt (netto)		3.400	9.500	3.100	4.000	20.000
<i>Tilvalg til initiativ 2, scenarie 3. Arkitektkonkurrence</i>						
- Arkitektkonkurrence	Anlæg		450	650	200	1.300
Tilvalg til scenarie 3 i alt (netto)		0	450	650	200	1.300
Udgifter i alt (netto)		3.400	9.950	3.750	4.200	21.300

Klimapåvirkning

Indsatserne i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning

Risikovurdering og proces

Der er tale om analyser og undersøgelser, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der blev ved Overførselssagen 2021-2022 afsat 1,8 mio. kr. til en forundersøgelse af overdækning af Øresundsmotorvejen. Der blev ved Budget 2024 afsat 2,2 mio. kr. til en videre forundersøgelse af overdækning af Øresundsmotorvejen.

1.000 kr., løbende p/l	2022	2023	2024	2025	2026
Overførselssagen 2021-22	1.800				
Budgetaftale 2024			2.200		
Afsatte midler i alt	1.800	0	2.200	0	0

Administrativt bilag

Tabel 6. Anlæg Initiativ 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	700	300			1.000
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	350	150			500
Anlægsudgifter i alt					1.050	450	0	0	1.500

Tabel 7. Anlæg Initiativ 2, scenarie 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering ekstern, Initiativ 2 scenarie 1: Tekniske delanalyser	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	700			1.000
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	200			500
Anlægsudgifter i alt					600	900	0	0	1.500

Tabel 8. Anlæg Initiativ 2, scenarie 2

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	600	1.500			2.100
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	500	400			900
Anlægsudgifter i alt					1.100	1.900	0	0	3.000

Tabel 9. Anlæg Initiativ 2, scenarie 3

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	3.000	8.700	2.700	3.300	17.700
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	400	800	400	700	2.300
Projektering, tilvalg	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja		250	550	100	900
Bygherreudgifter, tilvalg	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja		200	100	100	400
Anlægsudgifter i alt					3.400	9.950	3.750	4.200	21.300

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☒		
Adresse	Øresundsmotorvejen										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT17 Ny park i Nordhavn – projektering af fodboldbaner og foreningshus

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	X
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. hensigtserklæring vedtaget med Budget 2019 samt BR-beslutning den 18. december 2025 og indeholder to initiativer med formålet at supplere den allerede finansierede "basispark" ny park i Nordhavn med nødvendige midler til at igangsætte projekteringen af fire fodboldbaner og et foreningshus.

Hvis projektet finansieres ved senere budgetforhandlinger, vil det resultere i et dyrere projekt og forlængelse af anlægsfaserne afhængig af, hvornår der kommer finansiering. Idrætsmilliarden udløber i 2030, og det er således nødvendigt at opstarte projektering nu, hvis det i budget 2027 skal være muligt at prioritere måltal fra idrætsmilliarden til projektet i 2029-2030.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 2,4 mio. kr. på anlæg i 2026 til i gang-sættelse af projektering og myndighedsbehandling af fire fodboldbaner (initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 1,9 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til planlægning af et foreningshus (initiativ 2).

Indhold

Borgerrepræsentationen henviste den 18. december 2025 finansiering af projekteringsmidler til fire 11v11 fodboldbaner, herunder to græs-fodboldbaner og to kunstgræsbaner, med tilhørende foreningshus til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026. Borgerrepræsentationens beslutning indebar også, at budgetnotatet skulle indeholde forslag til finansiering af et prissat projektkatalog vedr. projektering og anlæg af konkurrencens "tillægspark", herunder at finansiering på 0,8 mio. kr. henvises til Overførselssagen 2025-2026. Da Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen er ved at afsøge alternative løsninger, er denne del ikke indeholdt i budgetnotatet til Overførselssagen 2025-2026. Borgerrepræsentationen besluttede ligeledes, at budgetnotat om anlægsbevilling til den resterende projektering samt anlæg af fodboldbaner udarbejdes til Budget 2027. Giver afsøgningen af alternativer ikke det ønskede resultat, vil finansiering af et prissat projektkatalog mv. indgå i dette budgetnotat til forhandlingerne om Budget 2027.

Den nye park i Nordhavn vil med basisparken tilbyde forskellige friluftsliv- og oplevelsesmuligheder, samt områder hvor særligt den grøntbrogede tudse prioriteres. Tilgængeligt friluftsliv, adgang til vandet, minimering af jordarbejde og naturens egen udvikling er centrale hovedgreb i parken. Efterhånden som naturen selv indfinder sig, og flere faciliteter fra tillægsparken tilføjes, vil resultatet på sigt være en park med plads til friluftsliv, idræt, leg og bevægelse. Vinderforslaget er uddybet beskrevet i bilag 1.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen er bygherre på basisparken og fodboldbanerne (Initiativ 1) og har det overordnede ansvar for tidsplan for projektering og anlæg af det samlede parkanlæg. Byggeri København er bygherre på foreningshuset (Initiativ 2).

Initiativ 1. Projekteringsmidler for fire 11v11 fodboldbaner

Med initiativ et igangsættes projektering og myndighedsbehandling af fire fodboldbaner, hhv. to græs- og to kunstgræsbaner. For at sikre sammenhæng med projektering af basisparken samt hurtig igangsættelse af myndighedsproces er det afgørende, at der afsættes midler i Overførelssagen 2025-2026. En igangsættelse af projekteringen i 2026 vil samtidig give mulighed for, at fodboldbanerne kan ibrugtages i 2030.

Til Budget 2027 vil der indgå et budgetnotat om en anlægsbevilling til den resterende projektering samt anlæg af fodboldbanerne, hvor anlægsmåltallet findes via Idrætsmilliarden, der udløber med udgangen af 2030. Hvis anlægsmåltal til boldbaner mv. tilvejebringes gennem idrætsmilliarden, skal de etableres i umiddelbar forlængelse af, at arealet overdrages fra By og Havn til Københavns Kommune forventet medio 2028, hvorfor det er afgørende, at projekteringen af fodboldbanerne igangsættes i 2026.

Hvis projektet først finansieres ved senere forhandlinger, vil det resultere i et dyrere projekt og forlængelse af anlægsfaserne.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen er bygherre på basisparken og på fodboldbanerne og har det overordnede ansvar for tidsplan for projektering og anlæg af det samlede parkanlæg.

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget og Kultur-, Fritids- og Borgerserviceudvalget vil i juni 2027 blive forelagt det samlede projektforslag for basisparken inkl. fodboldbaner.

Fodboldbanerne forventes ibrugtaget ultimo 2030, såfremt der bevilliges anlægsmidler ved Budget 2027.

Initiativ 2. Planlægning af et foreningshus

Med initiativ 2 igangsættes planlægningen af et foreningshus. Foreningshuset skal understøtte brugen af fodboldbanerne samt fungere som støttepunkt for de brugere, der ønsker at bruge parken aktivt. Med en størrelse på ca. 750 m² kan Foreningshuset indeholde funktioner som omklædning, opbevaring, mødelokaler samt støttefaciliteter til de brugere som ønsker at bruge parken aktivt.

Byggeri København er bygherre på foreningshuset, så der kan inddrages erfaringer fra lignende byggerier i samarbejde med Kultur-, Fritids- og Borgerserviceudvalget og dermed sikre overdragelse til Københavns Ejendomme.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens og Byggeri København aftaler i fællesskab hensigtsmæssig grænsefladeafklaring (projektgrænser og byggeplads) samt koordinering og

tidsplan for de to projekter med henblik på samtidig ibrugtagning. Tidsplanen for projektering skal så vidt muligt følge Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens tidsplan for Initiativ 1.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens rådgiver på basisparken udarbejder designprincipper for anlæg og bygninger i parken i samarbejde med Byggeri København. Foreningshusets design skal følge designprincipperne, for at der kan sikres en koordineret og ensartet bygningsstruktur og arkitektur i parken.

Det samlede projekt med fodboldbaner og foreningshus i Ny Park i Nordhavn har ophæng i investeringsplanen for idrætsmilliarden fra Budget 2023, hvor der indgik en retningsgivende prioritering af måltallene, herunder en hensigtserklæring om at prioritere 50 mio. kr. i anlægsmåltal specifikt til faciliteter i den kommende park f.eks. til fodbold og outdooraktiviteter. Det må forventes at det samlede projekt vil overstige dette beløb, så der også skal afsættes måltal fra det generelle anlægsmåltal, hvis det skal være muligt at realisere begge initiativer.

Foreningshuset forventes ibrugtaget ultimo 2030, såfremt der beviliges anlægsmidler ved Budget 2028.

Forslag til aftaletekst

”Parterne er enige om at afsætte midler til finansiering af en projektering af fire 11v11 fodboldbaner, hhv. to græs- og to kunstgræsbaner og et foreningshus.

Der afsættes:

- 2,4 mio. kr. på anlæg i 2026 til projekteringsmidler for fire fodboldbaner.
- 1,9 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027 til projekteringsmidler for et foreningshus.”

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1. Projekteringsmidler for fire 11v11 fodboldbaner og foreningshus</i>						
- Projektering af fodboldbaner i 2026	Anlæg	2.400				2.400
Initiativ 1 i alt (netto)		2.400	0	0	0	2.400
<i>Initiativ 2. Planlægning af foreningshus</i>						
- Planlægning af foreningshus	Anlæg	436	1.468			1.904
Initiativ 2 i alt (netto)		436	1.468	0	0	1.904
Udgifter i alt (netto)		2.836	1.468	0	0	4.304

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning. Klimapåvirkningen beregnes senere i den eventuelle anlægsfase.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativerne er ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til projektet.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/1	Udvalg	Bevilling	*	p/1 ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	2.050				2.050
Bygherreudgifter, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	350				350
Planlægning, initiativ2	ØU	3150 - ØKF	*	Ja	317	1.270			1.587
Byggehonorar ByK, initiativ 2	ØU	3150 - ØKF	*	Ja	119	119			238
Byggehonorar KFF, initiativ 2	KFU	2060 - anlæg	*	Ja		79			79
Anlægsudgifter i alt					2.836	1.468	0	0	4.304

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☒	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Nordsøvej										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Bilag

Bilag 1. Konkurrenceforslag, Ny park i Nordhavn

Bilag 1

Delopgave 1 – Basispark

Anlæg af basispark omfatter:

(Se side 8)

Anlægsarbejder:

- Etablering af terræn – jordarbejder. herunder terræn til fodboldbaner
- Forsyning
- Afvanding
- Belægninger og asfalt
- Inventar
- Beplantning- herunder skovbryn på støjvold
- Belysning

Faciliteter/aktiviteter

- **Øret:** Stand/lagune, rampe/adgang til vand for kørestolsbrugere
- **Forlandet:** Måneskinspladsen, Brygge C, hegning
- **Stubben:** Spuns mod strand, Brygge B
- **Plateauerne (foldbanerne):** Stendynger til tudser, affalds station
- **Tippen:** Legeplads, Brygge A, hegning

Bygninger

- Driftsskur
- Toiletfaciliteter.

Delopgave 2 - Tillægspark

Anlæg af tillægspark omfatter:

(Se side 12. Forslaget til tillægsparken består bl.a. af yderligere udbygning af det interne stisystem, flere opholdsområder, etablering af fodboldbaner, klubhus, service- faciliteter og brygger samt yderligere aktiviteter og faciliteter som fx svømme- og SUP-baner, saunaer og shelterpladser)

Anlægsarbejder:

- Jordarbejder
- Afvanding
- Belægninger og asfalt
- Inventar
- Beplantning
- Belysning

Faciliteter/aktiviteter:

- **Øret:** Udspringet, boardwalks ved udspring og lagune, muslingeskallen, SUP og svømmebane
- **Forlandet:** Brygge C- udbygning, bålplads, sauna, fugletårn, boardwalks på land,
- **Stubben:** Brygge B- udbygning, siddekanter
- **Plateauerne:** Siddekanter, fodboldbaner (4-6), træningselementer.
- **Tippen:** Sauna, Brygge A-udvidelse, Boardwalks
- **Volden:** Brygge D, viewpoint, legeplads, wayfinding, shelterpladser

Bygninger:

- Fodbold- Klubhus*- 750m²

Nordør

*Ny park hvor Nordhavn
og Øresund mødes*

Team SLA

SLA, VITA ingeniører, Urban Agency,
Aaen Engineering, Pihlmann Architects,
Buro Happold, Kerstin Bergendal, Holdbart,
Aiming Spaces.

Mellem himlen og havet vokser Københavns nye bydel frem af den gamle industrihavn. Nordhavn. Lys, havgus, mågesang. Og fornemmelsen af historie og forandring.

Indhold

04	Koncept
05	Stedet
06	Vision
07	Hovedgreb
08	Basisparken
12	Tillægsparken
16	Fokusområder
36	Bæredygtighed
38	Realiserbarhed
39	Anlægsestimater
40	Efterskrift

Nordør*

Hvor Nordhavn og Øresund mødes. Hvor byen møder havet kommer en ny park, hvor vandet skaber steder for liv og er med til at forbinde mennesker og natur.

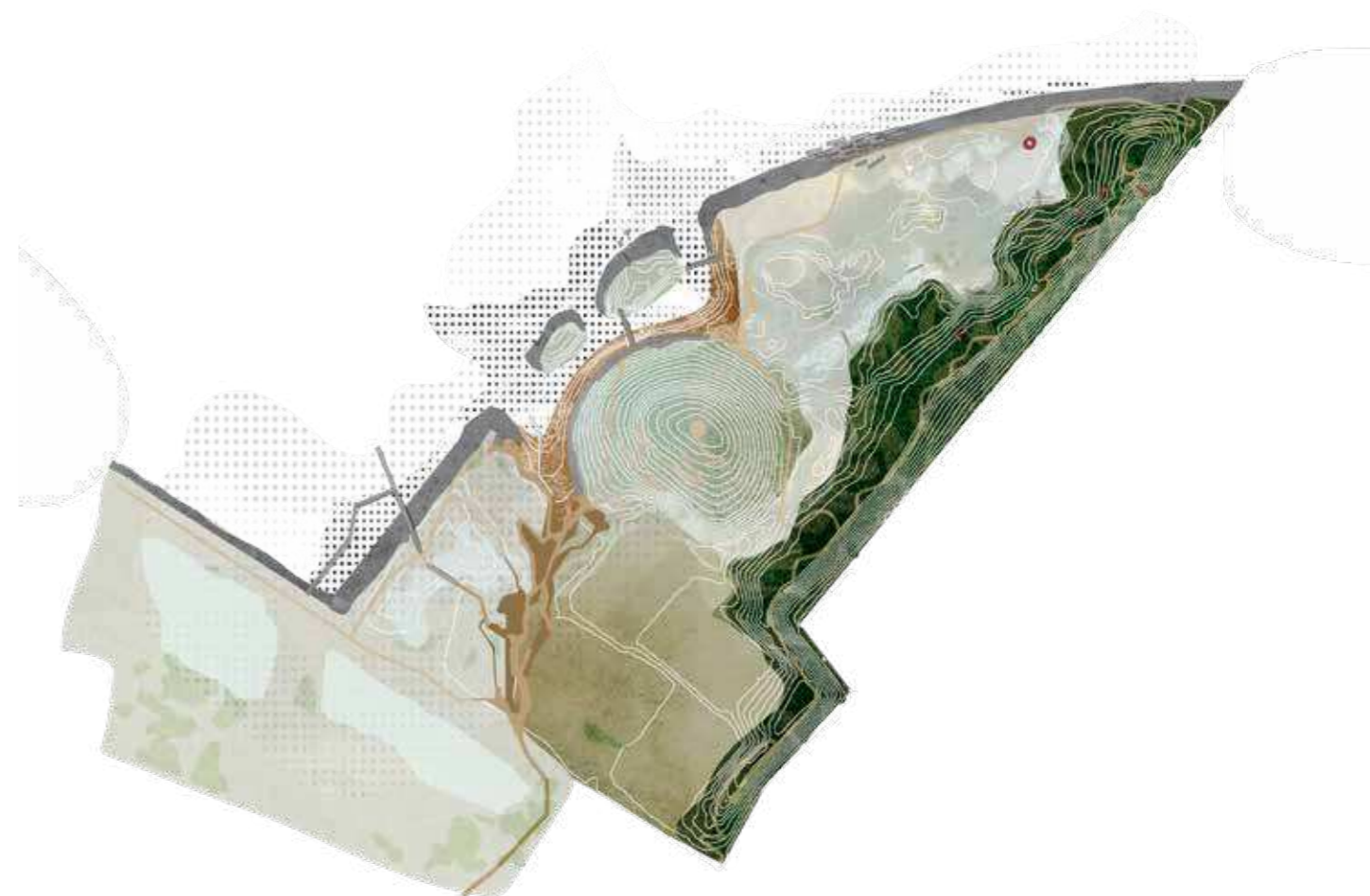
En ny og mangfoldig natur er vokset ud af det, der var. Bakker, skrænter og huller af jord. Skabt i samspil mellem mennesker og maskiner. Og herefter overladt til naturens processer. Med god tid til at ting kan ske.

Et foranderligt sted med plads til alt liv. Padder, fugle, insekter og menneskers fritidsliv til lands, til vands og i luften. Og lige adgang for alle, altid. Fordi alle har ret til at trives i byen. Uanset art, behov eller ønsker.

Her kan du gå, løbe, klatre, svømme, krybe, dase, spire, ligge, dykke, flyde, og trække vejret dybt. Her kan du få vind i ansigtet. Sidde på stranden og se solen gå ned bag byen.

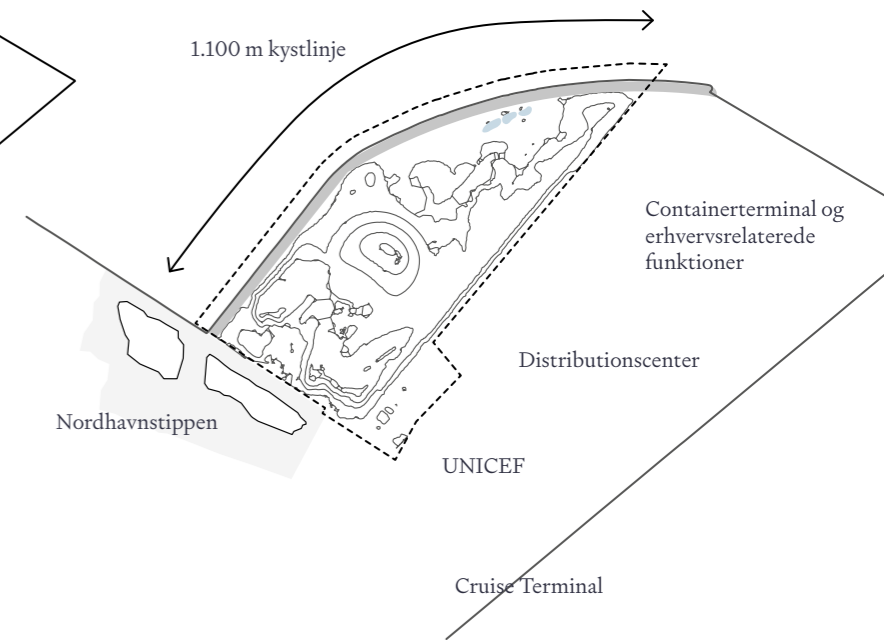
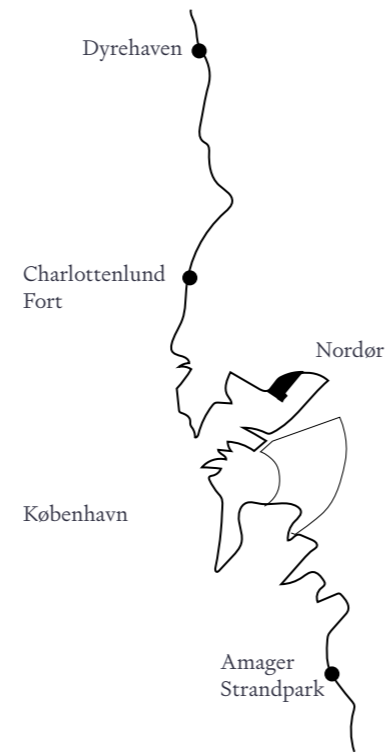
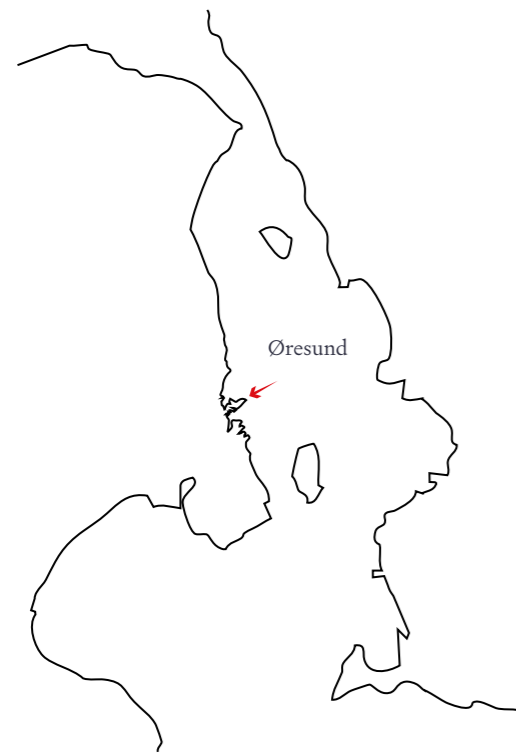
Nordør. En helt ny oplevelse i København. Og alligevel føles det som København, når byen er allerbedst. Altid tæt på vandet. Underspillet og uformel. Demokratisk og selvgroet.

Kom og vær med!

*Navnet er en sammenblanding af Nordhavn og Øresund. Et øre eller ør betegner en lav sandet eller gruset strandbred, som stikker frem i søen eller rager op over den. Øre som betegnelsen for et fremspringende kystlandskab (som halvø eller odde) forekommer ofte i danske stednavne som for- eller efterled. Det kendes fra f.eks Øresund, Helsingør, Dragør eller svenske Skanör-Falsterbo. Nordør er som geografisk sted et ør, fordi det er del af en halvø med et fremspringende kystlandskab og fordi en central del af parken møder havet som lav strandbred.

Stedet

Fremspring i Øresund

Øresund er kendt for høj biodiversitet og mange forskellige naturtyper og dyresamfund. Kombinationen af bundtrawlforbud siden 1930'erne, varieret havbunds-topografi, stærk strøm og skiftende saltkoncentrationer har bidraget til gunstige forhold for den marine biodiversitet.

Nordør ligger som et fremspring midt i Øresund og tilbyder sig som et oplagt sted at forankre indsatser, der udvikler, formidler og inviterer til aktiviteter i hav-naturen. Med vores forslag ønsker vi at styrke og under-bygge forbindelsen til den store blå natur, som omgiver København.

Vandkant med muligheder

København har få grønne områder i direkte forbindelse til vandet (og slet ingen vestvendte af slagsen). Byudviklingen har traditionelt skabt kystlinjer som hårde kanter og med forsvindende lidt plads til natur på land, og ofte med begrænset adgang for almindelige mennesker. Det var netop denne erkendelse, som tilbage i 1911 lagde fundamentet for dannelsen af Danmarks Naturfredningsforening; At sikre alles lige adgang til natur og til vandet.

Nordør giver et bud på, hvordan Københavns fremtidige kant mod vandet kan udformes. Her hvor byen møder havet er det tanken, at stedsspecifikke naturlige dynamikker kan udfolde sig indenfor rammerne af byens kystsikring. En mangfoldighed af blå og grøn natur, som alle har adgang til.

Spidsen af Nordhavn

Nordhavn er Københavns bedste bud på en bæredygtig bydel. En udvidelse af storbyen, som transformerer tidligere industrihavn til attraktiv bydel med gode muligheder for at bo og arbejde. Tæt på vandet, tæt på metro, tæt på byen og langt fra forstadslivet.

Nordør skriver sig ind i den eksisterende fortælling om bydelen Nordhavn ved at tilbyde høj kvalitets natur tæt på byen. Med en beliggenhed på spidsen af halvøen er der givet optimale forudsætninger for, at naturen kan danne ramme om bylivet – og ikke omvendt. Introduktionen af natur i byudviklingen er med til at vise, hvordan klima- og biodiversitetshensyn kan gå hånd i hånd med byliv, kulturliv og fritidsliv.

Bjergtagende landskab

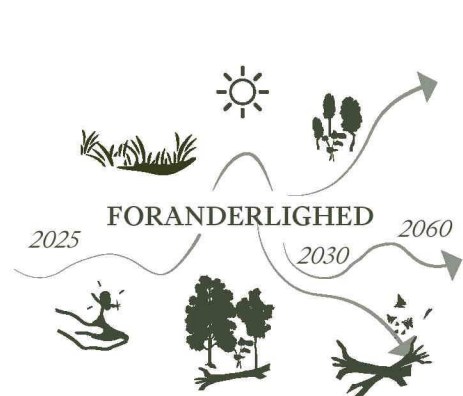
Et bakket terræn med leret jord. Tydelige maskinspor og efterladte bunker af sten. Padder, insekter og fugle i vandhuller, som spejler himlen. Vestenvind i håret på toppen af en af byens højeste bakker, med udsigt over havet, havnen og byen. De stedbundne oplevelser er mange og helt unikke i en københavnsk kontekst.

Nordør bliver et sted, hvor bevaring, forbedring og udvikling af biodiversitet og oplevelser går op i en højere enhed. Selvom navnet er nyt, er stedet for længst allerede en realitet for mange mennesker, og det er håbet, at mange københavnere kommer til at kende og elske dette særlige sted i fremtiden.

Vision

Hvert af programmets fire gennemgående temaer er blevet suppleret af værdier og handlingsorienterede principper. Disse har fungeret som afsæt for udvikling af hovedgreb og parkens designelementer. Tilsammen udgør temaer, værdier og principper Nordørs udviklingsvision, som er tiltænkt en central rolle i den videre udviklingsproces i forbindelse med realisering af basispark, tillægspark og den fortsatte udvikling af parken herefter. Gennem inddragelsen af værdier og handlingsprincipper forbindes de fire temaer på tværs, hvormed dialogen og designet bliver mere tværgående og målorienteret.

Vi giver tid og plads til, at ting kan ske

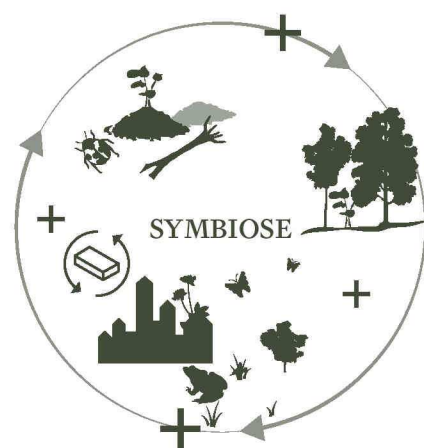
Tema 1: Udvikling over tid

Vi ser den lange udviklingsperiode som en ressource i sig selv. Med basisparken etablerer vi et vigtigt grundlag for naturens videre udvikling. Ambitionen er dog, at vi både før, under og efter anlæg af basisparken lader flere forskellige forandringer præge stedets udvikling.

Vi vil bruge tiden aktivt til løbende at skabe forankring og ejerskab hos københavnernes. Vi har med vores forslag til basispark og tillægspark sat en ramme og en retning for Nordørs udvikling, men vi sigter efter at udvikle stedets identitet sammen med brugerne.

Vi kender ikke fremtidens behov. Med tiden som medspiller åbnes mulighed for at udvikle adaptivt og med stor grad af fleksibilitet. Vi kan og vil forventeligt blive klogere undervejs ved at iagttage, lære og løbende evaluere. Vi ønsker derfor, at inddragelsen af københavnernes starter så tidligt som overhovedet muligt og at den fortsætter så længe som overhovedet muligt.

Vi bruger det som er, så godt vi kan

Tema 2: Parkens særlige egenart og formål

Vi er meget opmærksomme på potentialer. I den nordlige del af området er naturen allerede igang med at etablere sig. Herudover har vi fået givet en række vilkår og betingelser. Vi vil udforske og udfordre de skjulte potentialer i umiddelbart modsatrettede behov – arealkrav om boldebaner skaber for eksempel et mulighedsrum for midlertidige aktiviteter, som ofte ikke kan finde plads eller bliver prioriteret.

Vi vil afdække, udforske og genbruge de materialer, som er blevet tilovers andre steder i byudviklingen. Vi går længere i dette projekt end vi har gjort tidligere, for at sikre, at vi skaber et reelt positivt aftryk på natur og klima gennem indsatser med at udvikle, anlægge og drifte.

Vi vil skabe rammer for samliv med andre arter ved at indrette vores konstruktioner, bygninger og anlæg til menneskelige aktiviteter, så de også fungerer som trygge habitater for dyr og planteliv. Vores tilgang til at skabe et sted for alle, er et mål om at skabe fælles levesteder.

Vi fremmer økosystemer, som øger livskvaliteten

Tema 3: Vild natur og biodiversitet

Vi bringer naturens processer i spil med havvand, regnvand og jord som omdrejningspunkt. Vi skaber en række forbundne naturrum med forskellige økologiske kvaliteter. Vi bringer det hele sammen i en landskabelig mosaik, der samlet set understøtter en robust mangfoldighed af økosystemer og gode levesteder for padder, fugle og insekter.

Vi designer, anlægger og udvikler naturen for at kunne fremme økosystemtjenester bedst muligt til glæde for både dyreliv og menneskeliv. Vi bruger naturens processer til at håndtere regnvandet, så grønbroget tudse har mange gode steder at yngle nu og i fremtiden. Vi skaber trygge marine levesteder i det varierede lagunelandskab.

Vi bruger naturen til at regulere mikroklima for os mennesker ved at skabe læ, skygge og behagelige opholdssteder på en varm sommerdag. Vi sikrer, at naturen inviterer til fysisk bevægelse og samtidig understøtter mental trivsel, fællesskab, sansning og læring.

Vi sikrer lige muligheder for alle

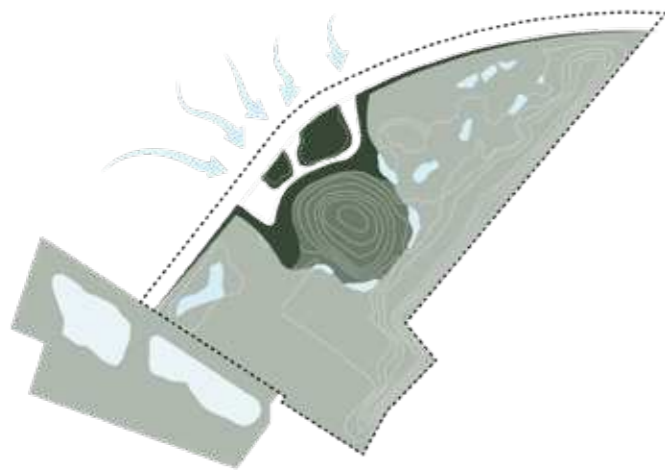
Tema 4: Idræt, friluftsliv, leg og bevægelse

Vi designer og anlægger for lige adgang til alle mennesker uanset livssituation, interesser eller kapacitet. Med afsæt i målene for universelt design skal faciliteter udformes, så de passer til alle kroppe. Oplevelserne skal være multisanselige og sundhedsfremmende.

Vi ved godt, at vild natur og tilgængelighed kan lyde som modstridende ambitioner, men sådan behøver det ikke være. Vi vil sikre, at brugsinformation overalt er nem at opfatte, så vi forebygger og sikrer mod uheld de steder, hvor der f.eks. ikke er etableret stier.

Vi vil arbejde for respekt og værdighed mellem mennesker – men også mellem mennesker og andre arter. Vi skal give plads til, at alle arter kan trives side om side med os mennesker. Herudover skal vi sikre, at naturen og fremtidens generationer også får en stemme i inddragelsesindsatserne.

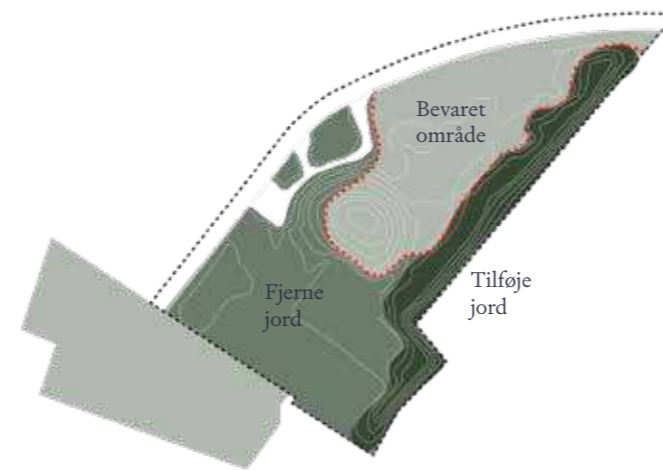
Vi skaber steder for liv med vandet som afsæt

Tema 1: Udvikling over tid

- Vi sænker stensætningen på en kortere strækning.
- Vi skaber et dynamisk møde mellem vand og land.
- Vi opsamler regnvand ved foden af bakken og leder det videre rundt i parken.
- Vi giver tid til, at der kan opstå et rigt system af økologiske forbindelser, som både rummer levesteder for paddler, fugle, insekter og havdyr, men som også bliver et attraktivt sted for menneskers fritidsliv, byliv og kulturliv.
- Vi fastlægger fra start et organiserende princip for parkens rum og identitet; Mod syd ligger byen, her er parken overvejende på menneskers præmisser. Mod nord ligger havet, her er parken mere på naturens præmisser.

Vi bevarer og forbedrer naturen, hvor vi kan

Tema 2: Parkens særlige egenart og formål

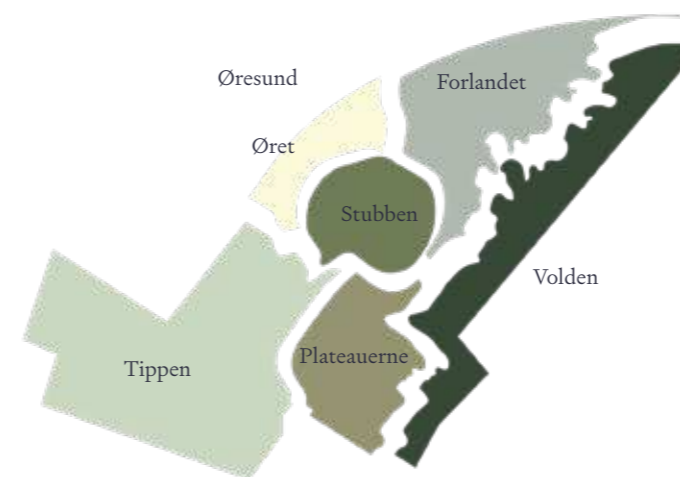
Vi bevarer og forbedrer biodiversitet:

- Vi søger at undgå eller minimere jordarbejde.
- Vi lader jorden i parkens nordlige del forblive urørt.
- Vi graver ud syd for bakken for at give plads til plateauer og spredningskorridor for grønbroget tudse.
- Vi etablerer stenrev ved foden af stensætningen, hvor der åbnes ud til Øresund.

Vi skaber ny biodiversitet:

- Vi graver ud vest for bakken for at skabe en lagune med lavt vand og strandbred.
- Vi flytter 61.445 m³ jord for at støjvolden kan blive til et varieret bakkelandskab med skovkarakter.

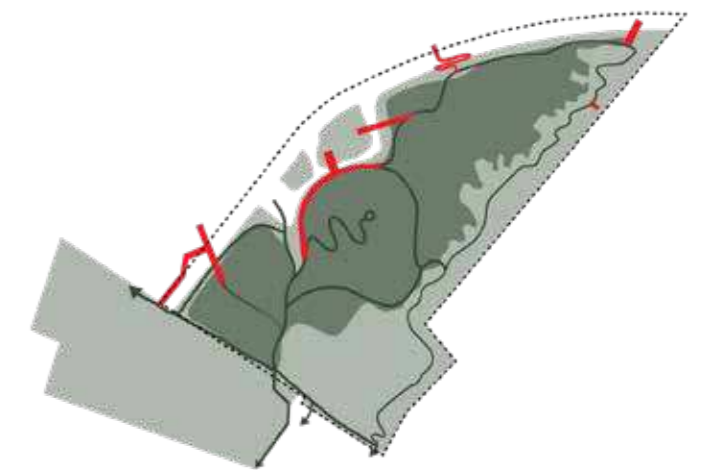
Vi sammensætter en mosaik af kystnær natur

Tema 3: Vild natur og biodiversitet

- Vi fremmer et varieret terræn, som understøtter en robust biodiversitet.
- Vi tager afsæt i den eksisterende lerede og næringsfattige mineraljord.
- Vi skaber plads til grønbroget tudse og fugle med barjordsområder, græslandskaber, stendynger, våde lavninger, krat, nicher og træer.
- Vi lader vegetationen selv finde vej, som den har gjort siden området's første jordlæs blev losset.
- Vi beplanter volden for at opnå åben og varieret skov, som dæmper støj og giver læ og skygge.

Vi sikrer, at alle kroppe og alle arter har lige adgang

Tema 4: Idræt, friluftsliv, leg og bevægelse

- Vi etablerer en fuldt tilgængelig stiforbindelse langs hele vandkanten og på toppen af volden.
- Vi etablerer fuldt tilgængelighed både ved strand og brygge A, B, C og D.
- Vi designer alle destinationer og mødesteder efter målene for universelt design.
- Vi designer efter, at bygninger for mennesker også tilbyder levesteder for dyr.
- Vi sikrer et 15 hektar sammenhængende område, hvor grønbroget tudse kan raste og yngle.
- Vi designer volden med nicher, højdeforskelle og lysninger, så det gavner fugle, insekter og smådyr.

Delopgave 1 Basisparken

Kanten af Øresund

Nordør giver et bud på, hvordan Københavns fremtidige vandkant kan udformes. Her hvor byen møder havet er det tanken, at stedsspecifikke naturlige dynamikker kan udfolde sig – indenfor rammerne af byens kystsikring. En mangfoldighed af blå og grøn natur, som alle har adgang til.

Billedet viser basisparken.

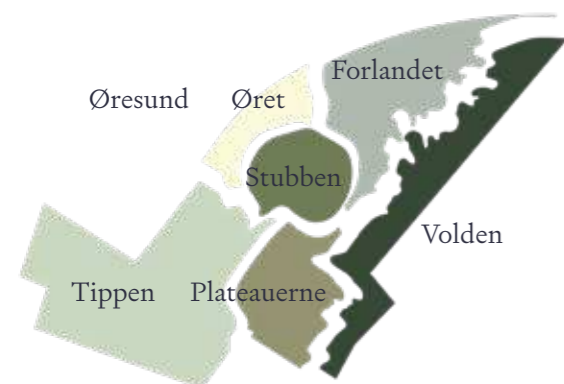

Vild natur, vand og et bakket landskab

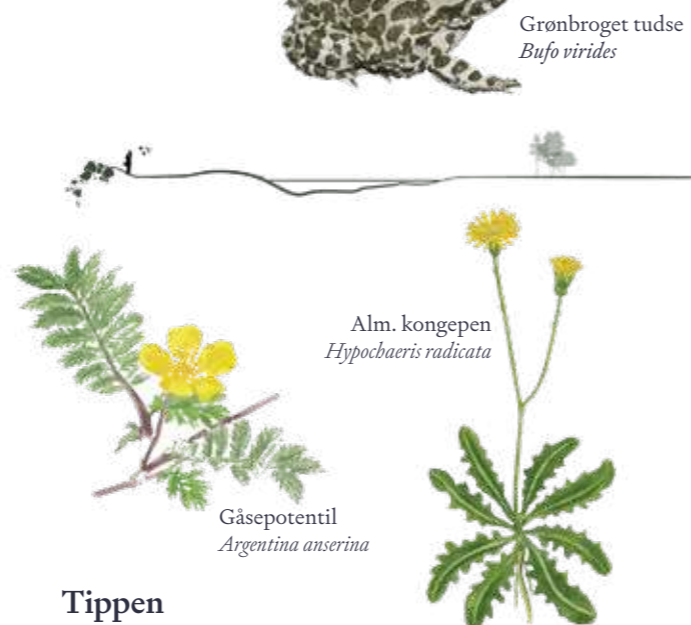
Naturen skaber rammen for oplevelser. Naturen er udgangspunktet, hvorfra alt andet vokser frem – friluftsliv, sport, læring og fællesskaber. Det bakkede terræn skaber en samlet, men varieret flade, hvori mange mindre rum opstår, og disse etableres som en del af basisparken.

Variation og naturlige dynamikker skaber robuste økosystemer – og fundamentet for en robust park. Variation mellem varm og kold, høj og lav, våd og tør, ung og gammel, læ og blæst, gold og frodig, bar og vildtvokset, sol og skygge, åben og lukket, plan og skrånende, skaber mulighedsrum for at noget, eller nogen, kan finde et levested.

Billederne viser parkens forskellige rum, og illustrationen herunder viser et udpluk af det særlige dyre- og planteliv som findes i parken.

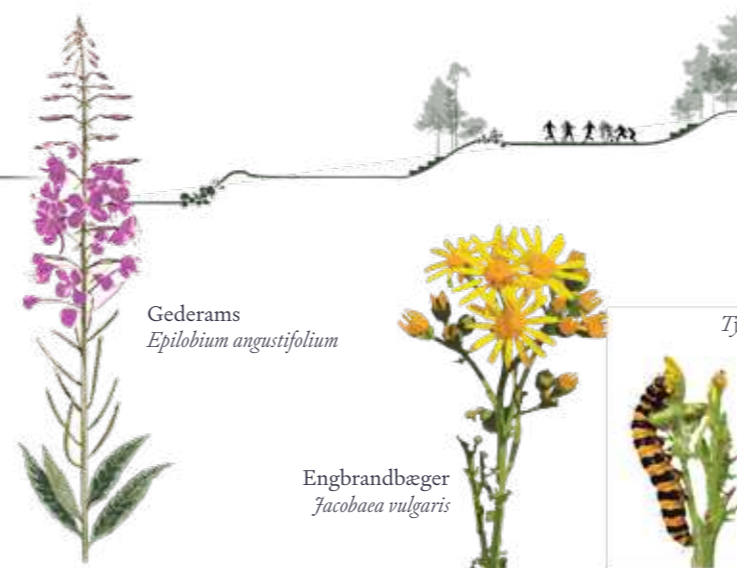

Grønbroget tudse
Bufo virides

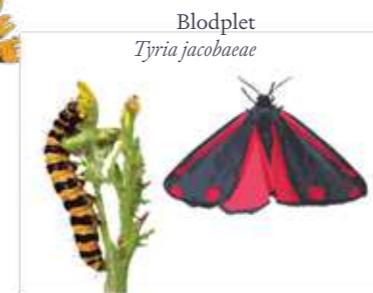
Alm. kongepen
Hypochaeris radicata

Gåsepotentil
Argentina anserina

Gederams
Epilobium angustifolium

Engbrandbæger
Jacobaea vulgaris

Blodplet
Tyria jacobaeae

Tärnfalk
Falco tinnunculus

Enforglemmigej
Myosotis arvensis

Musevikke
Vicia cracca

Kløvergnaver
Hypera nigrostris

Tippen

Tippen indgår i en naturlig sammenhæng med resten af Nordør, og vil være den første del af parken man møder mod syd. Her mødes det ferske og det salte vand i skøn komplementaritet.

Med lav vegetation og spredte pytter og vandhuller fungerer Tippen som en bred spredningskorridor for grønbroget tudse fra dag 1. En bund af selvindvandrede lave græsser og urter holdes i skak af store græssende dyr, så grønbroget tudse kan orientere sig, vandre, raste og fouragere. Tippen indgår i en samlet fold med resten Nordhavstippen, derved syr vi områderne sammen, så de fremstår sammenhængende.

Plateauerne

Som en del af voldens kant mod sydvest udfoldes plateauernes store åbne flader. Mellem de store flader skaber skrånende kanter opholdsrum og siddepladser. Her kan større forsamlinger mødes, og de kan indtages midlertidigt til brug for f.eks. nyttehaver, trædepot, hundetræning, materialedpot, multibaner, kunstprojekter, koncerter eller udebiograf. Deres størrelse gør dem alsidige, og på sigt kan de indrettes som fodboldbaner, i takt med at behov opstår.

I sprækker og mellemrum indtager flora og fauna plads mellem boldbanerne. Insekter og smådyr lever i vegetationen omkring stengærder, som vi etablerer for at optage terrænspring. Grønbroget tudse raster måske i de dybe hulrum. Spredte træer skærmer for vind og tilbyder midlertidigt skjul og pauserum for småfugle.

Volden

Volden slynger sig langs parkens østlige kant, som et 1 km langt skovbryn. Varierede skrånere og skråninger skaber et levende og uforudsigeligt forløb. Her kan du gå på opdagelse mellem træerne, alt imens vandet glimter i horisonten.

Skovbryn er værdifulde levesteder for småfugle, planter, insekter og smådyr tilknyttet solrige og læfyldte levesteder. Med deres strukturfulde, etagerede opbygning og artsrige og varierede blanding af buske, små og store træer er skovbryn oplevelsesrige, iøjnefaldende og har ofte en høj biodiversitet. Vi kickstarter udviklingen af et 1 km langt og artsrigt 'skovbryn' med høj naturværdi – til glæde for parkens brugere og områdets dyre- og planteliv.

Vibe
Vanellus vanellus

Blå fugl
Polyommatus icarus

Sanglærke
Alauda arvensis

Stor præstekrave
Charadrius hiaticula

Gul snorre
Galium verum

Merian
Origanum vulgare

Alm. kællingetand
Lotus corniculatus

Hvepseedderkop
Arigiope bruennichi

Alm. knopurt
Centaurea jacea

Mark krageklo
Ononis spinosa ssp. spinosa

Strandasters
Tripolium pannonicum

Carraentang
Cbndrus crispus

Ålegræs
Zostera marina

Gaffeltang
Furcellaria lumbricalis

Kilerødblad
Coccotylus truncatus

Forlandet

Forlandet eksisterer allerede i dag, og er rastepuds for utallige fugle, og yngle- og rastested for grønbroget tudse. Når du når til forlandet, er du langt fra byen. Himmelen glimter i de spredte vandhuller, og på en klar dag ses Sverige i horisonten.

Lave græsser, blomstrende urter, spredte pletter med bar jord, pytter og vandhuller leder tankerne hen på et slettelandskab. Her finder grønbroget tudse insekter og andre smådyr i den sparsomme vegetation, og i det tidlige forår byder den hunner op til dans i sit foretrukne ynglevandhul. Viben patruljerer i de lavvandede pytter og sang-lærkens triller kan høres højt i sky. En stor attraktion er Nordørs firebenede græsslåmaskiner, de store græssende dyr, der on and off besøger området og holder vegetationen nede, så Forlandet også fremadrettet kan være en attraktiv destination og levested for grønbroget tudse, fugle og insekter.

Stubben

Stubben er parkens højeste punkt og hæver sig 24 meter over havet. Den er opkaldt efter områdets navn på gamle søkort, og ligger centralt placeret som parkens omdrejningspunkt og referencepunkt. Stubben er allerede en del af stedets terræn i dag, og på toppen er en fantastisk udsigt ikke blot ud over vandet mod Gentofte og Sverige, men også ind over hele København og Nordhavn.

På Stubben har græsser og blomstrende urter slået sig ned og har dannet et dækkende tæppe. Som på Tippen og Forlandet holdes bundvegetationen blidt i skak af store græssende dyr, uden at det går ud over de mange insekter og smådyr, der har levesteder i vegetationen. Dyrenes påvirkning af vegetationen skaber dynamik og flere levesteder for flere arter. Ved Stubbens fod samler nedbørsvand sig sig i vinterhalvåret i karakterfulde midlertidige pytter.

Øret

For foden af Stubben, midt i parken, vendt mod vest, ligger Øret. Øret strand er en destination for hele byen. Den store, bløde, vestvendte bakkeskråning ender blødt i en strandkant. Et par meter ude i vandet stikker to øer op, og bagved åbner det store hav sig. En lille beskyttet lagune – en slags københavnsk skærgård, som vi ikke kender andre steder fra byen.

Nærheden til havet er en stor del af parkens karakter og unikke egenart. Den fantastiske beliggenhed ud til Øresund skaber muligheder for mere natur og flere oplevelser, der er helt unikke for en storby. Den nye kyststræning, som opstår omkring Øret, vil skabe en graderet overgang mellem land og hav, hvor kystens naturlige dynamikker vil påvirke den omkringliggende græslandsvegetation og skabe grobund for at arter som strandasters og jordbærkløver kan vandre ind.

Øresund

Havbunden omkring ydre Nordhavn har været udsat for mange forstyrrelser de sidste år i kraft af landindvindingen. På trods af dette er der i dag moderat til høj naturværdi i området, og et marint dyre- og planteliv er i gang med at etablere sig. Der er mange tiltag, vi kunne lave i vandet, men det er også godt at give plads og ro til de økosystemer med levesteder og arter, som er i gang med at udvikle sig allerede. Derfor holder vi os til at lave tiltag langs kanten (se afsnit om kyst og hav).

Delopgave 2 Tillægsparken

Billedet på næste side viser Forlandet og Volden i tillægsparken

⊙ Oversigtsplan, Tillægsparken 1:4000
Snit BB, Tillægsparken 1:1000

Tillægsparken giver muligheder for endnu flere oplevelser, aktiviteter og eventyr – året rundt. I tillægsparken foreslår vi en række tilvalg, som kan etableres løbende. Tilvalg grupperes som følgende:

1. Grønne faciliteter

- Stier og forbindelser
- Trailruter
- Fugletårn
- Broer i landskabet
- Opholdsrum i landskabet
- Shelters
- Bålpladser
- Udsigtspunkt (Formidlingscenter)

2. Blå faciliteter

- Udbygning af brygge A
- Udbygning af Brygge B
- Ny brygge C
- Ny brygge D
- Sauna x 2 i det sydlige område
- Omklædningsfaciliteter etc.
- SUP-bane
- Svømmebaner

3. Beplantning

(ingen konkrete forslag til yderligere beplantning i tillægsparken, men mulighed for beplantning i puljen for tillægspark+, jf. s. 35)

4. Kunst og formidling

- Lærkereden bålplads
- Muslingeskallen
- Wayfinding og skiltning

5. Fodboldfaciliteter

- Foldboldbaner
- Tilskuerpladser og ophold
- Træningsloop
- Servicefaciliteter i form af omklædning, klubhus, opbevaring og lignende.

Aksonometri af tillægsparken

Gennem kanten / På vandet (brygge A)

Fra Tippens lavereliggende landskab føres man gennem stensætningen ud på vandet og helt ned i tæt kontakt med overfladen. Brygge A er en del af basisparken, men kan udbygges i tillægsparken.

Udgøre kanten / Langs vandet (brygge B)

I en bevægelse langs vandet i lagunen, og for foden af højdedraget Stubben, lægger promenaden sig i overgangen mellem højdedraget og stranden. Brygge B er en del af Basisparken, men kan udbygges i tillægsparken.

På kanten (brygge C)

Her hvor oplevelsen af vandet får større vidder, og til tider kan være barsk, skabes overgangen fra forlandet til vandet henover og på kanten af stensætningen. Brygge C er en del af tillægsparken.

Over kanten / Over vandet (brygge D)

På den yderste nordspids, hvor alt er mere øde, uberørt og 'uendeligt', strækker en brygge sig i forlængelse af volden hen over kanten og vandet og indtager den brede horisont. Brygge D er en del af tillægsparken.

Fokusområde 1

Naturscenarier, grønbroget tudse og spredningskorridor

Store områder med blottet mineraljord er sjældne både i by og land og kan hurtigt blive levested for et væld af spændende arter. Vi tager afsæt i et stort råt naturlandskab, en charmerende tudse og en suveræn fuglelokalitet; vi gør ikke ret meget, men så alligevel noget, og lader det blive startskuddet for en helt ny og særegen bypark, funderet på naturens præmisser.

Vi bruger det som er, så godt vi kan

Vild natur med iboende store naturværdier findes allerede i dag i området. Jorddeponiet fremstår som et levende og dramatisk slettelandskab under stadig forandring, hvor bakker, skrænter og vandfyldte pytter kommer og går i takt med at jord bliver kørt til og fra og flyttet rundt på området. Hvor forstyrrelsen er lav, har planter og dyr haft mulighed for at slå sig ned. Området fremstår med spredte partier af selvgroet vegetation i forskellige grader af tidlige successionsstadier. Det er et fornemt udgangspunkt.

Vi tager afsæt i den eksisterende lerede og næringsfattige mineraljord og det forstyrrede miljø, hvor jord er blevet tippet rundt, og overfladen igen og igen er blevet 'nulstillet'. Det har skabt stor mikro-topografisk variation og helt særlige forudsætninger for at forskellige arter kan indfinde sig. Den bare jord, det varme mikroklima og det faktum, at overfladen ikke er efterladt planeret, og stedvist fremstår sammenkørt og komprimeret, betyder store lokale udsving i temperatur, lys, skygge, tørke og fugtighedsforhold – afhængigt af årstid. Området rummer i dag et væld af forskellige levesteder for arter med mange forskellige præferencer. Dem vil vi gerne bevare.

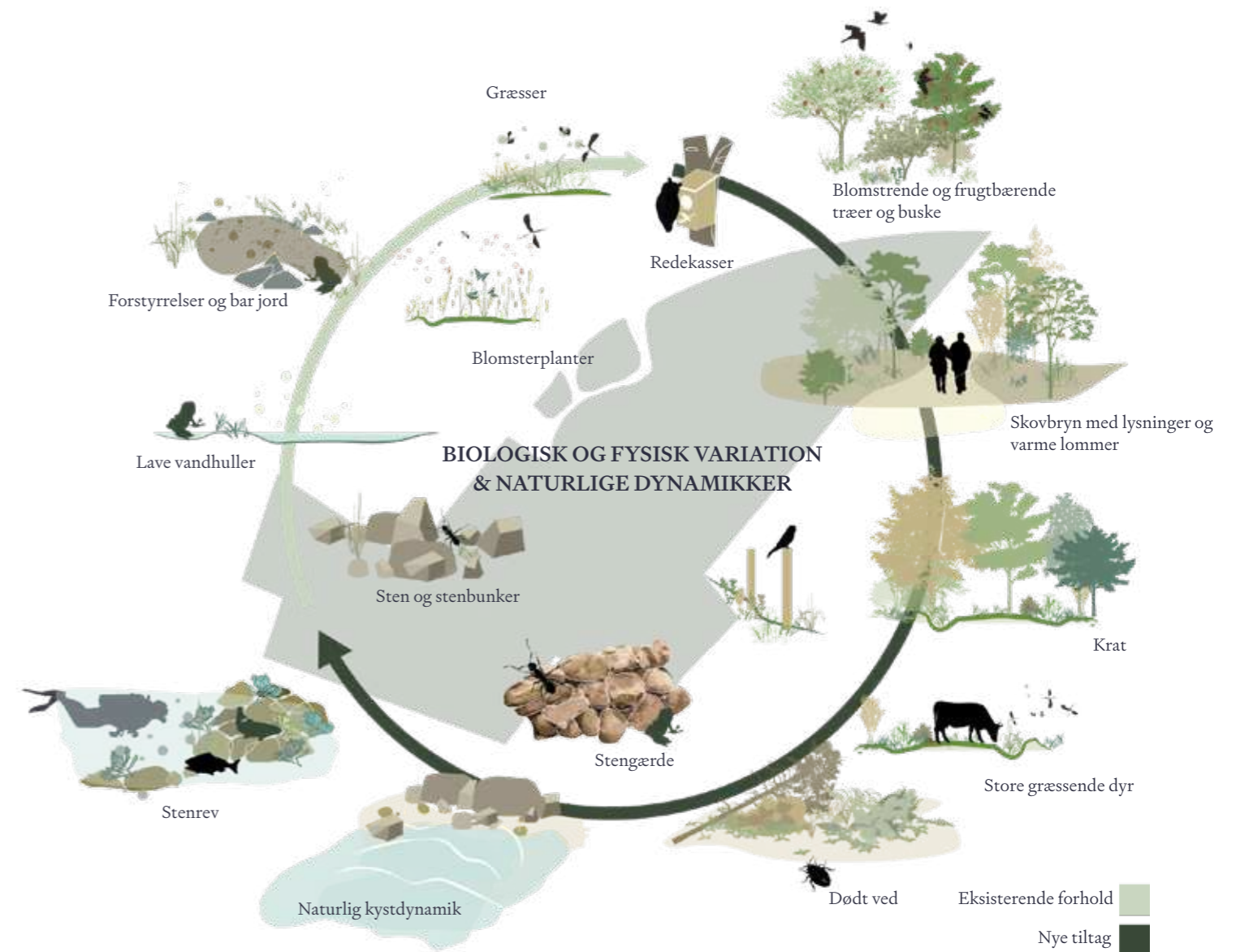
Der er registreret 849 arter i området, heraf 630 planter, hvilket er helt enestående i bymæssig sammenhæng. De mange plantearter, heraf flere sjældne og truede, er blevet spredt til området med vinden, med den tilkørte råjord, eller med de mange fugle, der kommer fra nær og fjern og fungerer som spredningsveje for frø. I området lever grønbroget tudse, planter, insekter og andre smådyr i dag under de vilkår der er givet ved et forstyrrelsespræget miljø, og fugle fra nær og fjern raster og yngler på området. De arter vil vi gerne give plads til i fremtiden og vi vil invitere nye indenfor.

Vi bevarer, forbedrer og skaber ny biodiversitet

Vi foreslår naturlig succession som et overordnet udviklingsgreb, fordi vi hylder den vilde natur, der findes i området i dag. Men vi har også et ansvar for de beboere, der allerede er flyttet ind. Vi har et ansvar overfor viben, lærken, grønbroget tudse og alle de andre arter, der er afhængige af lysåbne forhold og tilbagevendende forstyrrelser, der har kendetegnet området indtil nu. Derfor tager vi over, når de store maskiner stopper, og inviterer et nyt hold indenfor. Store græssende dyr vil fremover holde vegetationen tilpas åben og lav og skabe gode forhold for eksisterende og nye arter.

På volden er der krav om en beplantning af træer og buske. Vi ser det som en mulighed for at skabe ny biodiversitet og ved at tilføre området en strukturel variation og et helt nyt og karakterfuldt landskabselement. Vi planter direkte i de eksisterende jordforhold og vi jordforbedrer ikke. Vi planter overvejende helt unge og hjemmehørende planter, der har samspil med arter i den danske natur. Vi kick-starter udviklingen af et skovsystem, der i takt med at vegetationen udvikler sig vil skabe nye levesteder og fødemuligheder, som ikke findes i området i dag. Her kan rastende småfugle på træk skjule sig og finde føde i krattet, og i forårmånederne ruller 'den hvide bølge' hen over landskabet, når mirabel, slåen, fuglekirsebær, skovæble, tjørn og almindelig hyld blomstrer overdådigt på skift.

En stor del af Nordørs identitet ligger i nærheden til vandet, men den eksisterende stensætning er en barriere. Ved at gennembryde stensætningen i området ud for Stubben skaber vi et nyt møde og en naturlig og graderet overgang mellem hav og vand. Den skiftende påvirkning fra saltvand og bølgedynamik vil skabe gode forhold og nye levesteder for smådyr og planter tilknyttet kystens dynamikker. Samtidigt øger vi stensætningens strukturelle variation omkring Ørets munding for at tilføre flere levesteder for de arter, der lever på eller i hulrum mellem store sten og dermed potentielt øge den marine biodiversitet lokalt.

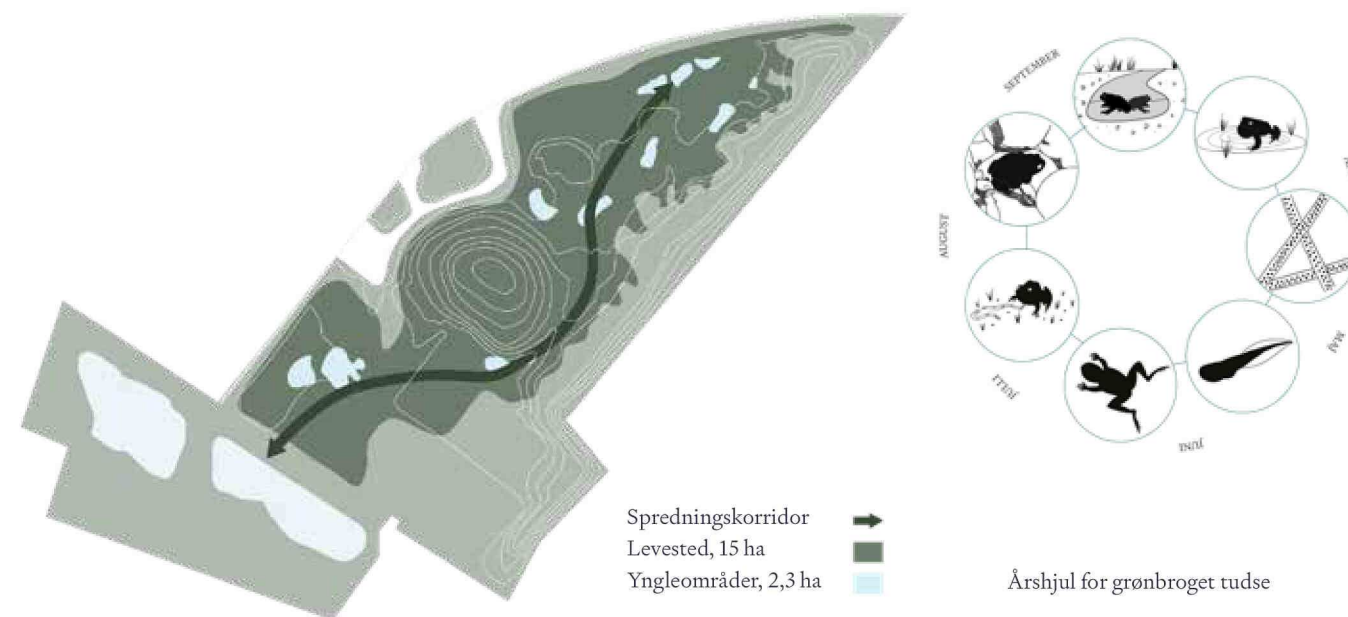

Indsatser

Et centralt træk ift. at fremme biodiversitet er at skabe og understøtte så meget variation som muligt f.eks ved at tilføre fysisk og biologisk variation og tillade naturlige dynamikker. Variation i jordbundsmaterialer, topografi, fugtighedsgradienter, arter, blomstring, bærsætning, fysiske strukturer i landskabet samt en blanding af lysåbne områder og beplantningsvolumener skaber grobund for flere levesteder til flere arter.

Vi ser et stort potentiale for at bevare og forbedre den eksisterende biodiversitet samt skabe ny robust natur ved at implementere følgende indsatser (se illustration forrige side):

- Fortsat at lade vegetationen udvikle sig frit men støtte og styre udviklingen vha. en ambitiøs og realistisk drift- og plejeplan (se s. 32). Når aktiviteten ifm. jorddeponi stopper, ophører forstyrrelserne også. Det betyder, at områderne mod nord langsomt vil gro til og arter vil forsvinde, hvilket indebærer, at der skal sættes ind med driftsindsatser tidligt (se afsnit om parkens drift og pleje og afsnit om udvikling i etaper).
- Opredholde min. 11 hektar som lysåben forstyrret natur, som ikke kun tilgodeser grønbroget tudse, men også viben, sanglærken og et mylder af andre arter.
- Skabe et nyt møde mellem land og vand ved at sænke den eksisterende stensætning og invitere naturlige kystdynamikker indenfor.
- Kick-starte udvikling af Københavns længste skovbryn, der tilfører området nye levesteder og fødemuligheder også for arter, der ikke findes på området i dag.
- Styrke den marine biodiversitet ved at skabe mere strukturel variation på den eksisterende stensætning og lade det velfungerende blødbundssamfund udenfor stensætningen udvikle sig i fred.
- Bruge parken som platform for formidling af naturens processer.

Habitat og spredningskorridor for grønbroget tudse

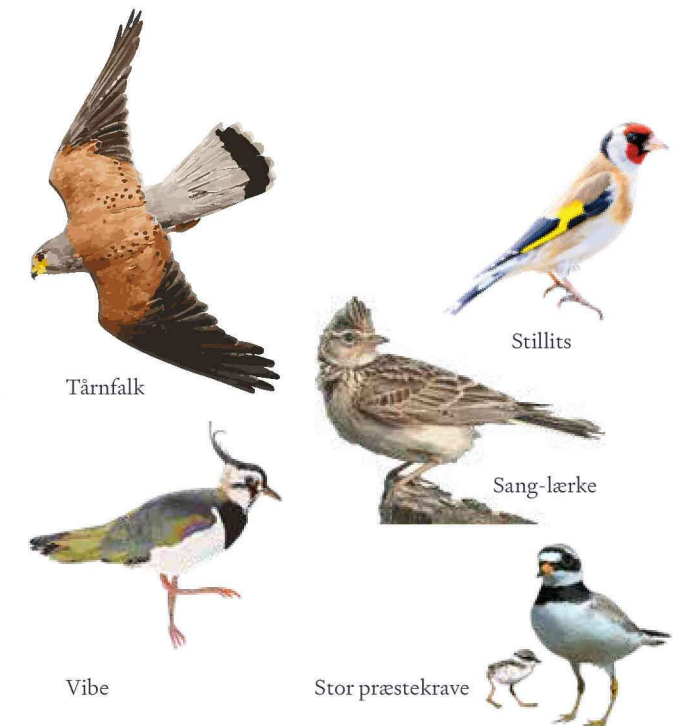
Én art skiller sig særligt ud i Nordhavn, ikke kun pga. sin status som bilag IV-art eller det, at den er fredet efter dansk artsfredningsbekendtgørelse, men i høj grad også pga. sin adfærd. Grønbroget tudse, *Bufo virides*, også kendt som fløjtetudse er en af Danmarks 14 paddearter og er en eventyrlysten strejfer. Den er registreret vidt omkring fra ydre Nordhavn og helt ind til Skudehavnen. I takt med at jorddeponiet på projektområdet er fyldt op er den forstyrrelsesglade tudse flyttet ind, og den lever og yngler her i dag, fordi dens behov ift. føde, rasteområder og overvintring er opfyldt. Vi vil fortsat opfylde grønbroget tudses krav til levesteder ved at:

- Sørge for store områder med åben bund med sparsom vegetation, hvor grønbroget tudse kan jage insekter og andre smådyr, som den lever af.
- Lave løbende forstyrrelser, så mineraljorden blotlægges.
- Sørge for rig adgang til stenbunker, stengærder og lign. hvor grønbroget tudse kan raste og søge skjul i dagtimerne.

- Lave tilbagevendende interventioner mhp. kontinuerligt at tilbyde områder i helt tidlige succesionsstadier.
- Etablere nye yngleområder og oprense eksisterende min. hvert andet år eller efter behov.
- I takt med at Nordhavnstippen eventuelt tilbageføres til sin høje naturtilstand vha. drift og pleje (se afsnit om parkens drift og pleje) vil dette område atter blive et velegnet levested og yngleområde for grønbroget tudse – og flere fugle, insekter og smådyr.

Et vigtigt element er at skabe en god passage til grønbroget tudse, så den frit kan bevæge sig mellem Nordhavnstippen og Forlandet, hvor en del af bestanden yngler og lever i dag. Korridoren starter med Tippen, der hæfter sig på Nordhavnstippen, og går højre om Stubben og foran Volden. En enkelt boldbane skal passeres på vejen. Grønbroget tudse kan selvfølgelig også vælge en rute over Stubben, der vil være partielt afgræsset eller langs lagunestranden.

Vi vil fastholde spredningskorridoren mellem Tippen og Nordhavnstippen ved at holde vegetationen kort og afgræsset i et bredt bånd mellem Tippen og Forlandet, så padderne kan bevæge sig frit rundt uden barrierer og udvise naturlig adfærd.

Fuglenes landskab

Nordhavn er den fuglelokalitet med suverænt flest observerede fuglearter så tæt på byen – hele 240 forskellige arter er set i løbet af de seneste ti år. Halvøens unikke placering som et fremspringende kystlandskab, gør den til et nødvendigt pauserum for de mange fugle, der hvert år trækker op og ned langs Nordsjællands østkyst. I de rå landskaber blandt jordbunker, spredte bygninger, høje græsser og urter, krat, træer og brakvandssøer samt i Svanemøllebugtens lave vand, søger fuglene føde og hviler sig i vegetationen eller på vandet før den videre rejse mod syd om efteråret eller mod nord om foråret.

Vi vil lave en målrettet indsats for områdets fugle ved at:

- Holde vegetationen på Forlandet kort og afgræsset, så viben, sanglærke, stor præstekrave og andre fugle kan søge føde i den lave vegetation.
- Plante træer og buske der blomstrer, danner krat og sætter bær og så vinterens fugle kan raste og søge skjul og føde.
- Friholde områder med højstaudevegetation så vinterens fugle kan fouragere på de fede frø.
- Opsætte redekasser til tårnfalk og andre arter i skovbrynet.

Reference foto, Østerå Aalborg, SLA

Tidlige successionsstadier

Naturens formidlingspotentiale

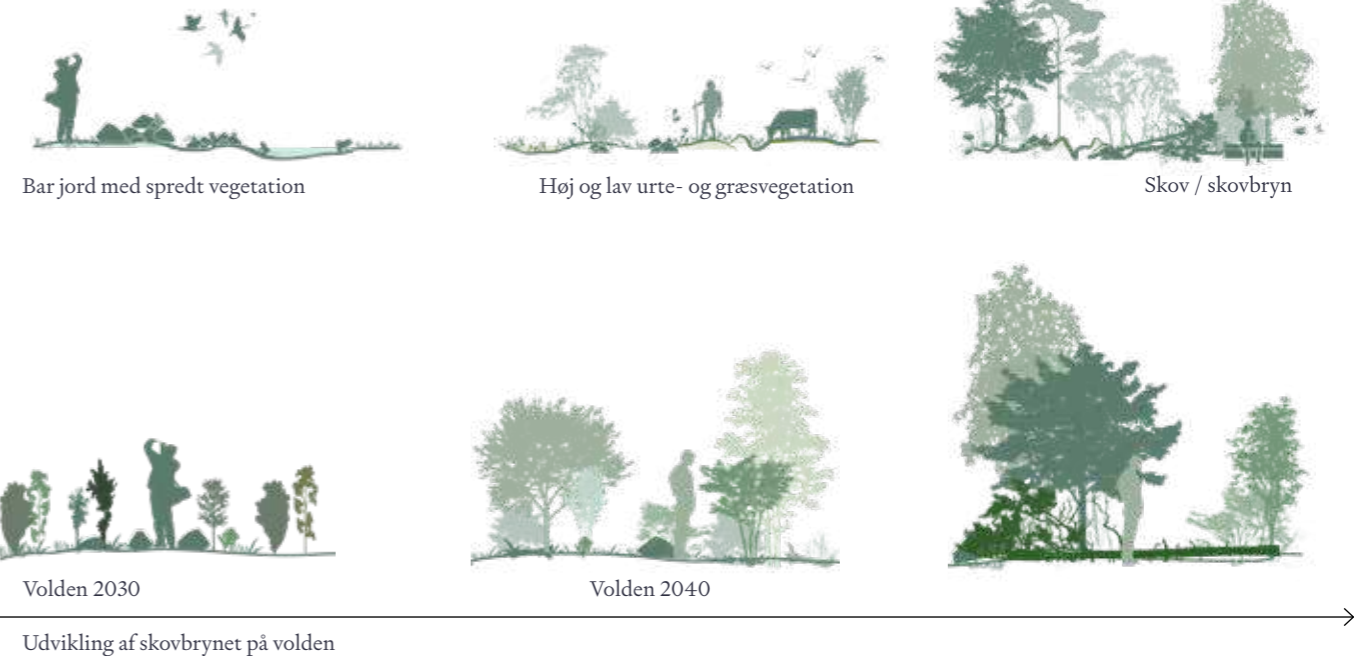
En særlig indsats knytter sig også til parken som formidlingsplatform for natur. En park funderet på natur tilbyder en mulighed for, at københavnere kan få mulighed for på nært hold at iagttage, hvordan naturen udvikler sig, når mennesket træder et skridt tilbage. Med sin iboende vildskab og råhed vil Nordør fra dag ét være en attraktiv naturdestination, hvor besøgende kan komme tæt på, møde og lære om de dyr, planter og den natur, der udvikler sig og lever sammen med os i og omkring vores byer.

Lav åben vegetation

På de sparsomt bevoksede overflader hersker ekstreme forhold, overfladen kan blive meget varm, hård og kanstør om sommeren, og om vinteren kan der stå vand i den sammenpressede svære lerjord. Her lever robuste arter, der har livsstrategier, der passer til forholdene. Det kan virke kontraintuitivt, at et område med næringsfattig jord og ekstreme forhold kan huse rig natur, men det handler om, at et mylder af lave og mindre konkurrencesterke arter får mulighed for at leve uden at blive skygget væk, fordi høje, kraftfulde planter kæmper med at etablere sig i den tørre, næringsfattige og forstyrrede jord.

Grønbroget tudse er en central hovedperson og artens forskellige krav til levesteder, er grundlaget for parkens udformning. Men at opfylde grønbroget tudses præferencer for arealer i helt tidlige successionsstadier skaber samtidig ideelle forhold for en lang række fugle, insekter og plantearter, og dermed styrkes områdets samlede biodiversitet. Mange arter trives kun med lav åben vegetation, hvor det er let at overskue omgivelserne og søge føde. På forstyrrede områder med bar jord vil planter og insekter ofte indfinde sig i løbet af kort tid, det betyder fødegrundlag til grønbroget tudse og fugle, der fodrer deres unger med insekter.

Variation i vegetationstyper:

Udvikling af skovbrynet på volden

En kilometer langt skovbryn

Vi foreslår at plante en artsrig blanding af træer og buske i forskellige aldersgrupper, med vægt på blomstrende og bærsættende arter, og vi kalder plantningen for byens længste skovbryn. Små skovplanter og hækplanter, heistere (tynde 'teenagetræer') og spredte stambuske vil tilføre volumen. Fra voldens beplantning 'drypper' mindre grupper af træer og buske og enkelte solitære træer ud i landskabet. Skoven begynder at sprede sig ved egen kraft. Enkelte robuste arter trækkes helt ud i landskabet og placeres strategisk for at fremhæve et særligt område, have funktion som et mødested m.v. – uden at det har indflydelse på området som egnet leve- og ynglested for grønbroget tudse. Vi planter hvidtjorn, slåen, almindelig hæg, røn, fuglekirsebær, rødæl, seljepil, eg, skovfyr, almindelig ene, seljepil, gråpil, gedeblad, vildrose og mirabel, og vi planter i forskellige tætheder så der opstår transparente områder med mulighed for lange kig og mere fortættede områder.

Vi planter 2000 planter per hektar så skovbrynet ultimativt får et udtryk som 'åben skov', med lysninger i forskellige størrelser og generel variation. Åbne skovmiljøer tilbyder mange levesteder og har et stort potentiale for at udvikle en høj biodiversitet. Plantningen etableres med bugtede kanter og tunger, så der dannes varme læfyldte lommer på skråningerne og en stor variation i mikroklimatiske forhold. Mange faunaarter er knyttet til læfyldte skovlysninger og krat, der med deres beskyttede miljø skaber et helt særligt og beskyttet mikroklima. Dette vil bl.a. gavne de mange småfugle, der vil raste og søge føde i kratlignende partier, men også de mange varmeelskende insekter, der lever på området allerede og dem der flytter ind i takt med at områdets vegetation udvikler sig yderligere. Bunden tilsås ikke, og langsomt vil et græs- og urtelag indvandre. Dele af det åbne landskab foran skovbrynet skal afgræsses, men overalt findes partier med højstaudesamfund, så vinterens fugle kan tanke op på fede frø. Den skiftevis tætte og mere transparente og åbne vegetation og de mange forskellige artsudtryk vil tilbyde en vifte af oplevelser for de af parkens brugere, der tager ruten gennem skovbrynet.

Fokusområde 2

Oplevelser, aktiviteter, idræt, bevægelse og boldbaner

Med sin størrelse og beliggenhed placerer Nordør sig som en hybrid mellem de klassiske parker, vi kender fra den tætte by (Fælledparken, Kongens Have, Østre Anlæg) og de store åbne naturområder vi kender fra kanten af byen (Naturpark Amager, Utterslev Mose, Dyrehaven). Det kalder på den ene side på en rumlig fortættethed, hvor mange ting sameksisterer, som vi kender fra byens rum. På den anden side på en storslået og åben rumlighed, hvor bredde vidder og horisont tilbyder ro og giver perspektiv på tilværelsen.

I Nordør skaber det bakkede og varierede terræn en samlet flade, hvori mange rum opstår, med plads til mange forskellige aktiviteter. Med udgangspunkt i de tre temaer fra opsamlingen på Københavnerdialogen (bilag 4), beskrives her mulige aktiviteter og oplevelser i Nordør, vist med afsæt i tillægsparken.

Liv i landskabet

- Spille bold med udsigt over vandet
- Se solen gå ned bag vandet og byen
- Sove i shelter
- Lave bål og opleve mørkning
- Tage et hvil i en lun lysning mellem træerne
- Læse en bog under et træ med udsigt over vandet
- Lytte til tudsernes fløjten
- Høre lærkens sang
- Spille Discgolf
- Krible-krable for børn
- Lære om dyr og planter
- Kælke på Stubben med udsigt over vandet
- Eventyrlig vandring af små trætte stier
- Trail-løb på volden
- Se og dufte den hvide bølge af mirabeller om foråret
- Formidling og læringsrum om natur

- Tudsen legeplads
- Outdoor idræt på plateauerne
- Nyttehave på plateauerne
- Rollespil i bakkerne
- Picnic
- Snoede småstier
- Udsigt ud over containerterminalen
- Vild skovbund med dødt ved og svampe
- Sanke bær og urter
- Borde-bænke & Grilplads
- Gå tur med hunden
- Sankt Hans aften på Stubben og øret

Den blå aktivitetspark

- Adgang til vandet for alle
- Badebroer
- Børnevenlig badning på Øret
- Ligge på stranden
- Picnic ved vandet
- Grillpladser
- Dykkerzoner- og ruter langs stensætningen
- Havsvømmebane i syd
- Kano- og kajak brygge
- Blødt slæbested
- Flydende pontoner til udspring og dase
- Samvær ved vandet
- Stenrev under vandet
- Støttefunktioner til vandaktiviteter
- Sup-bane
- Sejle og lægge til
- Udspring
- Vinterbadning
- Sauna
- Læring og formidling

Den vilde, stille store kyst

- Opleve den blå biodiversitet
- Et sted at være alene
- Lystfiskeri
- Enge med græssende dyr
- Fred og ro
- Friluftsliv
- Se på fugle (fugletårn)
- Kigge på vandet, længe
- Være i naturen
- Sanke tang og muslinger
- Tænde bål og se mørkning
- Se måneskinnets refleksioner i vandet
- Samle sten på stranden
- Nyde udsigten over vandet og byen
- Vandre
- Luft hunden
- Blive blæst igennem
- Komme tæt på vandet

Overgang

Selvom den vilde natur er grundlaget for hele parken, kan man tale om en gradient fra syd til nord. Den sydlige del er parkens ankomstrum. Her er flere mennesker og flere forskellige aktiviteter. Mod nord får naturen endnu mere spillerum og byens liv træder mere i baggrunden.

To fodboldbaner

De første boldbaner som etableres i parken bør være de mest sydligt placerede. Disse ligger tæt op af byen, ankomst og parkeringsområdet.

Seks fodboldbaner

Hvis der over sigt opstår behov for flere end 4 fodboldbaner i parken, kan det sydvestlige område mod vandet om-lægges så der indplaceres to boldbaner (Stiplet ind på aksonometri herover).

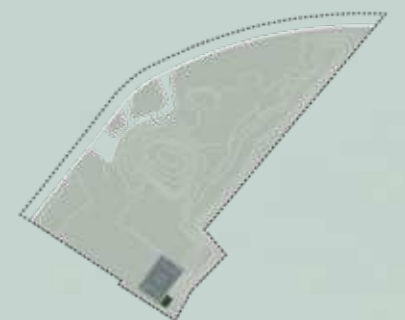
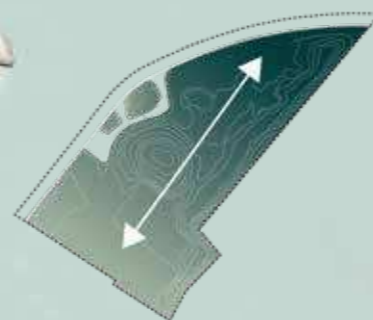
Kunstgræsbaner

Hvis der skal anlægges en kunstgræsbane i parken, vil det være mest oplagt at placere denne i parkens sydøstlige hjørne. I læ, tæt på adgang og by, og lige op af klubhus og omklædning.

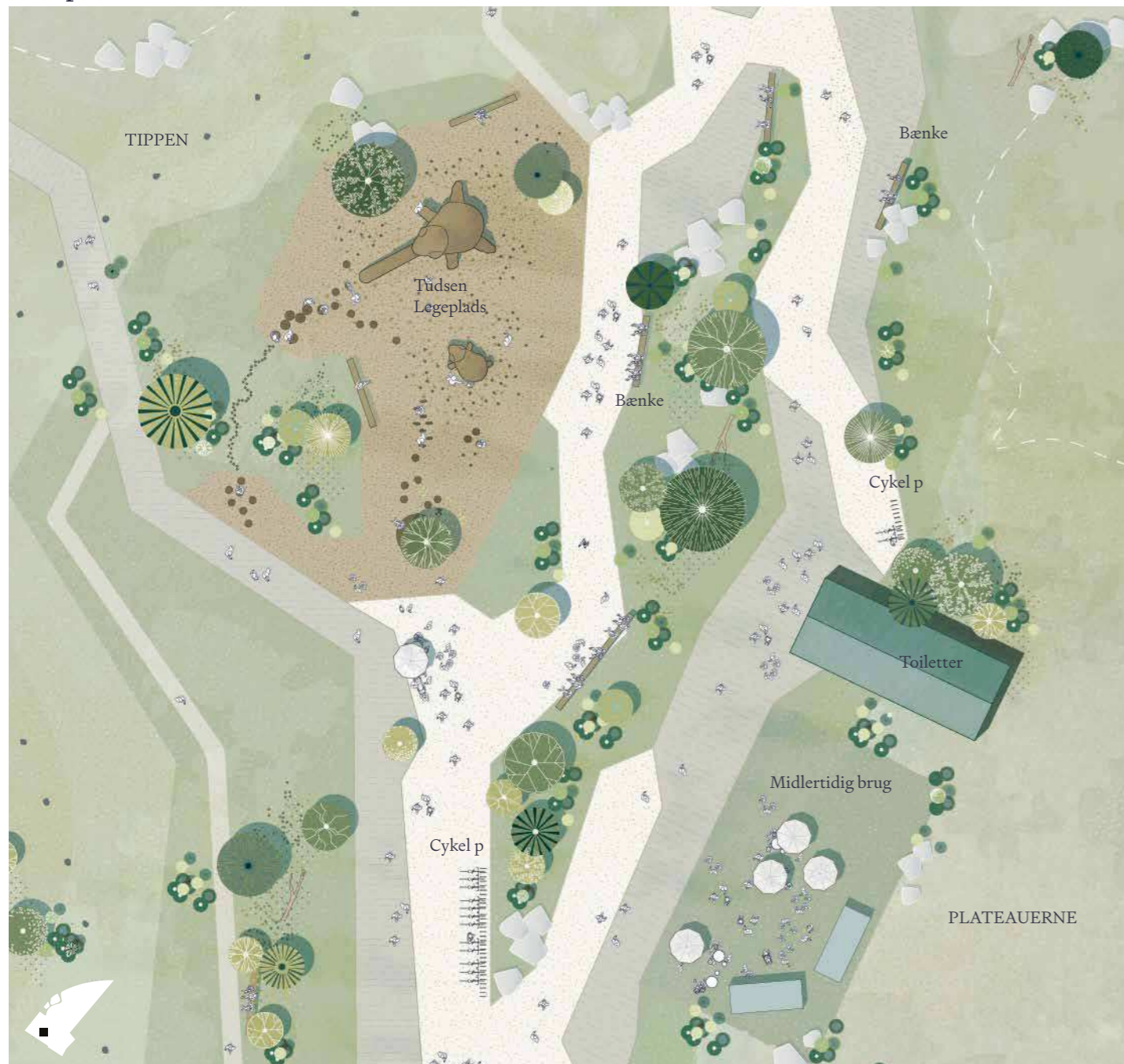

Centralt mødested

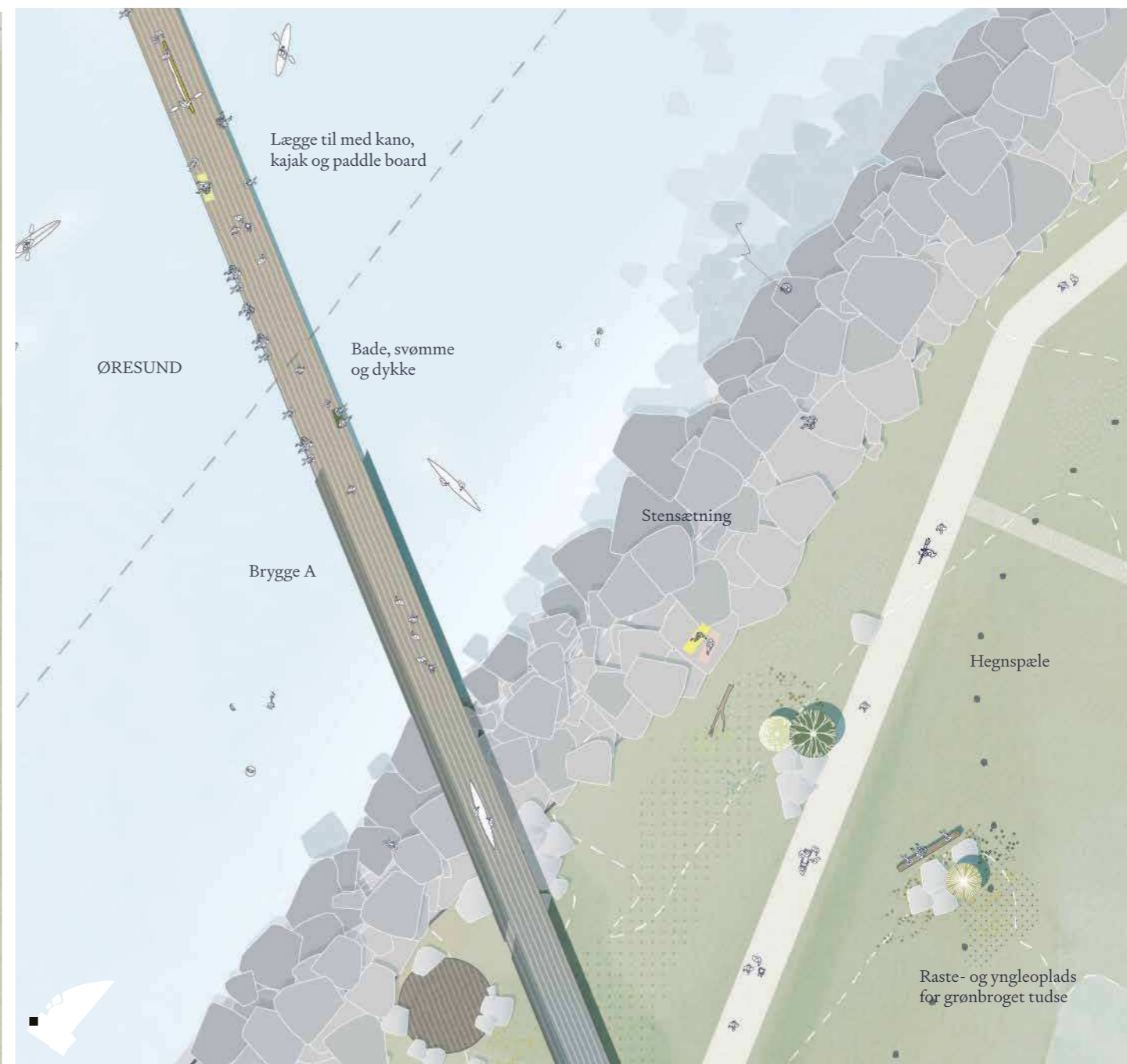
Stubben og Øret er parkens omdrejningspunkt og fungerer som det centrale mødested hvor også større forsamlinger kan mødes. På Stubbens sydvestvendte skråning og Stubbens store brygge kan op til 10.000 mennesker samles.

Basisparken

① Udsnitplan 1:500, Basisparken, Ankomstområdet i syd

① Udsnitplan 1:500, Basisparken, Brygge A i syd

Ankomst fra Tippen

På en kold vinterdag er her et perfekt sted at dele en kop varm kakao efter et besøg på Tusden legeplads. Bagefter løbes der om kap op ad Stubben.

Turen går til

På en sommerdag vil man kunne tage turen til Nordør i kajak, båd eller SUP. Det frister at lægge til ved bryggen i syd og tage et velfortjent hvil på græsset. Alle må en tur op på Stubben og opleve udsigten over byen.

Måneskinspladsen

Det er en særlig oplevelse, når dagen slutter. At se solen gå ned bag byen og opleve måneskinnet glimte over havet og parken. Lyset reflekteres af runde former, som er inspireret af grønbroget tudseæg.

Udsigt med mere

Der er en helt særlig tiltrækningskraft ved det højeste punkt. Sådan har det altid været. Det er i sig selv en destination, som indbyder til en dyb vejtrækning og et perspektiv på tilværelsen.

Tillægsparken

⌚ Udsnitplan 1:500, Tillægsparken, Forlandet og brygge C

⌚ Udsnitplan 1:500, Tillægsparken, Volden og Forlandet i Nord

Byens smukkeste baner

Fodbold kan næppe spilles i mere naturskønne omgivelser end her mellem den træbeklædte vold til den ene side og det uendelige kig ud over Øresund til den anden side.

Badning for alle

København har mange dejlige steder, hvorfra man kan hoppe i vandet, men der er få steder, hvor rammen er så grøn og pladsen så god.

Byens spids

På Nordhavns yderste spids mødes børnefamilier, lystfiskere, pensionister og kåde unge. Nogle vil fange den helt rigtige fisk, andre skal nyde udsigten eller kysse for første gang.

På kanten fremad

På toppen af volden er der udsigt til de største skibe, som lægger til fra hele verden. Lader man blikket vandre mod byens hjerte, vil man i klart vejr kunne se dybt ind i havneløbet.

Fokusområde 3

Jordhåndtering og terrænbearbejdning

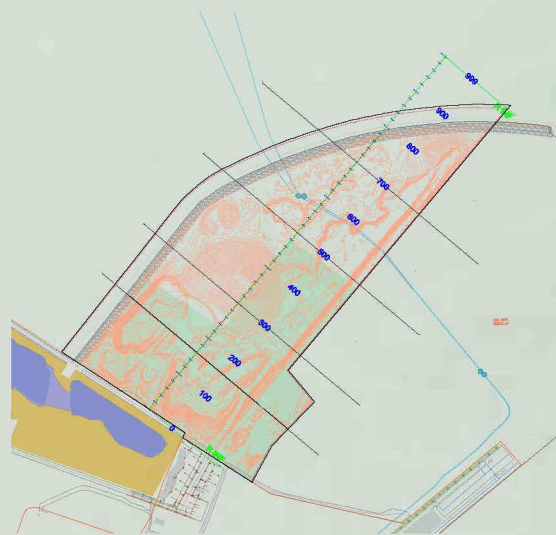
Det bakkede og varierede terræn er et optimalt afsæt for en park, hvori mange mindre rum opstår. Nogle steder som et dramatisk landskab. Andre steder mere stilfærdigt – som plateauer, der vokser ud af volden. Vi bruger den jord, som er på stedet og minimerer jordarbejdet.

Jord, naturscenarier og bæredygtighed

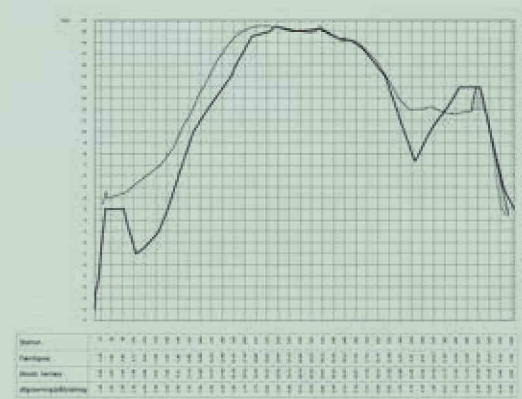
I programmet listes en række naturscenarier op, som harmonerer med parkens beliggenhed, f.eks strandeng og klithede. Men hvis man skal etablere særlige naturtyper, vil det kræve både stor jordbearbejdning og tæt plantning af karakterarter, dyrket på planteskoler. Dette strider mod vores vision og princippet om at bruge det som er, så godt vi kan.

Derfor bruger vi den eksisterende lerede og næringsfattige mineraljord, som den er, og vi søger at undgå eller minimere jordarbejde. Vi lader jorden i parkens nordlige del forblive urørt og bevarer dermed det eksisterende terræn og den eksisterende vegetation. Bevæggrunden for at bevare store dele af det eksisterende terræn og den eksisterende selvgroede natur handler også om et ønske om at nedbringe vores forslags samlede CO₂-aftryk.

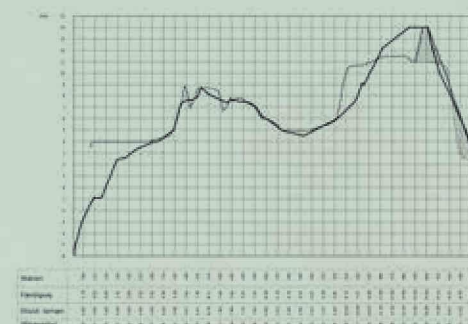
Jordbalance:
 At påfylde: ca. 180.502 m³
 At afgrave: ca. 967.263 m³
 Balance: ca. 865.437 m³
 Jordoverskud i læsset mål

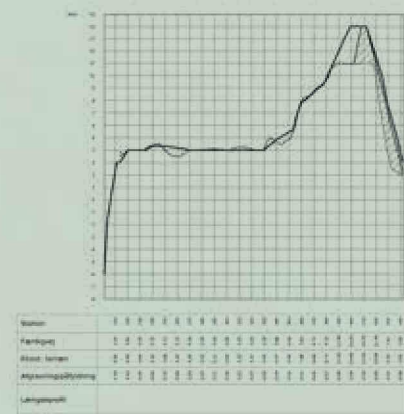
160 / Tippen, Plateauerne og Volden

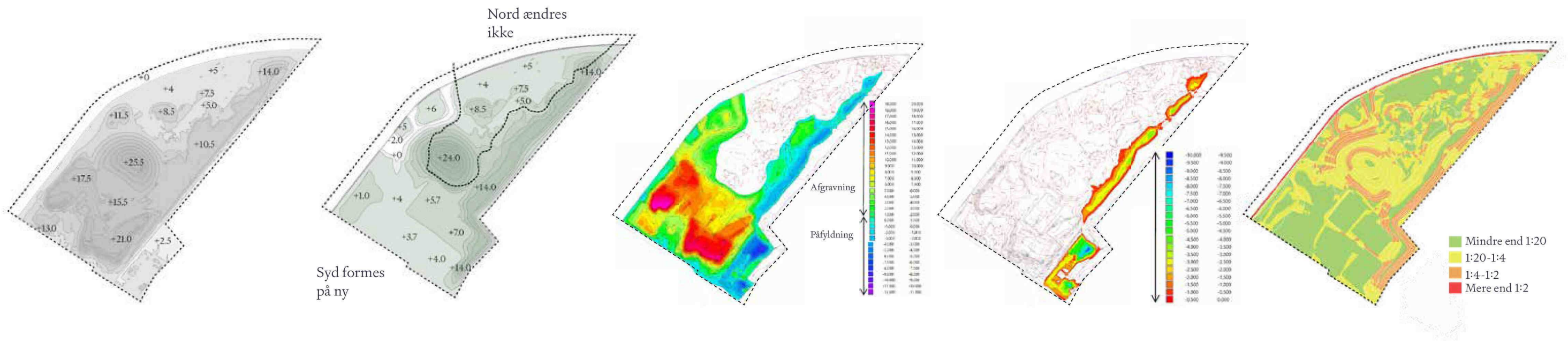
300 / Øret, Stubben og Volden

500 / Forlandet og Volden

700 / Forlandet og Volden

Eksisterende terræn

Hele det eksisterende terræn vil kunne danne en fantastisk ramme om en ny park på dette sted. Den nordlige del af parken har en delvis etableret vold mod øst (10m), og et lavere forland. I midten ligger den store bakke (25m), og mod syd bærer terrænet i høj grad præg af at være et aktivt deponi med stor højdevariation – store skrænter, bunker og opkørte områder.

Nyt terræn

Som en del af afviklingen af mellemområdet vil ny jord vil blive kørt til, og meget jord vil blive fjernet. Derudover er der behov for plane flader til boldspil og anden aktivitet i parkens sydlige del samt en spredningskorridor for grønbroget tudse. Vi omformer den sydlige del af terrænet, så der skabes en robust, varieret og oplevelsesrig ramme.

Der er ved formgivningen af terrænet i parken arbejdet med det sigte, at nå længst muligt formgivningsmæssigt i forhold til endelig overflade allerede ved By & Havns afvikling af mellemdepotet. Projektet er udformet med et endeligt terræn, som matcher ønsket om at kunne afvikle mellemdepotet ved at afrofme ca. 1,0 mio. m³.

Jordbalance – Afgravning og påfyldning

Den overordnede jordbalance ser således ud:
 At påfylde: ca. **180.502 m³**
 At afgrave: ca. **967.263 m³**
 Balance: c. **865.437 m³** jordoverskud i læsset mål (786.761 m³ jordoverskud i fast mål).

Afgravningen af jord sker overvejende i den sydlige del ved ankomst, plateauer ved boldbaner samt bag stensætningen ved lagunen.

En stor del af området mod nord er forudsat beliggende stort set med det nuværende terræn.

Projektet forudsætter ikke fjernelse af jord udover det der fjernes ved By & Havns afvikling af depotet.

Jord som flyttes inden for projektområdet

Da By og Havn ved afviklingen af depotet etablerer volden til kote 14 med tekniske skrånninger i anlæg 2 og kronebredden 4, så er der behov for intern flytning af jord til plateau ved boldbaner i syd og til voldens vestlige skrånning som er udformet med langt større anlæg end 2 og i mere organisk form.

Jordmængden til By & Havns etablering af volden er beregnet til ca. 119.057 m³. (Beregningen er sket ved at modellere en teknisk vold og fortage en 3d deltaberegning). Jordmængden til den yderligere opfyldning kan derfor beregnes som forskellen mellem den samlede indbyggede mængde på 180.502 m³ fratrukket 119.058 m³ = **61.445 m³**.

Terræn og hældninger

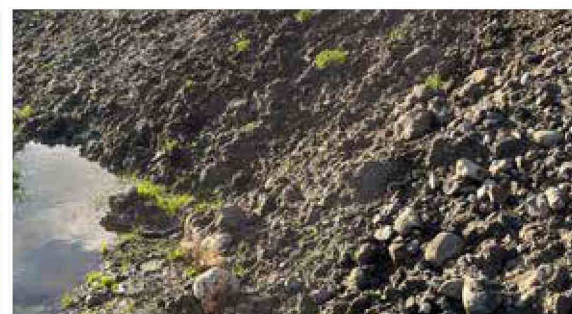
Terrænet i Nordør er særegent og vil også i fremtiden bære tydeligt præg af stedets historie som deponi, med både store og små variationer, fremspring og hældninger.

Dog vil der på steder hvor terrænet er stejlere end 1:2 foretages en tilpasning, så parken sikres mod skred.

Mod den østlige kant vil volden i højere grad have en ensartet hældning, mens den vestlige side bugter og slynger sig, i et langt mere varieret forløb.

Site foto
Billede af Forlandet december 2024

Site foto
Jord på området december 2024

Site foto
Kørespor fra maskiner

Site foto
Den grønbrogede tudses yngle- og rasteområde i Forlandet (fra program)

Site foto
Himlen og lyset reflekteres i pytter og søer

Fokusområde 4

Kyst og hav

Øresund er kendt for sin unikke og intakte natur med høj biodiversitet og mange forskellige naturtyper og dyresamfund. Kombinationen af bundtrawl-forbud siden 1930'erne, varieret havbundstopografi, stærk strøm og forskelle i vandets saltindhold har betydet gunstige forhold for det marine liv. Områdets over en kilometer lange kystlinje tilbyder et stort potentiale for at skabe spektakulære møder med vandet, hvor alle kan få lov at opleve havet og mærke vandet på kroppen.

Kystdynamikker

En stor del af Nordørs identitet ligger i nærheden til vandet, men den eksisterende stensætning er en barriere. Ved at genbryde stensætningen i området ud for Stubben skabes et nyt møde – og en mere naturlig og graderet overgang – mellem hav og vand. Den skiftende påvirkning fra saltvand og bølgedynamik vil skabe gode forhold og nye levesteder for smådyr og planter tilknyttet kystens dynamikker. Samtidigt øger vi stensætningens strukturelle variation omkring Ørets munding for at tilføre flere levesteder for de arter, der lever på eller i hulrum mellem store sten og dermed potentielt øge den marine biodiversitet lokalt.

Sænkning af stensætning

Stensætningen sænkes ved at dæksten fjernes midlertidigt, så kernefyldet bestående af grus/ral kan afgraves så langt ned, at der er plads til genudlægning af dæksten på- og bag kronen, som afsluttes i kote -2,0. Kernefyldet trækkes ind som det underliggende bundmateriale i lagunen. Vanddybden i lagunen vil ingen steder være under kote -2,0, svarende til det niveau stensætningen er sænket til. Derved mindskes aflejring af tang og skidt på bunden i lagunen (se snit nedenfor).

Sand

Der vil i forhold til det tilførte sand blive arbejdet med sandets kornkurve som er vigtig for at få et stabilt strandprofil og for at sandvandringer ikke bliver for stor. Sandet skal helst være lidt grovkornet. Sandet tilføres fra skib og for at mindske CO₂-aftrykket genbruges sand fra steder hvor man oprensner / uddyber sejlrender som løbende sander til. Sejltiden er meget betydende så derfor er det vigtigt at sandet findes fra uddybninger så tæt på som muligt. Sandet kan udlægges fra båd f.eks. via "Rainbow" metoden hvor det i en lang bue pumpes ind i området, så belastningen af terrænet minimeres.

Stenrev under vandet ved Øret – mere strukturel variation.

Øret – strand og lagune

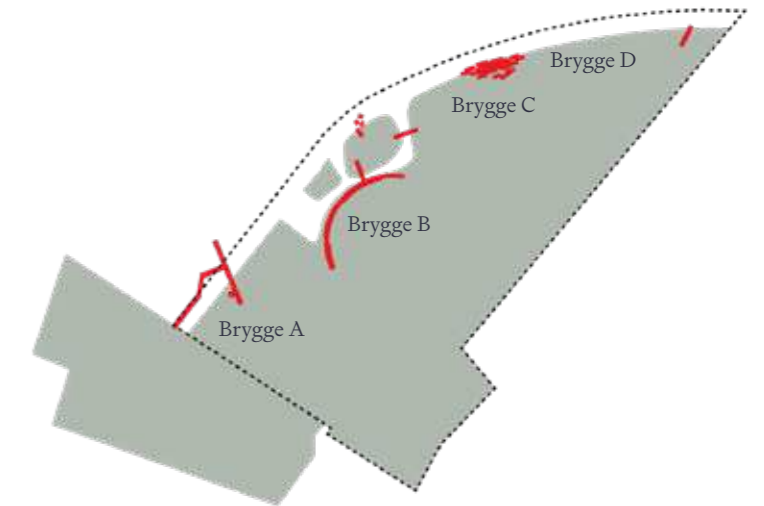
Øret fungerer som en slags lagune. Denne skal placeres hvor der er en moderat bølgepåvirkning, som har positiv betydning for vandkvaliteten. Øret er placeret omtrent det sted der er vist i bilag 15. Ørets udstrækning (længde) langs stensætningen er fastlagt på en måde, så der ved sænkning af stensætningen på tre delstrækninger er skabt tilstrækkelig åbning til at sikre vandudskiftningen og opretholdelsen af vandkvaliteten. Vandudskiftningen sker primært ved variationen i høj- og landvande og bølgeeksponering. Strukturen for lagunen er fleksibel og kan tilpasses. Hvis det ved nærmere undersøgelser viser sig at forholdene på stedet vil fungere bedre med en mere afskærmet laguneløsning eller en mere åben pocket beach kan forslaget justeres herefter (se skitser nederst til højre).

Referencer på det marine liv som findes i og omkring kanten.

Variation og kystnære dynamikker

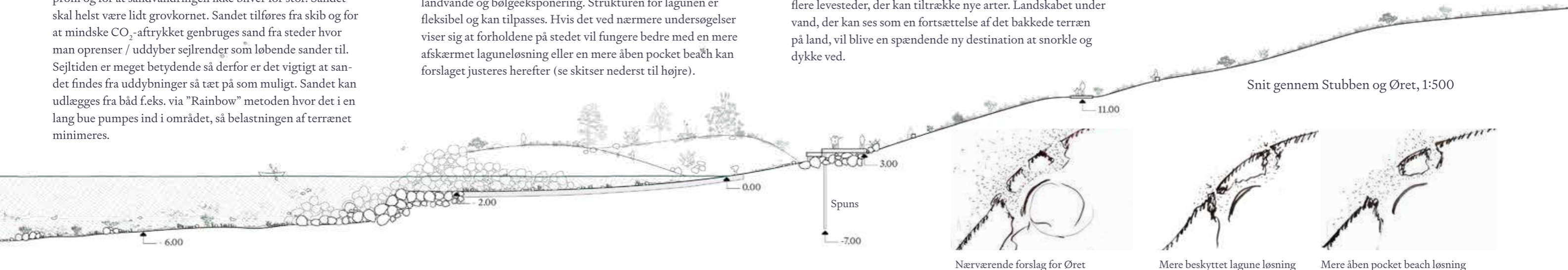
Vi foreslår at arbejde med at forøge den marine biodiversitet i en 10-meters zone ud fra stensætningen, og at sandbundsområdet i bugten efterlades uberørt. Et meningsfuldt virkemiddel er at øge stensætningens strukturelle variation omkring Øret ved udvalgte steder at anlægge stenrev udenpå, op ad og foran det eksisterende rev. Herved skabes et bjerglandskab under overfladen med masser af gemmesteder og strukturel variation der vil forøge naturværdien og tilbyde flere levesteder, der kan tiltrække nye arter. Landskabet under vand, der kan ses som en fortsættelse af det bakkede terræn på land, vil blive en spændende ny destination at snorkle og dykke ved.

Forskellige brygger skaber mange møder med vandet

Mange møder med vandet

I forlængelse af parkens områder på land skabes der forskellige og unikke forbindelser til vandet, som relaterer sig til parkens bagvedliggende landskab. I takt med at parken ændrer sig fra aktiv sydlig del til en mere åben og mindre aktiveret nordlig del, ændrer parkens brygger udtryk og funktion, som man bevæger sig op af kysten (se næste side).

Brygge A – Gennem kanten / på vandet

Fra Tippens lavereliggende landskab føres man gennem stensætningen ud på vandet og helt ned i tæt kontakt med overfladen. Bryggen udformes som en svagt skrånende rampe i stensætningen – tilgængelig for alle. Første del af forløbet er beskyttet og indrammet, mens udsynet åbnes op efter stensætningen. Den yderste flydende del tilbyder muligheder for kajak, sup, badning, dykning mm. Bryggen er fleksibel, robust og tilgængelig fra første dag, med potentiale for tilpasning og udbygning over tid, baseret på brugernes behov og oplevelser.

Reference – På vandet
Bevæge sig helt ud på vandet, få udsyn og være tæt på vandspejlet

Brygge B – Udgøre kanten / langs vandet

I en bevægelse langs vandet i lagunen, og for foden af højdedraget Stubben, lægger promenaden sig i overgangen mellem højdedraget og stranden. Her anlægges en strandbred, der giver plads til badning (for alle) og ophold i beskyttede forhold. Promenaden, som lægges i denne overgang, bliver et vigtigt knudepunkt for bevægelse, møder og ophold. Herfra kan man bevæge sig videre over en af lagunens øer og langs stensætningen. På øens vestsiden kan et udspringstårn etableres over tid.

Reference – Langs vandet
Overgang mellem land og vand som bevægelse/promenade

Brygge C – På kanten

Hvor oplevelsen af vandet får større vidder, og til tider kan være barsk, skabes overgangen fra forlandet til vandet henover og på kanten af stensætningen. Her etableres træplateauer, der forbinder forland og vand over stensætningen. Hældningen af stensætningen gøres mindre stejl, og plateauer og ramper glider naturligt ned mod vandoverfladen, og skaber adgang for alle. En flydende ponton muliggør nem overgang til vandaktiviteter. Her kan man sidde og nyde udsigten over sundet. Forløbet kan over tid skaleres og suppleres med f.eks. sauna.

Reference – På kanten
Træplateauer indsat i stensætning og danner overgang til vandoverfladen

Brygge D – Over kanten / over vandet

På den yderste nordspids, hvor alt er mere øde, uberørt og 'uendeligt', strækker en brygge sig i forlængelse af volden, hen over kanten og vandet, og indtager den brede horisont. Et udkigspunkt over vandet, hvor man får en oplevelse af 'uendeligheden' og udsigten op gennem Øresund. Udkigspunktet markerer den yderste spids og består af en enkel struktur, der markerer sig over kanten. Den brede brygge vil også kunne anvendes som udspringstårn eller for lystfiskere.

Reference – Over kanten
Strække sig over kanten og vandet og markere det 'yderste' punkt

Velkommen til Nordør

Ankomsten etablerer et møde mellem vand og land. Som besøgende oplever man som noget af det første det dramatiske møde mellem stranden og bakken.

Billedet viser basisparken.

Fokusområde 5

Vejadgang, parkering og stier

Alle bliver budt velkommen af et tydeligt stiforløb, som leder besøgende videre ind i parken. Alle større destinationer og mødesteder i parken er tilgængelige for alle. Ankomstområdet knytter sig naturligt til parkens serviceområde med parkering og busplads. Her afvikles trafikken til parken sikkert og til mindst mulig gene for parkens beboere.

Ankomstforløbet byder alle velkommen (se visualisering modstående side), og knytter an til faciliteter som ophold, formidling, leg, cykel parkering, toiletter, og senere f.eks. omklædning, café, lærings- og formidlingscenter. Antallet og placeringen af cykelparkering rundt i parken er fleksibelt og kan justeres efter behov.

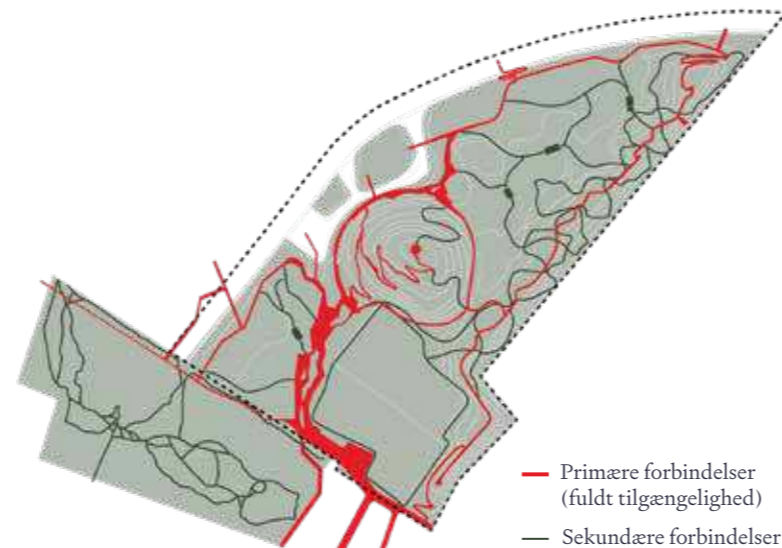
Stiforløbet er legende og levende i parkens sydlige del og leder hen til parkens centrale destination – Øret og Stubben. På den ene side rejser plateauerne sig blødt i terrænet og langs den vestlige side breder tippen sig ud, med store grønne flader, vandhuller og hav.

Som en hovedfærdselsåre for gående og cyklister knytter stiforløbet sig ganske naturligt på den grønne rute i Strukturplanen, der vil løbe gennem den østlige del af Tippen.

Der har ved udformningen af ankomstområdet og parkering været et stort fokus på trafiksikkerhed, tilgængelighed og smidig kapacitet, så cyklister, biler og busser let og sikkert kan komme til og fra området (se planudsnit).

Cyklister vil på turen ud i parken være adskilt fra biler og busser, hvilket er trafiksikkert og trygt. Stier i ankomstområdet vil være delte fællestier for at kunne imødekomme brugerbehovet bedst muligt.

Fra vendepladsen ledes biler med ønske om parkering frem til et parkeringsområde. Området er etableret med parkeringspladser til 4 HC busser, 5 HC biler, 28 biler, samt pladser til af- og påsætning. Placeringen af handicappladserne sker tættest mod adgangen ind i parken hvilket skyldes optimal tilgængelighed, minimering af afstandsforhold, men også for at brugerne af HC-pladser har den del af pladsen til rådighed hvor der er mindst trafik og dermed mest ro. Indretning og areal til handicaparkering overholder arealbehovskravene herfor.

— Primære forbindelser (fuldt tilgængelighed)
— Sekundære forbindelser

Primære forbindelser

Som en del af basisparken etableres en fuldt tilgængelig stiforbindelse rundt langs hele parkens kant. På vestsiden snor stien sig langs vandet og kanten, og langs parkens østside løber stien på toppen af volden. Forbindelsen rundt fungerer som en hovedfærdselsåre, hvorfra alle andre stier og destinationer knytter sig. Forbindelsen spiller ligeledes en praktisk rolle i form af redningsvej og til brug i forbindelse med drift og pleje af parken.

Reference – Serviceområdet. Service- og ankomstområdet indrettes naturligt med så få belagte flader som muligt.

Sekundære forbindelser

Over tid vil flere, mindre stier komme til:

- Mindre stier eller simple trådte stier på kryds og tværs gennem landskabet med broer hen over våde områder.
- Træningssti rundt om boldbaner
- Trail-loop på volden som slynges på kryds og tværs ud til nordspidsen og tilbage.

Reference – Primære stier. De primære stier i parken skal være fuldt tilgængelige og samtidig skal unødigt materialeforbrug undgås. Stier kan være en kombination af stampet jord, integreret med smallere belagte pladser og forløb, hvor nødvendigt.

Vejadgang, bus og parkering

Ankomsten inden for projektområdet er fleksibel og kan derfor indrettes til håndtere en vejadgang med eller uden cykelstier eller fællestier i eget trace. Vendepladsen betyder som noget meget vigtigt, at busser kan komme retur uden at skulle bakke og dertil giver vendepladsen den fordel, at en del af periferien anvendes til de "hurtige" af- og påstigningspladser. (Vendepladsens diameter er fastlagt ud fra kørekurver for en 13,7 m bus (vejregel)). HC pladser placeres tættest på parkens ankomstforløb.

Reference – Det som opstår af sig selv. Vi ønsker at give både tid og plads til at stier og rum kan opstå af sig selv.

Fokusområde 6

Destinationer og faciliteter

I Nordør er der plads til foreningsliv, fritidsliv, kulturliv og hverdagsliv. Der er mødesteder, hvor man kan mødes mange, og der er mulighed for at finde sin egen krog med ro, fred og fuglefløjt. Faciliteter og tilbud i parken skal følge behov og ønsker. Udvikling over tid er en af nøglekvaliteterne og med tiden vil foranderligheden blive et af stedets helt store kendetegn.

Tid og plads til kunstneriske refleksioner

Basisparkens tudseinstallation er tænkt som et oplevelseselement, der skal vække opsigt og samtidig være med til at gøre opmærksom på, at Nordør er habitat for grønbroget tudse. Installationen har ikke noget entydigt praktisk formål, men fungerer mere som et kunstobjekt i landskabet. Man kan dog klatre på tudsen, ligesom man kan lege omkring den.

I tillægsparken er der indtænkt en række installationer, der ligesom tudsen er destinationer, som markerer særlige steder i landskabet, f.eks. lærkereden og muslingeskallen. Disse elementer er med til at skabe positive oplevelser hos de besøgende. Shelters er også udformet, så de skiller sig ud.

Det er oplagt at arbejde med kunstneriske interventioner i udviklingen af parken. Kunsten kan artikulere steders særlige kvaliteter og kunstneriske oplevelser kan skabe tilhørsforhold. Kunsten kan give optimisme, den kan bygge bro mellem grupper og den kan styrke fællesskabet, men den kan også udfordre vores opfattelse af kultur og samfund. Kunstneriske interventioner kan dermed anvendes som del af en inddragelsesproces, hvilket er et greb, vi mener kan være oplagt som del af udviklingen af tillægsparken.

Tudsen

Tudsen ligger som en del af ankomstforløbet i Nordør. Både børn og voksne trækker på smilebåndet ved synet af den kæmpe store grønbrogede tudse. Måske har de tidligere på dagen besøgt Trolden Nalle, som står lidt længere inde på Nordhavn.

Parkens faciliteter

Bygningsbårne faciliteter knytter til det primære ankomstforløb i syd og skaber på den måde en overskuelig og tydelig organisering. Denne organisering skaber også en både robust og fleksibel model ift. adgang, infrastruktur mm.

Destinationer og støttepunkter

Øret og Stubben er de mest fremtrædende destinationer. Vejen dertil går gennem ankomstområdet, hvor formidlingscentrets arealer og boldbaner ligger. Volden bliver også en attraktion, men som destination er den udstrakt oplevelse og destination for en vandretur i sig selv. Brugerne vil i høj grad selv være med til at præge, hvilke aktiviteter parken i fremtiden skal kunne understøtte.

Midlertidig aktiviteter

Fra 2030 inviteres foreninger og institutioner til at indtage formidlingscentrets arealer på midlertidig basis. Måske kommer der på et tidspunkt til at anlægges fodboldbaner her. Vi ved ikke hvornår, og vi ved ikke hvor mange. Plateauerne kan indtages af midlertidige aktiviteter som byhavefællesskaber eller træhotel for arealudviklere. Vi har skabt rum for det uplanlagte, selvgroede, midlertidige og helt og aldeles uformelle.

Lærkereden bålplads

Tæt på nordspidsen, mellem fugle og køer, ligger Lærkereden. Den er et samlingspunkt og læringsrum, hvorfra den nordlige del af parken kan udforskes. Her samles spejdere og skoleklasser omkring bålet. Når solen går ned, kommer skumfiduserne frem.

Eksempler på midlertidige tiltag

Kunstneriske interventioner i landskabet

Udsigtspunkt

Det er ikke kun i løbet af dagen, at udsigten fra toppen af Stubben er noget særligt. I sommernatten lyser byens tage op. Og når man kigger op, funkler stjernerne i det uendelige mørke.

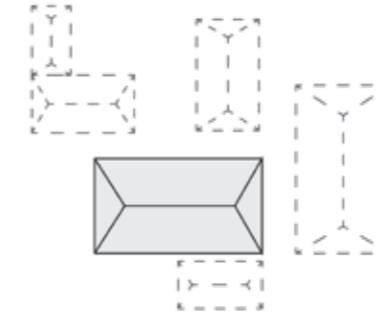
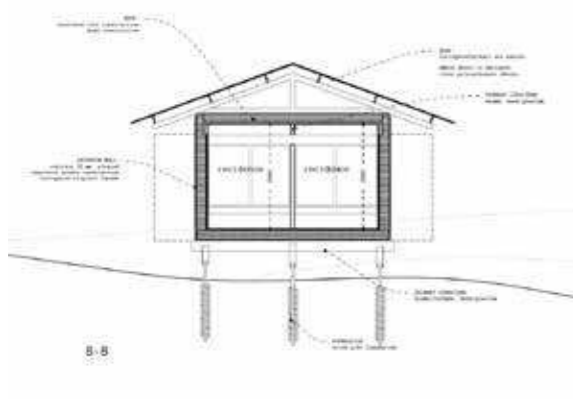

Shelters

I den nordlige del af parken kan der placeres flere mindre shelters og overdækkede strukturer. Disse er tilpasset parkens rum og terræn. Som en slags arkitekttoner indrammer de stedet og skaber ly og læ.

Principper for arkitektur og byggeri

De byggede elementer kommer til at placere sig med lethed i landskabet uden at forsvinde. Arkitekturen skal være ærlig. Det skjulte skal afdækkes og grænser mellem inde og ude skal udforskes.

Placere sig let

Skruefundamenter sikrer en let placering i landskabet og minimerer materialeanvendelsen modsat et støbt fundament. Skruedefundamentet giver plads til jorden under sig og henviser til et samspil mellem det byggede og det tilstedeværende.

Biogene materialer og restmaterialer

Anvendelsen af biogene materialer som hempcrete, halm eller stampet jord spejler Nordørs vision om, at naturen danner rammen for byens liv. Materialiteten fremstår transparent og blotlagt og tilføjer et sanseligt element i sin fremtoning.

Modulært

Design for adskillelse er et bærende element i stedets arkitektur. Det indebærer, at konstruktionerne let kan adskilles og genbruges med fokus på minimal bortskaffelse. Designet tager højde for materialets ressourceforbrug og minimerer spild.

Skalerbart og flytbart

Arkitekturen er skalerbar og mindre dele kan ligefrem flyttes rundt i parken, alt efter behov. Det enkelte moduls program kan variere, men udformningen fremstår sammenhængende.

Sameksistens

Under de løftede bygninger får naturen plads. Vi foreslår at alle byggede elementer i parken indrettes på en måde hvorved der under kan etableres rasteområder for grønbroget tudse. Hvis terrænet indrettes med stenbunker, hvori der opstår sprækker og hulrum, fungerer disse områder som en slags tudsehotel, hvor grønbroget tudse kan raste.

Houens Odde Spejdercenter, Pihlmann (konkurrenceforslag)
Et eksisterende punktfundament, som de nye bygninger bygger ovenpå. Det løftede greb skaber en lethed og lader huset fremstå svævende.
Houens Odde Spejdercenter, pihlmann (konkurrenceforslag).

Houens Odde Spejdercenter, Pihlmann (konkurrenceforslag)
Det bebyggede og det naturlige får plads til at væves sammen. En lokalt forankret materialitet understreger stedets samhørighed med sin kontekst.

Timber Weaver's studio, Practice Architecute, London, er bygget i biogene materialer som træ og hempcrete. Bygningen er designet, så det ikke krævede særlige kompetencer at udføre det.

Lunga school, Pihlmann
Projektet Lunga School demonstrerer hvordan åbne og fleksible strukturer faciliterer forandrende behov. Formet af lokalsamfundets brugere tilpasser den sig landskabet – let og løftet.

Materialestrategi

Bæredygtig materialebevidsthed er afgørende. Genbrugte materialer fra hele Nordhavn formidler stedets historie. Træ patinerer og lyser sølvgråt i sammenspil med lyset og årstiderne, og naturlige og biogene materialer skaber en sanselig oplevelse. Nordør skal være et laboratorium for fremtiden.

Genanvendte materialer

Konglomerat af genbrugsmaterialer. Genbrugsmaterialer kommer ikke i samme standardiserede mål som jomfruelige. Sammensætningen af forskellige materialer kan give et unikt og særegent udtryk.

Genbrug og mindskning af materialebrug. De ukurrante former genbrugsmaterialer kan komme i skaber potentialet for at bruge dem med afstand – sammenligneligt med græsarmring. Metoden mindsker brug af materialer og øger arealer for det voksende.

Genbrugsbeton. Der findes flere projekter hvor man bruger overskudende beton til at anlægge nye belægninger – i både store og små formater.

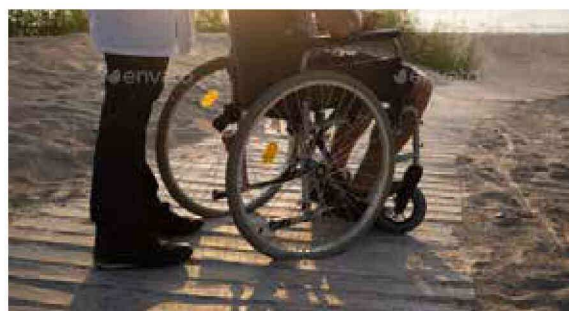

Minimere fast belægning. Stier og pladser deles op, så der kun er fast belægning efter behov.

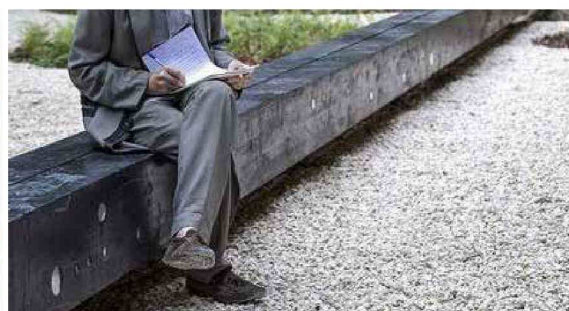

Brug af genbrugsmaterialer på en ny måde. Overskudsmaterialer bliver alt for ofte smidt ud fordi de ikke lever op til de samme krav som nye materialer. Ved at bruge dem på en anden måde vil man kunne genbruge dem.

Træ

Træ som belægning. Træ kan bruges som belægning og til at lave trin på skråninger.

Træ som inventar. Træets bløde overflade, som hverken bliver for kold eller varm fungerer godt som inventar, og det er derudover en hilsen til parkens nærhed til havet.

Træbroer. Træ, i form af brygger og broer, spiller en særlig rolle i projektet, og sikrer adgang for alle til området.

Varme bygnigner i træ.

Ubehandlet træ, som patinerer.

Biogene materialer

Jord. Stampet lerjord kan bruges som bærende element i lette konstruktioner, det er potentielt lokalt tilgængeligt i Nordør og det vil også kunne genanvendes i et cirkulært perspektiv.

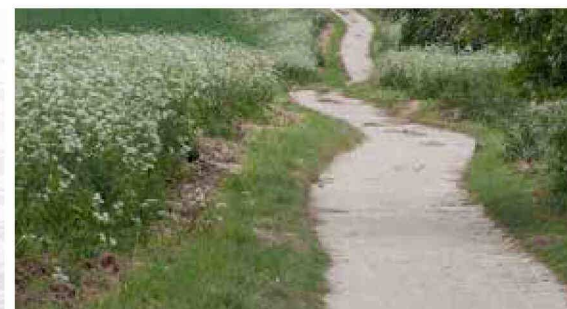
Halm. Et velkendt biogent materiale er halm. Udover materialets lethed og isolerende kvalitet bliver det også produceret som halmballevejge. Materialets akustiske egenskaber skaber sanseligt stimulerende rum.

Hamp. Hempcrete, bestående af hamp, kalk og vand, er et let og åndbart biogent materiale, der absorberer CO₂ og kan reintegreres i naturen.

Siv og tang.

Stier i stampet jord.

Lysstrategi

Natten er naturligt mørk og Nordør er en unik mulighed for at skabe bynær natur med gode forhold for dyre- og planteliv. Belysning er en allemandsret, men det vil altid være naturen, der taber. Planter og dyr har ikke behov for lys om natten. Deres udvikling forvirres af lyset og de forsøger at tilpasse sig de nye døgnrytmer og betingelser der opstår i urbane miljøer. Hvis dette skal være en park, baseret på ligeværdighed og respekt mellem mennesker andre arter, skal naturens eget lys have lov til at spille en fremtrædende rolle. Derfor anbefaler vi, at der er en park uden kunstig belysning udenfor ankomstområdet.

Principper for lys og mørke

- Belysningen i parken sensorstyres og benyttes kun hvor og når der er behov for det.
- Der anvendes lyskilder med en farvetemperatur på 1800-2200 Kelvin, MDER <0.30 og G-indeks >1,5 for at reducere påvirkningen på nataktive arter.
- Belysningen er altid nedadrettet, dæmpet og afskærmet pga. insekter og trækfugle.
- For at beskytte det kystnære vandmiljø lyses der ikke ned i vandet.
- Lyset er helt slukket om natten f.eks fra kl. 23 og parken er mørk indtil solopgang.
- Stier og pladser til ophold designes med kontrast i materialevalg, hvide markører og landmærker at navigere efter i de mørke timer.
- Dæmpning og afskærmning af omkringliggende industribelysning for trækfugle.

Mørkeplan, Basisparken

Den nordligste pynt bør holdes helt mørk pga. trækfugle og dyrelivet i området. Kilde: lightpollutionmap.info

Nat med naturligt mørke og lyse materialer på hovedstier

Tillægspark med belyste bygninger og kunstgræsbane

Tillægspark

Oplyst ankomst

Naturligt mørk

Sensorstyret funktionsbelysning

Aktiviteter med behov for funktionsbelysning kan belyses efter solnedgang og indtil kl 23. For at undgå unødige energiforbrug og gener for naturen, sensorstyres lyset.

Tryghed og tilgængelighed

For at skabe trygge forhold for besøgende placeres varm belysning med lave og afskærmede armaturer langs ankomstvej og omkring besøgscenteret i et afstemt lysniveau.

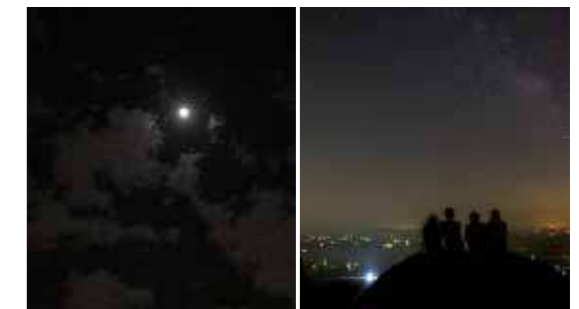
Morgengry

I de tidlige timer ved morgengry kan motionister og ornitologer nyde fugleflojt i det svage tiltagende lys over Øresund. Stjerne markeres med hvide markører til orientering.

Solnedgang

Det er noget helt specielt at sidde i naturen og mærke, at mørket sænker sig. De åbne vidder og øjets adaptation gør den lyse sti let at orientere sig efter i det urbane mørke.

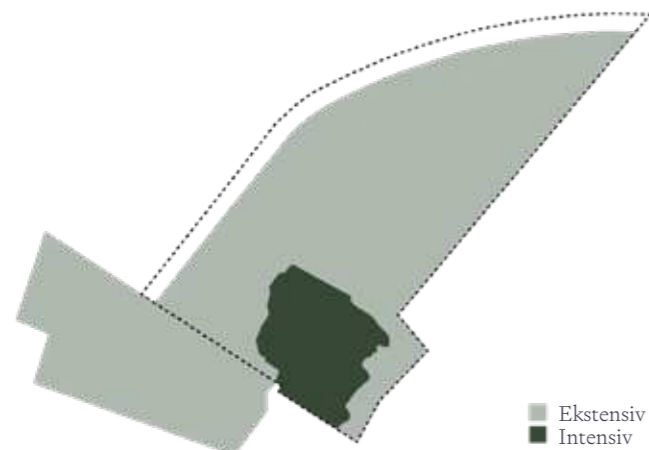
Urbant Nattemørke

Det kolde, hvide måneskin reflekteres i lyse materialer og skaber en naturlig oplevelse af det urbane nattemørke, med stjerner og månefaser for besøgende og dyrelivet på Nordør.

Fokusområde 7

Parkens pleje og drift

Indsatser for naturbaseret drift og pleje målrettes så de understøtter ambitionerne med at bevare naturværdier og forbedre biodiversiteten. Målsætningen er flere levesteder for flere arter, så vi frem mod 2080 hæver områdets samlede biodiversitetstilstand fra moderat til god så mange steder, som det er muligt.

Intensiv og ekstensiv drift

Boldbaner plejes som det eneste område intensivt og i henhold til Kvalitetshåndbog 2020 – "Pleje og renhold af grønne arealer, vejarer og ubemandede toiletter". Inventar, stier og de resterende naturrum driftes ekstensivt. Områder med græs- og urtevegetation, der ligger udenfor fold, kan efterlades til fri succession eller plejes efter mosaikslåningsmetoden, hvor man lader nogle områder stå uklippet, så der altid er partier med høje græsser og urter, hvor insekter, larver og pupper kan leve uforstyrret, og hvor blomster kan sætte frø.

Naturbaseret drift og pleje

Naturbaseret pleje af grønne områder adskiller sig fra traditionel pleje ved at være knapt så kontrollerende og styrende. I Nordør og på Nordhavstippen (som vi anbefaler at inddrage som plejeområde) bliver en kerneopgave for drift- og plejansvarlige at observere og 'læse' bevoksninger og beplantninger og guide dem i en ønsket retning – fremfor at pleje efter traditionelle metoder og faste årshjul. Herved understøttes variation, forskelligartethed og naturlige processer og dynamikker – og det styrker områdets biodiversitet. Uden målrettet pleje vil området gro til i høje græsser i løbet af få år, og arter tilknyttet lysåbne habitater vil forsvinde, som vi har set det ske på Nordhavstippen.

Et kernepunkt indenfor naturbaseret pleje er at lade bevoksninger og beplantninger udvikle sig så 'naturligt' og dynamisk som muligt, f.eks ved at lade blomstrende urter afblomstre og sætte frø og lade nye arter, der indvandrer spontant, slå sig ned, såfremt de ikke er på listen over uønskede invasive arter. Herved skabes mere variation og naturlig dynamik i landskabet og et væld af levesteder til glæde for planter, svampe og dyr. Buske og træer vokser frit og beskæres kun, hvis f.eks en gren generer ved et stiforløb, opholdsarealer eller lign. Naturlige dynamikker er også at lade et dødt træ stå eller ligge i landskabet til naturlig nedbrydning. Dødt ved er levested for et mylder af insekter og svampe og fugle søger efter larver og biller i det mørkede træ.

Udviklingshorisont 2025-2080

Nordør fremstår i dag med få habitattyper: Bar, forstyrret jord med stedvist selvgroet vegetation (ruderat) og midlertidige og permanente vandhuller. Fra 2027 til 2030 anlægges den nye park, og det betyder, at flere levesteder og ressourcer kommer til – til gavn for de planter og dyr, der allerede lever på området og for dem, der potentielt vil indvandre. Vi anbefaler at iværksætte en naturbaseret drift og pleje af parken så tidligt som overhovedet muligt for at sikre en bæredygtig udvikling af naturen og de rekreative områder. Vi anbefaler, at plejen i et eller andet omfang opstartes allerede fra 2025 for at sikre, at vi undgår unødigt tab af naturværdier.

Fra 2030 frem mod 2060 vil den blottede mineraljord gradvist dækkes af et græs- og urtesamfund på Tippen og Forlandet. På volden vil skovplantningerne fremstå åbne og nøgne de første år, men allerede efter 5-7-10 år vil en krat- og skovbrynsvegetation være skudt op og fremstår som markante volumener i det kuperede terræn. Lysninger, læfyldte lommer, rige blomstringer og bær samt vekslen mellem åbne og fortættede områder vil øge variationen sammen med udlagt dødt ved, f.eks stammer der er blevet tilovers andetsteds i kommunen.

Stenbunker, stengærder og store enkelte sten er placeret flere steder i parken og tjener som supplerende rastested for grønbroget tudse, insekter og smådyr. Rundt omkring ses vandhuller, opstået spontant pga. sammenpresset overfladejord eller etableret vha. maskiner, og i det åbne land vil enkelte træer og buske langsomt vokse til i størrelse og tilføre parken fikspunkter og mødesteder. Små grupper af græssende kvæg eller heste vil holde de lysåbne områder aflagret, mens høje græsser og stauder vil udvikle sig hist og her

uden for foldene. Omkring lagunen vil det salte vand påvirke vegetationen og nye salttolerante arter vil indfinde sig.

Vi anbefaler følgende indsatser som omdrejningspunkt for en naturbaseret drift og plejeplan:

1. Fastholdelse af habitat for grønbroget tudse

Det skal sikres, at området fremstår som et åbent og inviterende landskab, der er attraktivt som leve- og ynglested for grønbroget tudse ved at:

- Introducere sensommer-/efterårsgræsning med heste eller kvæg, som et bæredygtigt bud på at holde minimum 11 hektar lysåbent.
- Regulere græsningstrykket løbende så den græs- og urtevegetation, der udvikler sig fremover konstant er tilpas aflagret, men samtidigt tilbyder blomsterressourcer til områdets insekter.
- Efterlade hjørner og lommer med høje urter og græsser, til glæde for insekter og smådyr med andre præferencer – og vinterens fugle.
- Introducere stedvise bortskrabninger af overjorden for kontinuerligt at tilbyde blotlagt mineraljord til områdets fauna, herunder padder, biller, sommerfugle og bier.
- Aktivt arbejde med at sammenpresse lerjord lokalt, så nye midlertidige pytter kan opstå.
- Oprende eksisterende og etablere nye ynglevandhuller efter behov.
- Eventuelt etablere en grusvej på bagsiden af Volden, der giver adgang til den nordlige del af parken for driftspersonale og dyreholder.

Folde

To folde udstyres med klaplåger til fodgængere samt en hegnslåge hver. For at skabe bedre adgangsforhold kan der eventuelt etableres en primitiv arbejdsvej bag volden, så driftsmedarbejdere og dyreholder kan nå til den nordlige ende og fold ad den vej. 11 hektar er indhegnet fra start, men den nordlige folds areal kan udvides midlertidigt eller efter behov.

2. Store græssende dyr

Græsning er en velegnet plejemetode til små og store områder, også bynære, som man ønsker fastholdt som lysåbne levesteder. Effekten afhænger af antal græssende dyr (græsningstryk), dyrene og området. Græsningstryk beskriver forholdet mellem tilgængelig mængde føde og antal dyr. Dyrene påvirker vegetationen, når de græsser intensivt et sted og efterlader andre områder ugræssede. Deres adfærd skaber strukturmæssig variation, og dermed varieret mikroklima med mange forskellige levesteder, hvilket er med til at styrke områdets samlede biodiversitet. I tilgift kan græssende dyr være et decideret trækplaster for besøgende.

Vi anbefaler at etablere en ekstensiv sensommer- og efterårsgræsning med små ekstensive heste eller kvæg, fordi den lerede mineraljord fremstår våd i vinterhalvåret og dyr har behov for adgang til tørt leje. Driften målrettes opretholdelse af grønbroget tudses leve- og ynglesteder samt fokusarter som vibe, sang-lærke og stor præstekrave, der har tilsvarende behov for lysåbne landskaber. Vi anbefaler at etablere to folde (se figur). Den ene omkring Nordhavstippen og Tippen (under forudsætning af, at der kan opnås dispensation for ændringer i driften, da Nordhavstippen er registreret som § 3-sø og -overdrev) for at 'sy' områderne sammen og for at starte processen med at genoprette Nordhavstippen som artsrigt hotspot. Den anden fold strækker sig over Forlandet og Stubben samt også dele af Volden, hvor dyrenes påvirkning af krat, buske og træer vil skabe yderligere variation.

Naturrum	2025	Tilstand	2030	Tilstand	2060	Tilstand	2080	Tilstand	
Plateauerne	Ruderat	Moderat	Stengærde	Moderat	Stengærde	Moderat	Stengærde	Moderat	
Stubben	Ruderat		Græsland	Moderat	Græsland	God	Græsland	God	
Volden	Ruderat		Høje stauder	Moderat	Høje stauder	Moderat	Høje stauder	Moderat	
					Krat	God	Krat	God	
Tuppen	Ruderat				Skov	God	Skov	God	
				Bytræ	Ringe	Bytræ	Moderat	Bytræ	Moderat
				Levende hegn		Levende hegn	God	Levende hegn	God
Forlandet	Ruderat	Moderat	Græsland	Moderat	Græsland	God	Græsland	God	
			Høje stauder	Moderat	Høje stauder	Moderat	Høje stauder	Moderat	
Øret	Ruderat		Vandhul	Moderat	Vandhul	Moderat	Vandhul	Moderat	
					Stenbunker	Moderat	Stenbunker	Moderat	
					Græsland	Moderat	Græsland	God	
Øret	Ruderat		Høje stauder	Moderat	Høje stauder	Moderat	Høje stauder	Moderat	
					Vandhul	Moderat	Vandhul	Moderat	
					Lagune	Moderat	Lagune	Moderat	
Øret	Ruderat		Stenstrand	Moderat	Stenstrand	Moderat	Stenstrand	Moderat	
	Habitattyper i alt	2	Habitattyper i alt	8	Habitattyper i alt	11	Habitattyper i alt	11	
	Samlet biodiversitets-tilstand	Moderat	Samlet biodiversitets-tilstand	Moderat	Samlet biodiversitets-tilstand	Moderat-god	Samlet biodiversitets-tilstand	Moderat-god	
	Biofaktor inkl. tillæg	0,48	Biofaktor inkl. tillæg	0,8	Biofaktor inkl. tillæg	0,98	Biofaktor inkl. tillæg	1,02	

Biodiversitets-tilstand	Skala	Forklaring
Høj	81-100	Biodiversiteten er blandt den bedste i Danmark
God	61-80	Naturlige strukturer, dog påvirket af menneskelig indgriben
Moderat	41-60	Få karakteristiske arter for habitattypen, tydelig menneskelig indgriben
Ringe	21-40	Naturlig dynamik og succesion er væsentligt reduceret af menneskelig aktivitet
Dårlig	0-20	Naturlige processer er stort set fraværende, forvaltning af arealet forringer tilstanden

Forbedring af biodiversitetstilstand

I takt med at parken udvikles vil antallet og kvaliteten af habitater stige. Særligt Volden med den 4,5 hektar store åbne skovplantning er et helt nyt element, der introduceres på området, og som potentielt kan tiltrække mange nye arter. Sammen med introduktion af naturbaseret pleje, herunder græsning som driftsmetode, vurderer vi, at det er realistisk at forvente en samlet stigning i biodiversitetstilstanden fra moderat til god på en god del af området frem mod 2080.

Hvordan har vi lavet fremskrivningen?

Vi har taget afsæt i "National metode til registrering og vurdering af indikatorer for biodiversitet i byer" og den tilhørende "UrbanBioScore 1.0", herunder med inddragelse af den såkaldte ekspertvurdering, som ligger til grund for pointskalaen, hvor 100 er den bedste naturkvalitet opnåelig i Danmark. For 2025 har estimeret den nuværende biodiversitetstilstand ud fra feltbesøg og forhåndenværende redegørelser. For 2030, 2060 og 2080 har vi estimeret en realistisk målsætning, baseret på vores samlede forslag inklusiv indsatser for naturbaseret drift og pleje. Tallene skal ved projektets opstart kvalificeres gennem biodiversitetsbaseline, ligesom målene for 2030, 2060 og 2080 kan drøftes og eventuelt justeres som del af projektudviklingen.

3. Assisteret spredning af tørv fra Kalvebod Fælled

Som en særlig indsats for at styrke den lokale genetiske biodiversitet og samtidig introducere salttolerante arter i græslandsområdet ved Øret, kan der skrælles en mindre mængde tørv på udvalgte områder af strandengene* på Kalvebod Fælled, som herefter transplanteres til den nordlige del af Øret.

Vi anbefaler, at indgrebet bygges på en konsekvensvurdering, foretaget af relevante fagpersoner, men generelt vil høstning af mindre mængder tørv fra et donorareal ikke påvirke det eksisterende økosystem i negativ retning. Snarere vil det virke som en forstyrrelse som f.eks et stort dyr eller et skred kunne have forårsaget. Strandengsvegetationen på donorarealet vil reagere ved hurtigt at kolonisere 'hullerne' og dække overfladen igen.

* Strandenge er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3, og der skal derfor søges dispensation om tilladelse til at foretage ændringer hos relevant myndighed (Københavns Kommune).

4. Monitorering og evaluering af biodiversitetstilstand

Der er registreret 7 kritisk truet, 9 truede, 18 sårbare og 15 næsten truede arter i området. Mange af de rødlistede arter er fugle, men vi finder også den smukke kost-nelike (to fund i 2021) og den sjældne korsblomst rank hjørneklap.

Vi anbefaler, at man – senest når området overdrages – udarbejder en biodiversitetsbaseline, som kan tjene som udgangspunkt for fremtidig monitorering. En baseline er også et nødvendigt grundlag, når vi sætter mål for forbedring af områdets eksisterende natur, og når vi evaluerer effekten af indsatser.

Vi anbefaler, at man som del af drift og plejeplan og/eller lokalbiodiversitetsstrategi udarbejder et grundlag for fremtidig monitorering af området og får klarlagt omfanget af rødlistede og truede arter på området, da nogle kan være 'begravet' eller bortkørt ifm. flytning af jord.

Det bør særligt kortlægges, hvilke rødlistede arter, der fortsat findes på området, hvor de findes og i hvilket omfang. Det bør fastlægges om der tages særlige hensyn til dem fremover f.eks ved at opsætte værn om dem ifm. græsning. Vi anbefaler samtidigt en årlig feltregistrering og en årlig fotoregistrering, hvor områdets udvikling dokumenteres ved et dronefoto af hele området fotograferet fra samme punkt. Den årlige registrering bør fortsætte til 2040, for at følge naturens udvikling de første ti år tæt, hvorefter der tages stilling til, hvorvidt registreringerne kan foregå med en mindre hyppig frekvens. Det anbefales dog, at monitorering og evaluering sker løbende frem til år 2080.

Vi anbefaler, at monitorering og evaluering af naturtilstand følger principperne i "National metode til registrering og vurdering af indikatorer for biodiversitet i byer" (tidligere National metode for kortlægning af bynatur). Metoden er samlet set beskrevet i publikationerne "Registrering af indikatorer for biodiversitet i byer (AAU, 2024)" og "UrbanBioScore 1.0". Metoden

medvirker til at sikre en ensartet og reproducérbar indsamling af data for biodiversitet i byer, der kan danne grundlag for senere vurdering og scoring af naturen i de kortlagte habitater. Metoden anvendes af By & Havn og af Københavns Kommune i forbindelse med screening af potentialer for biodiversitet og partnerskab for biodiversitet ved Københavns Kommune m.fl.

5. Følgegruppe

Nordør og Nordhavnstippen danner tilsammen et ca. 40 hektar stort naturområde, og der er stort potentiale for, at området kan få en væsentlig betydning for områdets samlede biodiversitet. Til at bistå Københavns Kommune ift. at prioritere plejeindsatser og løbende tiltag, foreslås det at invitere udvalgte fagpersoner med relevant baggrund og erfaring med i en følgegruppe. Gruppen kan f.eks bestå af naturvidenskabelige forskere, repræsentanter fra DOF/Fugleværnsfonden og praktikere med relevante specialer, men også specialister fra humaniora eller samfundsvidenskab kan være relevante.

Referencefoto 1
En nødvendig tilbagevendende intervention er stedvis nulstilling af græsdekede flader så et nyt successionsforløb kan starte. F.eks ved at skrabe overjord med vegetationsdække bort og lade planter spire frem på ny.

Reference foto 2
Store græssende dyr holder områder lysåbne og skaber strukturel variation når de spiser helt i bund nogle steder og efterlader andre områder ugræsset. Heste er populære hos publikum.

Referencefoto 3
Højstaudesamfund udvikler sig hurtigt i fugtige hjørner, hvor der ikke græsses, men mindre partier med gederams, brændeælder og høje græsser er et godt supplement til lave urter og græsser, fordi de skaber biologisk og strukturel variation og er levested for arter med andre præferencer.

Fokusområde 8

Udvikling i etaper

Nordør er et naturbaseret byrum, der skal have tid til at gro. Det vil formentlig tage det meste af en generation for parkens træer at vokse sig høje og store. Tilsvarende er bydelen Nordhavn også først helt udbygget i 2060. Desto mere giver det mening, at københavnere er med til at følge og præge udviklingen de næste 30-50 år. Det er dog i vores øjne mindst lige så vigtigt, at dialogen fastholdes før og under anlæg. Værdien af en tidlig og omfattende inddragelsesindsats er, at der skabes et stærkt ejerskab hos de involverede.

Forhåbentligt kan vi inden for et par år få lokale ildsjæle til at slå rødder i området og være med til at præge udviklingen med selvgroede initiativer. Hvor der en dag skal ligge formidlingscenter, afsættes der i basisparken et areal til et forankringscenter. Her kan alle foreninger eller institutioner midlertidigt opstille en hytte, en vogn, en forskningsstation, et dansegulv eller en kunstnerisk installation. Ligesom området oprindeligt er blevet til læs for læs, skal den fortsatte udvikling drives af initiativ på initiativ.

I det følgende beskrives vores anbefaling til, hvordan Københavns Kommune bedst muligt organiserer en adaptiv udviklingsproces, som på den ene side udstikker en tydelig retning for en trinvis realisering af Nordør – og på den anden side giver tid og plads til at ting kan ske undervejs. Udviklingsprocessen rammesættes af fire gennemgående indsatser, som strækker sig henover og fire scenarier og fire milepæle (se diagram nedenfor).

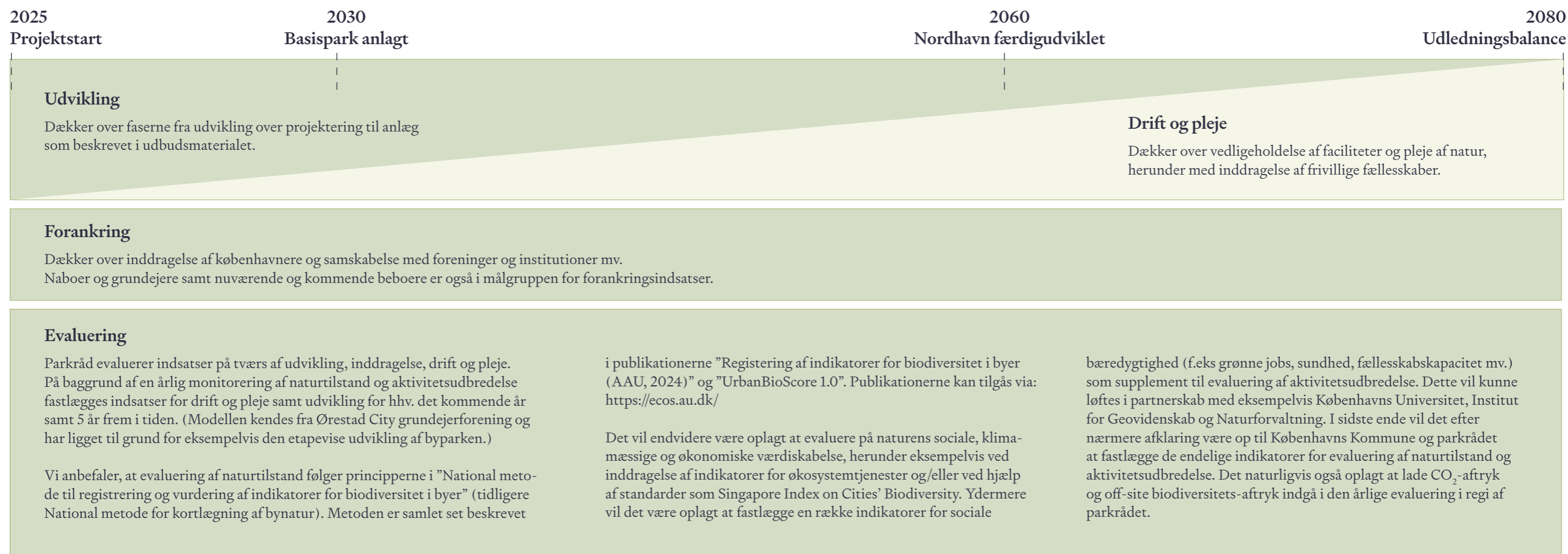
Formålet med udviklingsprocessen er

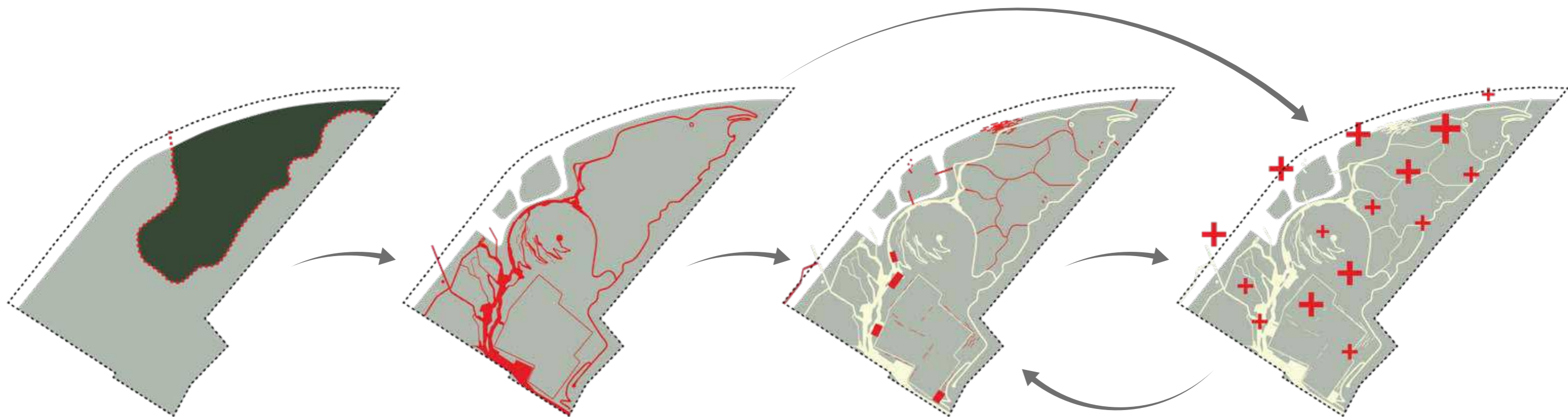
- At sikre fleksibilitet i udviklingen og muligheden for at tilpasse parken efter ønsker og behov.
- At sikre at en bred skare af stakeholdere er med til at udvikle parken.
- At sikre en ramme for at livet kan udfolde sig allerede fra 2025.
- At sikre naturoplevelser og formidling fra og med 2025.
- At sikre løbende indsamling af data om naturens udvikling og parkens anvendelse.
- At sikre forankring af udviklingsvision og evalueringskompetence hos et parkråd med bred sammensætning.

Parkrådet foreslås nedsat og ledet af Københavns Kommune med fagansvarlige for borger- og interessentinddragelse som sekretær. Parkrådets medlemmer udpeges blandt centrale stakeholdere, herunder By & Havn, følgegruppens medlemmer, grundejere, beboerepræsentanter mv.

Vores anbefaling skal ses i sammenhæng med, at vores forslag til en park er tænkt og udformet med en åbenhed, som kalder på en udviklingsproces med inddragelse før, under og efter anlæg. Derfor har vi valgt at præsentere vores bedste bud på, hvordan inddragelse, udvikling og drift bedst spiller sammen nu og i fremtiden.

Vi har i vores udmønting af ressourcer i tilbuddet alene taget højde for en inddragelsesproces med et omfang som beskrevet i Ydelsesbeskrivels, pkt. 3, men vi er meget åbne over for at drøfte, hvordan faciliteringen af en adaptiv udviklingsproces – med forankrings- og evalueringsindsatser som beskrevet nedenfor – kan blive en del af vores ydelser.

Nul-scenariet

Dette scenarie starter fra 2025 og løber frem til basisparken er anlagt.

Åbningstrækket er at åbne parken for offentligheden 4-5 gange om året frem til indvielsen samt at nedsætte et parkråd.

Øvrige initiativer:

- Den brede engagerende dialog om parkens udvikling genoptages fra og med 2025.
- Kvartalsvise vandringer skal give alle københavnere adgang til at opleve stedets kvaliteter.
- En årlig samling med samtaler om, hvordan og hvem der har lyst til at præge udviklingen.
- Naturens processer får lov til at indvirke på den del af Nordør, som ikke berøres af jordflytning.
- Plejeindsatser for at sikre habitater for grønborget tudse og fastholdelse af biodiversitetstilstand.
- Der gennemføres en baselineregistering og årlig monitorering af naturen.
- Parkråd evaluerer af indsatser på tværs af udvikling, inddragelse, drift og pleje.

Basisparken

Dette scenarie starter i 2030 og indebærer nogle grundlæggende tiltag i forhold til naturpleje, som fastholdes og videreudvikles i de efterfølgende scenarier.

Åbningstrækket er at få foreninger og institutioner til at indtage formidlingscentrets arealer på midlertidig basis, således at flere kan medvirke til at planlægge og afholde selve indvielsen af Nordør.

Omdrejningspunktet i basisparkens design er mødet mellem hav og land bag stensætningen. Det er ambitionen, at dette greb anlægges i god tid inden 2030, så besøgende på indvielsesdagen får oplevelsen af at naturens processer allerede har præget landskabet.

Øvrige initiativer:

- Foreninger og institutioner inviteres til midlertidigt at indtage formidlingscentrets arealer fra 2030.
- Plateauerne anvendes som midlertidige aktiviteter som f.eks. byhaver eller træhotel.
- Naturlig succession og naturbaseret pleje er omdrejningspunktet for driften.
- En årlig evaluering af natur og aktiviteter danner afsæt for drift- og udviklingsindsatser.

Tillægsparken

Dette scenarie består af en række foreslåede tiltag, jf. delopgave 2, som kan etableres løbende eller på en gang.

Tilvalg grupperes som følgende:

1. Grønne faciliteter
2. Blå faciliteter
3. Beplantning
4. Kunst og formidling
5. Fodboldfaciliteter.

Det anbefales, at evalueringen af natur og aktiviteter fungerer som grundlag for beslutning om indstilling af etablering af tiltag.

Tillægsparken+

Dette scenarie kan iværksættes samtidig eller efter tillægsparkscenariet og består af en række endnu ikke forestillede tiltag.

I anlægsestimatet er der afsat en pulje på 50 mio. til at realisere ideer, som formår at bundfælde sig som reelle ønsker eller behov gennem dialog og inddragelse.

Det anbefales, at evalueringen af natur og aktiviteter fungerer som grundlag for beslutning om indstilling af etablering af tiltag.

Det anbefales endvidere, at tiltag i dette scenarie er permanente tiltag, som falder indenfor de nævnte fem grupperinger og som derudover baserer sig på Nordørs udviklingsvision med tilhørende principper, herunder eksempelvis, at vi sikrer lige muligheder for alle overalt og at vi bruger det som er, så godt vi kan.

Bæredygtighed

Strategi for CO₂- og biodiversitetspåvirkning

En park i balance

Vi tror på, at vi kan nå langt med en tilgang, hvor vi afdækker, udforsker og bruger de materialer, som er blevet tilovers andre steder i byudviklingen. Vi er derfor parate til at gå længere end, vi har gjort tidligere for at sikre, at vi skaber et positivt aftryk på natur og klima gennem indsatser med at udvikle, anlægge og drift. Med denne tilgang kan vi skabe en park i balance, der er anlagt med løsninger, som bygger på cirkulære principper. Stedets unikke egenart giver os mulighed for at skabe noget særligt, og ved at bruge det som er, så godt vi kan, viser vi, at respekten for de planetære grænser er reel og realistisk – og en naturlig følge af vores grundlæggende tilgang; at give mere end vi tager.

Beregningsmetode og forudsætninger

LCA

50 års betragtningsperiode

LCA faser A1-A5 + B4 + C3-C4

Beregnet med InfraLCA, LCAByg, Excel (EPD), NIBIO, Pathfinder & i-Tree.

Off-site biodiversitet

50 års betragtningsperiode

LCA faser A1-A5 + B4 + C3-C4

Beregnet med data fra EcoInvent 3.11 med ReCiPe 2016 Endpoint (H) jf. byggeriets doughnut.

LCA-analysen er opgivet i **tons CO₂e** som er et udtryk for udledte CO₂ ækvivalenter i tons og inklusiv bygningers driftenergi men ikke parkens pleje.

Parkens samlede biodiversitetspåvirkning kan opdeles i to: Den biodiversitetsforbedring der skabes indenfor parkens afgræsning (on-site) og den skadespåvirkning, som finder sted i værdikæden ifm. udvinding af ressourcer og energiforbrug (off-site). For byggeri har studier vist, at off-site påvirkningen typisk udgør op mod 85% af den samlede biodiversitetspåvirkning. Off-site biodiversitet er opgivet i enheden **Species.year**, som overordnet består af tre påvirkninger: Land use change, Climate change og Pollution. I denne analyse er species.year omregnet til tilsvarende **m² urørt skov fældet** af hensyn til forståelsen, herunder muligheden for at kunne anskueliggøre de samlede negative og positive påvirkninger, holdt op mod hinanden.

Fremgangsmåde

- Opgørelse af materialer og arealer for basis- og tillægsparken med afsæt i anlægsestimater (og tilbudslisteskabelon inddelt i seks delområder), diverse tegningsmaterialer og arealopgørelser.
- Udregning af CO₂ udledning samt optag og biodiversitetspåvirkning med antagelse om traditionelle metoder, som danner baseline.
- Baseret på baseline beregningerne, der angav parkens samlede CO₂ udledning (2.576 t CO₂e) og biodiversitetspåvirkning (5 ha urørt skov), har vi, ud fra en hotspotanalyse identificeret de fem elementer/materialer/processer med størst negativ påvirkning (se de to figurer til højre) og optimeret dem vha. variantundersøgelser med alternative tilgange og cirkulære designprincipper.
- Disse fem optimeringstiltag med fokus på bla. genbrug og cirkularitet har medført en **56% reduktion** i parkens CO₂-udledning og **51% reduktion** af parkens samlede off-site biodiversitets påvirkning.

10 bæredygtighedsprincipper

1 Genbrug spuns

Ved at bruge genbrugte stålspons frem for nye har vi erstattet 2.160 m² spunsplader. Sammenlignet med anvendelse af nye stålspons har denne genanvendelse reduceret emissionen med 84%. At spunspladerne ikke er synlige i den endelige konstruktion giver os samtidig frihed til at bruge materialer med kosmetiske forskelligheder.

2 Minimer jordhåndtering

Ved delvist at udnytte terrænet, som det er, minimerer vi behovet for jordflytning. Dette har begrænset den nødvendige interne jordhåndtering til 61.445 m³ jord. Sammenligner vi med et design, der havde påkrævet en jordhåndtering af 200.000 m³ (baseline) har vores forslag med respekt for det eksisterende terræn reduceret CO₂-udledning med 69%. Hvilket igen har resulteret i at den interne jordhåndtering er reduceret 41 % (baseline) til 17% af parkens samlede emission.

3 Brug CO₂-krav fra lavemissionklassen for byggeri

Det velovervejede og enkle danner grundlag for bebyggelsen. Ved at gentænke behovet for opvarmede arealer, reducerer vi både energiforbrug og materialeomfang. Sammen med anvendelsen af lette konstruktioner i biogene materialer har vi reduceret emissionen med 31%, sammenlignet med baseline og sikrer samtidig, at byggeriet opfylder kravene til lav-emissionsklassen i 2029.

4 Brug overskudssand fra udgravningsarbejde

Vi ønsker at tilføje så få nye ressourcer til parkens anlæg som muligt uden at gå på kompromis med parkens funktioner for både mennesker og dyreliv. Ved brug af overskudssand med begrænset transportafstand, eksempelvis fra udgravning af sejlrender eller Østlig Ringvej, kan vi reducere CO₂- og biodiversitetspåvirkningen med mere en 95% sammenlignet med at indkøre 3.750 kvm almindelig sand (baseline).

5 Brug AEFC certificeret træ

Brug af træ har en stor påvirkning på off-site biodiversitet, hvorfor en nænsom skovdrift med respekt for skovens biodiversitetsbevarelse essentiel. AEFC er en ny og anerkendt certificeringsordning, der stiller krav til at høste skovens ressourcer med minimal belastning af biodiversiteten. Dette er i overensstemmelse med EUs skovstrategi 2030, som stiller markant skærpede krav. Ved at anvende AEFC certificeret træ, sammenlignet med træ fra traditionel skovdrift, opnår vi en reduktion på 78% i off-site biodiversitets påvirkning.

6 Brug biokul ved fire fodboldbaner

Fodboldbanerne kan bidrage både til fællesskab og klima. Ved at iblande biokul i gruslaget under banerne, forbedrer vi ikke blot græssets vækstbetingelser, men vi skaber samtidig også et betydeligt CO₂-optag. Denne dobbelte funktion sikrer at banerne, ud over at danne ramme for aktivitet, optager 3.599 t CO₂e over en 50-årig periode.

Bæredygtighedsprincip 1-6 indgår i den optimerede beregning af CO₂ og biodiversitetspåvirkning som vist på næste side.

Bæredygtighedsprincip 6-10 er ikke medregnet i for nuværende, men skal ses som idégrundlag og inspiration til videre optimeringsmuligheder.

7 Brug materialer, som er tilovers

Nordhavns overskudsmaterialer indgår i parkens nye belægninger. Ved at genbruge eksisterende materialer til stier og pladser, reducerer vi behovet for nye materialer og giver samtidig overskudsmaterialer nyt liv i parken.

8 Brug jord som lokal ressource

Ved at fraktionere den eksisterende jord skaber vi materialer til parkens konstruktioner. Ved at bruge jorden som en lokal tilgængelig ressource til stampede lerstier og ler-elementer, bliver jorden til byggesten i parken.

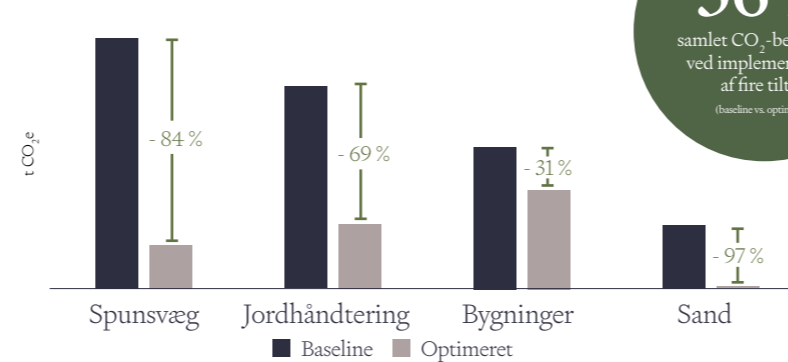
9 Brug træ som lokal ressource

Fra parkens egne træer skaber vi materialer til vedligeholdelse af parkens konstruktioner ude i fremtiden. Tømmer til shelters, udkigspunkt mod industrihavnen, fugletårn og saunaaer mv.

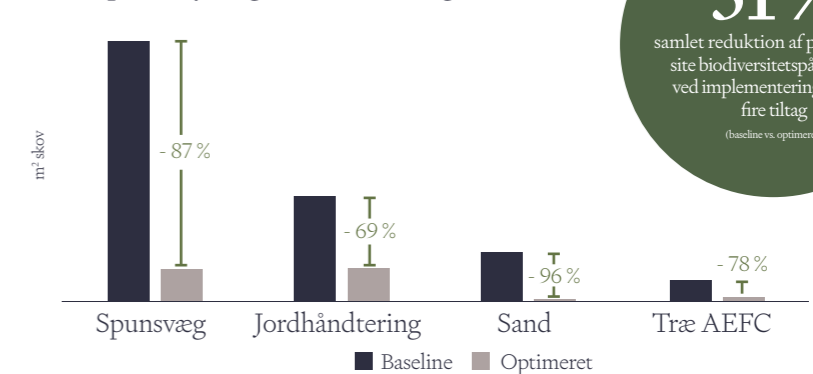
10 Genplant og udplant

Jorddepotet kan omdannes til et levende trædepot for København og planteskole for ydre Nordhavn. Dette midlertidige hjem for træer fungerer både som naturhotel og CO₂-bank, hvor træerne vokser og lagrer CO₂, indtil de kan genplantes.

CO₂-udledning Hotspotanalyse og variantundersøgelser

Biodiversitets-påvirkning Hotspotanalyse og variantundersøgelser

Bæredygtighed

Beregning af CO₂- og biodiversitetspåvirkning

Anvendelse af metode og fortolkning af resultater

Til beregning af parkens samlede off-site biodiversitetspåvirkning har vi anvendt branchens nuværende bedst tilgængelige metode, *Biotool*. Metoden er udviklet og publiceret i *Byggeriets Doughnut* (2023), med støtte fra Realdania, hvor SLA har været en central bidragsyder. Metoden er baseret på en række antagelser og simplificeringer, og den har en række mangler, som betyder at beregningsresultatet vil være behæftet med usikkerhed. Man vil ikke udtømmende kunne opgøre parkens præcise biodiversitetspåvirkning.

Metoden kan dog i høj grad anvendes til at identificere, hvilke designelementer, som er de primære kilder til biodiversitetspåvirkning, og analysere, hvilke designtiltag der kan nedbringe og mindske den negative påvirkning. På den måde har metoden været værdifuld i designprocessen i forhold til at guide vores beslutninger og planlægge reduktion af parkens biodiversitetspåvirkning i værdikæden – med fokus på biodiversitetskrisens alvor, som kalder på omgående handling.

I skrivende stund er der en branchestandard for byggeriets biodiversitetspåvirkning under udvikling, ligeledes med støtte fra Realdania, hvor Aaen Engineering er arbejdsplanleder for metodeudvikling. Projektteamet har derfor indgående kendskab til dette område ift. at kunne sikre, at parken fremadrettet kan benytte den nyeste og bedst tilgængelige viden på dette område.

For at sætte parkens off-site biodiversitetspåvirkning i værdikæden i relation med parkens on-site værdiskabelse, har vi omsat påvirkningen i værdikæden til et bortskaffet naturareal, og sat dette i relation med den 4,1 hektar skovbeplantning, som introduceres med vores forslag til en park. Denne metode er tilsvarende ubehæftet med en række simplificeringer og usikkerheder, fordi naturarealer forskellige steder i verden ikke er direkte sammenlignelige. Beregningen skal derfor ikke forstås som eksakt viden, men i stedet ses som en anskuelse af de samlede negative (off-site) og positive (on-site) påvirkninger, holdt op mod hinanden.

Konklusioner

CO₂-påvirkning

Parkens anlægsaktiviteter og materialer udleder i alt **1.133 tons CO₂**, mens parkens samlede optag fra jord (2.861 t CO₂e), biokul (3.599 t CO₂e) og beplantning (9.276 t CO₂e) er i alt **15.736 tons CO₂e**.

Vi optager 14.603 tons t CO₂e mere end vi udleder.

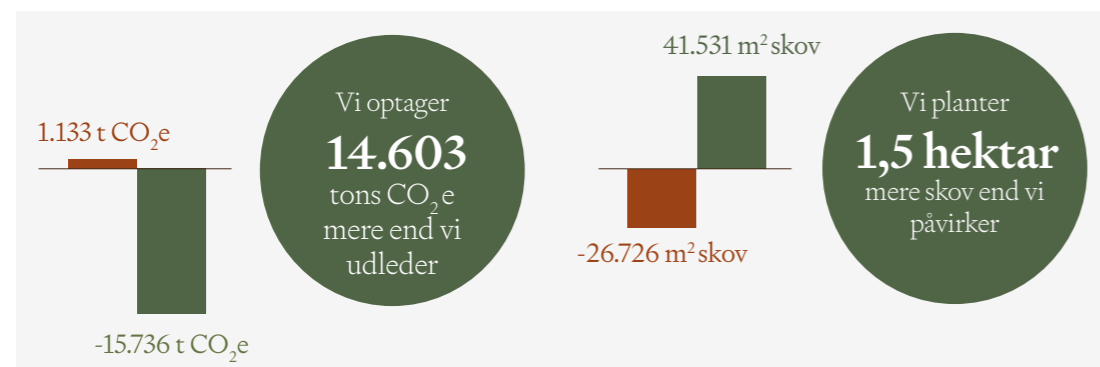
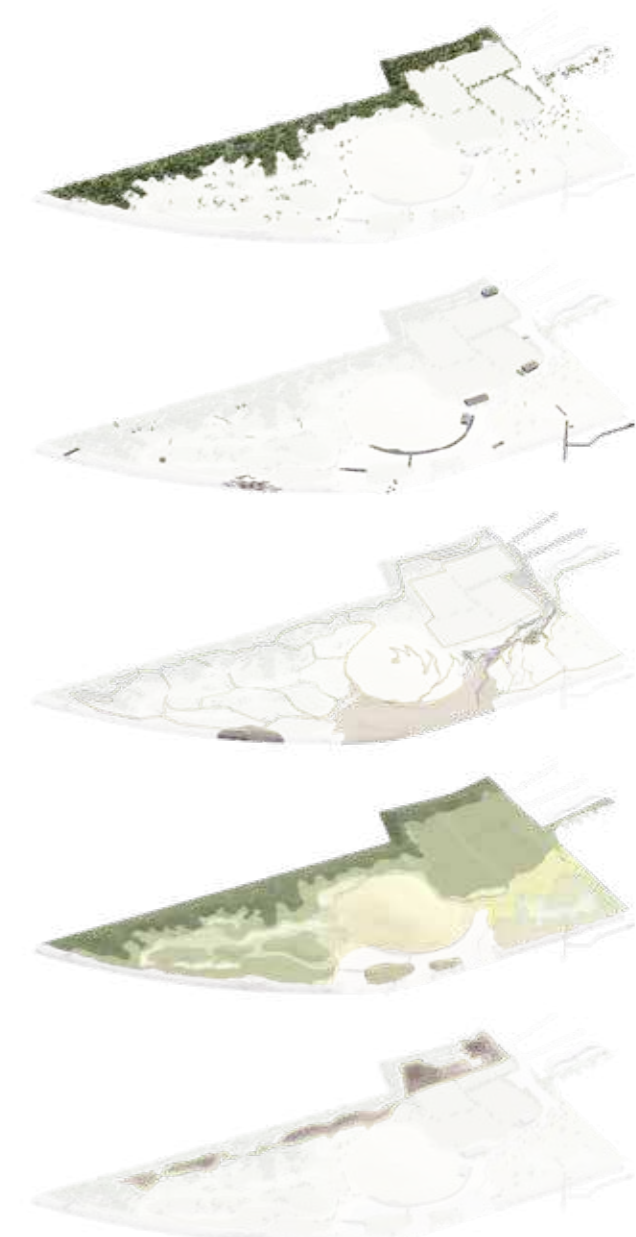
Biodiversitetspåvirkning

Parkens anlægsaktiviteter og materialer kan omregnes til en påvirkning der svarer til **2,7 ha fældet urørt skov** off-site. (Land-use change udgør 9%, Climate change 50% pollution 41%)

On-site etableres der alene på volden **4,1 ha ny skov**.

Vi planter 1,5 ha mere skov mere end vi påvirker i vores værdikæde.

Elementer	t CO ₂ e	m ² uberørt skov
Beplantning	-9.276 t CO₂e	41.531 m² skov
5.400 stk træer	-9.006	<i>On-site areal af "Volden" med skovbeplantning</i>
3.600 stk buske	-270	
Bygninger og konstruktioner	392 t CO₂e	-11.047 m² skov
750 m ² klubhus	218	-5151
120 m ² drift og toilet	18	-1706
480 m ² sekundært byggeri	72	-3297
4.884 m ² træbroer på vand og land	84	-893
2.000 m ² formidlingscenter *	580	-13.736
Anlæg og byggemodning	544 t CO₂e	-13.459 m² skov
2.855 m ² asfaltsveje	32	-1.275
13.646 m ² stier	29	-1.441
5629 m ³ sten til strand og dynger	302	-7.855
3750 m ³ sand til stranden	6	-136
2.160 m ² stålspuns	130	-2.339
Diverse byggemodning	45	-414
Jordoptag	-6.460 t CO₂e	0 m² skov
238.322 m ² variende overflader	-2.861**	
28.560 m ² biokul	-3.599	
Jordhåndtering	197 t CO₂e	-2.220 m² skov
61.445 m ³ håndtering på grund	197	-2.220
1.000.000 m ³ rømning*	8.440	-125.552

Total balance	-14.603 t CO₂e	14.805 m² skov
Negativ påvirkning	1.133	-26.726
Positiv påvirkning	-15.736	41.531
<i>Total balance perspektiv:</i>		
Rømning af 1.000.000 m ³ jord inkluderet	-6.163 t CO ₂ e	-110.747 m ² skov
2.000 m ² formidlingscenter	-14.023 t CO ₂ e	1.068 m ² skov

* Ikke inkluderet i beregningen se "Total balance perspektiv" for indvirkning
 ** Inkl. CO₂ udledning i forbindelse jordhåndtering

Teknisk og økonomisk realiserbarhed

Team SLA på vandet

Team SLA har i hele konkurrenceprocessen haft fokus på teknisk og økonomisk realiserbarhed både i anlægsfasen og driftsfasen. Vi er bevidste om, at det fokus skal bringes med ind i alle projekteringsfaserne, i udbudsmaterialet for entreprenørarbejdet og ikke mindst under arbejdets udførelse.

SÆRLIGE RISICI

Nedenfor er beskrevet særlige risici, som vi gerne vil fremhæve som særlige opmærksomhedspunkter, der kræves ekstra fokus i udviklingen af projektet.

Myndighedstilladelser

Myndighedstilladelser: Projektets gennemførelse er afhængig af forskellige myndighedstilladelser. Hvis ikke tilladelser kommer eller forsinkes kan det få stor betydning. Team SLA har en erfaren myndighedsansvarlig som vil sikre overblik så der søges alle relevante tilladelser og ikke mindst at myndigheder løbende ”rykkes” for svar, da erfaringen siger at der ofte ses lange responstider.

Presset tidsplan

Presset tidsplan: Tidsplaner skal være indrettet således at der er den nødvendige tid i alle faser til alle aktiviteter og myndighedsforhold. Tidsplanen, som indgår i udbuddet, virker realistisk. Ved planlægning af arbejdet, herunder i forbindelse med udarbejdelse af ydelsesplanen vil Team SLA sige til, hvis der er dele af tidsplanen som virker for presset. Tre års udførelse virker som tilstrækkeligt.

Jordhåndtering

Jordhåndtering: Hele området består af fyldjord som er jordoverskud fra forskellige projekter. Jorden er derfor meget varierende i kvalitet og indhold, hvilket kan have indflydelse på mange forhold. Der vil være fokus på svingende bæreevne, risiko for jordskred, jorderosion ved regn og grobund for planter og træer. Der er risiko for at der vil være sætninger og formentlig kan der, ved store højdeforskelle som f.eks. mellem kote 24 på toppen Stubben og lagunen under kote 0, ske mindre jordskred. Ved Stubbens fod mod lagunen er der af den grund forudsat etablering af 10 m dyb spuns langs hele træbryggen for at sikre mod jordskred. Store højdeforskellige betyder også at der er risiko for erosion og skyllerender under kraftig regn. Disse forhold tages der højde for i den endelige detailformgivning hvor vandes retning styres, så der på forskellig vis kan ske en sikring – et tiltag der ligeledes sikrer robusthed når først parken er etableret. Detailformgivning vil blive baseret på blandt andet den indledende disponering af regnvandshåndteringen i dispositionsforslaget, hvor strømningsvejen mv identificeres. Jordens store variation betyder, at der skal tages særlige hensyn under udførelsen. Udbudsmateriale og de særlige beskrivelser for jordarbejder med tilhørende poster i tilbudslisten skal håndtere det at jorden f.eks. meget hurtigt ved regn bliver opblødt hvorved færdsel med maskiner kan forårsage store ødelæggelser. Der vil være brug for eksempelvis interimsveje og krav om, at alle overflader skal afsluttes med fald, så vandan-samlinger med afledt uønsket opblødning og ekstra omkostninger undgås. Entreprenørarbejder med jord i vinterperioden skal under alle omstændigheder om muligt undgås.

Konstruktioner på skråninger

Konstruktioner på skråninger: Der er både på Stubben og Volden planlagt konstruktioner af forskellige art. Disses stabilitet skal sikres. Det gælder også stiforløb på skråninger. Byggede konstruktioner ved vandet: Vind og bølger kan udgøre risiko for skader under udførelsen som derfor kræver god planlægning af gennemførelsen.

Byggede konstruktioner på vandet

Byggede konstruktioner på vandet: Brygge A i Tippen er på de sidste 50 m udført som pontoner på vandet. Flydende konstruktioner har bevægelige dele der påvirkes konstant alle dage og hele året – det stiller særlige krav til konstruktionen. Brygge C – på kanten i forlandet har en overgang mellem den på land funderede del og så den yderste del i vandet som formentlig vil være ponton. Bevægelige dele som påvirkes hele året skal udføres robust.

Beskyttelse af levesteder

Beskyttelse af levesteder: Levesteder for dyr og planter kan lide overlast som følge af byggeaktivitet med store entreprenørmaskiner. Byggeaktiviteter fylder og der skal være fokus på god planlægning af interimsveje og kontrol under arbejdets udføres med at kørsel holdes inden for de dertil planlagte arealer.

Vandkvalitet: Øret (lagunen)

Vandkvalitet: Øret (lagunen) skal indrettes så den bedst muligt sikrer vand-gennemstrømning og dermed god badevandskvalitet. Der vil ske aflejringer

Tang med mm.

og tang med mm. som skal renses op hvilket skal være muligt med en passende driftsindsats (maskinel).

Sænkning af stensætningen

Sænkning af stensætningen: Ved sænkningen åbnes der op til havet og det er vigtigt at stensætningen under vandet genetableres og er robust for dels jorden der ligger bag og bølgepåvirkning udefra. Det skal håndteres hvordan rækkefølgen i anlægsarbejderne gennemføres – f.eks hvorvidt udgravningen, forudsat udført af By og Havn, gennemføres før sænkningen af stensætningen eller skal der være en tæt sammenhæng udførelsmæssigt.

Stormflodssikring

Stormflodssikring: Ved badestranden i lagunen skal sikring være indtænkt. Dette gælder også andre elementer i parken og der skal der aftales særlige tiltag hvis der er strømførende dele inden for risikozonen. Elskabe der kan oversvømmes vil ikke være en del af parken. Boldbaner: Jordbundsforholdene kan gøre, at banerne bliver vandlidende og derfor hurtigt ødelagt ved brug. Team SLA har i tillægsparken forudsat god dræning, jordforbedring mv i anlægningsoverslaget for boldbanerne. Forholdet er i basisparken løst med at overflader på boldbaner er udført med ekstra hældning så vandet løber af under regn og ikke uhensigtsmæssigt opbløder arealerne unødigt. Koordinering ift. 3. partsprojekter: Det er vigtigt at der er de nødvendige aftaler mellem parterne som kan sikre at arbejdet udføres på en aftalt måde. Det omhandler f.eks fjernvarmeledningen og By og Havns afgravning af 1 mio. m³ jord.

Sand til lagunen

Sand til lagunen: Det er forudsat at sand til lagunen kan skaffes fra sejlrende-uddybningprojekter, udgravning til Østlig Ringvej eller lignende. Der vil blive arbejdet med en plan b for sand til stranden så der er et alternativ, hvis ovenstående ikke bliver muligt Konstruktioner af træ: Ved overflader af træ der har berøring med havet, er der en særlig problemstilling med glatte overflader, tang og ekskrementer fra måger, der skal håndteres under projekteringen. Etablering af beplantning: At plante unge træer og buskplanter på Volden, Plateauerne og spredte steder i landskabet direkte i leret råjord, forventes ikke at lede til højere plantedødelighed, hvis beplantningen etableres i efterårsmånederne.

Drift og pleje af natur

Drift og pleje af natur: Der bør udarbejdes en kontrakt med den dyreholder, Københavns Kommune indgår en græsningsaftale med, som belyser ansvarsområder for begge parter. Et udgangspunkt kan være at KK varetager ansvar for og etablering og vedligeholdelse af hegning og evt. vandkop, og dyreholder varetager ansvar ifm. transport af dyr og tilsyn herunder aftaler med evt. frivillige borgere. Der bør etableres et tæt samarbejde og åben dialog om græsningsprojektet.

FLEKSIBILITET I HENHOLD TIL- OG FRAVALG

Der vil være mulighed for til- og fravalg

Der vil være mulighed for til- og fravalg i forhold til materialer, ønsket levetid og vedligeholdelsesniveau.

En række elementer

En række elementer udført i basisparken er planlagt til at kunne udvides under tillægsparken. Under projekteringen tages højde for, hvordan der skal udvides.

Realisering af tillægsparkens

Realisering af tillægsparkens elementer kan ske uafhængigt af hinanden. Der er ikke lagt op til en bestemt rækkefølge for etablering af tilvalg for at understøtte muligheden for en adaptiv udviklingsproces. Der er mange nedslagspunkter i den store park som kan vælges til og fra uden særlige afledte konsekvenser for andre dele og dermed høj fleksibilitet. Eksempelvis vil viewpoint fra Volden ind over havnen kunne fravælges uden betydning for volden og stien på volden.

Der er særligt i området ved

Der er særligt i området ved Tippen og Øret regnet med udvidelse af elementer ved vandet i tillægsparken: Brygge A – Gennem kanten i Tippen etableres som en del af basisparken, så der bliver skabt adgang til vandet. I tillægsparken er der forudsat massiv udbygning af anlægget for at imødekomme aktiviteterne i og på vandet. Den valgte konstruktion med pontoner yderst vil blive fortsat i samme konstruktion og materiale. Både i basisparken og tillægsparken er omfanget ubegrænset

skalerbart og dertil kan

der undervejs flyttes på pontoner da de er fæstnet til betonklodser på havbunden som kan flyttes.

Udspringet i Lagunen

Udspringet i Lagunen er en ekstra konstruktion i tillægsparken som uden konsekvenser kan vælges til og fra. Brygge C – på kanten i Forlandet Træplateauer hvor forløbet kan skaleres / suppleres over tid. Spunsvæggen der sikrer Stubben mod jordskred skal afsluttes med en træbrygge i basisparken. Hvis ikke, skal der findes en anden afslutning med hammer på spunstoppen.

TEKNISK REALISERBARHED/BYGBARHED

I vores overvejelser om teknisk

I vores overvejelser om teknisk realiserbarhed og bygbarhed har vi udpeget de mest centrale elementer, og beskrevet dem nedenfor.
Åbningen i stensætningen: Løsningen skal være robust og sikre baglandet. Åbningen sker ved en ændring af tværsnittet. Arbejdet hermed forudsættes udført fra landsiden f.eks i to etaper som planlægges sammen med udgravningen i Lagunen. Første etape ned til kote ca. 0 og næste etape til kote -2. Arbejdet forventes udført over delstrækninger for ikke at få åbnet op i stensætningen over for lange stræk.

Lagunen: Det er forudsat at den største del af

udgravningen sker fra land med stensætningen intakt for dermed ikke at få opfugtet fyldjorden mere end nødvendigt og for at kunne gennemføre det med almindeligt maskinel (gravemaskine og dumper). Bunden i Lagunen skal være robust også over tid, hvorfor der udlægges sand i stor tykkelse på delområdet hvor der bades og sten på det øvrige område. Sandet forventes pumpet ind fra båd og sten tilkøres, da udlægningen er længere væk fra havet.

Stubben: Vi sikrer Stubben mod jordskred ved at

etablere en relativ bekostelig spuns ved skråningsfoden mod lagunen. Spunsen etableres på traditionel vis og forventes derfor ikke at indebære udførelsmæssige særlige udfordringer.

Tippen, Brygge A: For en robust løsning er der, hvor

broen skal gennem stensætningen og ud i vandet, forudsat en løsning over 50 lbm funderet på pæle. Stensætningen skal sænkes på en delstrækning i mindre omfang end ved åbningerne ved Lagunen. Den pælefunderede del udføres fra land og ved pram på vandet. Pontoner og tilhørende betonklodser sejles til og monteres via pram. Som følge af tidevandet vil der være en fleksibel rampe mellem den faste del og pontonerne således at tilgængeligheden er god 80 % af tiden (normale vandstandsvariationer).

Forbindelse til vandet for kørestolsbrugere skal

virke for både den enkelte og kørestolsbrugere med hjælper. Skal kunne optage påvirkning af havet som bølger og sandvanding. Overflader må ikke blive glatte og der skal være værn i god kvalitet.

Ankomstområdet – vej, parkering og stier: Disse

arealer opbygges klas-sisk med drænet vejkasse, bundsikringsgrus, ubundne og bundne bærelag. Afvanding af regnvand sker til traditionelt vej afvandingssystem. Særlig dræning og afvandingsløsningen gør at anlægget har lang levetid og er robust i forhold til både regn og frost. Udførelsmæssigt er arbejdet et klassisk anlægsarbejde som ikke forventes at give særlige udfordringer. Stier i parken vil som alternativ til drænet vejkasse kunne opbygges med et nyt produkt, overbygning i Permaweb (cellestruktur) som betyder, at der ikke skal afgraves for vejkasse da Permaweb lægges direkte på afrettet terræn og fyldes med skærver og grus. Overfladen / stien vil med denne opbygning ikke være følsom over for sætninger i underbunden da den blot vil følge underlaget.

Jordhåndtering: Denne aktivitet fylder meget og vil

i planlægningen få stor opmærksomhed. Dels vil arbejdets udførelse blive beskrevet med krav til afgravning og indbygningen og der vil ved udformning af terrænet blive indtænkt løsninger som bl.a. kan håndtere overfladevandet og sikre mod jorderosion.

Belysning afgrænses til ankomstområdet af hensyn

til dyreliv i området. Alle armaturer skal være robuste og modstandsdygtige overfor kystnære forhold, IK10 og min. IP65. Armaturer installeres som standard med nedgravning jf.

jordforhold. Der forventes ikke

udfordringer i forbindelse med stormflod ved denne placering. Tilvalg for el-arbejder kan forberedes med nedgravning af trærør til fremtidige installationer ved anlæg af basispakken.

Generelt udformes parken efter PKRs

Krav til driftsvenlig udformning af nye anlæg. Parkens hovedstier indrettes så der er adgang for kommunens driftskøretøjer med rimelig afstand til de elementer der skal driftes. Det er vigtigt med en tæt og løbende dialog med KKs driftsafdeling, så det sikres at f.eks skråninger kan driftes både ift. beplantningsdrift og renhold.

Beplantning: Plantehuller til større planter som

stambuske m.v. skal kontrolleres omhyggeligt for porøsitet pga. den lerede råjord og områdets historie med kørsel med store maskiner.

Vandhuller: Nye ynglevandhuller, der etableres til

grønbroget tudse, kan med fordel være enkle skrab i overfladejorden foretaget af en mini digger Kørsel i landskabet med små entreprenørmaskiner, kræver ikke køreplader, da det er en fordel at skabe steder med sammenpresset jord.

En række tilvalg i tillægsparken

indebærer, at der skal ske entreprenørkørsel i den allerede udført basispark. Et forhold der kræver nøje tilrettelæggelse med f.eks. adgangsveje. Det drejer sig om følgende tiltag: Øret: Udspringet – bro, muslingskallen, Tippen: udvidelse af bro, Forlandet: ændring af hældning på stensætning og etablering af opholdsfaciliteter på kanten, Volden: bro, viewpoint, boldbaner.

ØKONOMISK REALISERBARHED/ROBUSTHED

Der er som grundlag for det afleverede

anlægsoverslag opbygget en klas-sisk tilbudslisteskabelon der er inddelt i de 6 delområder for på den måde præcist at have overblik over anlægsudgiften på de enkelte elementer i hvert delområde. Der er tale om en successiv kalkulation og der er generelt prissat ud fra et ønske om god kvalitet. Almindelige aktiviteter som grus, afvanding, belægning, jordarbejde, terrænregulering, beplantning, belysning er prissat ud fra erfaringstal fra allerede gennemførte projekter. Der er anvendt enhedspriser som bygger på forskellige licitationsresultater og der er ikke anvendt enhedspriser fra lavestbydende. Molios prishåndbog er ligeledes anvendt. Med ovenstående forventes enhedspriserne derfor som ret sikre.

I forbindelse med driftsskur og toiletfaciliteter i

basisparken, er det forudsat, at de bydes ud som et tidligt udbud på baggrund af et dispositionsforslag.

Der er i både basisparken og tillægsparken en række

elementer, der ikke er udført andre steder. Der er dog i størst muligt omfang anvendt priser for nærmest sammenlignelige elementer / konstruktioner. Eksempel er anlægsprisen på en netop anlagt 300 m lang pier som går 150 m ud i havet ved Nordborg Resort brugt som reference. Kombinationen af priser pr m2, per løbende meter og mange års erfaring er derved grundlag for prissætningen. Mange elementer har indbygget robusthed hvor mængden og/eller ambitionsniveau kan justeres.

Eksempelvis kan størrelsen på træplantningerne

justeres, hvilket kan sikre besparelser, hvis dette bliver nødvendigt. Belægninger og bredde på stier kan f.eks. ændres hvor dele kan flyttes til tilvalgsparken uden at det ændrer på den grundlæggende form. Længden på broen i Tippen kan ændres osv. Anlægsoverslaget for de tre boldbaner er meget robust og bygger på opbygning af baner i høj kvalitet. Der er f.eks. indregnet netdræning, jordforbedring og 15 cm nyt vækstlag. Dette ambitionsniveau kan justeres. Der er generelt afsat en pulje til sten, små konstruktioner, siddekanter mv. Disse elementer er ligeledes skalerbare.

Der er i anlægsoverslaget indeholdt anslæde

udgifter til tilslutningsafgifter til forsyningen i forhold både vand, kloak og el. Der er til håndtering af spildevand forudsat tryksatte systemer med pumper. Alle forsyninger er forberedt og anlagt i basisparken. Der er f.eks. også medtaget tomrør langs hele stien i volden så der evt. senere kan tilvælges f.eks. lys. Der er for tillægsparken regnet med relativt store udgifter til byggeplads da det er forudsat at arbejdet må udføres i flere tempi.

BASISPARK

Kalkulationsskabelon for anlægsbudget

Delopgave 1. Basispark. Anlægsramme 70 mio. kr.

	Pris	Uforudset 20%	Total
Anlægsarbejder			
Arbejdsplads	5.210.000	1.042.000	6.252.000
Øvrige Jordarbejder (UDOVER arbejder under jordhåndtering)	1.607.000	321.400	1.928.400
Forsyning	2.590.000	518.000	3.108.000
Afvanding	1.930.000	386.000	2.316.000
Bundsikringslag	2.323.680	464.736	2.788.416
Ubundne bærelag af stabilgrus	4.754.280	950.856	5.705.136
Rodvenlige bærelag	0	0	0
Varmblandet asfalt	964.990	192.998	1.157.988
Brolægning	3.963.508	792.702	4.756.210
inventar	582.800	116.560	699.360
Beplantning	5.402.200	1.080.440	6.482.640
Diverse	78.000	15.600	93.600
Belysning	565.600	113.120	678.720
Faciliteter mv., der ikke er indeholdt i ovenstående punkter, fordelt på delområder:			
Øret:			
Lagune samt tilhørende åbning af stensætningen	3.760.000	752.000	4.512.000
Forbindelse til vandet for kørestolsbrugere	400.000	80.000	480.000
Forlandet:			
Måneskinspladsen - (Brygge C, Basisparken)	156.000	31.200	187.200
Hegning	116.000	23.200	139.200
Stubben:			
Spuns for sikring af skråning mod lagunen	9.288.000	1.857.600	11.145.600
Brygge B (Basisparken)	3.473.280	694.656	4.167.936
Plateauerne:			
Stendynger til tudserne	140.000	28.000	168.000
Pulje til formidling	124.000	24.800	148.800
Affaldsstation	280.000	56.000	336.000
Tippen:			
Legeplads	1.000.000	200.000	1.200.000
Brygge A (Basisparken)	7.100.000	1.420.000	8.520.000
Hegning	116.000	23.200	139.200
Total	55.925.338	11.185.068	67.110.406

	Pris	Uforudset 20%	Total
Bygninger			
Driftsskur 30m2 beliggende ifm befæstet serviceområde	400.000	80.000	480.000,00
Toiletfaciliteter/bygning(er) i form af 6 unisex toiletter inkl. et handicaptollet	650.000	130.000	780.000,00
Total			1.260.000

	Enheder/ m3	Enhedspris/kr	Pris	Uforudset 30%	Total
Jordhåndtering					
Opravnig, bortkørsel af jord OP TIL 1 mio. m3 (udføres af By og Havn)	1.000.000	0	-	-	-
Opravnig og bortkørsel af jord UDOVER 1 mio. m3	0	320	-	-	-
Jordflytning internt af jord OVER ex. terræn*	61445	20	1.228.900	368.670	1.597.570,00
Totalbeløb					1.597.570

Etablering af Basispark			
Anlægsarbejder - total			67.110.405,60
Bygninger - total			1.260.000,00
Jordhåndtering - total			1.597.570,00
Alt i alt			69.967.975,60

TILLÆGSPARK

Kalkulationsskabelon for anlægsbudget

Delopgave 2. Tillægspark (udover basispark) til 245 mio. kr.

	Pris	Uforudsete 20%	Total
Anlægsarbejder (UDOVER basispark)			
Arbejdsplads	16.510.000	3.302.000	19.812.000
Jordarbejder	1.814.000	362.800	2.176.800
Afvanding	380.000	76.000	456.000
Bundsikringslag	12.000	2.400	14.400
Ubundne bærelag af stabilgrus	3.082.000	616.400	3.698.400
Rodvenlige bærelag	0	0	0
Varmblandet asfalt	0	0	0
Brolægning	0	0	0
inventar	230.000	46.000	276.000
Beplantning	1.900.000	380.000	2.280.000
Diverse arbejder	0	0	0
Belysning	1.038.000	207.600	1.245.600
Total	24.966.000	4.993.200	29.959.200
<small>Indsæt evt. ekstra poster</small>			

	Pris	Uforudsete 20%	Total
Faciliteter anlæg (UDOVER basispark)			
Øret:			
Udspringet	3.000.000	600.000	3.600.000
Boardwalks ved udspringet og lagunen	1.800.000	360.000	2.160.000
Muslingeskallen	1.040.000	208.000	1.248.000
SUP- og svømmebane	200.000	40.000	240.000
Forlandet:			
Brygge C - på kanten inkl. sænkning af stensætning over 100 lbm	7.844.720	1.568.944	9.413.664
Lærkereden bålplads	1.220.000	244.000	1.464.000
Sauna	2.100.000	420.000	2.520.000
Fugletårn	1.600.000	320.000	1.920.000
Boardwalks på land	1.200.000	240.000	1.440.000
Stubben:			
Brygge B, udvidelse	1.710.720	342.144	2.052.864
Siddekanter	116.000	23.200	139.200
Plateauerne:			
Siddekanter mv	600.000	120.000	720.000
Træningselementer	340.000	68.000	408.000
Anlæg af 4-6 fodboldbaner	7.200.000	1.440.000	8.640.000
Tippen:			
Sauna	2.100.000	420.000	2.520.000
Brygge A - udvidelse	40.000.000	8.000.000	48.000.000
Boardwalks på land	2.350.000	470.000	2.820.000
Volden:			
Brygge D - Over kanten	5.000.000	1.000.000	6.000.000
Viewpoint på volden med kig mod københavn	2.600.000	520.000	3.120.000
Legeplads på volden	2.900.000	580.000	3.480.000
Diverse små konstruktioner	1.600.000	320.000	1.920.000
Wayfinding	500.000	100.000	600.000
Shelterpladser	3.800.000	760.000	4.560.000
 Pulje til Tillægspark+ jfr. konkurrenceforslaget s. 35	 50.000.000	 10.000.000	 60.000.000
Total	28.164.288	168.985.728	

	Pris	Uforudsete 20%	Total
Bygninger			
Servicefaciliteter til fodbold. 750 m2	11.250.000	2.250.000	13.500.000
Total	2.250.000	13.500.000	

*Bemærk at der skal ikke prissætning af formidlingscenter

Etablering af Tillægspark			
Anlægsarbejder - total			29.959.200
Faciliteter - total			168.985.728
Bygninger - total			13.500.000
Alt i alt			212.444.928

Efterskrift til byudviklere, politikere og investorer

Hvordan kan en ny park i Nordhavn løfte visionen for en hel bydel?

2030

I 2030 fremstår den nye park Nordør som et sted, hvor Nordhavn er allermest Nordhavn. Her bevares og forstærkes de mest værdifulde kvaliteter fra havn, by og natur på en ny måde. Parken forener det rå med det poetiske, det vilde med det rolige. Parken bliver et nyt mødested for københavnernes, hvor byens puls og havets ro smelter sammen. Parken skaber møder mellem byliv og havneliv og mellem fortid og fremtid. Parken er en hyldest til København som en by ved havet, og hvor Nordhavn bliver et levende eksempel på, hvordan man skaber bydele og byrum, der forbinder mennesker og natur.

Naturbaserede løsninger og adaptive udviklingsprocesser gør det muligt for basisparken at gro på egne præmisser og samtidig udvikle sig i takt med at bydelen vokser. Dette dynamiske landskab bygger bro mellem det menneskeskabte og naturens processer, som med tiden skaber et vildere, rigere og mere levende sted. Parken i 2030 markerer begyndelsen på en ny måde at tænke fremtidens byrum som design, der ikke står færdigt på indvielsesdagen, men som skal gro og udvikle sig over en længere periode. Parken i 2030 markerer dermed ikke en slutdestination, men begyndelsen på en rejse i dialog med københavnernes om hvordan parken, bydelen og København skal udvikle sig fremadrettet.

2060

I 2060 er Nordhavn blevet et forbillede for fremtidens byer – en levende vision for økocentrisk sam-eksistens mellem mennesker og natur. Nordør viser, hvordan en naturbaseret tilgang kan skabe byrum, hvor der er grobund for øget biodiversitet, klimaforbedringer, fællesskab, inklusion, tilgængelighed og lige muligheder. Nordør er blevet verdenskendt som et byrum, der balancerer byens behov med genopretning af naturens økosystemer – og hvor planter, dyr og mennesker trives side om side.

København har genopdaget sin relation til havet. Ikke kun om sommeren, men som en økologisk og æstetisk rigdom, der er et bagtæppe for livet i byen året rundt. Nordørs omfattende datasæt viser, at natur ikke alene giver en højere livskvalitet, den er også afsættet for byens bestræbelser på at modvirke biodiversitetstab og afbøde klimaforandringer, som for længst har sat sine spor i københavnernes hverdag med varmere, vådere og vildere vejr. Gennem nøje valg af drift og pleje har Københavns Kommune, at det er muligt at binde mere CO₂, end der er udledt i anlægsfasen, og at det kan lade sig udvikle naturpositive byer, hvor vores indvirken globalt kan minimeres til et niveau, der kan matches af genopretning af økosystemer lokalt.

Nordør er blevet en hjørnesten i Nordhavns bæredygtighedsmålsætninger og en påmindelse om, at vi kan lykkes med at skabe byrum, der både fornyer, forandrer og forpligter os og som vi samtidig kan være stolte af at overlade til kommende generationer.

Ny park i Nordhavn

Nordør skriver sig ind den eksisterende fortælling om bydelen Nordhavn ved at tilbyde høj kvalitets natur tæt på byen. Med en beliggenhed på spidsen af halvøen er der givet optimale forudsætninger for, at naturen kan danne ramme om bylivet – og ikke omvendt.

Billedet viser tillægsparken.

KT20 Udviklingsprojekt med øget genanvendelse af jord

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	x
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. henvisning fra Teknik- og Miljøudvalget og indeholder finansiering af et toårigt udviklingsprojekt, som skal afdække mulighederne for øget genanvendelse af ren og lettere forurenede jord i kommunens egne bygge- og anlægsprojekter.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,3 mio. kr. på anlæg til et udviklingsprojekt om øget genanvendelse af jord.
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,7 mio. kr. på service i 2026, 1,0 mio. kr. i 2027 og 0,3 mio. kr. i 2028 til opsamling og analyse af resultaterne fra udviklingsprojektet

Indhold

Teknik- og Miljøudvalget henviste den 1. december 2025 finansiering af initiativer til forøget genanvendelse af jord til Overførselssagen 2025-2026.

Budgetnotatet indeholder et toårigt udviklingsprojekt, der skal afdække mulighederne for øget genanvendelse af ren og lettere forurenede jord som grusmateriale i kommunens egne bygge- og anlægsprojekter.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen benytter i dag egen ressource-/karteringsplads i Nordhavn og på Selinevej til behandling af forvaltningens jord, asfalt og beton. Asfalt og beton knuses til grus og anvendes i forvaltningens projekter, mens jorden primært nyttiggøres på Lynetteholm. Det vil sige, at jorden allerede genanvendes. Der vil fremover blive nyttiggjort over 2,7 mio. tons ren og lettere forurenede overskudsjord på Lynetteholm fra de generelle bygge- og anlægsprojekter i Københavnsområdet.

Inden for den private sektor sker en hastig udvikling inden for genanvendelse af jord, bl.a. i form af nyetablerede anlæg, der vasker jord og frembringer fraktioner af sand, grus og sten. Gennem en årrække har entreprenører, herunder HOFOR, ligeledes genanvendt forbehandlet jord i ledningsgrave. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen følger udviklingen på det private og kommunale område, herunder erfaringer fra Næstved Kommune, hvor man har opnået en økonomisk gevinst ved at genanvende jord.

Med dette projekt undersøger forvaltningen mulighederne for at sortere jorden med henblik på at kunne genbruge den som grusmateriale. Dette kan potentielt reducere forbruget af jomfruelige råstoffer og være med til at understøtte den politiske vision om, at København skal vise vejen til en grøn omstilling.

Initiativet indebærer, at forvaltningen udfører et toårigt forsøg med oparbejdning af ren og lettere forurenede overskudsjord fra kommunale bygge- og anlægsprojekter. Formålet er at reducere forbruget af jomfruelige råstoffer ved genanvendelse af jorden som grusmateriale. Jorden vil blive testet, sorteret og behandlet fx med kalk, så den kan anvendes som et anlægsmateriale. Der vil årligt blive produceret ca. 10.000 tons grusmateriale.

Jorden skal holdes tør, hvorfor der opstilles et halvtag på den eksisterende plads på Selinevej og etableres modtagefaciliteter med en batch-kapacitet på ca. 500 tons. Herudover skal der bruges et årsværk under hele projektet, der kan sikre, at jorden bliver forsorteret, analyseret m.m.

En analyse fra en konsulentvirksomhed skal desuden understøtte udviklingen af materialet til den rette kvalitet samt afdække flere anvendelsesmuligheder. Projektet skal vise, om tekniske og miljømæssige krav kan overholdes, og om der er tilstrækkelige afsætningsmuligheder i kommunens egne projekter. Der vil i perioden blive udført undersøgelser af det samlede potentiale.

Afledte udgifter til produktion af materialet, herunder forøget maskintid til kalkning og oplagring af jorden m.m. vurderes at kunne dækkes af mindre omkostninger til bortskaffelse af jord til Lynetteholm.

Øget genanvendelse af jorden forventes ikke i projektperioden at medføre en besparelse, ligesom det er tilfældet i Næstved Kommune. Det skyldes, at driftsomkostningerne til den øgede håndtering af jorden vil stige tilsvarende. Det er desuden ikke al jord, der kan genanvendes, og meget vil fortsat blive nyttiggjort på Lynetteholm. Det er derfor ikke muligt at finansiere projektet via den kommunale investeringspulje.

Anlægsprojektet forventes ibrugtaget (tilgængeligt og afleveret) i efteråret 2026. Servicebevillingen til opsamling og analyse af resultaterne fra udviklingsprojektet forventes fuldt indfaset i april 2028. Resultaterne vil forventeligt blive forelagt Klima-, Miljø- og Teknikudvalget primo 2028. Her kan udvalget tage stilling til, om udviklingsprojektet skal gøres permanent, og om varig finansiering skal henvises til kommende budgetforhandlinger.

Forslag til aftaletekst

”Parterne er enige om at afsætte midler til finansiering af et toårigt udviklingsprojekt om øget genanvendelse af jord

Der afsættes:

- 1,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2026.
- 0,7 mio. kr. på service i 2026, 1,0 mio. kr. i 2027 og 0,3 mio. kr. i 2028.”

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Anlæg (etablering af modtagefaciliteter og hal)	Anlæg	1.250				1.250
- Service (årsværk til bemanding)	Service	484	726	242		1.452
- Konsulentprojekt	Service	167	250	83		500
Udgifter i alt (netto)		1.901	976	325	0	3.202

Klimapåvirkning.

Projektet kan have en positiv indvirkning på kommunens brug af ressourcer via besparelser på jomfruelig grus og jord. Hvis projektet bliver en succes, vil effekten blive indregnet i form af fremtidige projekters reduktion af CO₂-e udledning i forbindelse med anvendelse af grus og jord.

Tabel 2 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	(Minimum - maksimum ton CO ₂ e)
Udviklingsprojekt med øget genanvendelse af jord	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	9,2- 22,5

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg. Sagen kræver byggetilladelse.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	100				100
Udførsel	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	1.150				1.150
Anlægsudgifter i alt					1.250	0	0	0	1.250

Tabel 3. Service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Årsværk	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	484	726	242		1.452
Rådgiverprojekt	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	167	250	83		500
Serviceudgifter i alt					651	976	325	0	1.952

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT21a Tryghedstiltag foran Kildevældsskolen

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder en hensigtserklæring om tryghedstiltag foran Kildevældsskolen.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at vedtage en hensigtserklæring om tryghedstiltag foran Kildevældsskolen.

Indhold

Budgetnotatet indeholder en hensigtserklæring om tryghedstiltag foran Kildevældsskolen.

Forslag til hensigtserklæring:

”Parterne er enige om at der skal sikres bedre trafikforhold i området omkring Kildevældsskolen. Trafikforholdene foran Kildevældsskolen er i dag ikke tilfredsstillende for en skolevej. Parterne er enige om at Klima-, Miljø og Teknikforvaltningen skal udarbejde forslag til en tryk, sikker og mindre forurenede trafikale situation ved Kildevældsskolen til budget 2027.”

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	x
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

KT22 Midlertidige grønne byrum

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder tre scenarier for flere midlertidige grønne byrum i Middelalderbyen og evt. de nære områder omkring Middelalderbyen. Udformningen af midlertidige tiltag afhænger af myndighedsgodkendelse fra politiet, da tiltagene fortrinsvis forventes placeret på vejareal.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 3 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til midlertidige grønne byrum i Middelalderbyen (scenarie 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 5 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til midlertidige grønne byrum i Middelalderbyen (scenarie 2).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 10 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2028 til midlertidige grønne byrum (scenarie 3).

Scenarierne er gensidigt udelukkende.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om flere midler til midlertidige grønne byrum i Middelalderbyen. Projektet skal være skalerbart, hvorfor der er tre scenarier, hvor det tredje scenarie også rækker ud over Middelalderbyen.

Det er gældende for alle tre scenarier, at projektet skal tage udgangspunkt i byrumsforsøget, der gik forud for vedtagelsen af Byrums- og Trafikplanen for Middelalderbyen, hvor der over sommeren 2021 blev opstillet bænke, midlertidige træer og malet store hvide striber på udvalgte vejarealer med det formål at fremme forholdene for gående, cyklende og ikke-kommercielt ophold. Projektet skal koordineres med det igangværende projekt "Midlertidige byrumsforsøg i Middelalderbyen" fra Budget 2025 (BR 29. januar 2025).

Budgetnotatet indeholder etablering af midlertidige byrums-elementer med bl.a. grønne løsninger på ledige byrumsarealer og på flere af de arealer, der i dag er ledige, efter at der er flyttet 525 bilparkeringspladser i Middelalderbyen (se bilag 1) (dog indeholder scenarie 3 også potentielt lokationer udenfor disse arealer). Formålet med flytningen af disse bilparkeringspladser er, at der skal skabes rum til etablering af Byrums- og Trafikplanens i alt ni større anlægsprojekter, der også benævnes flagskibsprojekter. Pt. er der afsat midler til

etablering af Flagskibsprojekt A (dog uden Nørregade) og Flagskibsprojekt B, der forventes anlagt i hhv. 2029 og 2031.

Middelalderbyen er på denne baggrund i dag præget af mindre ledige arealer, hvor der bl.a. tidligere var bilparkeringspladser, og hvor der kan blive etableret midlertidige byrumsløsninger, der vil blive fjernet i takt med, at der afsættes midler til de permanente trafik- og byrumsløsninger i overensstemmelse med planen.

En del af de midlertidige byrumsløsninger vil på den baggrund muligvis kunne blive i byrummet i mange år, i det omfang de kan driftes forsvarligt og indenfor den afsatte driftsramme.

Projektet kan med finansiering i Overførselssagen 2025-2026 opnå en vis samkoordinering med projektet "Omlægning af cykel- og bilparkering i Middelalderbyen" (BR 6. oktober 2023), hvis det besluttes at etablere den sidste etape af projektet i Nørre Kvarter (forelægges forventeligt Klima-, Miljø- og Teknikudvalget i maj 2026 med udførelse i efteråret 2026).

Rammer for midlertidige byrumstiltag

Udformningen af midlertidige tiltag afhænger af myndighedsgodkendelse fra politiet, da tiltagene fortrinsvis forventes placeret på vejareal. Placeringen på vejareal kan medføre begrænsninger for, hvad der er muligt at etablere. Det er som udgangspunkt muligt at placere bænke, cykelparkering, blomsterkummer og skraldespande, hvor brugen ikke har konsekvens for trafiksikkerheden og fremkommeligheden.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen vil i dialog med politiet undersøge, hvilke elementer der kan sættes op på vejareal. Forvaltningen vil i udvælgelsen af midlertidige tiltag lægge vægt på, at tiltagene understøtter Byrums- og Trafikplanens formål for de enkelte flagskibsprojekter.

Forvaltningen vil desuden lægge vægt på, at elementerne har en vis tyngde og ikke er flytbare, samt at de ikke er over 1,8 meter høje pga. adgang fra redningskøretøjer, da der i Indre By og evt. nære omgivelser er mange besøgende og et aktivt natteliv.

Scenarie 1. Bevilling til grønne byrum på 3 mio. kr.

Med scenarie 1 vil projektet omhandle ledige arealer i Middelalderbyen (se bilag 1). Efter kortlægningen og udpegning af ledige arealer, vil der blive udarbejdet konkrete anlægsplaner for etableringen af midlertidige grønne byrum. De midlertidige byrumselementer vil forventeligt bestå af kendt byrumsudstyr såsom bænke, planter/træer i kummer, afmærkning og anden maling af vejbanen, cykelstativer, byrumselementer fra lignende projekter, askebægre mv. De konkrete byrumselementer tilpasses det konkrete sted og behov.

I dette scenarie placeres bevillingen under Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens nye program for midlertidige og mindre anlægsprojekter, som er oprettet pr. 1. januar 2026 og forelagt Klima-, Miljø- og Teknikudvalget 2. februar 2026, der fremadrettet skal sikre de organisatoriske rammer for hurtig eksekvering på udvalgte mindre projekter. Projektets elementer vil blive etableret løbende gennem projektets levetid frem til og med ultimo 2027. I dette scenarie vil selve borgerinddragelsen bestå i, at Lokaludvalg og Miljøpunkter alene orienteres om projektet. Borgere, brugere m.fl. inddrages løbende under projektets gennemførelse gennem input, f.eks. via henvendelser, så forvaltningen evt. kan forbedre løsningerne fremadrettet. Klima- Miljø og Teknikudvalget vil primo 2027 blive orienteret om status på de forskellige projekter under det nye program, herunder også dette projekt.

Der skal som konsekvens af anlægsprojektet afsættes 0,30 mio. kr. årligt ved fuld indfasning til renhold, drift og vedligehold af byrumstiltagene.

Scenarie 2. Bevilling til grønne byrum på 5 mio. kr.

Med scenarie 2 vil projektet ligesom i scenarie 1 udelukkende omhandle ledige arealer i Middelalderbyen, ligesom det er samme proces og de samme byrumselementer, der kan

opsættes. Der kan dog ved en større bevilling etableres flere grønne byrum med flere byrumselementer.

Der skal som konsekvens af anlægsprojektet afsættes 0,50 mio. kr. årligt ved fuld indfasning til renhold, drift og vedligehold af byrumstiltagene.

Scenarie 3. Bevilling til grønne byrum på 10 mio. kr.

Med scenarie 3 vil projektet indeholde to etaper. Den første etape vil være det samme som i scenarie 2, mens den anden etape yderligere vil undersøge mulighederne for også at etablere grønne byrumsløsninger i de nære områder udenfor Middelalderbyen. Derudover er det forventningen, at der kan etableres de samme typer af grønne byrumsløsninger som ved scenarie 1 og 2, men i et større omfang. Etableringen af anden etape vil ske efter politisk behandling og vedtagelse af de konkrete placeringer.

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget forelægges indstilling om projektforslag samt frigivelse af de resterende anlægsmidler forventeligt i fjerde kvartal 2027.

Projektet forventes ibrugtaget ultimo 2028.

Der skal som konsekvens af anlægsprojektet afsættes 1,00 mio. kr. årligt ved fuld indfasning til renhold, drift og vedligehold af byrumstiltagene.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser

Scenarierne har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser. Scenarierne vil kunne tilføre byen flere planter, træer og cykelparkeringspladser i en midlertidig periode.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Scenarie 1. Bevilling til grønne byrum på 3 mio. kr.</i>						
- Etablering af grønne byrum	Anlæg	375	2.625			3.000
- Afledt drift og vedligehold	Service		150	300	300	750
Udgifter i alt (netto)		375	2.775	300	300	3.750

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder scenarie 2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Scenarie 2. Bevilling til grønne byrum på 5 mio. kr.</i>						
- Etablering af grønne byrum	Anlæg	616	4.384			5.000
- Afledt drift og vedligehold	Service		250	500	500	1.250
Udgifter i alt (netto)		616	4.634	500	500	6.250

Tabel 3. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder scenarie 3

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Scenarie 3. Bevilling til grønne byrum på 10 mio. kr.</i>						
- Etablering af grønne byrum	Anlæg	800	4.620	4.580		10.000
- Afledt drift og vedligehold	Service		250	750	1.000	2.000
Udgifter i alt (netto)		800	4.870	5.330	1.000	12.000

Klimapåvirkning

Tabel 4. Skønnet livscyklusvurdering af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. m ² pr. år (kg CO ₂ e/ m ² /år)	Udledning pr. år (ton CO ₂ e/år)	Samlet udledning (ton CO ₂ e minimum maksimum)
Anlæg af scenarie 1: Bevilling til grønne byrum på 3 mio. kr.	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	3 - 12
Anlæg af scenarie 2: Bevilling til grønne byrum på 5 mio. kr.	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	6 - 20
Anlæg af scenarie 3: Bevilling til grønne byrum på 5 mio. kr.	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	12 - 41

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering og proces

Projektet er ukompliceret, og der afsættes derfor ikke midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der er tidligere afsat midler til projekter i relation til Byrums- og Trafikplan for Middelalderbyen:

I Budget 2021 blev der afsat 9,0 mio. kr. til Mindre biltrafik i Middelalderbyen, herunder byrumsforsøg (5,0 mio. kr.), erhvervsanalyse (1,0 mio. kr.) og udarbejdelse af Byrums- og Trafikplan for Middelalderbyen (3,0 mio. kr.). I Budget 2023 blev der afsat 16,3 mio. kr. til bl.a. nedlæggelse af 600 bilparkeringspladser og flytning og etablering af cykelparkering, mv. I Budget 2024 blev der afsat 5,2 mio. kr. til en foranalyse og dispositionsforslag for flagskibsprojekterne A og B (4,1 mio.kr.), anvendelse af private parkeringsanlæg til cykelparkering (0,3 mio. kr.) samt foranalyse for bylivsgade på Hovedvagtsgade (0,8 mio. kr.). I Budget 2025 blev der afsat 9,2 mio. kr. til etablering af midlertidige byrumstiltag i Middelalderbyen. I Budget 2026 blev der afsat 37,0 mio. kr. til Flagskibsprojekt A og Flagskibsprojekt B.

1.000 kr., løbende p/l	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Budgetaftale 2021	9.000					
Budgetaftale 2023			16.300			
Budgetaftale 2024				5.200		
Budgetaftale 2025					9.232	
Budgetaftale 2026						37.000
Afsatte midler i alt	9.000	0	16.300	5.200	9.232	37.000

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 5. Anlægsprojekter - Scenarie 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	250				250
Udførsel	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja		2.500			2.500
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	125	125			250
Anlægsudgifter i alt					375	2.625	0	0	3.000
Afledt drift og vedligehold									
Afledt drift og vedligehold (varigt)	KTU	1000 - Ordinær drift		Ja		150	300	300	750
Afledte serviceudgifter i alt					0	150	300	300	750

Tabel 6. Anlægsprojekter - Scenarie 2

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	416				416
Udførsel	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja		4.168			4.168
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	200	216			416
Anlægsudgifter i alt					616	4.384	0	0	5.000
Afledt drift og vedligehold									
Afledt drift og vedligehold (varigt)	KTU	1000 - Ordinær drift		Ja		250	500	500	1.250
Afledte serviceudgifter i alt					0	250	500	500	1.250

Tabel 7. Anlægsprojekter - Scenarie 3

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	400	220			620
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg		Ja			200		200
Udførsel	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja		4.100			4.100
Udførsel	KTU	2000 - Ordinær anlæg		Ja			4.100		4.100
Byggherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	400	300			700
Byggherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg		Ja			280		280
Anlægsudgifter i alt					800	4.720	4.480	0	10.000
Afledt drift og vedligehold									
Afledt drift og vedligehold (varigt)	KTU	1000 - Ordinær drift		Ja		250	750	1.000	2.000
Afledte serviceudgifter i alt					0	250	750	1.000	2.000

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☒	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Øvrige områder:	Områder i og i nærheden af Middelalderbyen										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Bilag

Bilag 1. Flagskibsprojekter i Byrum- og Trafikplan for Middelalderbyen

Byrums- og trafikplan

for Middelalderbyen

Implementering af Flagskibsprojekter og tværgående projekter

Tværgående projekter og flagskibsprojekter (A til I) foreslås igangsat sideløbende. Realisering af de enkelte flagskibsprojekter forventes at vare cirka 3-8 år, afhængig af det enkelte projekts kompleksitet. Det er muligt at igangsætte og udføre flere anlægsprojekter samtidig, dog under hensyn til den fortsatte trafikbetjening af området. Den foreslåede rækkefølgeplan er åben for, at udefrakommende faktorer kan gøre det relevant at realisere projekterne i en anden rækkefølge.

Tværgående projekter:

(hele området)

 Tværgående anlægsprojekt: *Nedlæggelse af 600 parkeringspladser, etablering af ny cykelparkering og opgradering af udvalgte pladser*

 Tværgående samarbejdsprojekt: *Samarbejde med lokale aktører om facadebeplantning og andre grønne initiativer*

 Tværgående samarbejdsprojekt: *Samarbejde med erhvervslivets aktører om alternative former for varelevering*

 Tværgående samarbejdsprojekt: *Samarbejde med bygningsejere om etablering af cykelparkering*

 Tværgående anlægsprojekt: *Nedlæggelse af 150 parkeringspladser*

Flagskibsprojekter:

A Nørregade, Dyrkøb, Bispetorvet

B Skindergade, Gammeltorv, Vestergade

C Lille Kongensgade, Nikolaj Plads (nord), Store Kirkestræde og Højbro Plads

D Knabrostræde samt Klosterstræde, Hyskenstræde og Naboløs

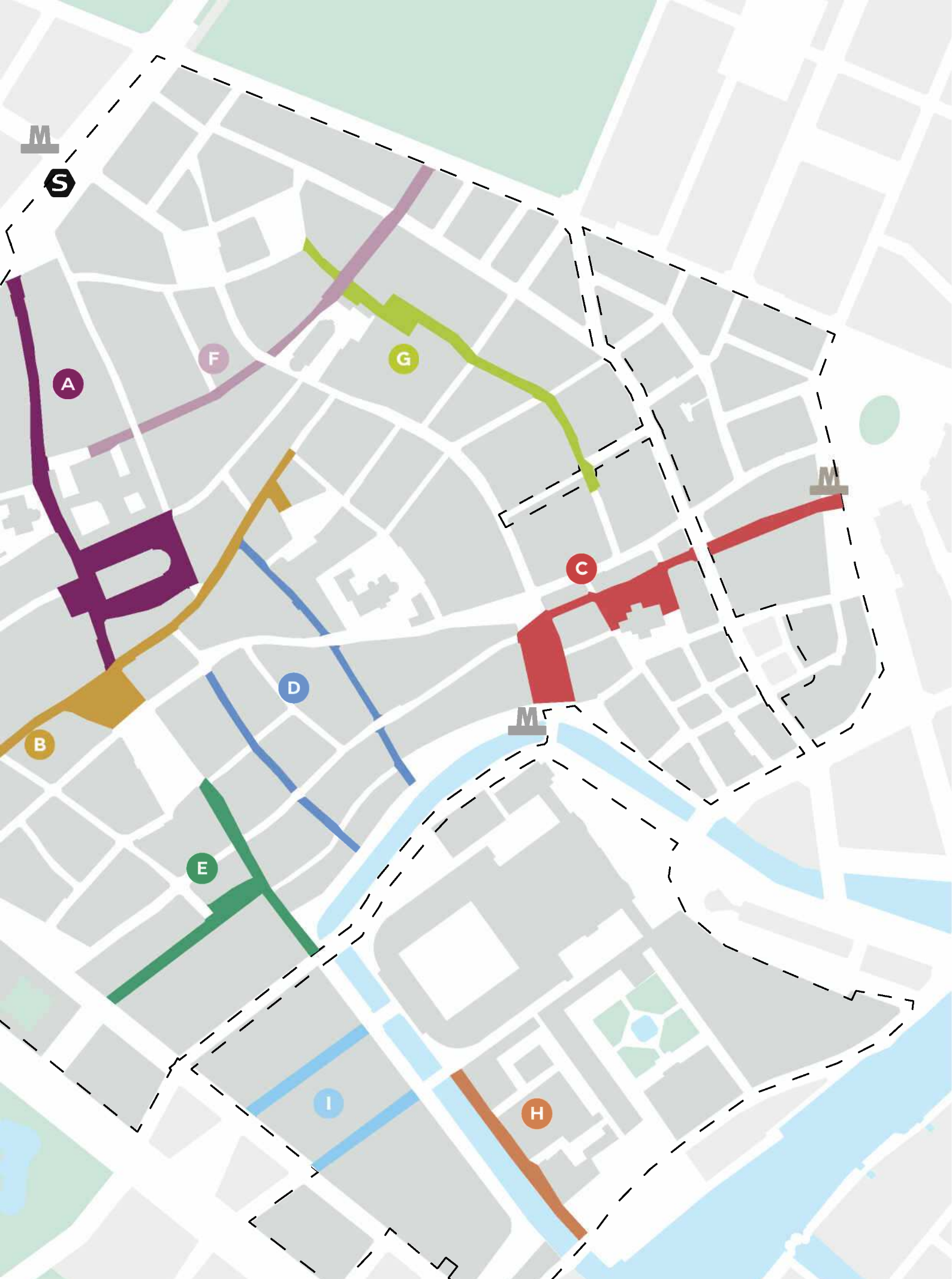
E Rådhusstræde, Vandkunsten, Løngangsstræde

F Krystalgade og Landemærket

G Pilestræde, Suhmsgade og Nina Bangs Plads

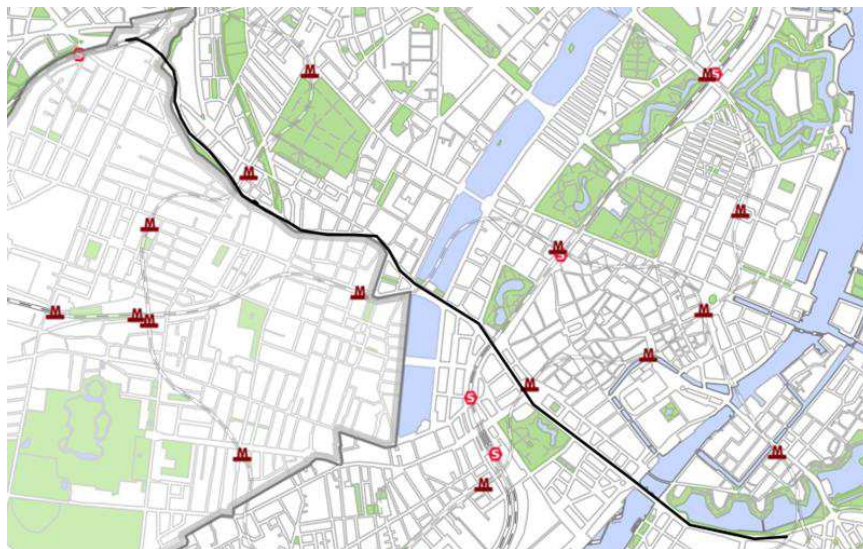
H Frederiksholms Kanal

I Ny Kongensgade og Ny Vestergade

KORT 17 Flagskibsprojekter og rækkefølge for implementering. Den sorte linje markerer afgrænsningen for byrums- og trafikplanen 1:5000 (2022)

KT23 Foranalyse af omdannelse af Ågade, Åboulevarden, H.C. Andersens Boulevard og Amager Boulevard

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	x
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Relation til øvrige budgetnotater	
Relateret til:	Gensidigt udelukkende?
KT06	Nej
KT10	Nej

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder to scenarier med hhv. en indledende analyse af et visionsforslag fra Kragh og Berglund og en foranalyse af strækningen mellem Bispeengbuen og Christianshavns Volde, hvor vejarealet indskrænkes, og vejsideparkeringen omdannes, så der skabes mere plads til træer, gående, cyklister, m.m. Budgetnotatet indeholder også et tilvalg om et trafikforsøg, hvor vejbaner på dele af strækningen omdannes og der frigives plads til cykler, begrønning og ophold.

Beslutning:

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,0 mio. kr. på anlæg i 2026-2027 til en indledende analyse, der vurderer mulig udførelse af Kragh og Berglunds visionsforslag "Københavns Boulevard" ift. trafikafvikling, pladsfrigørelse og begrønning samt anlægsomkostningerne (scenarie 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 3,4 mio. kr. på anlæg i 2026-2028 til en foranalyse, der undersøger mulighederne for at indskrænke og omdanne vejarealet fra Bispeengbuen langs Ågade, Åboulevarden, Gyldenløvesgade, H.C. Andersens Boulevard, Langebro og Amager Boulevard frem til Ved Stadsgraven, med henblik på bl.a. at skabe begrønning, bedre byrum og bedre gang- og cykelforhold (scenarie 2).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,2 mio. kr. årligt på service i 2026-2027 til projektledelse til supplerende analyse af fondsfinansiering og luftkvalitet (scenarie 2).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 3,8 mio. kr. i 2026-2027 på anlæg til et trafikforsøg, hvor vejbaner på dele af strækningen omdannes, og der frigives plads til cykler, begrønning og ophold (tilvalg til scenarie 1 og 2).

Scenarierne er gensidigt udelukkende.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat på to scenarier for analyse af omdannelse af strækningen mellem Bispeengbuen og Christianshavns Volde.

Scenarie 1 er en indledende analyse der specifikt vurderer en mulig udførsel af Kragh Berglunds visionsforslag "Københavns Boulevard" der omhandler Ågade, Åboulevarden, Gyldenløvesgade, H.C. Andersens Boulevard og Amager Boulevard fra Bispeengbuen frem til Christianshavns Volde.

Scenarie 2 er en klassisk foranalyse, der omhandler samme strækning og undersøger mulighederne for at indskrænke vejarealet fra Bispeengbuen frem til Ved Stadsgraven. Scenarierne adskiller sig fra hinanden ved at scenarie 1 undersøger realiserbarheden af et specifikt projektforslag, hvor scenarie 2 har et bredere blik på, hvad der vil være muligt at realisere på strækningen. Derudover adskiller scenarierne sig ved, at resultaterne i scenarie 2 forventes at kunne lede direkte frem til at et evt. anlægsforslag, der kan indgå i forhandlingerne om Budget 2029, mens resultaterne i scenarie 1, forventes at lægge op til en videre foranalyse der kan indgå i forhandlingerne om Budget 2028.

Projektområdet dækker Indre By, Nørrebro og Amager Vest. En del af strækningen grænser op til og ligger nogle steder i Frederiksberg Kommune. Københavns Kommune vil gå i dialog med Frederiksberg Kommune om det konkrete scenarie, hvis der afsættes midler til det. Økonomiforvaltningen vil blive inddraget i analysearbejdet, bl.a. i forhold til berørte buslinjer og trafikafvikling i et regionalt perspektiv.

En del af strækningen (H.C. Andersens Boulevard) er desuden projektområde for det ideoplæg, der udarbejdes for Den Grønne Boulevard etape 1, som er besluttet med Budget 2025, og som forventes afrapporteret for Klima-, Miljø- og Teknikudvalget primo 2027.

Foranalysen i KT10 *Videre proces for etape 2 af Den Grønne Boulevard* og initiativ 2 i KT06 *Kommissorie om blåt element på Åboulevarden* omhandler også dele af samme strækning. Såfremt der tildeles midler til et af eller begge af disse, vil dette projekt blive koordineret med projekterne i disse budgetnotater.

Scenarie 1. Indledende analyse af landskabsarkitekterne Kragh Berglunds projektforslag

Scenarie 1 indeholder en indledende analyse der vurderer mulig udførsel af Kragh Berglunds visionsforslag "Københavns Boulevard". I visionsforslaget reduceres vejene Ågade, Åboulevarden, Gyldenløvesgade, H.C. Andersens Boulevard og Amager Boulevard fra Bispeengbuen frem til Christianshavns Volde med én vognbane i hver retning, og vejsideparkeringen omdannes til byrum, cykelstier, m.m. langs strækningen. Med en reduktion af én vognbane i hver retning og omdannelse af vejsideparkeringen, kan der ifølge visionsforslaget frigives mere plads til byrum, træer, cykler, fodgængere, kollektiv transport, m.m. I visionsforslaget vurderes det bl.a., at der kan skabes plads til et 50.000m² nyt byrum med plads til 2.000 nye træer.

I scenarie 1 vurderes visionsforslagets økonomiske estimater og mulige udførsel indledningsvis. Herunder vil der blive foretaget en indledende vurdering af byrum, der kan

frigives og beplantes med træer. De overordnede trafikale konsekvenser for køretøjer, cykler og fodgængere vurderes med en trafikmodelberegning og en overordnet trafikanalyse. De anlægstekniske forhold vil blive vurderet indledningsvis med henblik på at kvalificere anlægsomkostningerne ved visionsforslaget.

Resultaterne af den indledende analyse vil forventeligt blive forelagt Klima-, Miljø- og Teknikudvalget i foråret 2027.

Scenarie 2. Foranalyse af omdannelse af vejareal mellem Bispeengbuen og Ved Stadsgraven

Scenarie 2 indeholder midler til en foranalyse, der undersøger mulighederne for at indskrænke vejarealet fra Bispeengbuen langs Ågade, Åboulevarden, Gyldenløvesgade, H.C. Andersens Boulevard, Langebro og Amager Boulevard frem til Ved Stadsgraven. Foranalysen skal undersøge muligheden for på de indskrænkede vejarealer at etablere bedre forhold for cyklende og gående, etablere grønne strøg, plante træer og forbedre byrummet samt mulighed for aktiviteter langs hele den beskrevne strækning.

Trafikmodelberegninger og en indledende trafikanalyse skal vurdere trafikale effekter og konsekvenser for hhv. køretøjer, cykler og fodgængere. Derefter skal foranalysen undersøge, hvordan der på de indskrænkede vejarealer kan etableres bedre forhold for cyklende og gående, plantes træer samt etableres grønne strøg, bedre byrum og aktiviteter langs strækningen.

Foranalysen undersøger mulighederne for en faseopdeling af et evt. anlægsprojekt, hvor der bl.a. startes med de områder, hvor vejarealet kan indskrænkes med mindst mulig konsekvens for trafikafviklingen. Derudover undersøger foranalysen, hvorvidt løsningen kan tilrettelægges ud fra, at der skal udføres så lidt anlægsarbejde som muligt, fx ved ikke at flytte vejbaner og ved at skabe mulighed for, at træer kan placeres, hvor det giver bedst mening ift. ledninger i jorden. Ligeledes vil foranalysen undersøge driftsomkostningerne ved de enkelte initiativer og vil, hvor det er muligt, foreslå mindre driftstunge initiativer.

Foranalysen skal undersøge mulighederne for at afhjælpe trafikafviklingen til og fra strækningen og undersøge mulighederne for at etablere et begrænset antal p-pladser, som fx reserveres til håndværkere og hjemmepleje. Foranalysen skal belyse muligheden for at få omlagt cykeltrafikken langs Åboulevard og H.C. Andersens Boulevard, så de fleste cyklister får en rute langs en parallel sidegade med Åboulevard og H.C. Andersens Boulevard ved fx Rantzausgade og Vester Voldgade.

Foranalysen skal yderligere undersøge mulighederne for at etablere grønne barrierer langs den beskrevne rute, der kan være med til at mindske luftforureningen. Konsekvenserne for luftforurening skal belyses, både reduktioner forårsaget fx af øget begrønning og evt. lavere hastighed, og den eventuelle potentielle sundhedseffekt heraf. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil blive inddraget i det relevante omfang.

Slutteligt skal foranalysen belyse, hvordan finansiering, herunder fondsfinansiering, kan indgå i løsningen, og hvordan grundejere langs strækningen kan medfinansiere eller selv bidrage til

projektet ved at finansiere på eget areal. Relevante aktører som lokaludvalgene og Movia vil blive inddraget i foranalysen.

Foranalysens endelige resultater vil forventeligt blive forelagt Klima-, Miljø- og Teknikudvalget primo 2028, så et evt. anlægsforslag kan indgå i forhandlingerne om Budget 2029.

Tilvalg til scenarie 1 og 2. Forsøg med midlertidig omdannelse af vejareal til cykler, begrønning og ophold

Med dette tilvalg afsættes der en bevilling til at gennemføre et forsøg med midlertidig omdannelse af vejareal juni – august 2027 for at frigøre plads til bedre forhold for cyklende og gående langs strækningen, samt mulighed for begrønning og ophold på dele af strækningen fra Bispeengbuen langs Ågade, Åboulevard, Gyldenløvesgade, H.C. Andersens Boulevard, Langebro og Amager Boulevard frem til Ved Stadsgraven. Bevillingen kan op-, men ikke nedskaleres.

Med forsøget afprøves principper for omdannelse af strækningen sideløbende med scenarie 2 eller efter afslutning af scenarie 1. Erfaringerne afrapporteres enten sammen med resultaterne fra scenarie 2 eller selvstændigt primo 2028, hvis tilvalget vælges ifm. scenarie 1. Tilvalget omfatter som minimum omdannelse af parkeringsgader til længdeparkering langs strækningen for at frigøre plads til cykler, gående og byrum. Afhængig af bevillingens størrelse vil det også være muligt at etablere begrønning langs vejbanen, omdannelse af kørebane til cykelareal, hovedsageligt ved hjælp af skiltning, afmærkning og andre anlægslette tiltag. Begrønningen etableres midlertidigt i form af plantekummer og flytbare træer. Hvis tilvalget vælges, igangsættes en indledende screening af potentielle forsøg langs strækningen. På baggrund af denne screening forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget primo 2027 et forslag til mulige forsøg, der kan gennemføres på strækningen i juni til august 2027.

Forsøget vil også teste de trafikale konsekvenser ved at indsnævre dele af strækningen fra tre til to spor for ligeudkørende motorkøretøjer. Forvaltningen vurderer, at en reduktion af kapaciteten på strækningen fra Bispeengbuen langs Ågade, Åboulevard, Gyldenløvesgade, H.C. Andersens Boulevard, Langebro og Amager Boulevard frem til Ved Stadsgraven vil medføre øget rejsetid for motorkøretøjer i myldretidstrafikken. Derfor gennemføres der indledningsvist en trafikal analyse af konsekvenser for trafikafviklingen ved reduktion af kapaciteten på strækningen mellem Bispeengbuen og Stadsgraven. Som en del af den trafikale analyse bliver de 17 kryds på strækningen gennemgået. Hvert kryds vurderes ud fra, hvilke løsninger kan virke i et midlertidigt forsøg, og hvilke tiltag som er nødvendige i en eventuelt fremtidig permanent løsning.

På baggrund af analysen udarbejdes et forslag til signalmæssige tiltag, så der ikke lukkes flere køretøjer ind på vejnettet i myldretidstrafikken, end der er kapacitet til at afvikle. Analysen vil afklare omfanget af overflyttet trafik til andre veje samt eventuelle lokale konsekvenser af ophobning af køretøjer. Under forsøget anvendes data fra TomTom GPS til at evaluere konsekvenserne for trafikafviklingen.

Dele af Ågade og Åboulevarden ligger i Frederiksberg Kommune. Det er ikke muligt at gennemføre tiltag på de dele af strækningen, som ligger i Frederiksberg Kommune.

Det er en forudsætning for forsøgets gennemførelse, at Københavns Politi kan give samtykke til projektet.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
Indledende analyse af landskabsarkitekterne Kragh Berglunds visionsforslag						
- Indledende analyse af visionsforslag	Anlæg	700	300			1.000
- Tilvalg, Forsøg midlertidig omdannelse	Anlæg	650	3.150			3.800
Scenarie 1 i alt (netto)		1.350	3.350	0	0	4.800

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
Foranalyse af omdannelse af vejareal mellem Bispeengbuen og Ved Stadsgraven						
- Foranalyse af omdannelse af vejareal og eksterne analyser	Anlæg	900	1.700	800		3.400
- Projektledelse til supplerende analyse af fondsfinansiering og luftkvalitet	Service	182	182			364
- Tilvalg, Forsøg midlertidig omdannelse	Anlæg	650	3.150			3.800
Scenarie 2 i alt (netto)		1.732	5.032	800	0	7.564

Klimapåvirkning

Scenarierne i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Der er tale om analyser og et midlertidigt tiltag, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Med Budget 2021 blev der afsat 4,7 mio. kr. til en foranalyse af Den Grønne Boulevard, der undersøger mulighederne for at tunnellægge biltrafikken fra Bispeengbuen til Langebro med henblik på at skabe en grøn kile på overfladen. Ved Overførelssagen 2023-2024 blev der afsat 1,2 mio. kr. til en foranalyse, der bl.a. konkretiserer den geometriske udformning af rampekryds ved Jarmers Plads og Rysensteensgade. Ved Budget 2025 blev afsat 6,4 mio. kr. til udarbejdelse af et ideoplæg, facilitering af borgerdialog og undersøgelse af mulighederne for byggeri på overfladen mellem Jarmers Plads og Rysensteensgade samt til en afklaringsfase med Frederiksberg Kommune vedrørende samarbejde om videre analyser af strækningen mellem Bispeengbuen og Gyldenløvesgade.

1.000 kr., løbende p/l	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt
Budgetaftale 2021	1.860	2.220	620					4.700
OFS 2023-2024				1.200				1.200
Budgetaftale 2025					1.840	4.170	350	6.360
Afsatte midler i alt	1.860	2.220	620	1.200	1.840	4.170	350	12.260

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Anlægsprojekter, scenarie 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	400	200			600
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	300	100			400
Tilvalg, projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	150	100			250
Tilvalg, udførsel	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja		2.750			2.750
Tilvalg, bygherre	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	500	300			800
Anlægsudgifter i alt					1.350	3.450	0	0	4.800

Tabel 4. Anlægsprojekter, scenarie 2

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	500	1.200	300		2.000
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	400	500	500		1.400
Tilvalg, projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	150	100			250
Tilvalg, udførsel	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja		2.750			2.750
Tilvalg, bygherre	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	500	300			800
Anlægsudgifter i alt					1.550	4.850	800	0	7.200

Tabel 5. Service, scenarie 2

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Projektledelse	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	182	182			364
Serviceudgifter i alt					182	182	0	0	364

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☒	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☒
Nørrebro	☒	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☒		
Adresse	Ågade, Åboulevarden, H.C. Andersens Boulevard og Amager Boulevard										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Henvisninger

[Københavns Boulevard - Kragh Berglund](#)

KT25 Yderligere tekniske foranalyser af overdækning af Helsingørmotorvejen

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	x
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. hensigtserklæring vedtaget med Budget 2026 og indeholder to scenarier med yderligere tekniske foranalyser af en overdækning af Helsingørmotorvejen.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,7 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til videre anlægstekniske analyser af en overdækning af Helsingørmotorvejen (Scenarie 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 2,6 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til videre anlægstekniske analyser, støjberegninger, trafikanalyser samt klima-, natur- og miljøvurderinger og bearbejdning af visuelt udtryk og barriereeffekter ved en overdækning af Helsingørmotorvejen (Scenarie 2).

Indhold

Ved Overførselssagen 2023-2024 blev der bevilget midler til en foranalyse af mulighederne for en overdækning af Helsingørmotorvejen. Foranalysen er udført i 2024-2025, og resultaterne blev forelagt Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 16. marts 2026.

Der blev ved Budget 2025 vedtaget følgende hensigtserklæring: "Parterne er enige om at arbejde videre med mulighederne for overdækning af hhv. Helsingør- og Øresundsmotorvejen. Finansiering heraf henvises til senere forhandlinger med udgangspunkt i resultaterne af de igangværende analyser. På linje med den delanalyse, der er foretaget af Øresundsmotorvejen, skal der kigges på alternativer til overdækning, herunder støjskærme, mv."

Der blev ved Budget 2026 vedtaget følgende hensigtserklæring: "Parterne er enige om, at der skal arbejdes videre med overdækning af Øresunds- og Helsingørmotorvejen, og at finansiering af det videre arbejde med udgangspunkt i resultaterne af foranalyserne herom henvises til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026."

De to scenarier i dette budgetnotat er udarbejdet i forlængelse af foranalysen, som blev afrapporteret til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 16. marts 2026. Denne foranalyse undersøgte anlægstekniske løsninger og indeholdt en analyse af bystrategiske potentialer ved at etablere en tung overdækning af motorvejen mellem Ryparken og Lundehus syd for Emdrupvej. Foranalysen viste bystrategiske potentialer og betydelig reduktion af støjudbredelsen fra motorvejen. Samtidig pegede den på en række forhold, der skal analyseres mere detaljeret, før et dispositionsforslag og byggeprogram kan udarbejdes.

Det gælder for begge scenarier, at resultater af analyserne forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forventeligt medio 2027.

Scenarie 1. Videre anlægstekniske analyser af en overdækning af Helsingørmotorvejen

Scenarie 1 indeholder følgende analyser, som er en forudsætning for at kunne gå videre med et egentligt dispositionsforslag:

Optimering af konstruktionen

Foranalysen viste relativt store højdeforskelle mellem den tunge overdækning og den lokale Lyngbyvej. Med scenarie 1 skal det undersøges, om konstruktionen kan optimeres yderligere, så højdeforskelle og dermed barrierer kan reduceres. Desuden skal fundamenterne for den tunge overdækning, der skal etableres på ydersiden mod Lyngbyvej, analyseres og optimeres, så pladsforbruget reduceres mest muligt.

Optimering af støjskærmene

Støjskærmenes tilslutning til de eksisterende tværgående broer og den tunge overdækning udgør en særlig problemstilling. En tæt tilslutning lukker støjhuller, men vil indebære en sikkerhedsrisiko, hvor personer kan kravle ud på skærmen med risiko for at falde ned på motorvejen. Med scenarie 1 udarbejdes der et sikkerhedskoncept for at undgå den situation samtidig med, at huller i støjafskærmningen undgås.

Undersøgelse af ledninger og anlæg under jord

Foranalysen indsamlede alle eksisterende ledningsoplysninger og oplysninger om anlæg under jord, herunder et større regnvandsbassin syd for Emdrupvej. Dette bassin ligger i området, hvor fundamentet for den tunge overdækning skal etableres. Det skal undersøges, hvordan funderingen kan etableres, og om bassinet kan anvendes som delvis fundering. Foranalysen viste en række større ledninger – gas, skybrud, regnvand o.l. – som alle skal have separate løsninger i forbindelse med enten placering og fundering af hamborgskærme eller den tunge overdækning. Disse er ikke indeholdt i de økonomiske overslag. Derfor vil de anlægstekniske og økonomiske konsekvenser af indarbejdelsen af ledninger og eksisterende og kommende underjordiske anlæg blive undersøgt med scenarie 1.

Scenarie 2. Videre anlægstekniske analyser, støjberegninger, trafikanalyser og klima-, natur- og miljøvurderinger af en overdækning af Helsingørmotorvejen

Scenarie 2 omfatter de anlægstekniske analyser nævnt i scenarie 1 og herudover følgende analyser, som beskriver effekterne af forslaget på støj, trafikafvikling, klima, natur og miljø med udgangspunkt i den opdaterede viden opnået gennem de anlægstekniske analyser:

Opdateret støjberegning

I foranalysen har det været afgørende at beregne overdækningens evne til at reducere støjdbredelsen fra motorvejen. Den er vurderet som meget effektiv. Der skal i denne analyse tillige udarbejdes en samlet støjberegning, som medtager støj fra øvrige veje, så det samlede støjbillede præsenteres.

Trafikanalyser for anlægsperioden og efter anlægsarbejdet

Etablering af den tunge overdækning vil forventeligt have konsekvenser for trafikafviklingen på den parallelt løbende Lyngbyvej. Med scenarie 2 laves der en trafikanalyse, der beskriver konsekvenserne og mulige løsninger i anlægsperioden samt eventuelle trafikale konsekvenser for lokalområdet efter anlægsarbejdet, inklusive eventuel omlægning af bussernes ruter.

Klima-, natur- og miljøvurderinger ved en overdækning af Helsingørmotorvejen

Med scenarie 2 udføres der desuden beregninger af den samlede forventede klimabelastning, herunder CO₂-udledning. Derudover skal der udføres natur- og miljøvurderinger langs med og omkring Helsingørmotorvejen. Desuden undersøges visuelle effekter samt muligheder for at reducere barrierevirkningen.

Forslag til aftaletekst

Da budgetnotatet indeholder flere mulige scenarier, indgår der ikke forslag til aftaletekst.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Videre anlægstekniske analyser af en overdækning af Helsingørmotorvejen	Anlæg	700	1.000			1.700
Scenarie 1 i alt (netto)		700	1.000	0	0	1.700

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Videre anlægstekniske og andre analyser af en overdækning af Helsingørmotorvejen	Anlæg	1.150	1.450			2.600
Scenarie 2 i alt (netto)		1.150	1.450	0	0	2.600

Klimapåvirkning

Indsatserne i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Der er tale om analyser, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der blev ved Overførselssagen 2022-2023 afsat 0,5 mio. kr. til en screening af overdækning af Helsingørmotorvejen. Der blev ved Overførselssagen 2023-2024 afsat 2,0 mio. kr. til en forundersøgelse af overdækning af Helsingørmotorvejen.

<i>1.000 kr., løbende p/l</i>	2023	2024
Overførelssagen 2022-23	500	
Overførelssagen 2023-24		2.000
Afsatte midler i alt	500	2.000

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Anlæg - Anlægstekniske analyser, scenarie 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	500	700			1.200
Bygherreudgifter,	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	200	300			500
Anlægsudgifter i alt					700	1.000	0	0	1.700

Tabel 4. Anlæg - Anlægstekniske analyser, scenarie 2

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	775	975			1.750
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	375	475			850
Anlægsudgifter i alt					1.150	1.450	0	0	2.600

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☒	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest			
Adresse	Helsingørmotorvejen										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT26 Forsøgsordning med udeservering på vejareal i Viktoriagade (henvist sag)

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	X
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Relation til øvrige budgetnotater	
Relateret til:	Gensidigt udelukkende?
KT29	Ja

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. hensigtserklæring vedtaget med Budget 2026 og indeholder en 4-årig forsøgsordning med udeservering på vejbanen i Viktoriagade. Forsøgsordningen forudsætter nedlæggelse af seks parkeringspladser, hvorfor budgetnotatet indeholder et tilvalg om leje af midlertidige erstatningsparkeringspladser i forsøgsperioden.

Budgetnotatets tilvalg er gensidigt udelukkende med KT29 Etablering af erstatningsparkeringspladser ifm. forsøg med udeservering i Viktoriagade, som omhandler etablering af erstatningsparkeringspladser i terræn som alternativ til leje.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,2 mio. kr. på service i 2026 og 0,1 mio. kr. i 2029 til forsøgsordning med udeservering på vejareal i Viktoriagade (initiativ)
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,1 mio. kr. på service årligt fra 2026-2029 til at leje midlertidige erstatningsparkeringspladser i forsøgsperioden (tilvalg).

Indhold

Der blev ved Budget 2026 vedtaget følgende hensigtserklæring:

"Parterne er enige om at arbejde videre med modeller for en forsøgsordning og rammer for udeservering i Viktoriagade. Eventuel finansiering af forsøgsordningen henvises til kommende forhandlinger om overførselssag 2025/2026."

Initiativet indeholder en 4-årig forsøgsordning, hvor op til seks parkeringspladser foran restaurationer i Viktoriagade nedlægges for at give mulighed for udeservering på vejbanen i forsøgsperioden. De berørte parkeringspladser er beliggende ved Viktoriagade 1, 2, 6, 10 og 11 (jf. oversigtskort i bilag 1). Ved Viktoriagade 1 og 2 er der i dag handicapparkering. Handicapparkeringspladsen ud for Viktoriagade 1 samt besøgshandicappladsen ud for

Viktoriagade 2 flyttes til nærmeste ledige placering i området. Flytningen har en omkostning på 10.000 kr.

Forsøgsordningen vedrører udeservering på vejbanen og ændrer ikke ved restauranternes mulighed for fortsat at have udeservering langs facaden i henhold til gældende administrationsgrundlag.

Forsøgsordningen tilrettelægges efter samme principper som den eksisterende forsøgsordning på fem strækninger i Middelalderbyen (Grønne Byrum), men med den væsentlige forskel, at der i Viktoriagade gives mulighed for helårstilladelse til udeservering. En tilladelse til opstilling på vejbanen forudsætter færdselspolitiets godkendelse. Der opkræves gebyr for administration af tilladelserne i henhold til gældende administrationsgrundlag for udeservering. Gebyret dækker udgifter til sagsbehandling, tilsyn og opmærkning. Eventuelle udgifter til kommunikation over for restauratører afholdes inden for eksisterende administrative ramme.

Målgruppen for forsøgsordningen er primært de cirka seks restaurationer i Viktoriagade, som vurderes at kunne få gavn af muligheden for udeservering på vejbanen samt områdets brugere, herunder beboere og besøgende. Forsøgsordningen vurderes ikke at få negativ betydning for den ene eksisterende restaurations med tilladelse til udeservering på vejbanen (Mikkeller Bar), der har haft tilladelse siden 2013.

Forsøgsordningen gennemføres i perioden 2026-2029. Der udarbejdes en baselinemåling i foråret 2026 og en samlet evaluering i foråret 2029. Evalueringen skal sikre, at der er et fagligt og politisk grundlag for at træffe beslutning om forsøgsordningens eventuelle videreførelse, justering eller ophør. Hvis der er ønske om at fortsætte ordningen, skal der på ny tages stilling til nedlæggelse af parkeringspladser.

Forsøgsordningen forventes at være i brug fra sommeren 2026. Restauratører kan ansøge om tilladelse i foråret 2026 efter budgetnotatets vedtagelse, hvorefter opstilling af inventar forventes mulig i løbet af sommersæsonen.

Tilvalg. Leje af seks erstatningsparkeringspladser til beboere med licens til zonen

Tilvalget indebærer, at der afsættes midler til leje af seks erstatningsparkeringspladser svarende til det antal parkeringspladser, som nedlægges med forsøgsordningen. Pladserne vil være tilgængelige for beboere med licens til zonen.

Ved indgåelse af lejemål, der strækker sig over tre år, stilles der krav om deponering svarende til den offentlige ejendomsvurdering eller anskaffelses-/opførselsværdien af det indgåede lejemål. Da de konkrete ejendomme samt antal pladser først fastsættes senere, kan deponeringens størrelse ikke angives. Deponeringen kan, når aftalerne indgås, håndteres ved, at Borgerrepræsentationen anviser kassemæssig dækning til deponeringsbevilling. Bevillingen til deponeringen mellemfinansieres over kommunens kassebeholdning, indtil deponeringen ved ophør af lejemålet igen kan frigives til kassen.

Forvaltningens nuværende leverandør ift. app-løsning og administration af lejede private parkeringspladser har kontraktudløb ultimo 2028 med mulighed for forlængelse via en option

på to gange 12 måneder. Det er endnu ikke besluttet, om denne option skal udnyttes, og der er derfor ikke afsat midler til en forlængelse af lejeperioden. Hvis erstatningspladserne skal lejes fra 2029, afhænger det af, om forvaltningen kan forlænge aftale med leverandøren.

De konkrete lokationer for erstatningsparkeringspladserne afhænger af, hvor det er muligt at indgå aftaler med udlejere. Forvaltningen vil forsøge at leje erstatningspladser inden for 500 meter fra nedlæggelsen. Hvis det ikke er muligt, vil forvaltningen forsøge at leje pladser inden for samme licenszone.

Borgerrepræsentationen vil blive forelagt de konkrete lejeaftaler for erstatningspladserne efter ikrafttrædelsen.

Beregningen af økonomien tager udgangspunkt i gennemsnitspriser for leje og administration i de områder, hvor forvaltningen på nuværende tidspunkt allerede lejer pladser.

Tabel 1. Gennemsnitspris for leje af private parkeringspladser i betalingsområdet.

Pladstype i betalingsområdet	Forventet gennemsnitspris pr. plads pr. md. i kr.
Heltidsparkeringspladser	1.900

Lejen af parkeringspladserne løber i hele forsøgsperioden på fire år og ophører samtidig med forsøgsordningens afslutning i udgangen af 2029. Tilvalget ændrer ikke på omfanget af udeservering eller forsøgsordningens indhold, men har alene til formål at afbøde konsekvenserne af nedlæggelse af parkeringspladser.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser

Initiativet har ikke konsekvenser for antallet af træer og cykelparkering.

Dog forudsætter initiativet, at der nedlægges seks parkeringspladser for at give mulighed for udeservering på vejbanen. Handicapparkeringspladsen ud for Viktoriagade 1 og besøgshandicappladsen ud for Viktoriagade 2, hvor udeserveringen er tiltænkt, vil blive flyttet til nærmeste ledige placering.

Tabel 2. Konsekvenser for bilparkeringspladser

Initiativ	Antal pladser i projektområdet før projekt	Zone/udenfor zone	Belægningsprocent før projekt	Forventet antal pladser, der nedlægges/ omdannes/ oprettes	Forventet antal erstatningsparkeringspladser
Initiativ: Forsøgsordning	47	Grøn betalingszone	Op til 107 %	6	0
Tilvalg: Leje af 6 erstatningspladser	47	Grøn betalingszone	Op til 107%	6	6

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om en forsøgsordning med udeservering på vejbanen i Viktoriagade med henblik på at understøtte byliv og ophold i gaden. Parterne er desuden enige om at leje erstatningsparkeringspladser, for de pladser, der nedlægges ifm. forsøgsordningen.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. på service i 2026 og 0,1 mio. kr. årligt i 2027-2029 til forsøgsordning, evaluering og leje af erstatningsparkeringspladser.
- 0,1 mio. kr. årligt på service i 2026-2029 i mindreindtægter fra betalingsparkering.
- 0,1 mio. kr. årligt på finansposter i 2026-2029 i mindreudgifter til statslig modregning af parkeringsindtægter."

Parterne er enige om, at der skal afsættes bevilling til deponering på finansposter. På nuværende tidspunkt kan omfanget af deponering ikke opgøres. Når omfanget af deponering er kendt mellemfinansieres deponeringen over kassen, indtil den frigives som følge af ledig låneramme.

Økonomi

Tabel 3. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ. Forsøgsordning</i>						
Opsætning og flytning af skilt ifm. handicappladser	Service	10				10
Baseline-måling	Service	150				150
Evaluering	Service				100	100
Reduktion af parkeringsindtægter	Service	67	134	134	134	469
Udeservering (takst) – udgiftsbudget: Udgiftsstigning som følge af tilladelse til fem restauratører	Service	48	48	48	48	192
Udeservering (takst) – indtægtsbudget: Indtægtsstigning som følge af tilladelse til fem restauratører	Service	-48	-48	-48	-48	-192
Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	Finansposter	-67	-134	-134	-134	-469
Initiativ i alt (netto)		160	0	0	100	260
<i>Tilvalg: Leje af seks erstatningsparkeringspladser</i>						
Leje og app-administration	Service	69	137	137	137	480
Tilvalg i alt (netto)		69	137	137	137	480
Udgifter i alt (netto)		229	137	137	237	740

Klimapåvirkning

Budgetnotatet omhandler en forsøgsordning med udeservering på vejbanen, som primært indebærer ændret parkeringsanvendelse. Eventuelle indirekte effekter på transportadfærd eller ophold i området vurderes at være begrænsede og kan ikke opgøres på et pålideligt grundlag. Det er derfor ikke muligt eller relevant at beregne initiativets CO₂-effekt.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet vurderes at være ukompliceret.

Der er dog en risiko for, at én eller flere af de berørte restaurationer ikke ansøger om tilladelse til udeservering i forsøgsperioden. I disse tilfælde vil de tilhørende parkeringspladser ikke blive nedlagt, da nedlæggelse alene sker i forbindelse med konkrete tilladelser til udeservering. Denne risiko vurderes ikke at have negative konsekvenser for parkeringen, men kan betyde, at

forsøgsordningen ikke udnyttes fuldt ud, og at initiativets samlede effekt bliver mindre end forudsat. Derudover er der risiko for, at der ikke kan lejes erstatningsparkeringspladser indenfor 500 meter, samme licenszone eller bydel.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til den konkrete indsats.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Reglerne for statens modregning af kommunens parkeringsindtægter betyder, at mindreindtægter fra betalingsparkering som udgangspunkt skal afregnes med staten og derfor ikke har finansiell betydning for Københavns Kommune. Mindreindtægterne vil dog påvirke servicemåltallet med 1:1.

Tabel 4. Service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	I/U	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Forsøgsordning med udeservering	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	160				160
Evaluering	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja				100	100
Reduktion af parkeringsindtægter, initiativ	KTU	1010 - Parkering	I	Nej	67	134	134	134	469
Leje af erstatningsparkeringspladser, tilvalg	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	69	137	137	137	480
Udeservering (takst) - udgiftsbudget: Udgiftsstigning som følge af tilladelse til fem restauratører	KTU	1000 - ordinær drift	U	Ja	48	48	48	48	192
Udeservering (takst) - indtægtsbudget: Indtægtsstigning som følge af tilladelse til fem restauratører	KTU	1000 - ordinær drift	I	Ja	-48	-48	-48	-48	-192
Serviceudgifter i alt					296	271	271	371	1.209

Tabel 5. Finansposter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	ØU	2500 - Finansposter	U	Nej	-67	-134	-134	-134	-469
Finansposter i alt					-134	-134	-134	-134	-469

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

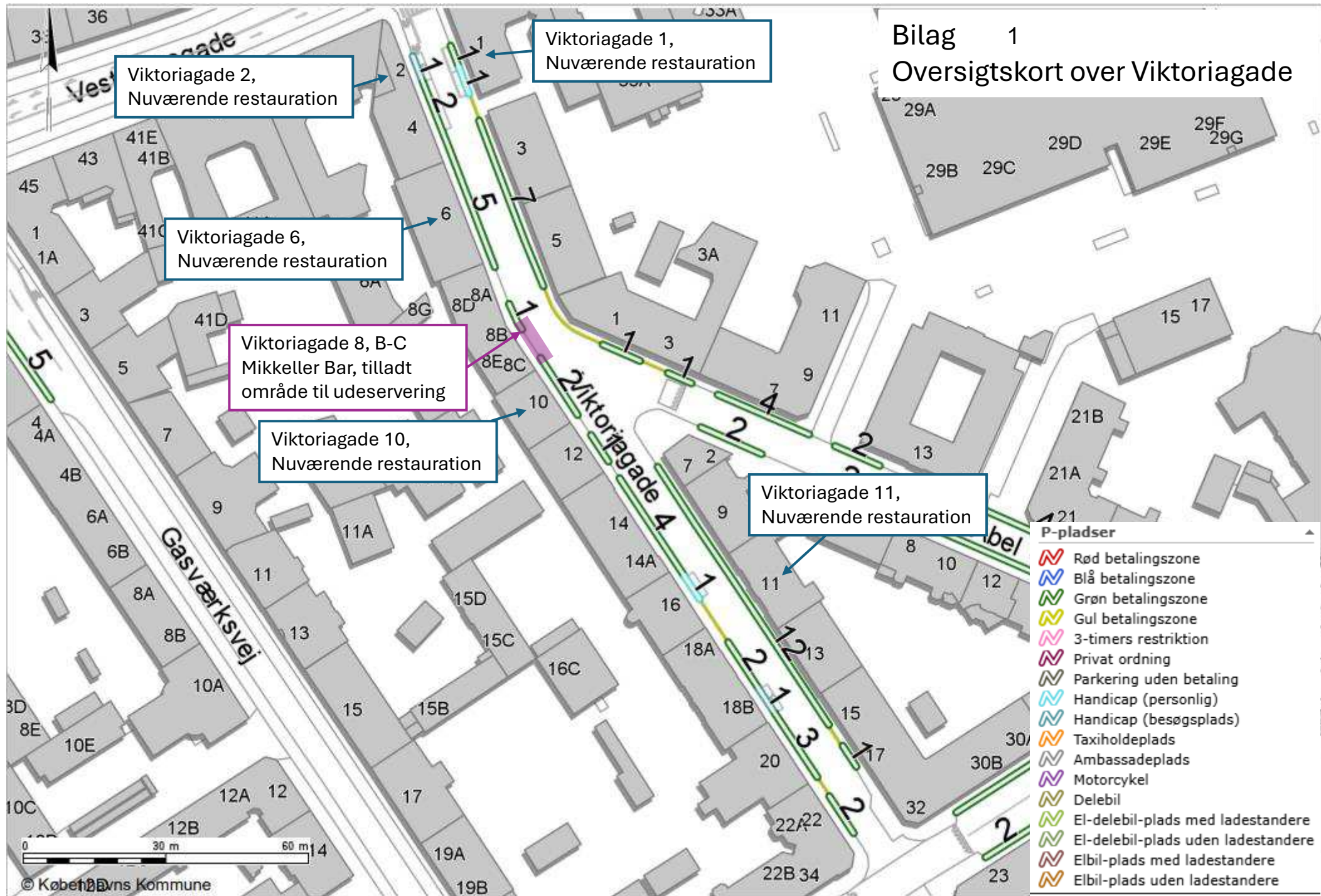
Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☒	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse		Viktoriagade (mellem Vesterbrogade og Istedgade)									

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Bilag

Bilag 1. Oversigtskort over Viktoriagade

Viktoriagade 2,
Nuværende restauration

Viktoriagade 1,
Nuværende restauration

Viktoriagade 6,
Nuværende restauration

Viktoriagade 8, B-C
Mikkeller Bar, tilladt
område til udeservering

Viktoriagade 10,
Nuværende restauration

Viktoriagade 11,
Nuværende restauration

- P-pladser**
- Rød betalingszone
 - Blå betalingszone
 - Grøn betalingszone
 - Gul betalingszone
 - 3-timers restriktion
 - Privat ordning
 - Parkering uden betaling
 - Handicap (personlig)
 - Handicap (besøgsplads)
 - Taxiholdeplads
 - Ambassadeplads
 - Motorcykel
 - Delebil
 - El-delebil-plads med ladestandere
 - El-delebil-plads uden ladestandere
 - Elbil-plads med ladestandere
 - Elbil-plads uden ladestandere

KT27 Tryghedsskabende byrumsforbedringer i området mellem Mjølnerparken og Mimersparken

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	X
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. bestilling på Borgmesterforum for Udsatte Boligområder og indeholder byrumsforbedringer i Mimersparken. Der udføres en hurtig indsats for tryghedsskabende byrumsforbedringer med mulighed for tilvalg af en mere omfattende indsats, som omfatter mere markante byrumsforbedringer, samt mere borgerinddragelse.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 2,5 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til etablering af hurtige tryghedsskabende byrumsforbedringer i området mellem Mjølnerparken og Mimersparken.
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 7,0 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2028 til etablering af større byrumsforbedringer i Mimersparken (Tilvalg).

Indhold

Der er til forhandlinger om Overførelsessagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om en tryghedsindsats i byrummet mellem Mimersparken og Mjølnerparken. Projektet skal kunne anlægges hurtigt og understøtte trygheden i området gennem nye opholdsmuligheder, bedre belysning, forbedret adgang og beskæring af beplantning i området mellem Mjølnerparken og Mimersparken.

Der er siden 2018 arbejdet med en omfattende helhedsplan for Mjølnerparken, som nu er i sin afsluttende fase. Helhedsplanen har til formål at styrke tryghed, bymæssig sammenhæng og integration med det omkringliggende Nørrebro gennem nye forbindelser, boliger, byrum og en aktiv handelsegade. Som led i renoveringsarbejderne fremstår udearealet mellem Mjølnerparken og Mimersparken i dag delvist midlertidigt og uforløst. En opgradering af området med fokus på at understøtte trygheden vil kunne styrke sammenhængen mellem Mjølnerparken og Mimersparken. Tiltaget vil komme både beboere og besøgende til gavn og understøtte helhedsplanens overordnede intentioner om at udvikle et mere trygt og velfungerende boligområde, som er bedre forbundet med den omkringliggende by.

Hurtige tryghedsskabende byrumsforbedringer i Mimersparken

Byrumsforbedringerne vil blive prioriteret til østsiden af Mimersparken, som grænser op til Mjølnerparken. For at skabe bedre forhold for ophold opstilles der grupper af byrumsinventar til ophold (fx bænke) langs strækning, hertil også supplerende cykelparkering. I projektet anvendes robust standard Københavnerinventar.

For at forbedre adgangen mellem Mimersparken og Mjølnerparken bliver træækken, der står i den østlige kant af Mimersparken, opstammet (dvs. at de nederste grene på træet fjernes). Dette gøres med henblik på for at give bedre synlighed ind i parken samt for at give bedre spredning af den eksisterende gadebelysning, så ankomsten til Mimersparken fra østsiden ikke fremstår mørklagt og utryk. I dag mangler der anlagte stier mellem Mjølnerparken og Mimersparken. I stedet har brugerne flere steder trampet stier gennem jordbedet i træækken. Der vil blive etableret faste stier på flere udvalgte steder gennem jordbedet i træækken for at sikre god tilgængelighed til parken.

Området bliver på enkelte udvalgte områder suppleret med yderligere belysning. Dette gøres med henblik på at skabe mere tryghed samt understøtte parkens funktioner.

Hvis forvaltningen på baggrund af dialog med de udvalgte aktører vurderer, at der er behov for at forbedre trafikikkerheden i parken, kan en andel af budgetnotatets midler prioriteres til dette formål. Dette kan fx gøres ved at prioritere færre nye opholdsområder.

Det er en prioritet at etablere byrumsforbedringerne hurtigt. Derfor vil den forudgående aktørinddragelse være selektiv.

Med henblik på at skabe resultater i parken så hurtigt som muligt vil løsningerne komme gradvist. Forbedringer, så som beskæring af træækken og etablering af stier gennem træækken, etableres hurtigt og forventes etableret senest i efteråret 2026. Etablering er opholdsfaciliteter og evt. trafikaleforanstaltninger kræver i højere grad involvering af lokale aktører og tager derfor længere tid. Initiativet forventes ibrugtaget i maj 2027.

Tilvalg. Større byrumsforbedringer i Mimersparken

Med dette tilvalg suppleres de hurtige tryghedsskabende byrumsforbedringer med et større byrumsprojekt for at skabe en mere attraktiv sammenhæng mellem Mjølnerparken og Mimersparken. Dette gøres blandt andet ved at etablere mindre pladسدannelser i den østlige side af Mimersparken, som skal styrke ankomsten fra Mjølnerparken til Mimersparken og vise versa. Projekt materialet udarbejdet i 2023 af tegnestuen BOGL vil danne udgangspunkt for de nye pladسدannelser.

Byrumsforbedringerne vil blive prioriteret til den østlige side af Mimersparken, men der vil også blive arbejdet med at løfte byrum og forbindelser i øvrige udvalgte områder af parken. Disse øvrige nedslag vil blive prioriteret i samarbejde med de lokale aktører. Med dette tilvalg er indtænkt borger- og aktørinddragelse, så der i de større byrumsforbedringer arbejdes med lokalt tilpassede løsninger og lokalt ejerskab.

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forventes at blive forelagt indstilling om frigivelse af anlægsmidlerne december 2027.

Tilvalget forventes ibrugtaget (tilgængeligt) i december 2028 og ibrugtaget (afleveret) i december 2030. De hurtige byrumsforbedringer vil ikke blive forsinket af, at tilvalget vælges.

Projektet skal koordineres med de øvrige anlægsprojekter i Mimersparken. Herunder særligt projektet med at etablere erstatningsgrønt i Mimersparken.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser

Med både indsats og tilvalg er der mulighed for at supplere området med yderligere cykelparkeringspladser, hvis forvaltningen vurderer at der er behov.

Med indsatsen nedlægges der ikke bilparkeringspladser og fældes ikke træer. Med tilvalget nedlægges der i udgangspunktet ikke bilparkeringspladser, og der fældes ikke træer. Den konkrete udformning af pladسدannelserne er dog endnu ikke besluttet. Skulle der på baggrund af den lokale borgerinddragelse vise sig ønske om at nedlægge enkelte parkeringspladser og fælde enkelte træer, vil dette blive fremsat for Klima-, Miljø- og Teknikudvalget, så udvalget kan træffe beslutning herom.

Forslag til aftaletekst

”Parterne er enige om at afsætte midler til byrumsforbedringer i området mellem Mjølnerparken og Mimersparken.

Der afsættes:

- 9,5 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2028 til byrumsforbedringer i Mimersparken.
- 0,1 mio. kr. på service i 2027, 0,3 mio. kr. i 2028 og 0,5 mio. kr. årligt i 2029 og frem til afledt drift og vedligehold.”

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Hurtige tryghedsskabende byrumsforbedringer i Mimersparken</i>						
- Anlæg	Anlæg	1.800	700			2.500
- Afledt drift og vedligehold	Service		135	135	135	405
Initiativ i alt (netto)		1.800	835	135	135	2.905
<i>Tilvalg. Større byrumsforbedringer i Mimersparken</i>						
- Anlæg	Anlæg	655	855	5.490		7.000
- Afledt drift og vedligehold	Service			117	350	467
Tilvalg i alt (netto)		655	855	5.607	350	7.467
Udgifter i alt (netto)		2.455	1.690	5.742	485	10.372

Klimapåvirkning

Tabel 2. Skønnet livscyklusvurdering af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. m ² pr. år (kg CO ₂ e/ m ² /år)	Udledning pr. år (ton CO ₂ e/år)	Samlet udledning (ton CO ₂ e)
Anlæg af byrumsprojekt i området mellem Mjølnerparken og Mimersparken	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	1,1 - 3,7
Anlæg af tilvalg om større byrumsforbedringer i Mimersparken	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	26 - 33,5

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering og proces

Projektet er ukompliceret, og der afsættes derfor ikke midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	250				250
Udførsel	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	1.300	500			1.800
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	250	200			450
Projektering, Tilvalg	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	300	465			765
Udførsel, Tilvalg	KTU	2000 - Ordinær anlæg		Ja			5.100		5.100
Bygherreudgifter, Tilvalg	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	355	390			745
Bygherreudgifter, Tilvalg	KTU	2000 - Ordinær anlæg		Ja			390		390
Anlægsudgifter i alt					2.455	1.555	5.490	0	9.500
Afledt drift og vedligehold									
Afledt drift og vedligehold (varigt)	KTU	1000 - Ordinær drift		Ja		135	135	135	405
Afledt drift og vedligehold (varigt), Tilvalg	KTU	1000 - Ordinær drift		Ja			117	350	467
Afledte serviceudgifter i alt					0	135	252	485	872

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☒	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Mjølnerparken										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Bilag

Bilag 1: Mjølnerparken – Forslag til ændringer udarbejdet af BOGL

MJØLNERPARKEN

forslag til ændringer

d. 12 april 2023

BOGL

INTRODUKTION OPSUMMERING FRA WORKSHOP

1. Skabe flere forbindelser, der øger flow og tryghed

Ifølge lokalplanen er der mulighed for at etablere flere forbindelser mellem Borgmestervangen og Mimersparken end projektet lægger op til på nuværende tidspunkt. Vi ønsker at undersøge nærmere, hvorvidt antallet skal øges – dette både med henblik på at lede flowet naturligt mellem gaden og parken, for at understøtte pladserne på gadens hjørner og for at reducere fart og støj fra trafik.

Ændring af planen: Flere, synlige forbindelser over vejen – evt. i form af belægning på de hævede, fartreducerende felter i vejen.

2. Skabe pladser, der bidrager til sammenhængskraft og identitet

Der er i projektet planlagt pladser ved hvert karréhjørne. Oprindeligt var det tanken, der derudover skulle etableres en overkørbar kvartersplads ved cykelforbindelsen mellem karré A og B.

Ved at nedlægge en lille andel parkeringspladser kan opnås en accentuering af det område, der tidligere var udpeget til kvartersplads. Pladserne rundt om kan, hvis de udvides, medvirke til at understøtte dette sted som et vigtigt knudepunkt i gaden.

Det større grønne areal ud mod Mimersparken bidrager til denne effekt med plads til rekreativt ophold.

Ud for de hævede felter i vejen, som evt. fremhæves yderligere gennem en anden type belægning, kan skabes plads til ophold inde i parken. Der vil kunne opstå et

naturligt flow og synergi mellem gadens salg af mad og drikke og ophold i parken på de solvendte pladser under træerne – meget lig det byliv, der samler sig langs Stefansgade, hvor der er sat ekstra bordbænkesæt på parksiden. Dette sted favner et bredt segment af gæster og bidrager med liv og tryghed i området.

Ændring af planen:

Nedlægge parkeringspladser for at skabe bedre plads til pladسدannelserne. Skabe mindre pladسدannelser langs parkens kant over mod Borgmestervangen.

3. Skabe en attraktiv kantzone med åbne og inviterende facader

Med den relativt lave rumhøjde i butikslejemålene er det vigtigt, at de erhvervsdrivende sikres mest mulig synlighed mod handeleggaden. Butikkernes facade og kantzone er deres møde med byen, her de kan vise hvem de er, skabe indkig/udkig og at være aktive øjne på gaden. Ved at rykke cykelparkeringen fra butiksfacaderne skabes bedre forhold for de erhvervsdrivende og bedre mulighed for at opnå et gadebillede med interessante kig og varierende udtryk.

Ændring af planen:

Cykelparkering flyttes fra facaden, og fra kritiske placeringer ved pladser.

Cykelparkering kan eventuelt etableres som cykeløer (på nuværende P-pladser), og kan dertil eventuelt placeres i kanten af Mimersparken mellem træerne.

Kilde: BRIQ

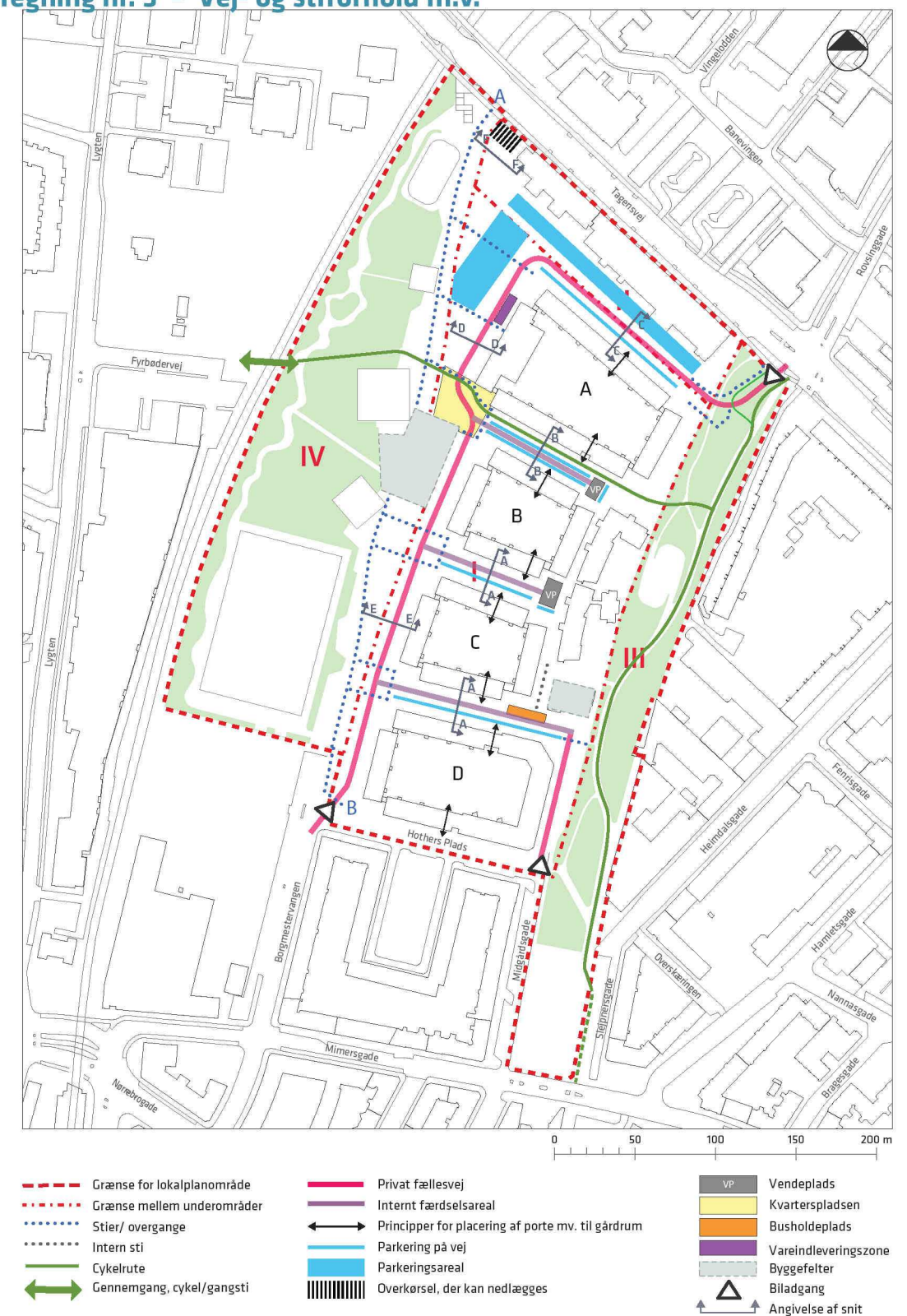
Lokalplan →

- Langs 'Basargaden' skal der anlægges stiadgange til Mimersparken. Stierne placeres i princippet som vist på tegning nr. 3 og skal udformes, så de udgør tilgængelige og trygge forbindelser mellem Mjølnerparken og Mimersparken. Det betyder, at stierne skal anlægges med en fast belægning og med en synlig og tryk krydsning af 'Basargaden', som samtidig kan bidrage til hastighedsregulering af biltrafikken.
- Der skal som vist i princippet på tegningen anlægges trygge overgange/stier til krydsning af bolig-gaderne langs 'Basargaden'
- Langs 'Basargaden' kan etableres trafikdæmpende og hastighedsregulerende foranstaltninger.
- Der udlægges en grøn cykelrute som offentlig sti igennem Mimersparken og Mjølnerparken til Superkilen. Stien skal udformes med fast belægning, belysning og med gode oversigtsforhold.
- Der skal etableres vejadgang til ejendomme langs Tagensvej fra ny privat fællesvej nord for Mjølnerparkens karré A.
- Som en del af 'Basargaden' etableres en overkørbar kvarterplads. Kvarterpladsen udformes, så den bidrager til hastighedsregulering af biltrafikken.

Øvrigt:

- Der angives en zone for varelevering til dagligvarebutikken
- En evt. fremtidig cykelsti gennem eller langs Mimersparken, med forløb tilnærmelsesvis som stiforløb A-B vist på tegning 3, skal forsænkes og fungere som skybrudsvej for regnvand fra Borgmestervangen og Mimersgade i syd mod Tagensvej i nord.
- Der udlægges en privat fællesvej fra Hothers Plads til Tagensvej
- Som forlængelse af bolig-gader nord for karré A, mellem karré C og D samt af vejareal syd for karré D skal anlægges stier/overgange til Superkilen, som vist i princippet på tegningen
- Blinde veje skal forsynes med vendepladser
- Der kan etableres tre biladgange til området. En fra Tagensvej, en fra Midgårdsgade og en fra Borgmestervangen.

Tegning nr. 3 - Vej- og stiforhold m.v.

Kilde: BRIQ

Lokalplan →

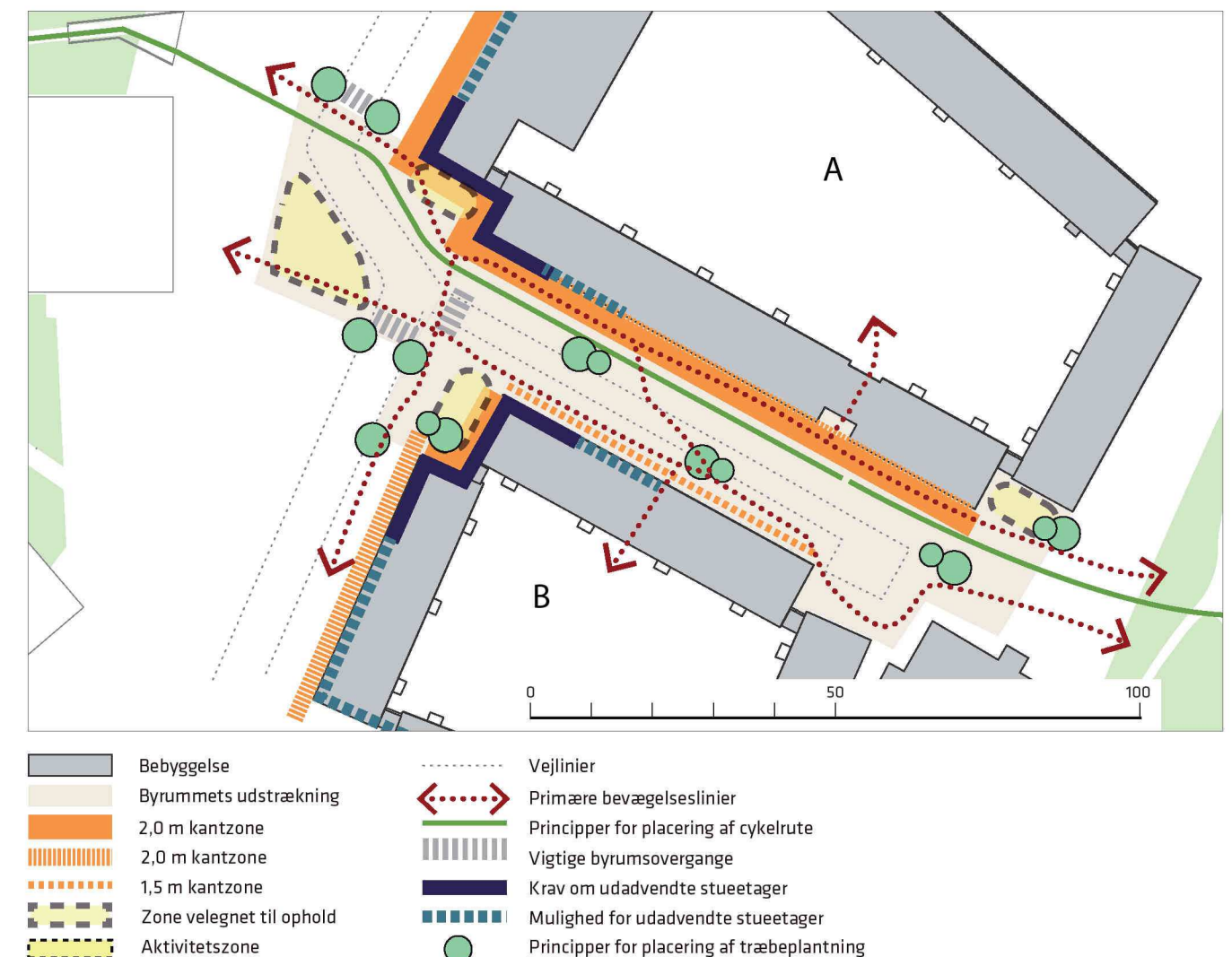
Byrum C: 'Boliggade med cykelrute'

- Der skal etableres muligheder for ophold i kantzonerne, herunder offentlige, ikke-kommercielle opholdsmuligheder, der henvender sig til brugere i alle aldersgrupper, herunder bænke med ryg- og armlæn eller lignende.
- Der skal sikres plads til cykelparkering fordelt i hele gaden.
- Der skal etableres en træbeplantning efter de på tegning nr. 5 viste principper.
- Byrummet skal have en grundbelysning der gør det trygt at færdes i, også i de sene aftentimer.

Byrum D: 'Kvarterplads'

- 'Kvarterpladsen' skal indrettes til bydelens aktive plads, som ramme om uformelt ophold, med f.eks. bænke, større begivenheder som loppemarked og spontane arrangementer.
- Pladsen skal anlægges med en sammenhængende hård flade, der muliggør en fleksibel brug af pladsen.
- Fodgængerarealet og cykelrutearealet skal markeres i belægningen.
- Der skal etableres muligheder for ophold, som angivet i princippet på byrumstegning nr. 2. Der skal etableres opholdsmuligheder, der henvender sig til brugere i alle aldersgrupper, herunder bænke med ryg- og armlæn. Sidde- og opholdsmuligheder skal placeres, så de understøtter bevægelseslinjer, opholdszoner og udsigtspunkter.
- Pladsen skal have en grundbelysning, der gør den god og tryk at færdes på også i de sene aftentimer. Lyssætningen skal herudover indeholde en varieret og mere kunstnerisk iscenesættelse af pladsens aktiviteter og af kvarterhuset.

Byrumstegning nr. 2 - Kvartersplads og boliggade med cykelrute

Kilde: BRIQ

Lokalplan →

Kantzoner

- De særligt markerede smalle kantzoner skal etableres i mindst 1,5 m bredde.
- De særligt markerede mellem-kantzoner skal etableres i mindst 2 m bredde.
- De særligt markerede brede kantzoner skal etableres i mindst 2,5 m bredde.
- Kantzoner skal udformes i samspil med stueetagens udtryk og facadeforskydninger, således at den understøtter oplevelsen af byrummet og brugen af udearealet i tilknytning til facaden og stueetagens funktion.
- Ved stueetager, der er fastlagt eller kan anvendes til publikumsorienterede serviceerhverv mv., skal kantzonen udformes med urban karakter og tilgodese behovet for midlertidige og varierende aktiviteter som f.eks. udeservering, løs møblering og vareudstilling og skal friholdes for fast inventar og beplantning.
- Kantzoner skal udformes i sammenhæng med stueetagens facade og markeres tydeligt i forhold til færdselsarealet.

Tegning nr. 5 - Byrum og landskab

Kilde: BRIQ

INTRODUKTION POTENTIALER - OVERSIGT

- Planlagte pladser til kommercielt og uformelt ophold
- Planlagt cykelforbindelse
- Potentiale for pladسدannelser - kræver dispensation - udenfor planmæssige rammer/NREPS område/P-norm
- Potentiel belægning indenfor planmæssige rammer - forbindelse, fartreduktion, synlighed, identitet
- Potentiale for nedslagsvise mindre programmer

Kilde: BRIQ

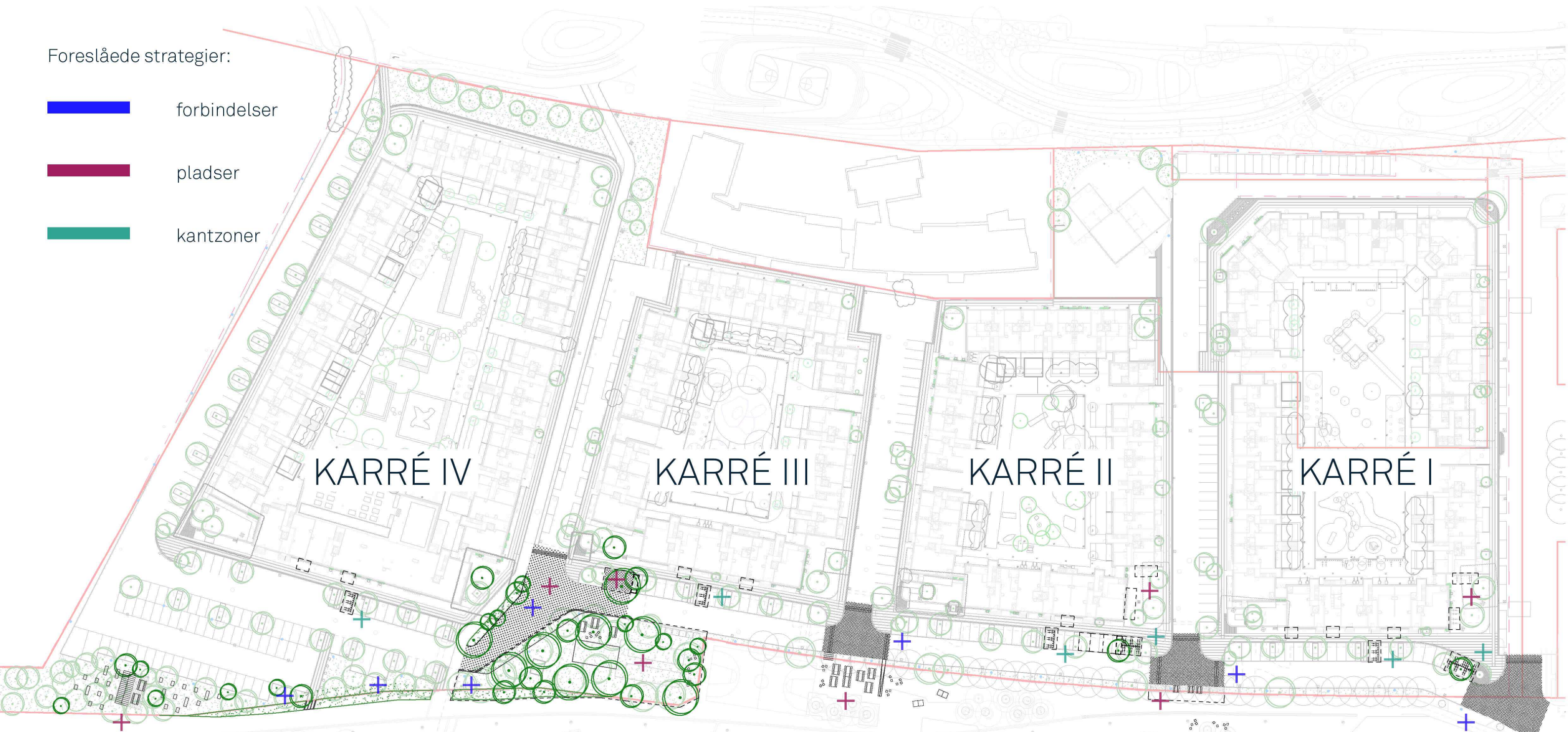
SITUATIONSPLAN NUVÆRENDE LØSNING

SITUATIONSPLAN FORESLÅET LØSNING - OVERSIGT

Foreslåede strategier:

- forbindelser
- pladser
- kantzoner

KARRÉ IV

- etablering af en grøn forbindelse mellem Kvarterpladsen og Køkkenhaven
- etablering af Køkkenhaven
- cykelparkering flyttet fra facaden

KARRÉ III-IV

- etablering af en tværgående forbindelse
- mere plads på forpladsen, udvidelse af forpladsen, etablering af Kvarterpladsen, etablering af et nyt fælleshus eller lign. i grønne omgivelser
- cykelparkering flyttet fra facaden

KARRÉ II-III

- etablering af en tværgående forbindelse
- mere plads på forpladsen, etablering af en lille plads i Mimers Parken

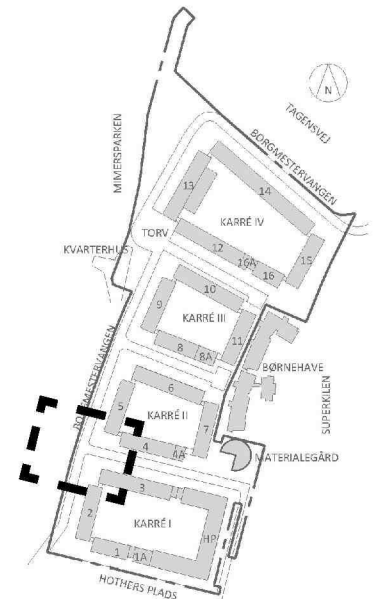
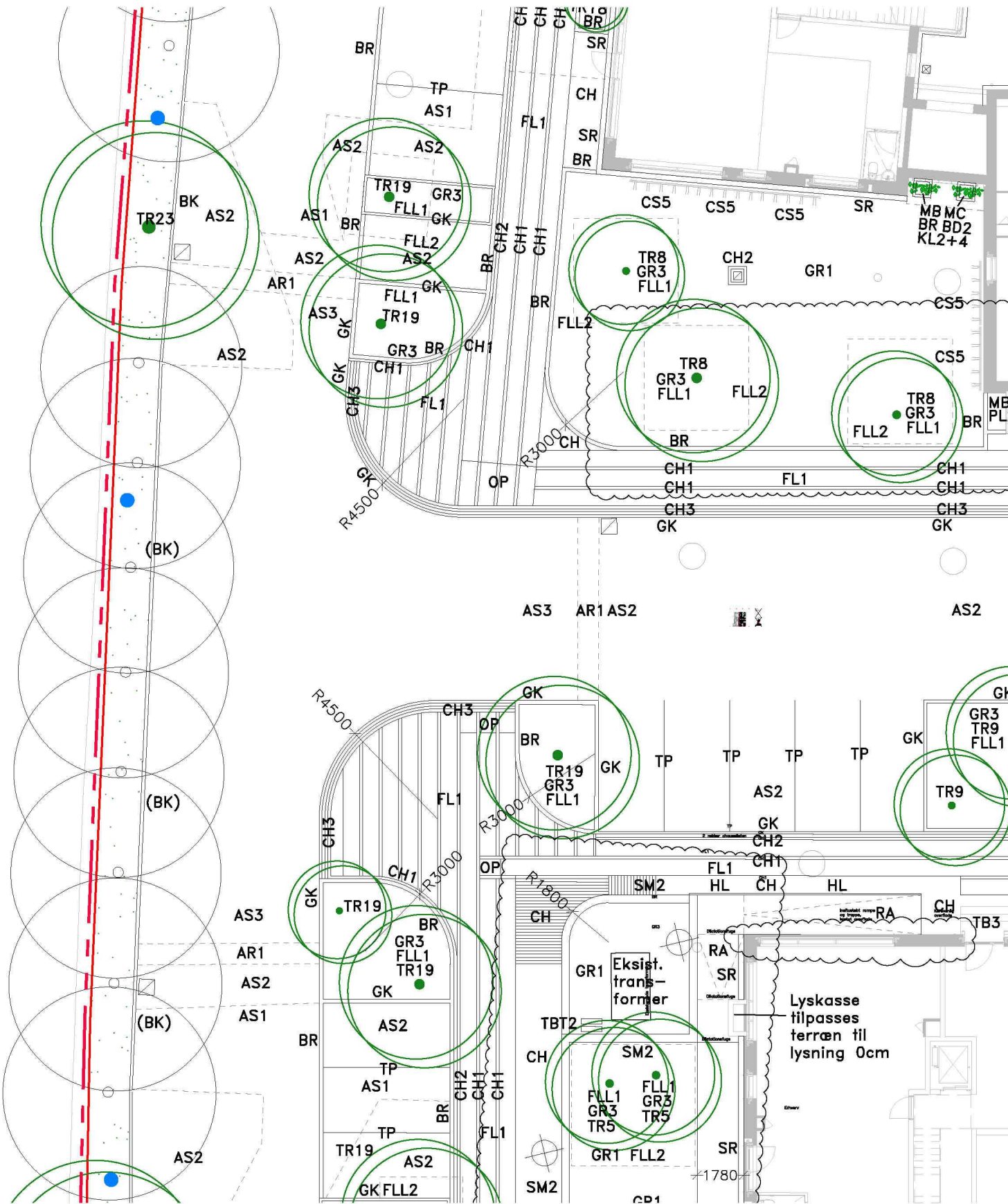
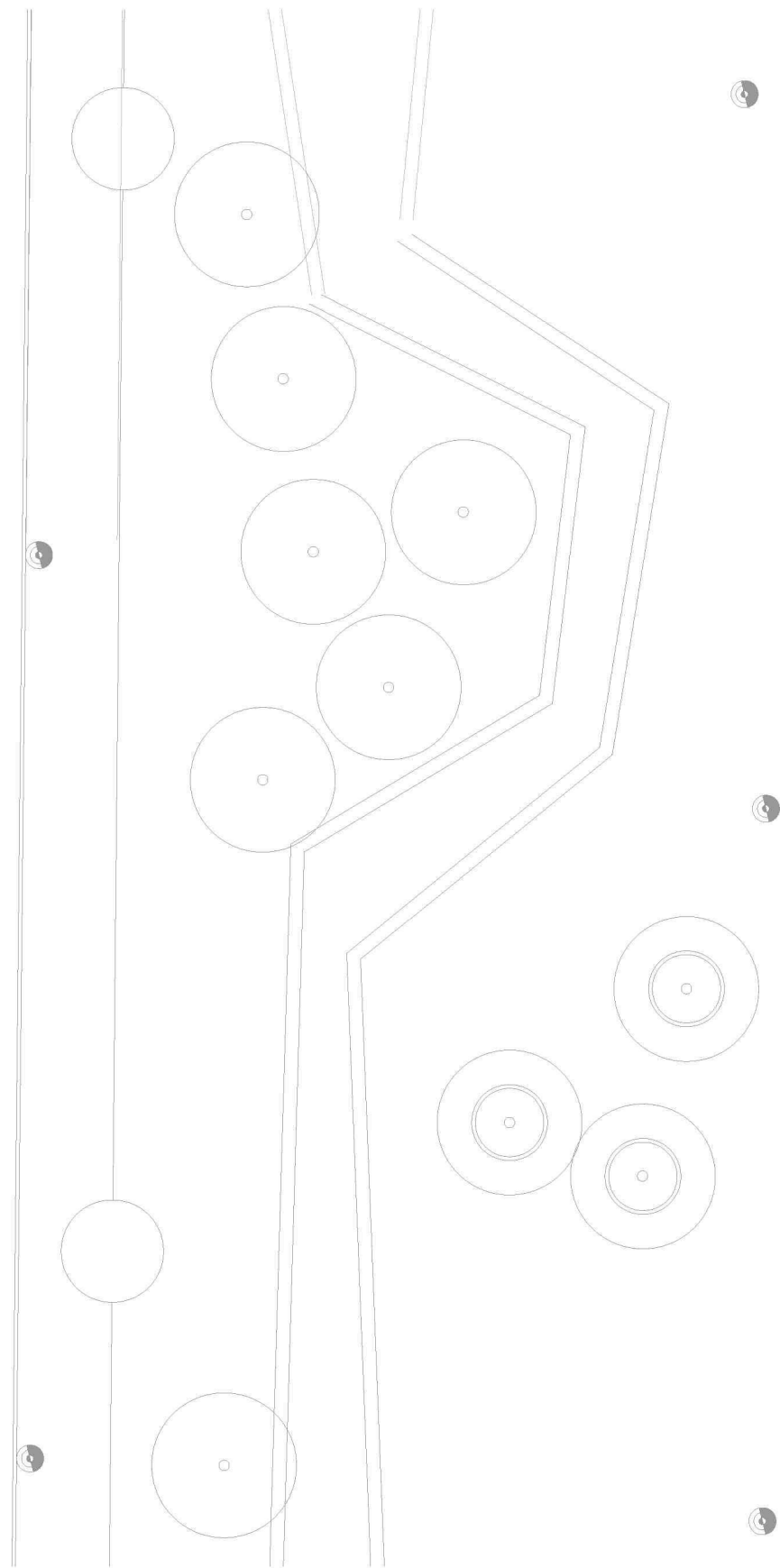
KARRÉ I - II

- etablering af en tværgående forbindelse
- mere plads på forpladsen, ophold mellem træer
- cykelparkering flyttet fra facaden

KARRÉ I - HOTHERS PLADS

- etablering af en tværgående forbindelse
- mere plads på forpladsen
- cykelparkering flyttet fra facaden

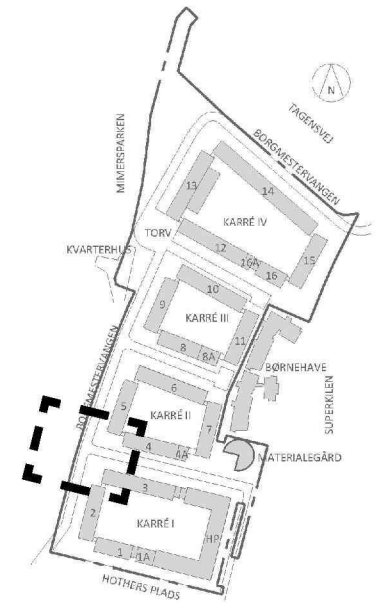
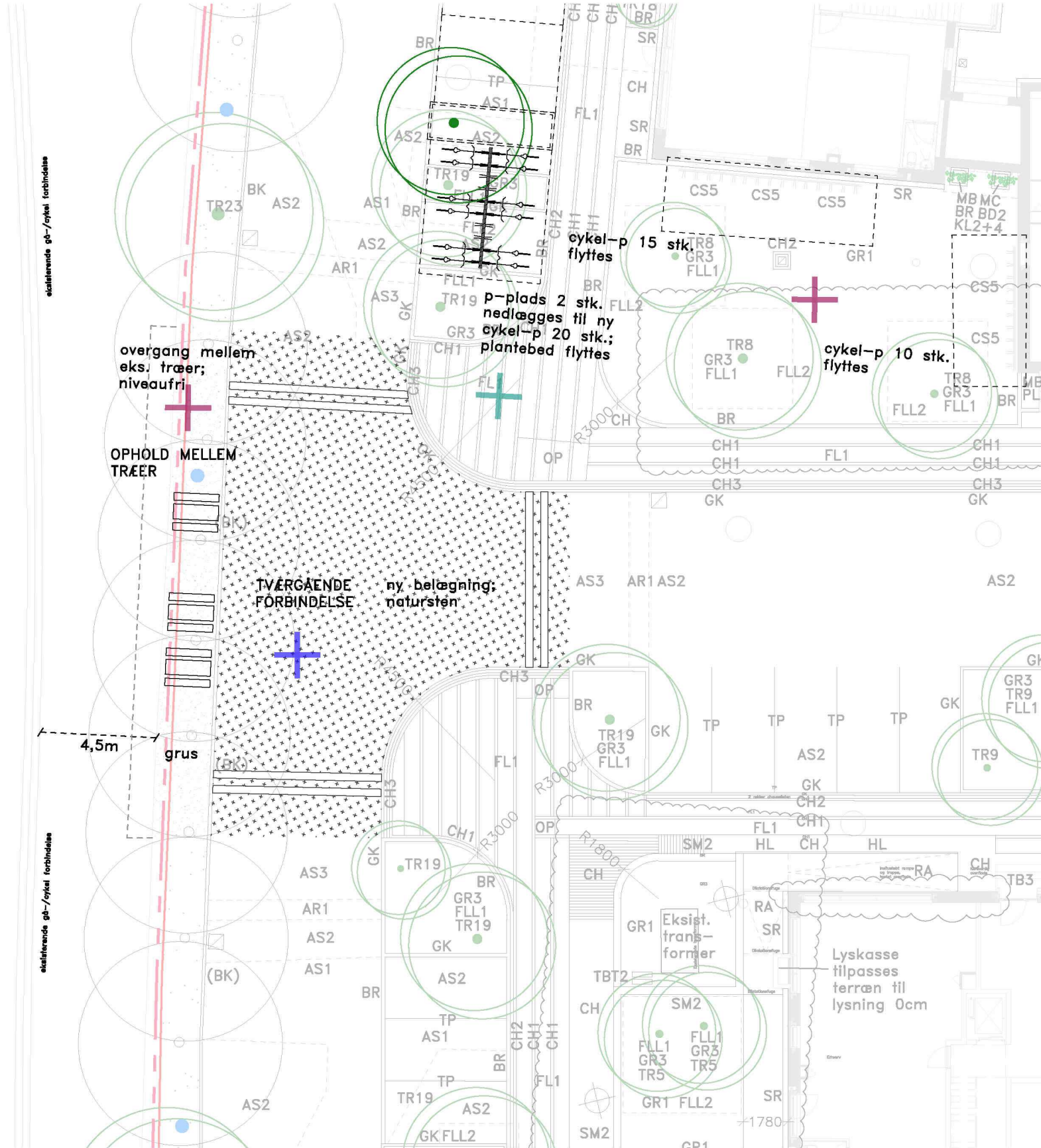
KARRÉ I - II NUVÆRENDE LØSNING

KARRÉ I - II FORESLÅET LØSNING

Foreslåede strategier:

- etablering af en tværgående forbindelse
- mere plads på forpladsen, ophold mellem træer
- cykelparkering flyttet fra facaden

KARRÉ I - II FORESLÅET LØSNING

PRINCIPSNIT OG MATERIALITET

eks. vandrede
eks. cykelforbindelse

Mimersparken

niveaufri overgang
mellem eksisterende
træer

tværgående
forbindelse

Mjølnerparken

fortov

forplads – erhverv

asfalt
eksist. belægning bevarer

grus

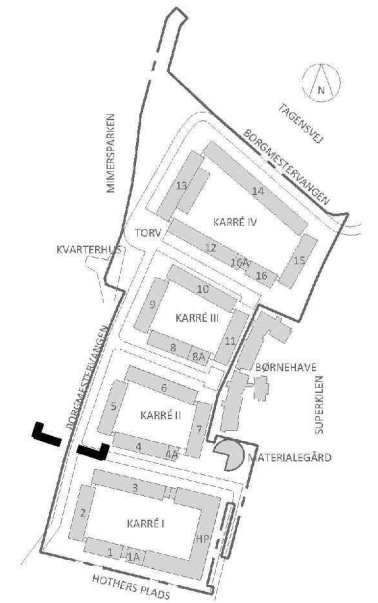
natursten + bordurbånd

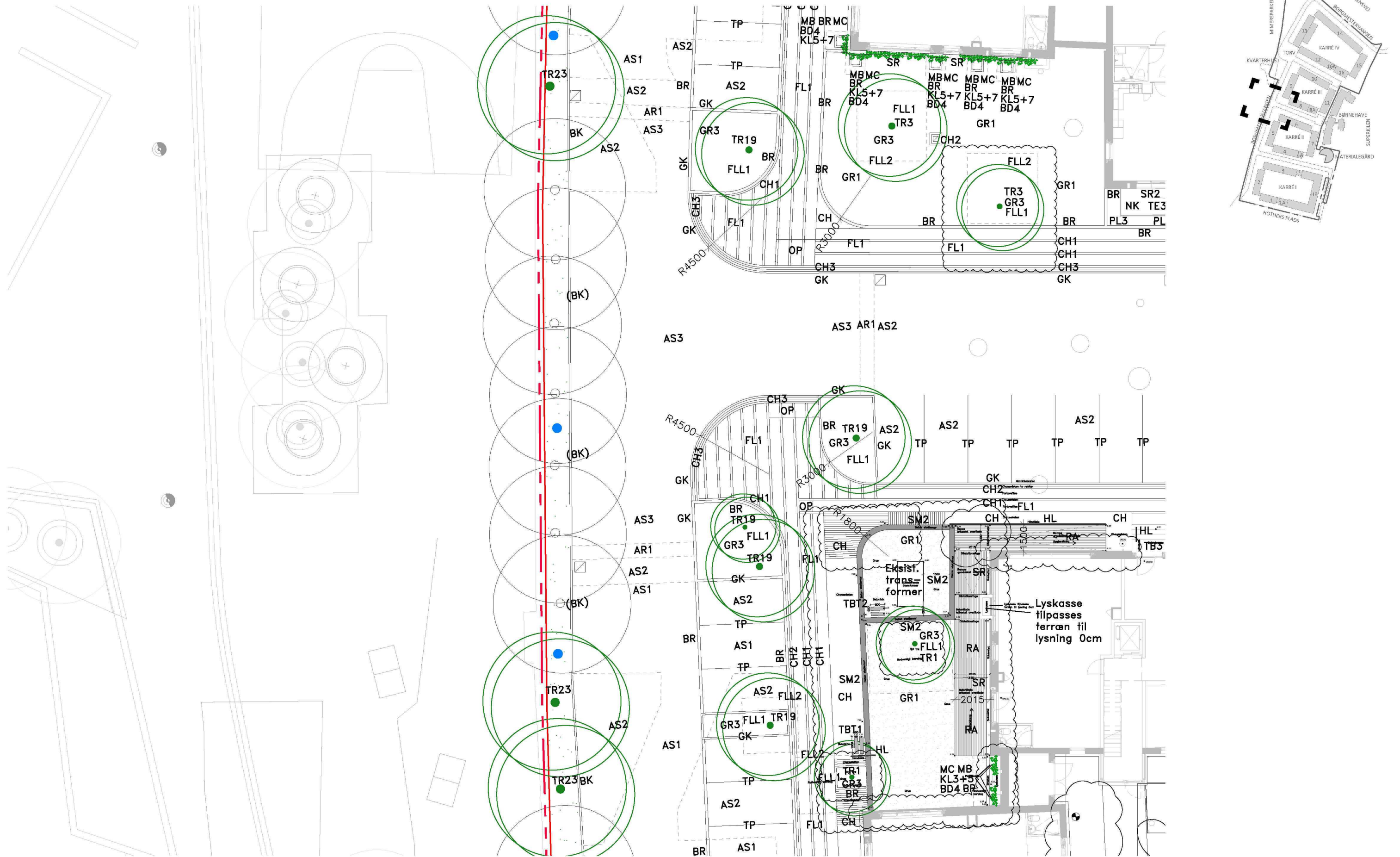
København fortov
nuværende forslag bevarer

grus
nuværende forslag bevarer

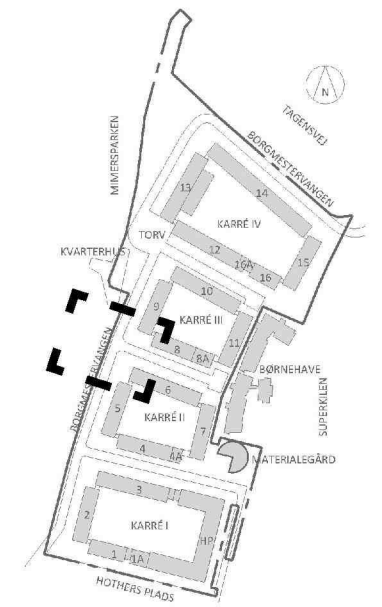
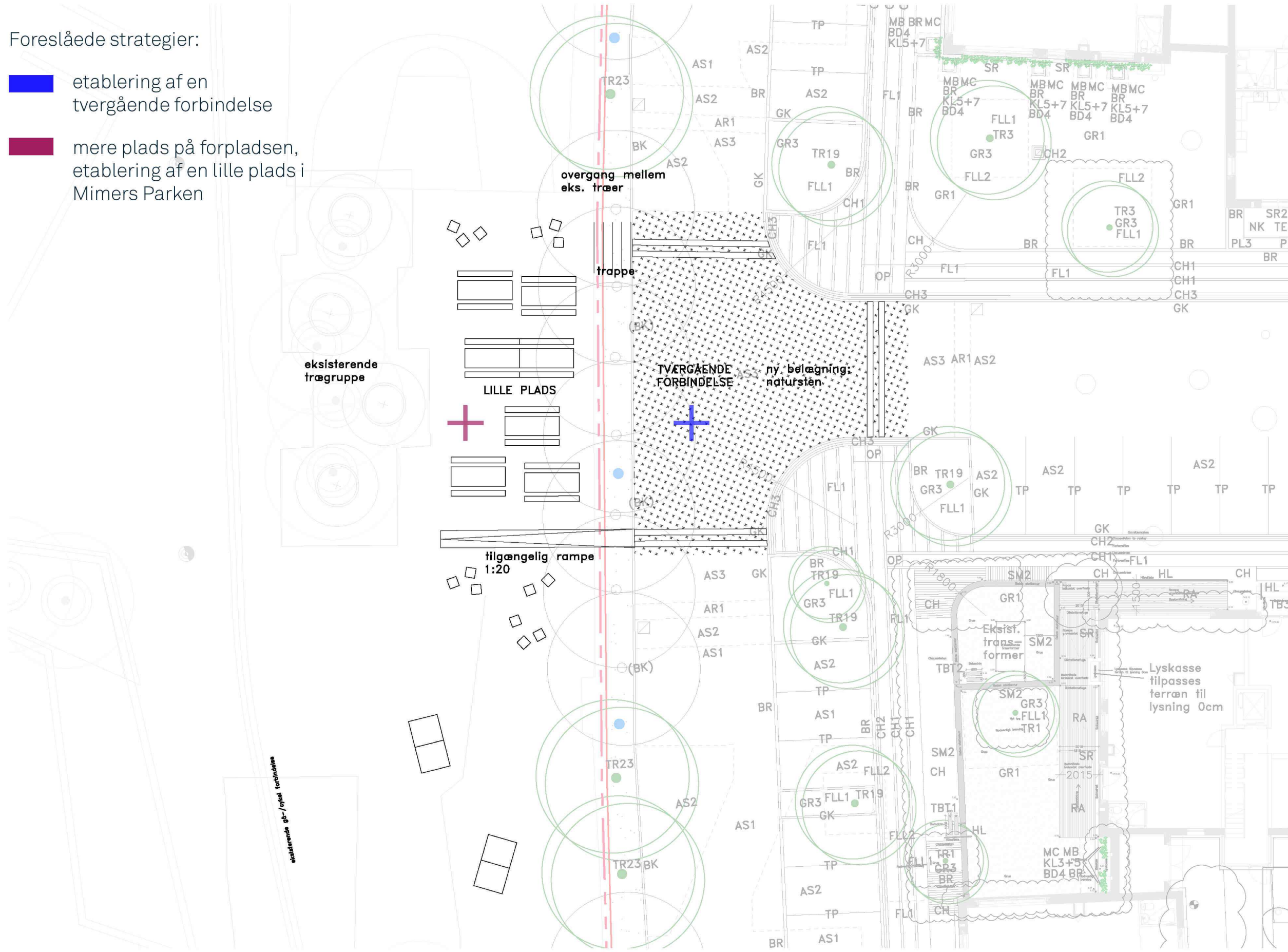
KARRÉ II - III NUVÆRENDE LØSNING

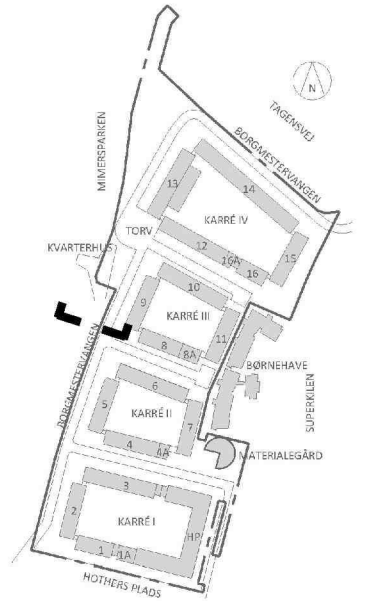
KARRÉ II - III FORESLÅET LØSNING

Foreslåede strategier:

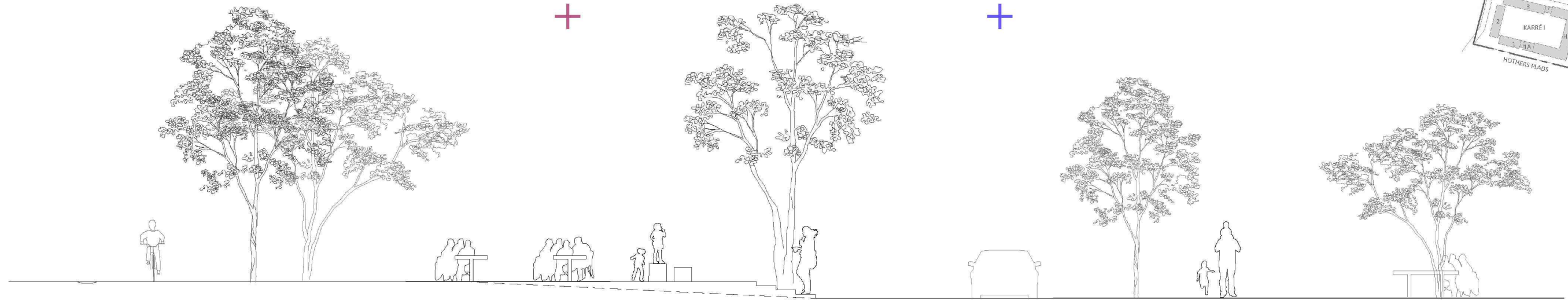
- etablering af en tværgående forbindelse
- mere plads på forpladsen, etablering af en lille plads i Mimers Parken

KARRÉ II - III FORESLÅET LØSNING

PRINCIPSNIT OG MATERIALITET

eksist.
vandrende
eksist.
cykelforbindelse

eks. træer

nyt opholdssted

Mimersparken

trapper/rampe
mellem eksisterende
træer

tvergående
forbindelse

Mølnerparken

fortov

forplads – erhverv

asfalt
eksist. belægning bevares

grus

stålrister

natursten + bordurbånd

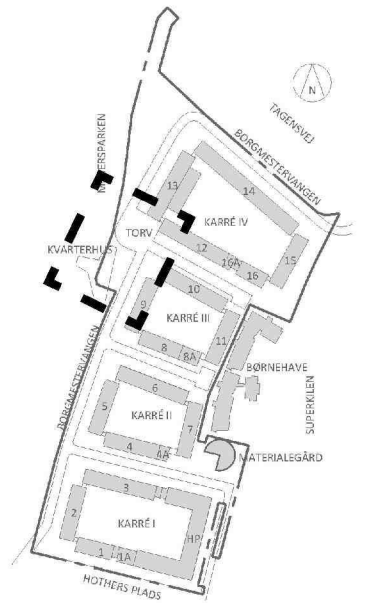
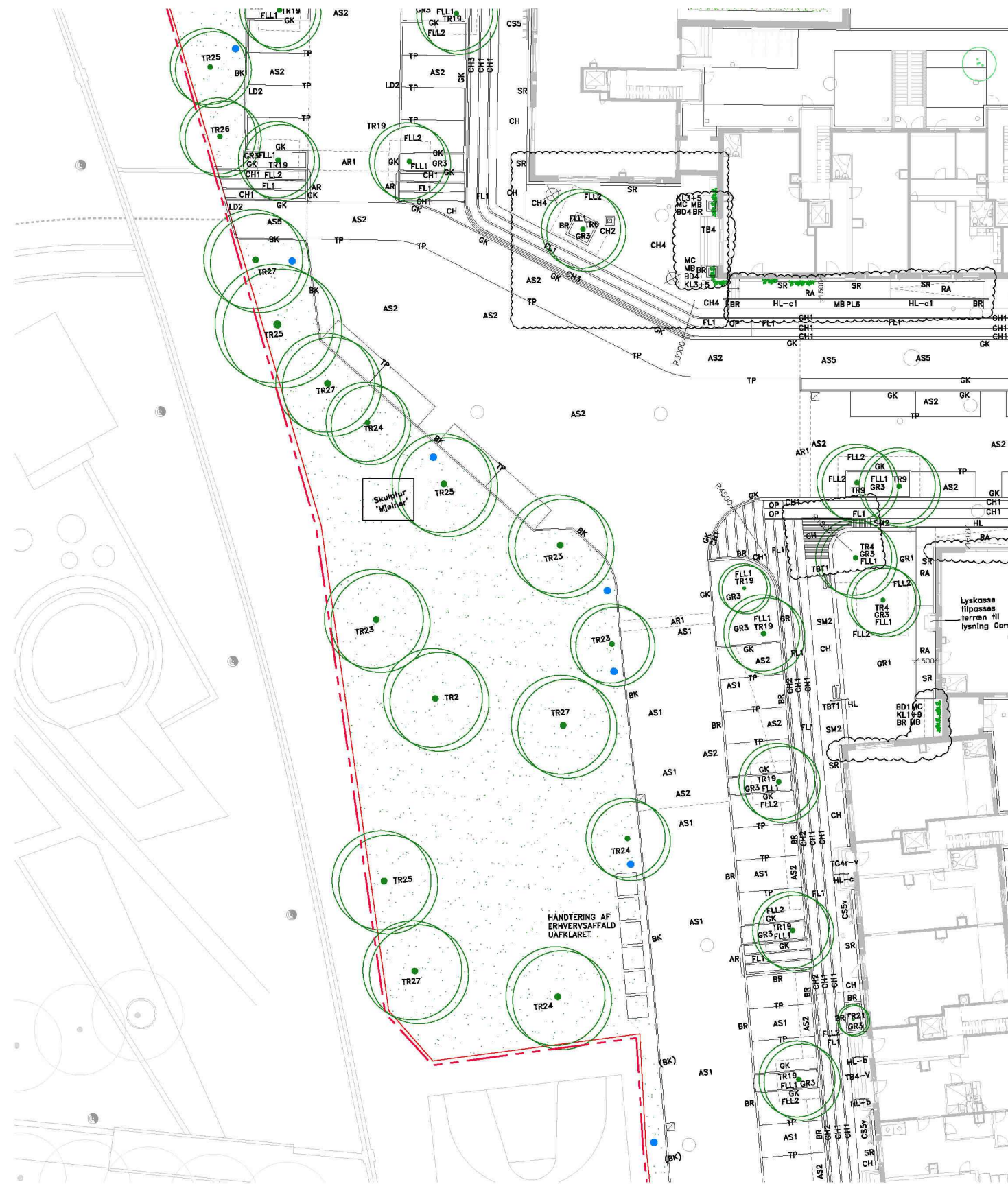

København fortov
nuværende forslag bevares

grus
nuværende forslag bevares

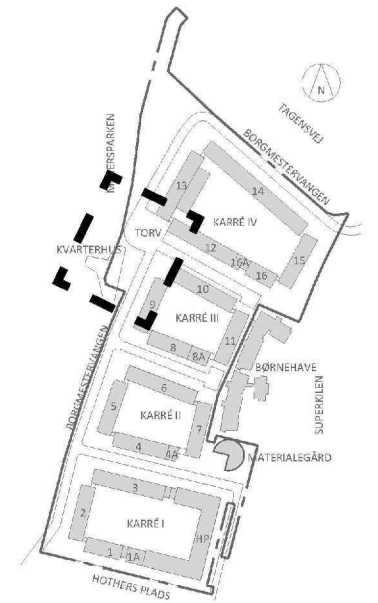
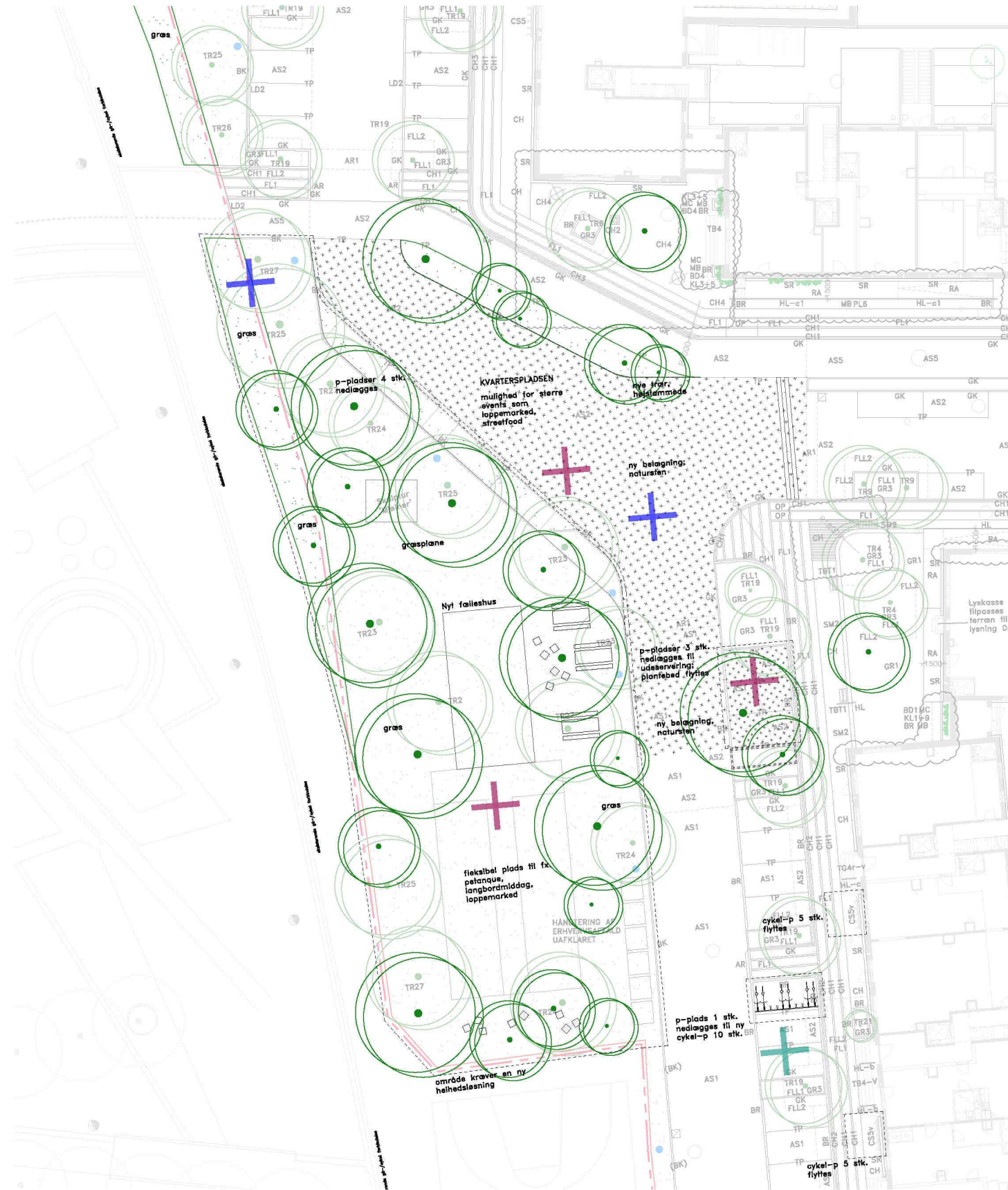
KARRÉ III - IV NUVÆRENDE LØSNING

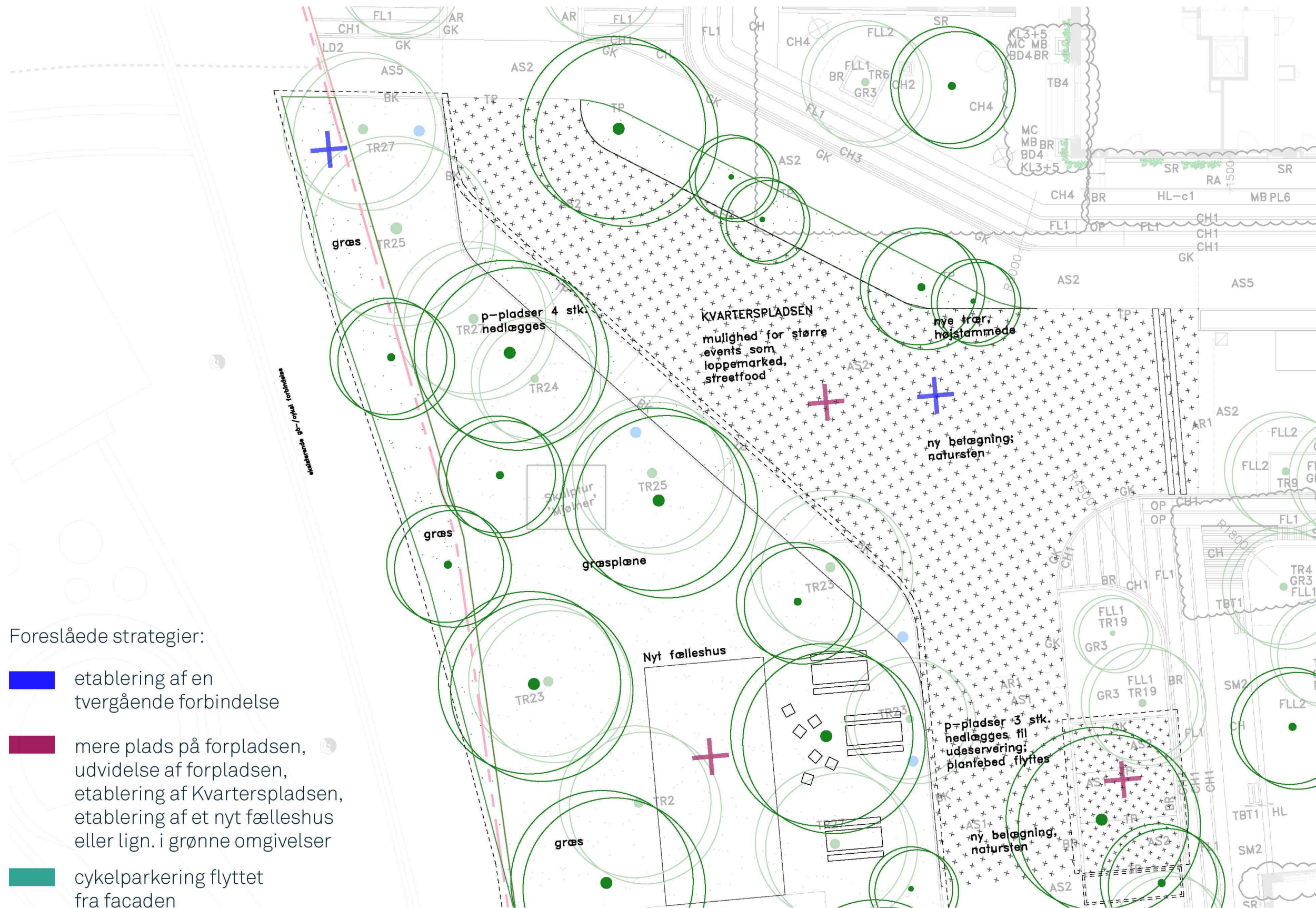
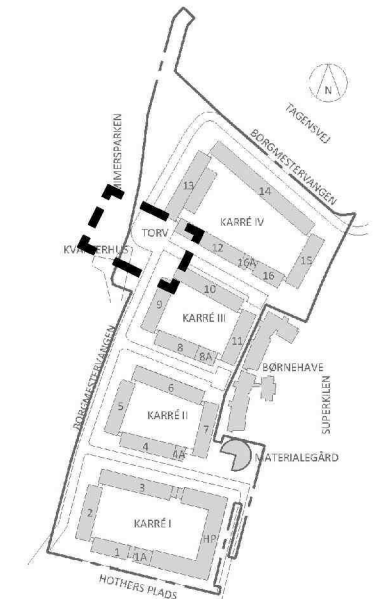
KARRÉ III - IV FORESLÅET LØSNING

Foreslåede strategier:

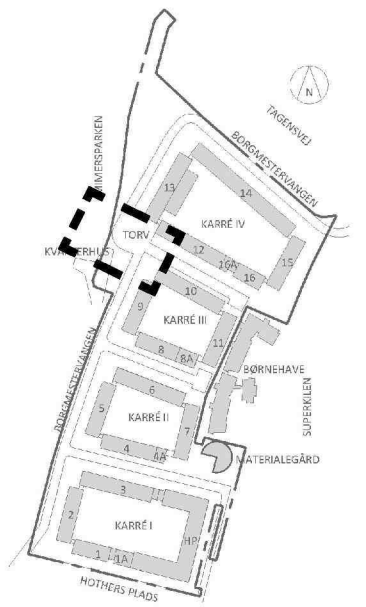
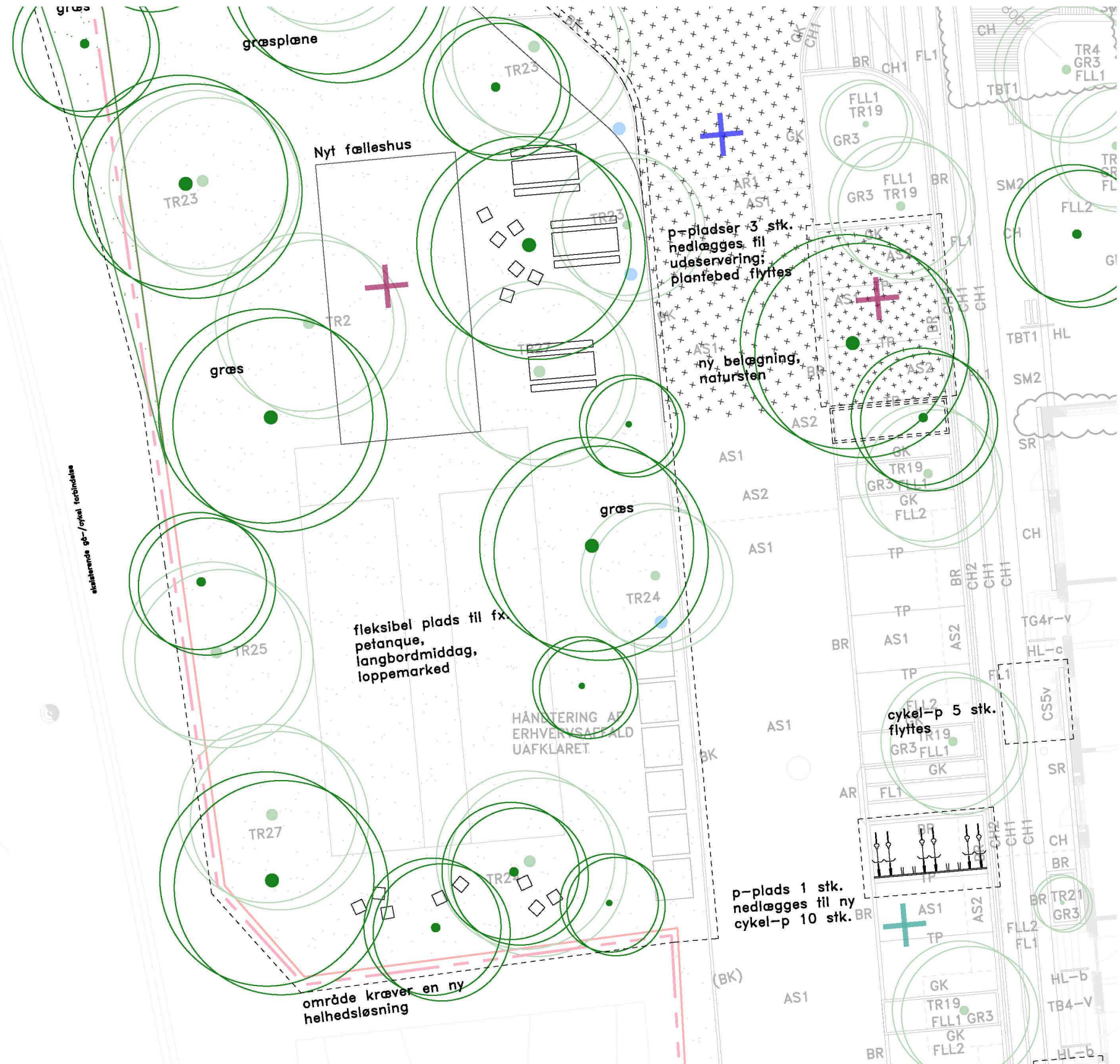
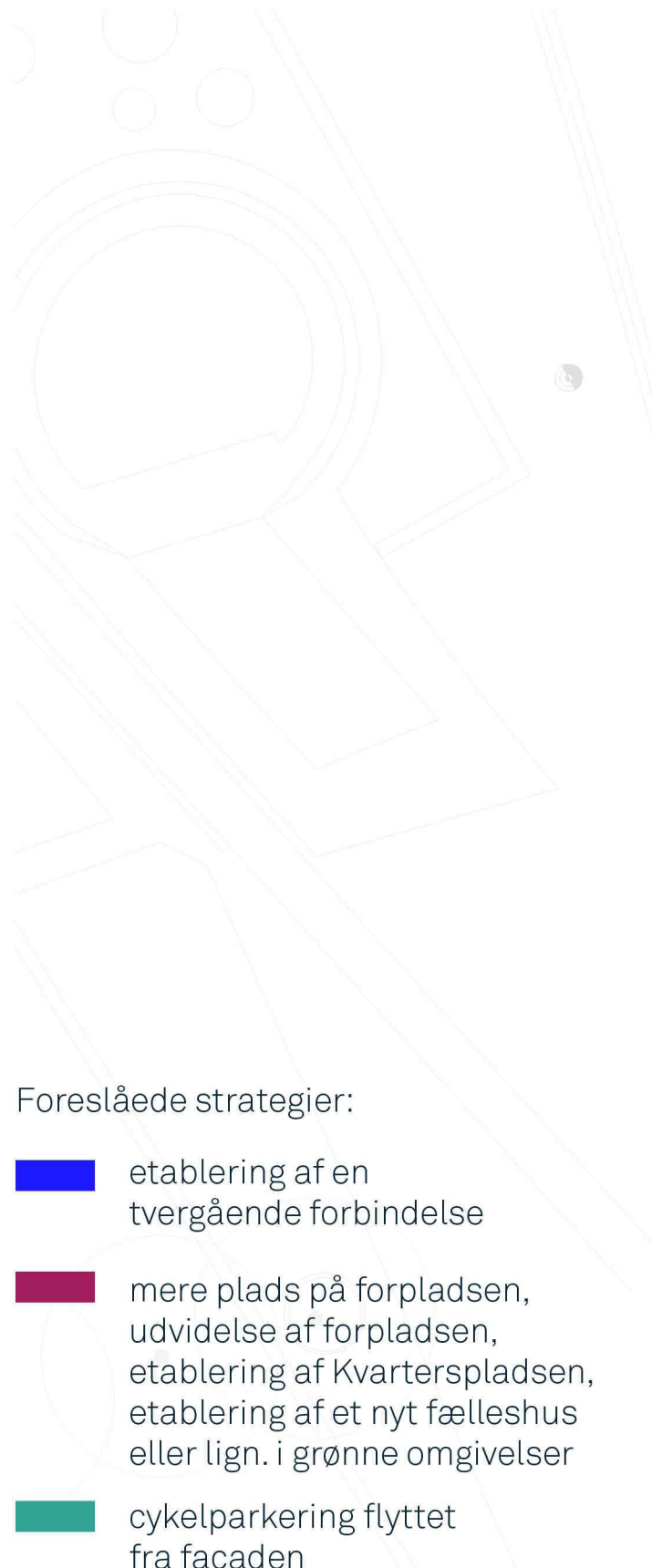
- etablering af en tvergående forbindelse
- mere plads på forpladsen, udvidelse af forpladsen, etablering af Kvarterspladsen, etablering af et nyt fælleshus eller lign. i grønne omgivelser
- cykelparkering flyttet fra facaden

KARRÉ III - IV FORESLÅET LØSNING, ZOOM 1

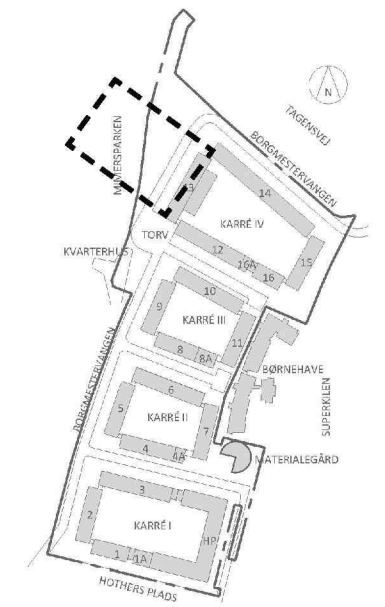
KARRÉ III - IV FORESLÅET LØSNING, ZOOM 2

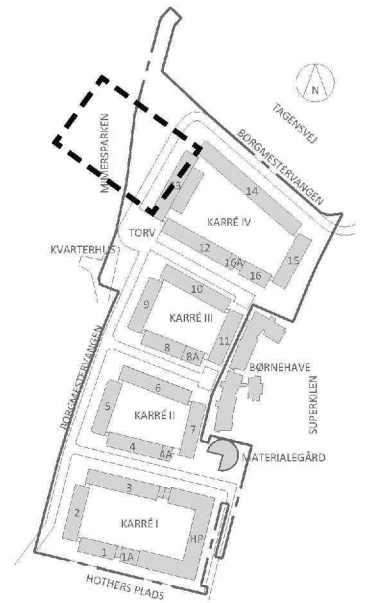
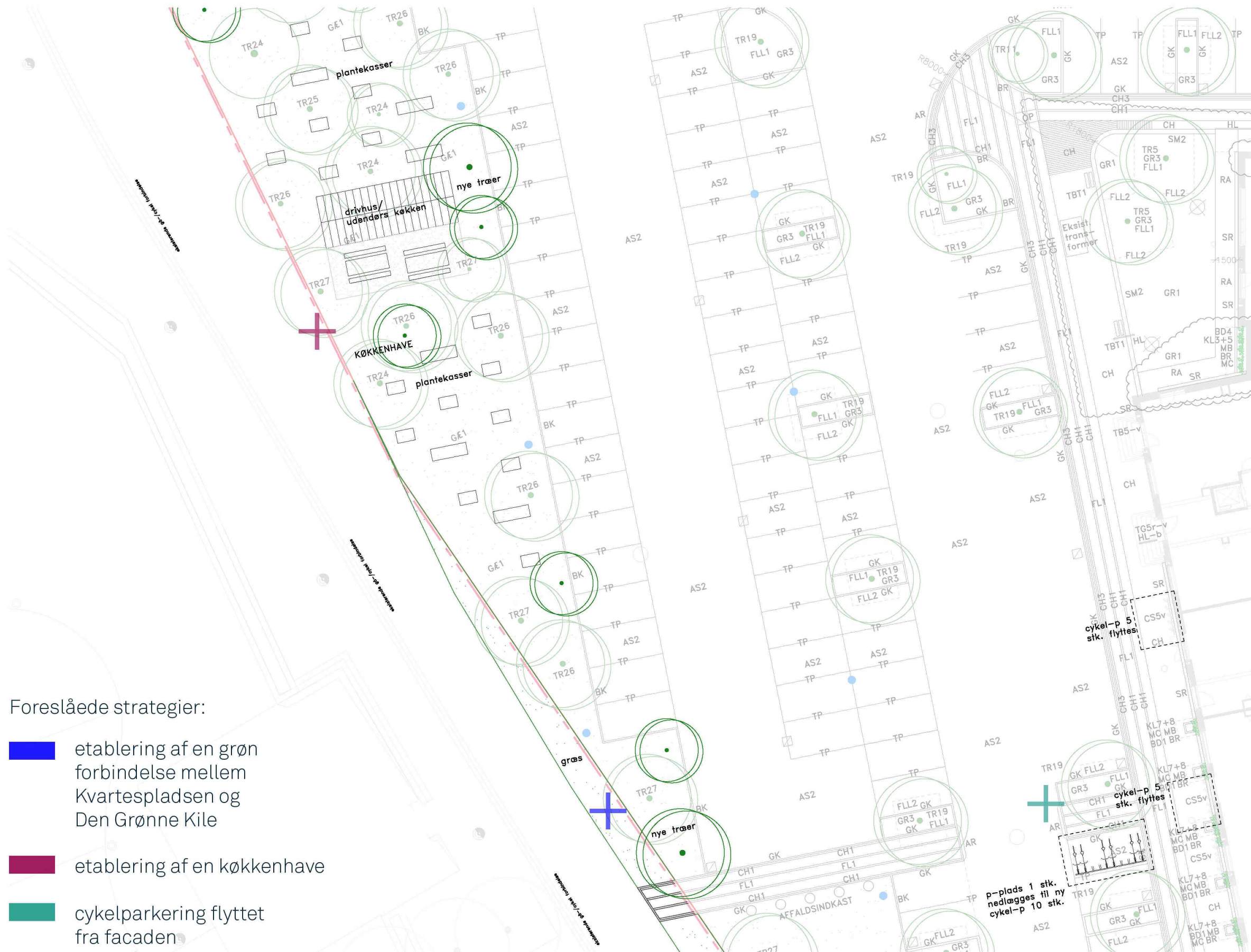
Foreslåede strategier:

- etablering af en tværgående forbindelse
- mere plads på forpladsen, udvidelse af forpladsen, etablering af Kvarterpladsen, etablering af et nyt fælleshus eller lign. i grønne omgivelser
- cykelparkering flyttet fra facaden

KARRÉ IV NUVÆRENDE LØSNING

KARRÉ IV FORESLÅET LØSNING

Foreslåede strategier:

- etablering af en grøn forbindelse mellem Kvarterpladsen og Den Grønne Kile
- etablering af en køkkenhave
- cykelparkering flyttet fra facaden

KANTZONER CYKELPARKERING - NUVÆRENDE LØSNING

BOGL

Sagsnavn: Mjølnerparken
Sagsnr: 15043
HOVEDPROJEKT 2020

Dato: 2020.09.18
Revnr./Dato: 03 / 2022.01.11

Emne Baggrundsnotat for beregning af antallet cykelpladser
Dokumentnr. 270-0_AH_K00_C05_Z-Cykelparkering-N001_Notat om cykelparkering
Udarbejdet af CW/ANB

Note Alt med **rodt** er opdateringer i notatet
Alt med **gennemstregning** udgår fra notatet

Forudsætningsdata

- Der regnes på total antal ETM da der i den oprindelige byggetilladelse ikke er bestemmelser om cykelparkering

- Lokalplan 506
Antallet pladser fastlagt ved lokalplan:
,at der for nybyggeri skal etableres mindst 2,5 cykelparkeringspladser pr. 100 m2 boligetageareal og 1,5 cykelparkeringspladser pr. 100 m2 erhvervsetageareal. For ungdomsboliger skal etableres 4 pladser pr. 100 m2 boligetageareal.

Cykelparkeringen skal placeres i direkte tilknytning til de enkelte byggerier.

Mindst 50 procent skal etableres med overdækning, enten i skure eller som en integreret del af byggeriet, i eks. kælder.

For detailhandel og undervisningsformål er kravet 5 pladser pr. 100 m2 etageareal med en minimumsandel i konstruktion af størrelsesordenen 25 procent.

Til særligt pladskrævende cykler skal der etableres 1 parkeringsplads pr. 1.000 m2 etageareal ved boliger, detailhandel og andre intensive besøgsmaal. Cykelparkering kan være fælles for flere ejendomme.

Krav til cykelparkering i kantzoner er fastlagt i § 7, stk. 1.; Eventuel cykelparkering i kantzonen skal deles i sektioner af maksimalt 4 meters bredde og integreres i stueetagens arkitektur eller indrammes med begrønning. Cykelparkering må ikke optage mere end 50 pct. Af kantzonen langs hver enkelt facade.

1/2

BANG OG LINNET
LANDSKAB

Tranevej 16, 3. sal
2400 KBH NV
Danmark

tel: 61 26 97 39
mail: kls@bogl.dk
www.bogl.dk

BOGL

Sagsnavn: Mjølnerparken
Sagsnr: 15043
HOVEDPROJEKT 2020

Dato: 2020.09.18
Revnr./Dato: 03 / 2022.01.11

- Beregningsgrundlag baseret på opgørelse af ETM (arealdata KHS) ekskl. portarealer jf. bilag

	Eksisterende	Projekteret	I alt forøgelse	
Bolig	50.760 ETM	47.799 ETM	-2.961	ETM
Ungdom	1.083 ETM	3.588 ETM	2.505	ETM
Erhverv/detail	0 ETM	3.644 ETM	3.644	ETM
Sum	51.843	55.031	3.188	ETM

Da erhvervslokalernes funktion endnu er ukendt, og da det må formodes, at nogle af erhvervslokalerne vil blive anvendt til andre formål end detailhandel, har vi valgt at etablere 4,5 pladser pr. 100 m2 under erhverv/detail, i stedet for de 5 pladser pr. 100 m2, som er kravet til detail.

Dette resulterer i et minimumskrav på 1478 cykelparkeringer samlet set i Mjølnerparken og Hothers Plads.

Sum alm cykler på terræn	685
Sum ladcykler i terræn	54
Sum alm cykler i kælder	739

Total 1478

Sammenfatning over projekterede cykelparkeringer:

Der etableres i alt **1497** cykelpladser

Fordeling;

Der etableres **635** cykelpladser på terræn fordelt i gårde og gader

Af cykelpladser på terræn er **56** pladser til ladcykler

Der etableres **862** cykelpladser i kælder svarende til +50 procent af alle cykelpladser

2/2

BANG OG LINNET
LANDSKAB

Tranevej 16, 3. sal
2400 KBH NV
Danmark

tel: 61 26 97 39
mail: kls@bogl.dk
www.bogl.dk

Baggrundsnotat for beregning af antallet cykelpladser, Udførelsesprojekt

Minimumskrav:

1478

Projekterede cykelparkeringer:

1497

KANTZONER CYKELPARKERING - NUVÆRENDE LØSNING

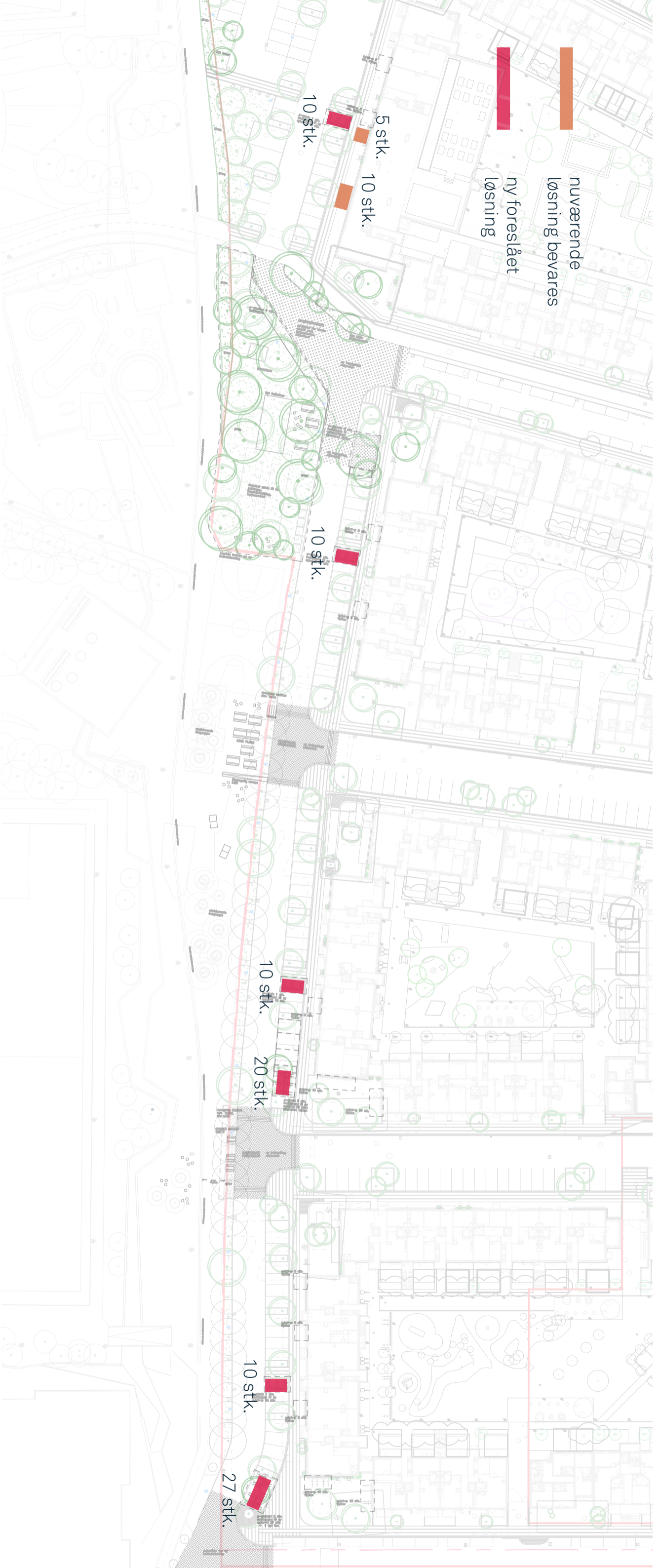
KARRÉ IV
25 stk.
Forplads 0 stk.
Langs facaden 25 stk.

KARRÉ III
10 stk.
Forplads 0 stk.
Langs facaden 10 stk.

KARRÉ II
30 stk.
Forplads 25 stk.
Langs facaden 5 stk.

KARRÉ I
37 stk.
Forplads 22 stk.
Langs facaden 15 stk.

KANTZONER CYKELPARKERING - FORESLÅET LØSNING

KARRÉ IV
25 stk.

Flyttet til p-pladser 10 stk.
Langs facaden 15 stk. (supermarked)

KARRÉ III
10 stk.

Flyttet til p-pladser 10 stk.

KARRÉ II
30 stk.

Flyttet til p-pladser 30 stk.

KARRÉ I
37 stk.

Flyttet til p-pladser 37 stk.

KANTZONER BILPARKERING - NUVÆRENDE LØSNING

BOGL™

Sagsnavn: Mjølnerparken
Sagsnr: 15043
HOVEDPROJEKT 2020

Dato: 19.09.2020
Revn./Dato: 02 / 29.04.2021

- Andelen handicapparkeringspladser fastlagt ved retningslinjer i Udearealer for alle, håndbog i tilgængelighed, vejdirektoratet 2013 samt DS 105 Udearealer for alle

Parkeringsanlæggets størrelse	Handicappladser til alm. bil [3,5x5,0 m]	Handicappladser til kassevogn [4,5x8,0 m]
1-9	-	1
10-25	1	1
26-50	1	2
51-75	2	2
76-100	2	3
101-150	3	3
151-200	3	4
201-500	4	4
501-1000	4	5

Figur 4.57 Oversigt over antal handicappladser i forhold til parkeringsanlæggets størrelse, SBI anvisning 230.

- Andelen handicapparkeringspladser fastlagt ved retningslinjer i vejledning til Bygningsreglement *Handicapparkeringspladser har et brugsareal på 3,5 x 5 m og bør placeres så nær indgangen som muligt og være med fast jævn belægning. Mindst én handicapparkeringsplads bør have et brugsareal på 4,5 x 8 m af hensyn til minibusser med lift bag på.*

Status

Antal pladser der fastholdes i henhold til oprindelige byggetilladelser: 257
Antal pladser udløst af nybyggeri: 32
Samlet krav til antallet pladser i fremtidigt anlæg: **289**

Heraf anbefales i parkeringsanlæg udlagt et passende antal pladser så de kan anvendes af personer med handicap, jf. ovenstående;

- for alm. bil: (3,5x5) **5**
- og kassevogn: (4,5x8m) **4**

Antal p-pladser i hovedprojekt inkl. handicap parkering er **289** pladser svt. samlet krav

3/5

BANG OG LINNET
LANDSKAB

Tranevej 16, 3. sal
2400 KBH NV
Danmark

tel: 61 26 97 39
mail: kls@bogl.dk
www.bogl.dk

BOGL™

Sagsnavn: Mjølnerparken
Sagsnr: 15043
HOVEDPROJEKT 2020

Dato: 19.09.2020
Revn./Dato: 02 / 29.04.2021

Antal Pladser

Boligvej Hothers Plads	17
Boligvej 1	27
Boligvej 2	21
Boligvej 3	24
Borgmestervangen Nord	36
Borgmestervangen/Karré 1	21
Borgmestervangen/Karré 2	20
Borgmestervangen/Karré 3	19
Borgmestervangen/Karré 4	15
Midgårdsvej/Hothers Plads	22
Nord-vestlige hjørne	67
Total	289

Konklusion

Der er i projektforslag redegjort for antallet parkeringspladser som sum af de krævede pladser i de oprindelige byggetilladelser og supplerende p-pladser udløst af nybyggeri.

Handicappladser for personvogn etableres ved skiltning jævnt fordelt i projektforslagets parkeringsdisponering som parallelparkering hvor kørebane udgør manøvreareal og og 3,5m brede båse langs Handelsgaden.

Handicapplads for kassevogn (4,5x8m) kan ikke anlægges i et alm. gadeprofil.

2 pladser foreslås derfor etableret i parkeringsarealet i det nordlige område **samt to pladser syd for området.**

Minimumskrav:

289

Projekterede parkeringspladser:

289

4/5

BANG OG LINNET
LANDSKAB

Tranevej 16, 3. sal
2400 KBH NV
Danmark

tel: 61 26 97 39
mail: kls@bogl.dk
www.bogl.dk

Baggrundsnotat for beregning af parkeringsdækning, Udførelsesprojekt

KANTZONER BILPARKERING - FORESLÅET LØSNING

nedlægges til
cykelparkering

nedlægges til udvidelse
af forplads

nedlægges til udvidelse
af Kvarterpladsen

1 stk.

4 stk.

3 stk.

1 stk.

1 stk.

2 stk.

1 stk.

3 stk.

KARRÉ IV

1 stk.

Til cykelparkering 1 stk.

KARRÉ III

8 stk.

Til cykelparkering 1 stk.

Til udvidelse af forplads 3 stk.

Til udvidelse af Kvarterpladsen 4 stk.

KARRÉ II

3 stk.

Til cykelparkering 3 stk.

KARRÉ I

4 stk.

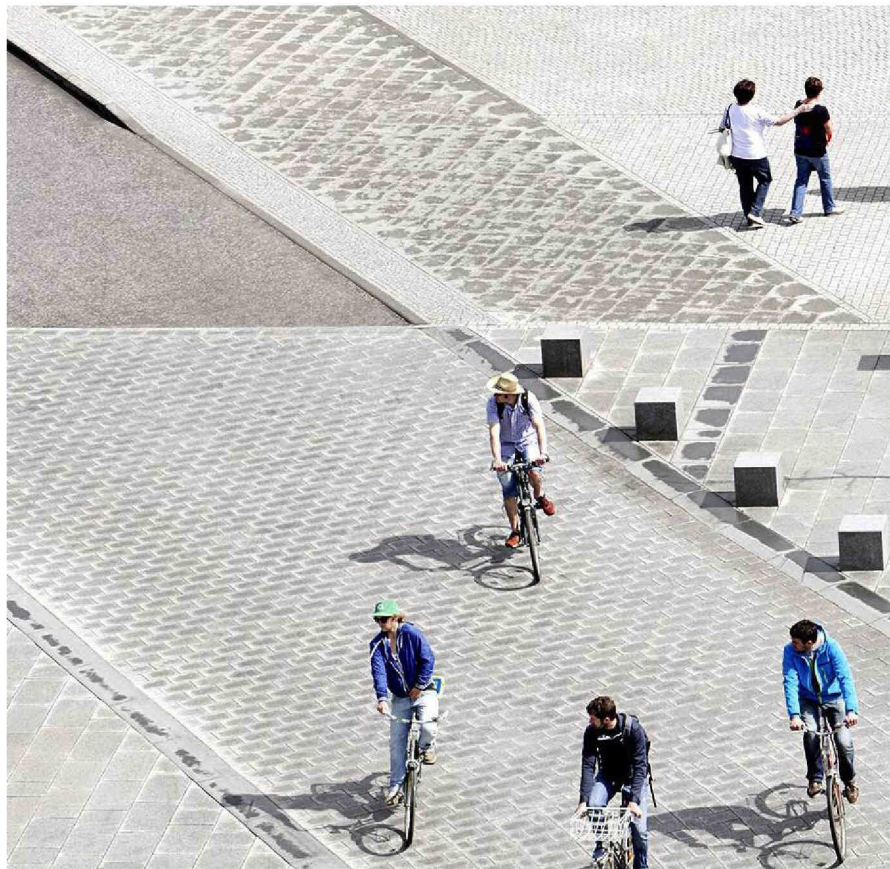
Til cykelparkering 4 stk.

OPSUMMERING BO-VITA/KØBENHAVNS KOMMUNE

- *Bilparkering* KK
- *Cykelparkering* KK + Bo-Vita
- *Belægningsændringer på vejarealer* KK
- *Udvidelse mod MimersparkenW
indendfor Mjølnerparken matrikel* Bo-vita
- *Udvidelse mod Mimersparken
udenfor Mjølnerparken matrikel* KK

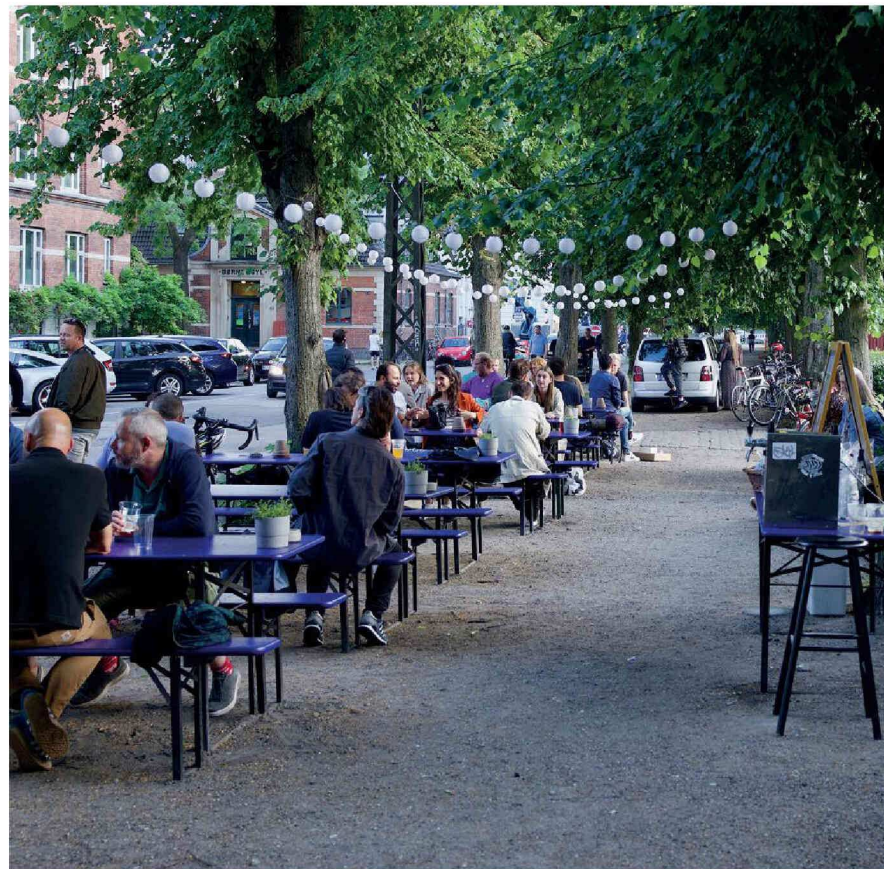
Hovedkonklusioner

Hvordan understøttes byliv og identitet i de forskellige skalaer →

By / forbindelser →

- Der kan skabes flere og mere tydelige overgange over gaden - butiksgaden kobles med parken
- Mere flow mellem gaden/parken
- Mere liv på hjørnepladser

Byrum / pladser →

- Rum for flere pladser: små pladser i parken ud for overgange kan skabe lynlåseffekt - ophold på hver side af gaden
- Idé om kvarterspladsen understøttes af pladسدannelser omkring

Bygningskant / kantzone →

- Fri facade: cykelstativer flyttes om muligt, så facaden frigøres og aktiveres med integrerede design-løsninger / åbent udtryk

Kilde: BRIQ

MATERIALITET REFERENCER - NATURSTEN, BORDUR BÅND

bordur sten / brosten

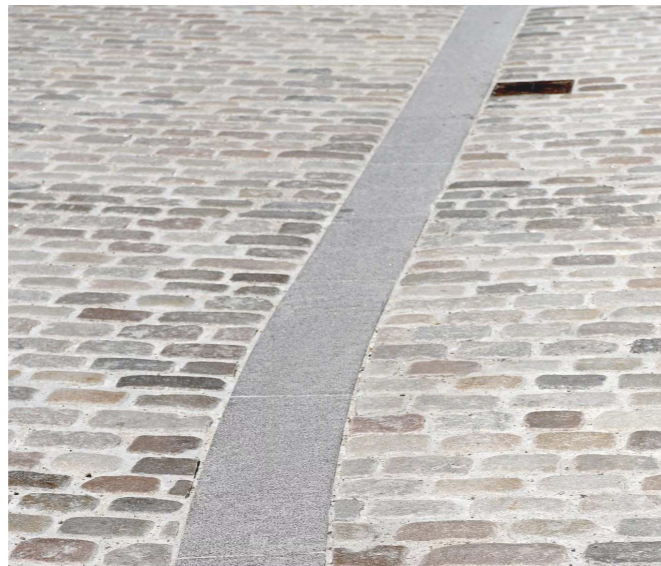
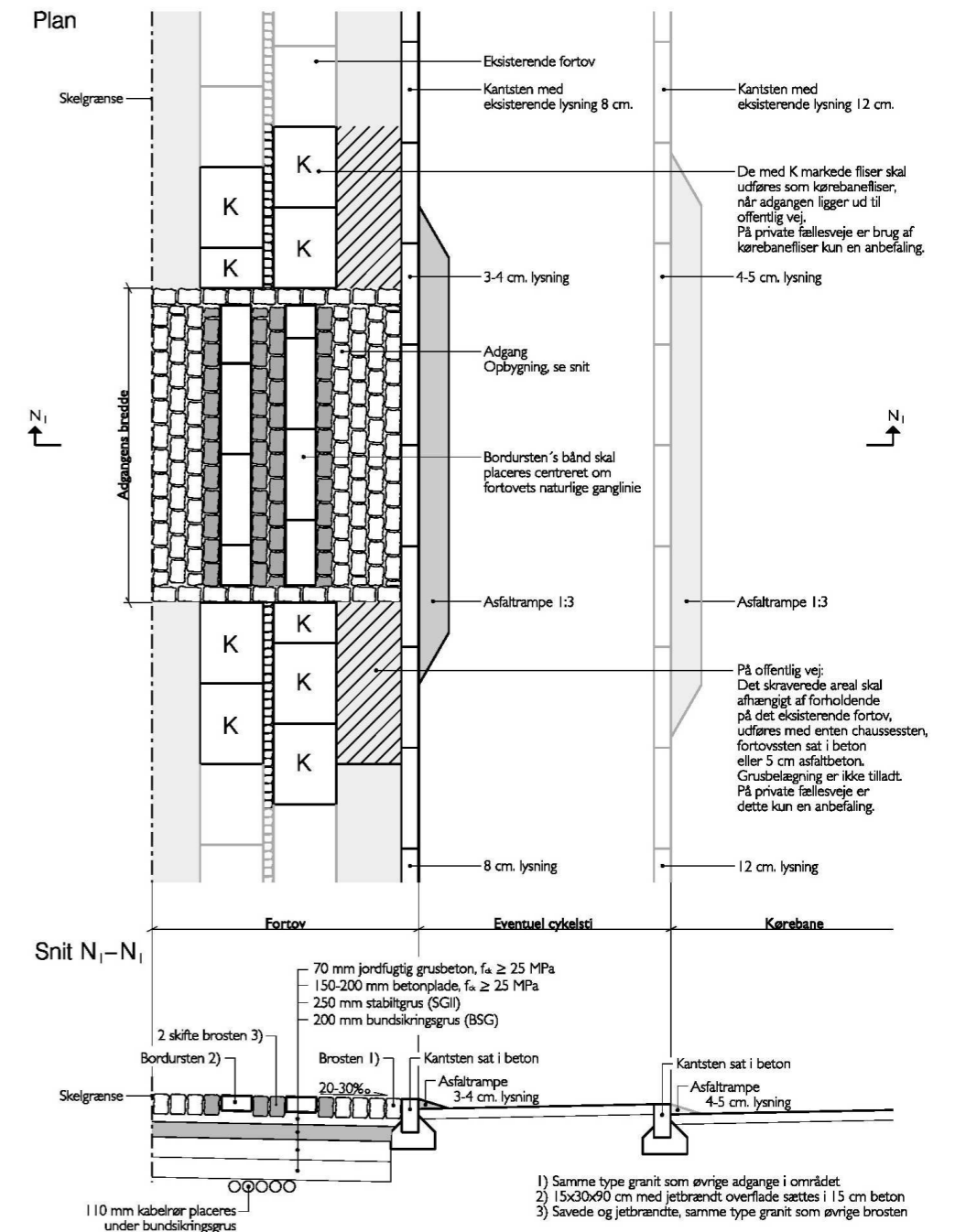

Foto: eksterne referencer

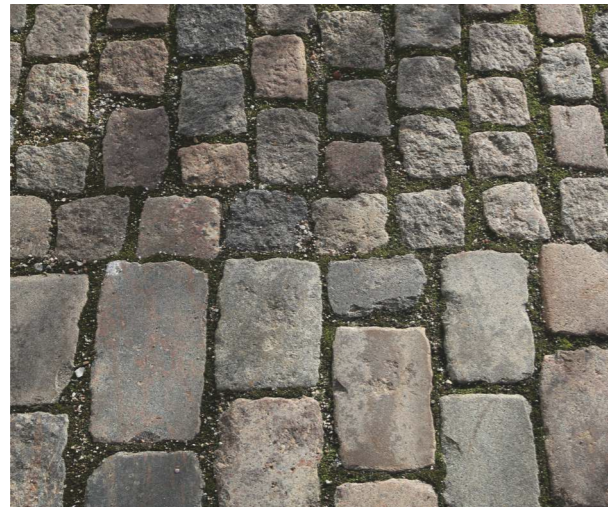
Bordurbånd sat i beton uden svingprofil
(til virksomhed, boligkompleks og industrigrund med en vis mængde lastbil-/bustrafik)
Plan og Snit
Adgang B1

Kan også opbygges i grus (som Bilag A2) ved mindre mængde lastbil- og bustrafik

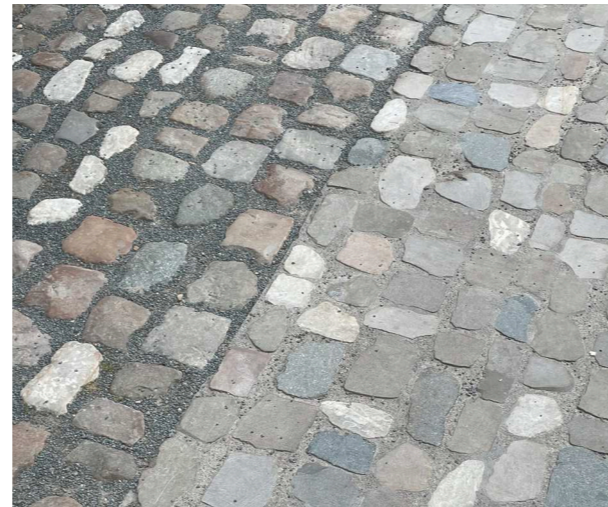
Københavnsløsning

MATERIALITET REFERENCER - NATURSTEN, NUANCER

skalanuance

farvenuance

teksturnuance

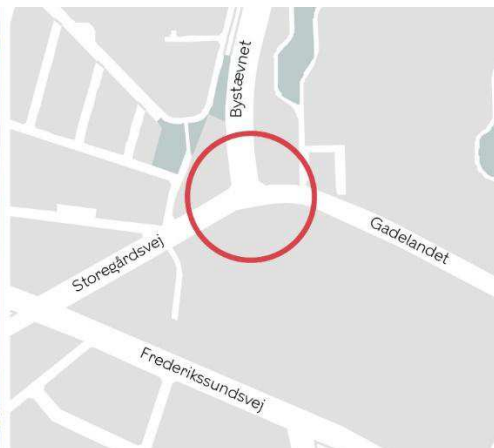
(Mimers Plads)

(Mimers Plads)

Foto: eksterne referencer

KT28 Erstatningstræer ifm. ombygning af krydset Gadelandet/Storegårdsvej/Bystævnet

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	X
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. henvisning fra Klima-, Miljø- og Teknikudvalget og indeholder genplantning af seks erstatningstræer ifm. den besluttede ombygning af krydset Gadelandet/Storegårdsvej/Bystævnet. Initiativet er en tillægsbevilling til det igangværende projekt med følgeanlæg til Bystævneforbindelsen (TMF11482, Budget 2024). Hvis træerne besluttet plantet ved senere forhandlinger, vil det forventeligt blive dyrere.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 0,3 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til seks erstatningstræer.

Indhold

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget henviste den 15. december 2025 håndtering af trafikale udfordringer i krydset Åkandevej/Gadelandet samt seks erstatningstræer ifm. ombygning af krydset Gadelandet/Storegårdsvej/Bystævnet til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026. Dette budgetnotat indeholder udelukkende delen om at genplante seks erstatningstræer i krydset.

Den anden del om at håndtere trafikale udfordringer i krydset Åkandevej/Gadelandet kræver en foranalyse. Det er nødvendigt for at kunne realisere et anlægsprojekt, da området er præget af fredninger og ændring i trafikken i forbindelse med kommende byudvikling. Der er dog allerede en igangværende foranalyse i området, der undersøger sikre idrætsveje til kommende Tingbjerg Multihal, og krydset vil derfor indgå i denne foranalyse. Resultater af foranalysen forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget 2. kvartal 2027.

Budgetnotatet indeholder derfor kun midler til at genplante seks erstatningstræer. De seks træer er en erstatning for de seks træer, som fældes i et projekt fra Budget 2024, hvor der blev afsat midler til at etablere og tilpasse fire signalanlæg som følgeanlæg til den kommende Bystævneforbindelse mellem Husum og Tingbjerg.

I projekteringsfasen her har det vist sig, at det er nødvendigt at fælde seks træer for at få plads til svingkurver i krydset på Gadelandet/Bystævnet/Storegårdsvej og den nye placering af indkørslen til boligerne.

Forvaltningen vil tage stilling til, hvor træerne kan placeres i forbindelse med kommende detailprojektering.

Udskydes beslutningen om finansiering af træerne til senere budgetforhandlinger end Overførelssagen 2025-2026, kan det medføre øgede omkostninger.

Der vil være et minimalt øget driftsbehov, som vil blive dækket indenfor rammen.

Projektet forventes ibrugtaget (tilgængeligt) i september 2027 og ibrugtaget (afleveret) i september 2029.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser

Initiativet har ikke konsekvenser for antallet af cykel- eller bilparkeringspladser.

Med initiativet plantes seks nye træer.

Konsekvenser for træer

Initiativ	Træer i projektområdet før anlægsprojekt	Forventet antal træer, der fældes	Forventet antal nye træer, der plantes	Forventet antal træer i projektområdet efter anlægsprojekt
Initiativ	Ukendt	0	6	Mere end 6

Forslag til aftaletekst

Parterne er enige om at afsætte midler til finansiering af seks erstatningstræer ifm. ombygning af krydset Gadelandet/Storegårdsvej/Bystævnet.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027 til plantning af seks erstatningstræer.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Etablering af seks erstatningstræer	Anlæg	25	275			300
Initiativ 1 i alt (netto)		25	275	0	0	300

Klimapåvirkning

Tabel 2. Skønnet livscyklusvurdering af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. m ² pr. år (kg CO ₂ e/ m ² /år)	Udledning pr. år (ton CO ₂ e/år)	Samlet udledning (ton CO ₂ e)
Anlæg af Erstatningstræer ved Åkandevvej/Gadelandet/Bystævnet	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	3,5 - 9,7

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet er ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der blev ved Budget 2024 afsat 19,9 mio. kr. i 2024-2027 på anlæg til at etablere og tilpasse fire signalanlæg som følgeanlæg til den kommende Bystævneforbindelse mellem Husum og Tingbjerg.

1.000 kr., løbende p/l	2024	2025	2026	2027
Budgetaftale 2024	1.185	3.180	8.690	6.845
Afsatte midler i alt	1.185	3.180	8.690	6.845

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	15	15			30
Udførsel	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja		250			250
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	10	10			20
Anlægsudgifter i alt					25	275	0	0	300

Øvrige tekniske oplysninger

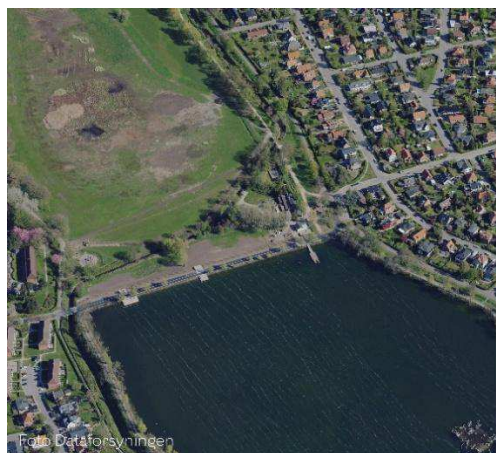
Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☒	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Området omkring krydset Gadelandet/Bystævnet/Storegårdsvej										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT32 Forprojekt af Natur- og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder et forprojekt, der skal afklare de fremtidige funktioner, ejer- og driftsforhold samt redegøre for den specifikke fysiske udformning af en Natur- og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 2,4 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2028 til et forprojekt, der skal klarlægge, hvad der skal til for at anlægge en Natur- og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om et forprojekt, der skal klarlægge, hvad der skal til for at etablere bygninger og udearealer, der skal danne rammen om en Natur- og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen.

Forprojektet skal afklare de fremtidige funktioner, ejer- og driftsforhold samt redegøre for den specifikke fysiske udformning af en Natur- og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen på projektforslagsniveau, således der kan foretages en afklaring af myndighedsforhold, og hvilke dispensationer det forudsætter at etablere Natur- og Miljøstationen.

Forprojektet vil resultere i et bygbart projektforslag og går dermed længere end en almindelig foranalyse, som typisk kun fører til et dispositionsforslag, hvor det så vil være nødvendigt med også yderligere projekteringsmidler forud for et konkret byggeri. Denne tilgang er afspejlet i prisen for forprojektet.

Vanløse Lokaludvalg har gennem flere år arbejdet for, at der kan etableres en Natur- og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen. Lokaludvalget har inddraget relevante interessenter og fået udarbejdet et materiale, der beskriver de overordnede ønsker til projektet. Dette projekt tager udgangspunkt i dette materiale.

Formålet med Natur- og Miljøstationen er at skabe et samlingssted for oplysning, undervisning, udveksling af erfaringer, nytænkning og udvikling inden for natur- og miljøproblematikken. Projektet er allerede beskrevet i lokaludvalgets Bydelsplan 2023-26 samt i udviklingsplanen for Damhussøen, Damhusengen og Krogebjergparken, som Vanløse Lokaludvalg havde i høring i august/september 2025. Udviklingsplanen blev behandlet i Det

Grønne Råd i december 2025, og der har været en indsigelsesperiode frem til den 9. februar 2026 til Fredningsnævnet fra de høringsberettigede parter. Der kom ingen indsigelser og udviklingsplanen er dermed erklæret for gældende.

Projektet vil inddrage relevante interessenter, herunder Vanløse Lokaludvalg, Kultur- og Fritidsforvaltningen og Børne- og Ungeforvaltningen. Projektet vil tage afsæt i Vanløse Lokaludvalgs projektbeskrivelse af det samlede projekt. Dog vil den bygningsmæssige del være i overensstemmelse med den reducerede version, hvor ønsket er, at Natur- og Miljøstationen vil bestå af to bygninger – en dome på 80 m² til undervisning, udstillinger, møder, og akustisk musik m.m. samt en værkstedsbygning på 75 m² med værksted, depotrum toilet og udearealer. Ønsket om en staldbygning fra tidligere budgetforhandlinger indgår ikke i det reviderede projektforslag.

Arealet er ejet af Københavns Kommune og er i dag en del af Pumpehusgrunden og indhegnet. Arealet er en del af Fredningen af Harrestrup Å.

Pumpehusgrunden fungerer som en driftsplads til regulering af vandstanden i Damhussøen og renser vand, som ledes ud i Damhussøen. Forvaltningens vandløbsmyndighed planlægger ændringer i driften med henblik på at sikre vandkvaliteten i Damhussøen fremadrettet. I første omgang er riste anlægget udskiftet i 2023. Derudover er vandløbsmyndigheden og vandløbsdriften i gang med at udvikle og etablere sedimentbassiner på arealet mellem Pumpehuset og åen. Forvaltningen vurderer derfor, at driftsområdet ikke kan inddrages til andre formål både af hensyn til driften og sikkerheden. Den nuværende afgrænsning af driftsarealet kan ændres, så der frigives et areal mellem pumpehuset og den tilstødende institution til andre aktiviteter. Det er på dette areal, at det skal undersøges, hvordan en fremtidig Natur- og Miljøstation vil kunne anlægges i tæt dialog med vandløbsmyndigheden og vandløbsdriften.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har udarbejdet en udviklingsplan for området, som blev behandlet i Det Grønne Råd i december 2025 og nu er gældende. Der bliver i udviklingsplanen afsat plads til bygninger på et afgrænset område på ca. 700 m² (fratrullet ca. 100 m², som skal bruges til kørevej til driftsområdet). På arealet kan der opføres bygninger på forventeligt ca. 150 m².

Det skal forinden vurderes af fredningstilsynet, hvilke dispensationer det forudsætter, for at Natur- og Miljøstationen kan bygges. For at Fredningsnævnet kan behandle en ansøgning, skal der være tilstrækkelige oplysninger om det ansøgte. Det betyder, at det først er muligt at igangsætte en dispensationssag, når det tilpassede projekt er konkretiseret med mål, placering, materialer m.m. i et konkret projektforslag. Dette er netop målet med forprojektet.

Af udviklingsplanen fremgår det, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen fortsat er grundejer på arealet. Det forventes, at driften af den nye natur- og miljøstation vil ske i et samarbejde mellem Vanløse Lokaludvalg og flere forvaltninger herunder Kultur- og Fritidsforvaltningen, Børne- og Ungeforvaltningen og Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen. Dette afklares yderligere i en senere proces. Det vil skulle afklares yderligere ifm. forprojektet.

Med udgangspunkt i lokaludvalgets projektmateriale og udviklingsplanen 2025 vil forprojektet udarbejde et bygbart projektforslag, hvorefter der ved fremtidige budgetforhandlinger vil kunne afsættes anlægsmidler til etableringen og driften af Natur- og Miljøstationen.

Forprojektet vil indeholde følgende elementer:

- Inddragelse af Vanløse Lokaludvalg, der udpeger relevante interessenter til en følgegruppe.
- Inddragelse og koordinering af relevante forvaltninger.
- Afklaring af, hvem der i fremtiden i Københavns Kommune skal eje og drifte bygningerne.

- Afgrænsning af projektområde – undersøge, hvor det er teknisk muligt at placere bygninger.
- Risikoanalyse af det fremtidige anlægsprojekt.
- Undersøgelse af planmæssige bindinger.
- Teknisk undersøgelse af jordforhold, afvandringsforhold, lednings- og geologiske forhold, bygningsforhold ved evt. nedrivning samt vurdering af eksisterende træer og anden bynatur. Området er ikke byggemodnet.
- Koordinering med udviklingsplan, Kapacitetsplan for Harrestrup Å og evt. andre projekter i området.
- Afklaring af myndighedsforhold, og hvilke dispensationer det forudsætter at etablere Natur- og Miljøstationen.
- Fastlæggelse af fremtidig anlægsøkonomi og anlægstidsplan.
- Koordinering med Bynatur og Renhold om igangværende undersøgelse af mulighed for græssende køer i sommerhalvåret april-november.
- Afklaring af fremtidig bemanding, drift og vedligehold.
- Udarbejdelse af bygbart projektforslag for bygninger og udearealer.

Resultaterne af forprojektet forelægges Klima- Miljø- og Teknikudvalget forventeligt medio 2028.

Hvis det i den indledende afklaring af fremtidige funktioner, ejer- og driftsforhold viser sig, at Natur- og Miljøstationen ikke kan lade sig gøre, vil forprojektet blive indstillet til annullering og resterende midler returneret til kommunekassen.

Forslag til aftaletekst

”Parterne er enige om at afsætte midler til finansiering af et forprojekt, der skal klarlægge, hvad der skal til for at anlægge en Natur- og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen.

Der afsættes:

- 2,4 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2028.”

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Forprojekt	Anlæg	700	1.215	455		2.370
Udgifter i alt (netto)		700	1.215	455	0	2.370

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg.

Da initiativet indeholder mange uafklarede forhold, er der en vis usikkerhed om forprojektets omfang.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	300	525	200		1.025
Byggherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	400	690	255		1.345
Anlægsudgifter i alt					700	1.215	455	0	2.370

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☒	Amager Vest	☐		
Adresse	Pumpehusgrunden ved Damhussøen										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT34 Foranalyse af en omdannelse af den vestlige del af Enghave Plads

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	x
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder en foranalyse af omdannelse af den vestlige del af Enghave Plads. Formålet er, at pladsen kan blive et aktivt byrum for børn og unge, samtidig med at der sikres plads til brugerne af lommeparken, der i dag er placeret i parkens vestlige del mod Enghavevej.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 1,3 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til foranalyse af den vestlige del af Enghave Plads.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om en foranalyse af omdannelse af den vestlige del af Enghave Plads.

Den vestlige del af Enghave Plads omfatter et rekreativt område på omkring 6.000 m². Hertil kommer et areal på 1.300 m², hvor der ligger en daginstitution. Det rekreative areal grænser op til Enghave Plads Metroforplads (den østlige del af Enghave Plads) og tre større gader. Omkring pladsen og inde på pladsen er der mange store gamle træer. Pladsen indeholder forskellige funktioner, som boldbur med bevoksning, et asfaltareal med skatefaciliteter, et grusareal med lave kunstelementer og et toilet samt en lommepark, der primært anvendes af øldrikkere. Pladsen har ikke gennemgået nogen større sammenhængende reovering og fremstår i dag slidt, opdelt og ikke optimalt indrettet. Vesterbro Lokaludvalg har fået udarbejdet en rapport over udviklingspotentialer, hvor pladsen vurderes at rumme et væsentligt uudnyttet byrumsmæssigt potentiale.

Gennem inddragelse af områdets mange interessenter, bruger, borgere m.m. er foranalysens formål at fastlægge et eller flere scenarier for en kommende omdannelse af pladsen, så den kan blive et aktivt byrum for børn og unge samtidig med, at der sikres plads til brugerne af lommeparken.

Foranalysen vil indeholde:

- Undersøgelse af planmæssige bindinger.
- Registrering af de fysiske forhold herunder egenartsanalyse, lednings- og geologiske forhold mv. herunder fx afstandsbindinger til den underliggende metrolinje.
- Inddragelse af relevante aktører i området, fx Vesterbro Lokaludvalg, nærliggende institutioner og skoler, erhvervslivet, brugerne af området fx brugere af boldburet og brugere af skaterfaciliteterne, øldrillere, gadeplansmedarbejdere (SOF), naboer m.fl. Interessenterne inviteres til forskellige former for inddragelse, så alle perspektiver inddrages i forslag til den fremtidige udformning af arealerne.
- Udarbejdelse af et eller flere skitseforslag over fremtidig omdannelse.
- Udarbejdelse af estimeret tidsplan samt anlægs- og driftsomkostninger for hvert skitseforslag.

Foranalysens resultater vil forventeligt blive forelagt Klima-, Miljø- og Teknikudvalget i 2. kvartal af 2027.

Tabel 1. Estimeret skøn for anlægsudgift

1.000 kr., 2026 p/l	Anlægsudgift (estimat)
Anlægsprojekt	
Anlægsudgift	15-30 mio. kr.
I alt	15-30 mio. kr.

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til en foranalyse af omdannelse af den vestlige del af Enghave Plads.

Der afsættes:

- 1,3 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027."

Økonomi

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Foranalyse	Anlæg	625	675			1.300
Udgifter i alt (netto)		625	675	0	0	1.300

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Der er tale om en foranalyse, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	300	350			650
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	325	325			650
Anlægsudgifter i alt					625	675	0	0	1.300

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☒	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Vestlige del af Enghave Plads										

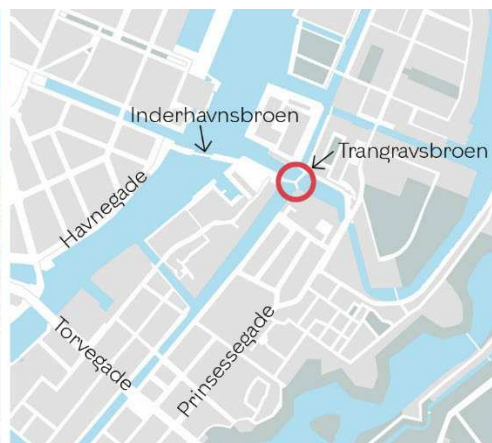
Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Henvisninger

Vesterbro Lokaludvalgs rapport om Udviklingspotentialer for Enghave Plads: [Rapport VLU Enghave Plads Gehl okt21 komprimeret.pdf](#)

KT38 Hensigtserklæring om trafikikkerhed ved Trangravsbroen

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder en hensigtserklæring om, at der frem mod forhandlingerne om Budget 2027 gennemføres en besigtigelse af de trafikale forhold ved Trangravsbroen ved Papirøen med henblik på at udarbejde et budgetnotat vedr. ændret trafikal løsning på stedet.

Beslutning

Der træffes beslutning om en hensigtserklæring om, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen frem mod forhandlingerne om Budget 2027 udarbejder et budgetnotat vedr. en bedre trafikale afvikling ved Trangravsbroen.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om en hensigtserklæring om øget trafikikkerhed ved Trangravsbroen. Efter byudviklingen på Papirøen og fortsat øget aktivitet på Holmen er trafikken over Inderhavnsbroen og Trangravsbroen øget betragteligt over de seneste år. Med en stor trafikale variation over året og dagen med mange pendlercyklister til Holmen og mange turister og fritidsaktiviteter på papirøen, særligt på sommerdage, oplever borgere i området, at der opstår store trafikale udfordringer omkring Trangravsbroen. Forvaltningen er bekendt med problemstillingen, men har ikke p.t. et forslag til en løsning.

For at kunne fremlægge løsningsforslag vil det kræve, at forvaltningen besigtiger området, når det er mest besøgt - i løbet af forår og sommer 2026 og på den baggrund udarbejde budgetnotat på en eller flere løsninger, der vil forbedre forholdene på stedet. Som udgangspunkt vil der blive set på løsninger indenfor den nuværende brokonstruktion. Disse vil dog være begrænsede og kun i mindre omfang løse de trafikale problemer. Det bemærkes, at Trangravsbroen lander på en privat fællesvej. En løsning vil således også tage højde for dette.

Da besigtigelsen finder sted op til forhandlingerne om Budget 2027, vil Klima-, Miljø- og Teknikudvalget ikke blive forelagt resultaterne af besigtigelsen forinden, men budgetnotatet vil indeholde alle mulige løsninger, som besigtigelsen giver anledning til. Såfremt det viser sig

nødvendigt med yderligere undersøgelser, vil budgetnotatet indeholde initiativ med foranalyse.

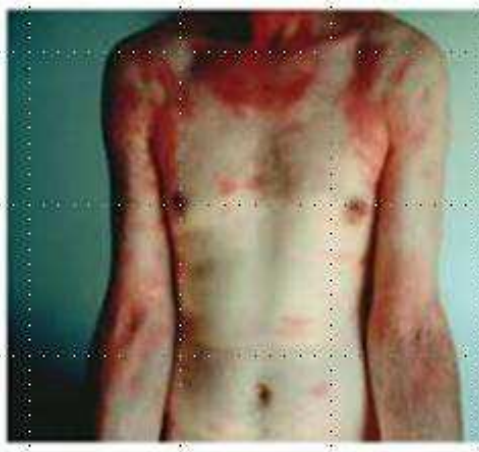
Forslag til hensigtserklæring:

"Parterne er enige om, at der skal sikres en bedre trafikafvikling ved Trangravsbroen ved Papirøen og Holmen. Parterne er enige om, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen undersøger mulige løsninger medio 2026, hvor belastningen er størst, og finansiering af mulige løsninger henvises til forhandlingerne om Budget 2027."

KT40 Forebyggende overvågning af egeproceSSIONsspinderen

Kilde: F. Lakatos, University of Sopron

Kilde: B. Jensen, Københavns Universitet

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder en forebyggende overvågning af natsværmeren egeproceSSIONsspinder, som forventes at sprede sig til København fra andre egne af landet. I forlængelse af den forebyggende overvågning indeholder budgetnotatet hurtig fjernelse ved forekomster, så spinderen ikke når at etablere sig i byens rum med alvorlige konsekvenser for sundheden for borgere og husdyr.

I forbindelse med hurtig fjernelse, kan der i konkrete tilfælde være behov for at søge dispensation hos Miljøstyrelsen til anvendelse af et bekæmpelsesmiddel mod egeproceSSIONsspinderen.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,8 mio. kr. på service i 2026 og 0,2 mio. kr. årligt fra 2027 og frem til etablering og drift af forebyggende overvågning.
- Der skal afsættes 0,5 mio. kr. på service årligt fra 2026 og frem til hurtig fjernelse ved fund af egeproceSSIONsspinderforekomster.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om forebyggende indsats mod egeproceSSIONsspinderen (EPS) til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026.

Med budgetnotatet afsættes der midler til en forebyggende indsats i form af en systematisk overvågning af EPS-forekomster på byens egetræer. Dels ved, at alle byens egetræer registreres i GIS (Geografisk Informationssystem), hvor træerne registreres digitalt og kan vises på kort, dels ved, at der indkøbes og opsættes særlige fælder på udvalgte steder. Fælderne fanger natsværmere og giver på den måde en tidlig indikation af, hvor der kan være forekomst af EPS. Den forebyggende overvågning vil gøre forvaltningen i stand til straks at iværksætte en hurtig fjernelse af EPS ved lokale udbrud.

For at undgå, at EPS kan etablere sig i København, er det nødvendigt at afsætte bevilling til, at forvaltningen løbende kan fjerne forekomster ved fund ifm. overvågningen. Det er dog uvist,

hvornår EPS vil nå til København, og dermed hvornår midlerne vil blive nødvendige. Evt. uforbrugte eller overskydende midler vil blive tilbageført kassen. I tilfælde af flere forekomster årligt og dermed behov for yderligere midler til fjernelse, vil forvaltningen forelægge politisk sag herom, hvor der kan henvises den manglende finansiering.

Ved forebyggende overvågning og beredskab til hurtig fjernelse af lokale forekomster forebygges, at EPS får mulighed for at etablere sig i kommunen. Hvis EPS får mulighed for at etablere sig i kommunens byrum, vil det kunne give sundhedsproblemer for borgerne og større økonomiske omkostninger til kommunal bekæmpelse.

I larvestadiet har EPS nogle mikroskopiske brandhår, som ved kontakt kan give mennesker kløe og allergiske reaktioner på hud og øjne og i mere sjældne tilfælde åndedrætsbesvær. Også dyr kan blive stærkt generet. Brandhårene efterlades i pupperne, når larverne klækkes som natsværmere, og kontakt med de efterladte pupper kan give de samme gener i op til 8 år efter larverne er klækket. Ved angreb kan det derfor være nødvendigt at afspærre fx arealer i parker, opholdsarealer, legepladser og løberuter i de angrebne områder. Hvis der ikke udføres en forebyggende indsats, hvor mindre lokale udbrud kan nedkæmpes hurtigt, vil en bekæmpelse af større udbrud forventeligt koste ca. 5-10 mio. kr. årligt. Estimatet er baseret på erfaringer fra Odense, hvor kommunen har bekæmpet etablerede forekomster af EPS.

Den forebyggende overvågning vil have en engangsudgift på 650.000 kr. til registrering af byens egetræer, indkøb og opsætning af fælder samt indkøb af tilsynsmodul i GIS til brug for styring af løbende tilsyn og indsatser. Den løbende udgift til tilsyn og drift af feromonfælder og opdatering af GIS-registreringer estimeres til 150.000 kr. årligt. Opsætning af fælder gennemføres i maj-juni 2026, inden natsværmerne udklækkes. Tilsyn med fælderne og fornyelse af feromonindholdet gennemføres tre gange årligt i perioden juli-september fra 2026 og frem.

Hurtig fjernelse estimeres til en udgift på omkring 0,5 mio. kr. pr. udbrud, herunder 100.000 kr. til evt. dispensation til brug af bekæmpelsesmidler, som er nødvendige ved større forekomster af EPS, og som kræver dispensation fra Miljøstyrelsen. Det er umuligt at vide, hvornår første angreb viser sig og i hvilket omfang. Hvis EPS er kommet som æg på nyplantede træer, vil de nyplantede træer blive fjernet, og der vil blive genplantet det samme antal træer. Hvis EPS er kommet som natsværmere og har etableret sig i større gamle træer, vil EPS blive fjernet med forskellige mekaniske metoder samt sprøjtning. Ved brug af sprøjtmidler vil det være nødvendigt at søge dispensation fra Miljøstyrelsen.

Såfremt det politisk ønskes at henvise finansieringsbehovet i 2027 og frem til Budget 2027, kan der vedtages en hensigtserklæring herom.

Forslag til hensigtserklæring:

"Parterne er enige om at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen skal fortsætte den forebyggende overvågning af egeproceSSIONsspinderen i kommunen samt have mulighed for hurtig fjernelse ved udbrud fra 2027 og frem. Finansiering henvises til forhandlingerne om Budget 2027."

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at etablere en forebyggende overvågning af egeprocessionsspinderen og sikre mulighed for hurtig fjernelse ved udbrud.

Der afsættes:

- 1,3 mio. kr. på service i 2026 og 0,7 mio. kr. årligt fra 2027 og frem."

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Indkøb og opsætning af fælder og tilsynsmodul i GIS samt registrering af byens egetræer	Service	650				650
- Tilsyn og drift af fælder og opdatering af GIS-registreringer	Service	150	150	150	150	600
- Hurtig fjernelse ved lokale forekomster	Service	500	500	500	500	2.000
Udgifter i alt (netto)		1.300	650	650	650	3.250

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed. Da andre kommuner med forekomster har fået dispensation til at bekæmpe med sprøjtemidler, vurderer forvaltningen, at risikoen for, at der ikke opnås dispensation, er relativt lille.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Service

1.000 kr., 2026 p/1	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Forebyggende overvågning og hurtig fjernelse af egeprocessionsspinder	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	1.300	650	650	650	3.250
Serviceudgifter i alt					1.300	650	650	650	3.250

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT42a Hensigtserklæring om bedre forhold for kulturarrangementer og festivaler i Valbyparken

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder hensigtserklæring om en foranalyse om bedre forhold for kulturarrangementer og festivaler i Valbyparken.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at vedtage hensigtserklæring om at henvise finansiering af en foranalyse om bedre forhold for kulturarrangementer og festivaler i Valbyparken til Budget 2027.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt en hensigtserklæring til Budget 2027 om en foranalyse om bedre forhold for kulturarrangementer og festivaler i Valbyparken.

Hensigtserklæringen er gensidigt udelukkende med KT42 Foranalyse af bedre forhold for afholdelse af kulturarrangementer og festivaler i Valbyparken, der indeholder finansiering af indsatsen med Overførselssagen 2025-2026.

Forslag til hensigtserklæring:

”Parterne ønsker at undersøge mulighederne for bedre forhold for afholdelse af kulturarrangementer og festivaler i Valbyparken under hensyntagen til parkens fredning og naturbeskyttelse. Finansiering af en foranalyse henvises til forhandlingerne om Budget 2027.”

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Relation til øvrige budgetnotater	
Relateret til:	Gensidigt udelukkende?
KT42	Ja

Administrativt bilag

Øvrige tekniske oplysninger

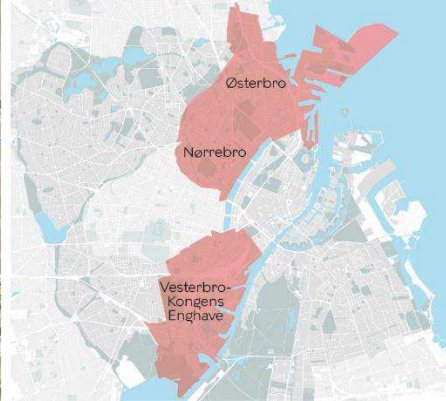
Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☒	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☒		
Adresse	Valbyparken										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT44 Analyse af muligheden for begrønning og parkering på Nørrebro, Østerbro og Vesterbro

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder tre initiativer med to scenarier for hver angående en analyse af muligheden for at etablere begrønning og parkering på overskydende befæstede arealer på Nørrebro, Østerbro og Vesterbro.

Relation til øvrige budgetnotater	
Relateret til:	Gensidigt udelukkende?
KT62	Nej

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 0,7 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en analyse, der undersøger muligheden på Nørrebro for at begrønne og lave parkering på de arealer, der er fundet med projektet *Erstatningsparkeringspladser, pulje B23* (Initiativ 1, scenarie 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 1,0 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en analyse, der undersøger de befæstede arealer på Nørrebro med fokus på at finde arealer, der egner sig til begrønning og parkering (Initiativ 1, scenarie 2).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 0,7 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en analyse, der undersøger muligheden på Østerbro for at begrønne og lave parkering på de arealer, der er fundet med projektet *Erstatningsparkeringspladser, pulje B23* (Initiativ 2, scenarie 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 1,0 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en analyse, der undersøger de befæstede arealer på Østerbro med fokus på at finde arealer, der egner sig til begrønning og parkering (Initiativ 2, scenarie 2).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 0,7 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en analyse, der undersøger muligheden på Vesterbro for at begrønne og lave parkering på de arealer, der er fundet med projektet *Erstatningsparkeringspladser, pulje B23* (Initiativ 3, scenarie 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 1,0 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en analyse, der undersøger de befæstede arealer på Vesterbro med fokus på at finde arealer, der egner sig til begrønning og parkering (Initiativ 3, scenarie 2).

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om analyse af brokvartererne i byen, hvor der er overskydende befæstede arealer, som kan udnyttes til at

begrønne området eller lave flere parkeringspladser. Budgetnotatet omhandler analyser på henholdsvis Nørrebro, Østerbro og Vesterbro.

Budgetnotatet indeholder tre initiativer med to scenarier for hver, hvor scenarie 1 tager udgangspunkt i de arealer, der er fundet med den tidligere gennemførte parkeringsanalyse. Scenarie 2 er en grundigere analyse af de befæstede arealer på henholdsvis Nørrebro, Østerbro og Vesterbro, som egner sig til at begrønne eller etablere flere parkeringspladser. Begge analyser tilstræber, at 60 % af arealerne skal bruges på begrønning og 40 % på parkeringspladser. Ligeledes giver begge analyser et bud på, hvordan arealerne kan begrønnes.

Med vedtagelsen af dette budgetnotat og KT62 *Hurtigt eksekverbare begrønningsprojekter i det offentlige rum*, kan der være et overlap på Nørrebro, Østerbro og Vesterbro, hvor begge analyser udpeger muligheden for mere begrønning. Dette vil blive koordineret i de kommende analyser.

Initiativ 1, scenarie 1. Analyse af tidligere identificerede arealer til erstatningsparkering på Nørrebro

Scenariet omfatter en fornyet analyse af de arealer på Nørrebro, som i projektet *Erstatningsparkeringspladser, pulje B23* er identificeret som mulige lokationer for etablering af erstatningsparkering, herunder eksempelvis ved fortovsudvidelser. Analysen skal belyse, om de enkelte lokationer egner sig til begrønning, eller om arealerne mest hensigtsmæssigt anvendes til etablering af parkeringspladser. Forvaltningen kan ikke på forhånd estimere, hvor mange af arealerne fra den tidligere analyse som kan bruges på begrønning eller parkering.

Resultaterne af analysen forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget primo 2027.

Initiativ 1, scenarie 2. Analyse af potentialet for begrønning og parkering på overskydende befæstede arealer på Nørrebro

Scenariet omfatter en analyse af mulighederne for at etablere begrønning eller parkering på overskydende befæstede arealer på Nørrebro. Analysen skal belyse potentialet på baggrund af blandt andet fortovsbredder, vejbredder og øvrige overskydende befæstede arealer.

Analysen vil resultere i en anbefaling for de enkelte arealer med henblik på, om de kan anvendes til begrønning, herunder hvilken type begrønning der er mulig, eller om arealerne mest hensigtsmæssigt anvendes til etablering af parkeringspladser.

Resultaterne af analysen forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget medio 2027.

Initiativ 2, scenarie 1. Analyse af tidligere identificerede arealer til erstatningsparkering på Østerbro

Scenariet omfatter samme løsning som initiativ 1, scenarie 1 blot med en analyse af Østerbro.

Initiativ 2, scenarie 2. Analyse af potentialet for begrønning og parkering på overskydende befæstede arealer på Østerbro

Scenariet omfatter samme løsning som initiativ 1, scenarie 2 blot med en analyse af Østerbro.

Initiativ 3, scenarie 1. Analyse af tidligere identificerede arealer til erstatningsparkering på Vesterbro

Scenariet omfatter samme løsning som initiativ 1, scenarie 1 blot med en analyse af Vesterbro.

Initiativ 3, scenarie 2. Analyse af potentialet for begrønning og parkering på overskydende befæstede arealer på Vesterbro

Scenariet omfatter samme løsning som initiativ 1, scenarie 2 blot med en analyse af Vesterbro.

Scenarierne har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Forslag til aftaletekst

Da budgetnotatet indeholder flere mulige scenarier, indgår der ikke forslag til aftaletekst.

Økonomi

Scenarie 1 og 2 er gensidigt udelukkende indenfor det samme initiativ, men scenarie 1 og 2 kan godt vælges uafhængigt af hinanden på tværs af initiativer.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1, scenarie 1. Analyse af tidligere identificerede arealer til erstatningsparkering på Nørrebro</i>						
- Analyse	Anlæg	500	200			700
Initiativ 1, scenarie 1 i alt (netto)		500	200	0	0	700
<i>Initiativ 2, scenarie 1. Analyse af tidligere identificerede arealer til erstatningsparkering på Østerbro</i>						
- Analyse	Anlæg	500	200			700
Initiativ 2, scenarie 1 i alt (netto)		500	200	0	0	700
<i>Initiativ 3, scenarie 1. Analyse af tidligere identificerede arealer til erstatningsparkering på Vesterbro</i>						
- Analyse	Anlæg	500	200			700
Initiativ 3, scenarie 1 i alt (netto)		500	200	0	0	700
Initiativ 1, 2 og 3, scenarie 1 i alt (netto)		1.500	600	0	0	2.100

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1, scenarie 2. Analyse af potentialet for begrønning og parkering på overskydende befæstede arealer på Nørrebro</i>						
- Analyse	Anlæg	500	500			1.000
Initiativ 1, scenarie 2 i alt (netto)		500	500	0	0	1.000
<i>Initiativ 2, scenarie 2. Analyse af potentialet for begrønning og parkering på overskydende befæstede arealer på Østerbro</i>						
- Analyse	Anlæg	500	500			1.000
Initiativ 2, scenarie 2 i alt (netto)		500	500	0	0	1.000
<i>Initiativ 3, scenarie 2. Analyse af potentialet for begrønning og parkering på overskydende befæstede arealer på Vesterbro</i>						
- Analyse	Anlæg	500	500			1.000
Initiativ 3, scenarie 2 i alt (netto)		500	500	0	0	1.000
Initiativ 1, 2 og 3, scenarie 2 i alt (netto)		1.500	1.500	0	0	3.000

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Der er tale om analyser, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der blev ved Budget 2023 (BR 6.10.22) afsat 29,8 mio. kr. i perioden 2023-2027 på anlæg til etablering af erstatningsparkering og screening af potentialet.

1.000 kr., løbende p/l	2023	2024	2025	2026	2027
Budgetaftale 2023	900	2.970	8.910	8.910	8.120
Afsatte midler i alt	900	2.970	8.910	8.910	8.120

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Anlægsprojekter, scenarie 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering, initiativ 1, scenarie 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	100			400
Bygherreudgifter, initiativ 1, scenarie 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	200	100			300
Projektering, initiativ 2, scenarie 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	100			400
Bygherreudgifter, initiativ 2, scenarie 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	200	100			300
Projektering, initiativ 3, scenarie 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	100			400
Bygherreudgifter, initiativ 3, scenarie 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	200	100			300
Anlægsudgifter i alt					1.500	600	0	0	2.100

Tabel 3. Anlægsprojekter, scenarie 2

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering, initiativ 1, scenarie 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	300			600
Bygherreudgifter, initiativ 1, scenarie 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	200	200			400
Projektering, initiativ 2, scenarie 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	300			600
Bygherreudgifter, initiativ 2, scenarie 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	200	200			400
Projektering, initiativ 3, scenarie 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	300			600
Bygherreudgifter, initiativ 3, scenarie 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	200	200			400
Anlægsudgifter i alt					1.500	1.500	0	0	3.000

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☒	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☒	Østerbro	☒	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Nørrebro, Østerbro og Vesterbro										

KT46 Øget pulje til plantehuller

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	x
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotat indeholder et initiativ om ekstra midler til den eksisterende pulje til etablering af plantehuller til facadebeplantning i 2026. Puljen understøtter borgernes mulighed for at forskønne og begrønne byrum langs facader og gavle. Bevillingen er en tillægsbevilling til eksisterende pulje med midler til plantehuller.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte en tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. på anlæg i 2026 til eksisterende pulje vedr. etablering af plantehuller til facadebegrønning.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførelsessagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om øget pulje til etablering af plantehuller til facadebegrønning.

Der er med Overførelsessagen 2023-2024, Budget 2025 og Overførelsessagen 2024-2025 afsat samlet på anlæg 5,4 mio. kr. i perioden 2024-2025, og der er med Budget 2026 afsat 4,8 mio. kr. årligt på anlæg i 2027-2029 til etablering af plantehuller.

Der er i 2026 et anlægsbudget på ca. 2,4 mio. kr. i puljen til etablering af plantehuller, som er overskydende anlægsmidler fra 2025. For dette kan der forventeligt etableres ca. 400 plantehuller.

Med dette budgetnotat udvides den eksisterende pulje til plantehuller i 2026. Midlerne anvendes udelukkende til etablering af nye plantehuller, idet administration af puljen kan håndteres med de eksisterende midler fra 2025.

Puljen giver borgere og ejendomsejere mulighed for at ansøge om etablering af plantehuller mod husfacader med henblik på grøn facade- og gavlbepantning. Kommunen står for etableringen, mens borgerne efterfølgende overtager den løbende drift og vedligeholdelse; ansøgere vejledes i valg af robuste arter og deres pasning.

Etableringen sker primært på offentlig vej med hjemmel i vejloven og kan – med grundejerens samtykke – også ske på privat fællesvej. Fordelingen af midler prioriterer byområder med lav grad af begrønning, herunder særligt Indre By og brokvartererne, og lokaludvalgene inddrages i vurderingen af ansøgningerne.

Etableringsprisen for et plantehul estimeres til 5.000 kr. afhængig af lokale forhold og omfanget i den enkelte ansøgning. En udvidelse af puljen med 0,5 mio. kr. i 2026 vurderes at muliggøre etablering af yderligere ca. 100 plantehuller (svarende til ca. 10-15 ansøgere). Anlægsaktiviteterne forventes gennemført i løbet af 2026 med ibrugtagning ultimo året.

Puljen kan udvides mindre eller mere. Det er forvaltningens vurdering, at en udvidelse med 0,5 mio. kr. og dermed etablering af ca. 100 yderligere plantehuller svarer til efterspørgslen.

Forslag til aftaletekst

”Parterne er enige om at afsætte yderligere midler til finansiering af etablering af plantehuller til facadebeplantning i 2026.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. på anlæg i 2026 i tillæg til den eksisterende pulje til etablering af plantehuller.”

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
Etablering af plantehuller	Anlæg	500				500
Initiativ 1 i alt (netto)		500	0	0	0	500

Klimapåvirkning

Initiativet forventes at medvirke til øget bynatur, flere grønne facader og lokal klimatilpasning, men effekten i ton CO₂e kan ikke på nuværende tidspunkt opgøres på et robust grundlag.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet vurderes at være relativt ukompliceret, da der er tale om en udvidelse af en eksisterende pulje med kendt administrationspraksis. De væsentligste risici knytter sig til ledningsforhold og myndighedsforhold ved konkrete lokationer, som håndteres gennem den eksisterende sagsbehandlingspraksis.

Tidligere afsatte midler

I Overførelsessagen 2023-2024 blev der afsat 2,7 mio. kr. i alt på anlæg i 2024-2025 til etablering af plantehuller.

I Budget 2025 blev der afsat 1,4 mio. kr. på anlæg i 2025 til en udvidelse af puljen til videre projektering og udførelse af plantehuller på facader i byen.

I Overførelsessagen 2024-2025 blev der afsat 1,4 mio. kr. på anlæg i 2025 til en udvidelse af puljen til etablering af plantehuller.

I Budget 2026 blev der afsat 14,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2027-2029 til etablering af plantehuller, projektledelse, vejledning og administration.

<i>1.000 kr., løbende p/1</i>	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Overførelsessagen 2023-24	345	2.345				
Budgetaftale 2025		1.400				
Overførelsessagen 2024-25		1.400				
Budgetaftale 2026				4.771	4.771	4.771
Afsatte midler i alt	345	5.145	0	4.771	4.771	4.771

Administrativt bilag

Tabel 2. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/1	Udvalg	Bevilling	*	p/1 ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Udførsel	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	500				500
Anlægsudgifter i alt					500	0	0	0	500

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT47 Plantning af flere træer

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet indeholder to initiativer om at plante flere træer i 2026. Initiativerne har fokus på at fremme flere skovlignende træbeplantninger i Københavns byrum.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,5 mio. kr. på anlæg i 2026 til plantning af 150 træer i eksisterende bede (initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 2,5 mio. kr. på anlæg i 2026 til plantning af omkring 50 træer i igangsatte anlægsprojekter (initiativ 2).

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om plantning af flere træer i 2026.

Budgetnotatet beskriver plantning af omkring 200 træer i Københavns offentlige byrum i løbet af 2026. Formålet er at øge byens trækronedække og skabe levende og foranderlige årstidsvarierede bede og understøtte det lokale mikroklima.

Prisen pr. træ er afhængig af den lokale kontekst og kvalificeres i de enkelte projekter med udgangspunkt i Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens nøgletal for træer. Det er fx dyrere at plante et træ på befæstet areal end på et græsareal. Der arbejdes med en gennemsnitspris på 50.000 kr. pr. træer (udskiftning eller indplantning af nye større træer i eksisterende bede) samt 2.000 kr. pr. mindre træer og buske som skovplantning i eksisterende bed. I nye anlægsprojekter er gennemsnitsprisen 75.000 kr. pr. gadetræ.

Plantesæsonen går fra december-april, så hvis der ønskes plantning af træer i hele sæsonen, kan der afsættes midler til det ifm. forhandlingerne om Budget 2027.

Initiativ 1. Plantning af 150 nye træer/skovplantning i eksisterende bede

Initiativet består i at plante flere træer i eksisterende bede og rabatter på offentlig vej, hvor der er potentiale for at etablere skovbede og flere træer i grupper. Et skovbed består af træer tæt sammenplantet og evt. buske og urter. I eksisterende bede kan der indgå forbedringstiltag

som fx jordforbedring/-udskiftning, genplantning og/eller udskiftning af eksisterende træer samt etablering af bunddækkebeplantning. Der arbejdes både med blivende og midlertidige træer ("ammetræer"), som alle i en længere periode (min. 10-15 år) kan medvirke til at binde CO₂ og skabe rum, liv og nærvær med en skovlignende beplantning. "Ammetræer" medvirker til, at der etableres en robust og blivende træbestand. Lokaludvalget orienteres forud for plantning.

Der afsættes midler til udskiftning og ny plantning, primært 150 mindre træer og buske som skovplantning. Der skal som en konsekvens af initiativet afsættes afledte driftsudgifter på 0,025 mio. kr. årligt til vanding og renhold samt løbende tynding, fritrumsbeskæring og lignende.

Initiativ 2. Plantning af omkring 50 træer i igangsatte kommunale anlægsprojekter

Initiativ 2 igangsættes i maj 2026 og afsluttes ultimo 2026. Midlerne kan ansøges af kommunale anlægsprojekter, herunder fx HOFOR-projekter på kommunale arealer. Midlerne går til udvikling, anlæg og fremtidig drift af træer i nye bede.

Kommunale anlægsprojekter kan ansøge om trætillæg, hvis træerne plantes i løbet af 2026. I ansøgningen angives antal træer, økonomi til udvikling, anlæg og fremtidig drift samt angivelse af plantetidspunkt. Tilsagn om trætillæg sker umiddelbart efter, at budgetbevilling er trådt i kraft.

Der bevilliges midler til plantning af nye træer og fortrinsvis midler til anlægsprojekter uden midler til træer og gerne skovlignede træplantninger med stor artsdiversitet, herunder også etablering af bede med bunddækkebeplantning. Formålet med projekt er at sikre flere træer i byen og øge byens trækronedække.

Der afsættes midler til plantning af omkring 25 store træer samt omkring 25 unge træer og buskbeplantning. Der skal som konsekvens af initiativet afsættes afledte driftsudgifter på 0,08 mio. kr. årligt til vanding og renhold samt løbende tynding, fritrumsbeskæring og lignende.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser

Der er ingen konsekvenser for cykel- og bilparkeringspladser.

Konsekvenser for træer

Scenarie/Initiativ	Træer i projektområdet før anlægsprojekt	Forventet antal træer, der fældes	Forventet antal nye træer, der plantes	Forventet antal træer i projektområdet efter anlægsprojekt
Initiativ 1	ukendt	0	150	150
Initiativ 2	ukendt	0	50	50

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til plantning af flere træer.

Der afsættes:

- 3,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2026 til plantning af 150 træer i eksisterende bede og plantning af omkring 50 træer i igangsatte anlægsprojekter.
- 0,1 mio. kr. årligt på service i 2027 og frem til afledt drift."

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1. Plantning af 150 nye træer/skovplantning i eksisterende bede</i>						
- Indkøb, plantning og jordforbedring mv.	Anlæg	500				500
- Afledt drift og vedligehold	Service		25	25	25	75
Initiativ 1 i alt (netto)		500	25	25	25	575
<i>Initiativ 2. Plantning af omkring 50 træer i igangsatte kommunale anlægsprojekter</i>						
- Udvikling og plantning mv.	Anlæg	2.500				2.500
- Afledt drift og vedligehold	Service		80	80	80	240
Initiativ 2 i alt (netto)		2.500	80	80	80	2.740
Udgifter i alt (netto)		3.000	105	105	105	3.315

Klimapåvirkning

Tabel 2. Oversigt over skønnede CO₂e-effekter af budgetnotatet

Ton CO ₂ e	Geografisk eller forbrugsbaseret	Direkte eller indirekte effekt	Højeste årlige reduktion	Samlet finansieret effekt	Pris pr. reduceret ton CO ₂ e (kr. pr. ton CO ₂ e)
Initiativ 1	geografisk	direkte	1,5 ton CO ₂ e, 2027	25 tons CO ₂	22.500 kr. pr. ton CO ₂ e
Initiativ 2	geografisk	direkte	0,5 ton CO ₂ e, 2027	8 tons CO ₂	323.000 kr. pr. ton CO ₂ e

Note: Pris pr. reduceret ton CO₂e medregner alene de budgetøkonomiske omkostninger ved tiltaget. Tiltaget kan have afledte omkostninger for fx borgere eller erhverv, som ikke er medregnet i prisen pr. reduceret ton CO₂e.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Table 3. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/1	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	80				80
Udførelse, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	420				420
Udførelse, initiativ 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	2.500				2.500
Anlægsudgifter i alt					3.000	0	0	0	3.000
Afledt drift og vedligehold									
Afledt drift og vedligehold, initiativ 1 (varigt)	KTU	1000 - Ordinær drift		Ja		25	25	25	75
Afledt drift og vedligehold, initiativ 2 (varigt)	KTU	1000 - Ordinær drift		Ja		80	80	80	240
Afledte serviceudgifter i alt					0	105	105	105	315

Øvrige tekniske oplysninger

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse											

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT48 Understøttelse af arrangementer og markeder

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet på baggrund af politisk bestilling og indeholder midler til etablering eller opgradering af gøglerstik og adgang til vand på egnede pladser i 2026 med det formål at understøtte arrangementer og markeder.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 2,0 mio. kr. på anlæg til etablering eller opgradering af gøglerstik og adgang til vand på egnede pladser i 2026.
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,1 mio. kr. årligt på service i 2026 og frem til afledt drift og vedligehold af vandposter.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om understøttelse af arrangementer og markeder gennem etablering eller opgradering af gøglerstik og adgang til vand.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen giver tilladelser til, at arrangementer kan afholdes på offentlige veje og i kommunale parker i Københavns Kommune og stiller infrastruktur som fx gøglerstik, vandadgang mv. til rådighed for arrangører mod betaling, hvis det er til rådighed på det konkrete sted for arrangementets afholdelse. Arrangører kan ansøge om tilskud til logistiske udgifter som affald, renhold og midlertidige toiletter fra Arrangementspuljen.

Generelt kan Københavns Kommune etablere, vedligeholde og opgradere faciliteter i byen som fx gøglerstik, adgang til vand, permanent overdækning, toiletter mv. Etablering mv. heraf skal dog være begrundet i et alment behov, fx generelt at understøtte, at der er gode muligheder for at afholde arrangementer i København til glæde og gavn for alle københavnere og besøgende. Etableringen mv. skal hertil være begrundet i et identificeret brug af/træk på de konkrete pladser, hvor gøglerstik, vand, overdækning, toiletter mv. skal etableres.

Med budgetnotatet afsættes der midler til etablering eller opgradering af gøglerstik og vandadgang på pladser, som forvaltningen vurderer egnede til arrangementer og markeder.

Forvaltningen er allerede i gang med at kortlægge standen på og behovet for gøglerstik i byen. Det gælder herunder, hvor etablering eller opgradering af gøglerstik generelt kan understøtte arrangementer bedre ift., om der i dag bruges generatorer i stedet for bystrøm og/eller, om bystrøm endnu ikke er etableret eller har behov for at blive opgraderet. I den løbende dialog med arrangører i byen får forvaltningen også input til, hvor bl.a. adgang til vand kan skabe bedre rammer for at afholde arrangementer i byen.

Initiativet kan op- og nedskaleres og har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Da udgifterne til at etablere eller opgradere strøm og vandadgang i byen varierer alt afhængig af, om det kræver gravearbejde, ny rør- eller ledningsføring mv., kan der for 2,0 mio. kr. etableres eller opgraderes strøm og vandadgang på alt lige fra to til 10 pladser.

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	x
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Som konsekvens af anlægsprojektet skal der afsættes 0,1 mio. kr. årligt på service til drift og vedligehold af vandposterne.

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til at understøtte arrangementer og markeder i byen ved etablering eller opgradering af gøglerstik og adgang til vand på egnede pladser.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2026 til etablering af gøglerstik og adgang til vand på egnede pladser.
- 0,1 mio. kr. årligt på service i 2026 og frem til afledt drift og vedligehold."

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
Etablering eller opgradering af gøglerstik og/eller vandadgang	Anlæg	2.000				2.000
Afledt drift af vandposterne	Service	55	110	110	110	385
Udgifter i alt (netto)		2.055	110	110	110	2.385

Klimapåvirkning

Der er en forventet udledning forbundet med etablering og/eller opgradering af gøglerstik og adgang til vand, da det kan kræve gravearbejde, materialebrug mv. Til gengæld kan gøglerstik mindske brugen af benzin- og dieselgeneratorer og transport af vand.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativerne er relativt ukomplicerede.

Energinet har dog den 2. marts 2026 indført en pause for nye net-tilslutningsaftaler i tre måneder, eller indtil der er skabt et samlet overblik over konsekvenserne af efterspørgslen på at blive koblet på elnettet, da efterspørgslen på strøm overstiger den kapacitet, Energinet lige nu kan garantere. Det er uvist, om det kan have betydning for muligheden for at etablere gøglerstik og/eller mulighederne for at øge kapaciteten i gøglerstik.

Tidligere afsatte midler

Der blev ved Overførselssagen 2019-2020 afsat 1,2 mio. kr. til etablering af og øget kapacitet i gøglerstik.

1.000 kr., løbende p/l	2020
Overførselssagen 2019-2020	1.200
Afsatte midler i alt	1.200

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Etablering af el og vand	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	2.000				2.000
Anlægsudgifter i alt					2.000	0	0	0	2.000
Afledt drift og vedligehold									
Afledt drift og vedligehold, (varigt)	KTU	1000 - Ordinær drift		Ja	55	110	110	110	385
Afledte serviceudgifter i alt					55	110	110	110	385

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT57 Færdiggørelse af aktiviteter med mindreforbrug i 2025

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. henvisning fra Klima-, Miljø- og Teknikudvalget og indeholder ny finansiering af fem midlertidige bevillinger, der havde et mindreforbrug i 2025. Afsættes der finansiering til initiativerne, vil indsatserne kunne gennemføres.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 0,3 mio. kr. på service i 2026 til undersøgelser af lovliggørelse og lokalplanarbejde ifm. Guldkysten og Renden (initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 0,5 mio. kr. på service i 2026 til skiltning og afmærkning af elbilspladser og etablering af de sidste delebilspladser (initiativ 2).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 0,5 mio. kr. på service i 2026 til drift af kontrakter i forbindelse med eksekveringen af elparkeringspladser (initiativ 3).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 1,4 mio. kr. på service i 2026 til forsøg om at reducere mængden af engangsemballage (initiativ 4).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 0,4 mio. kr. på service i 2026 til rådgivning i en undersøgelse af en Bus Rapid Transit (BRT) og letbane mellem Nørrebro St. og Gladsaxe Trafikplads via Tingbjerg (initiativ 5).

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Bestilt af fagudvalg	X
Bestilling af politisk parti	
Henvist sag	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt administrativt	

Initiativerne kan vælges uafhængigt af hinanden.

Indhold

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget besluttede den 16. marts 2026 at henvise finansiering til at færdiggøre midlertidige aktiviteter med et mindreforbrug i 2025 til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026.

Initiativ 1. Undersøgelser af lovliggørelse og lokalplanarbejde ifm. Guldkysten og Renden

Med initiativ 1 afsættes der midler til en undersøgelse af lovliggørelse og lokalplanarbejdet ifm. projektet om Guldkysten og Renden.

Dele af Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens aktiviteter i relation til lovliggørelse af Guldkyst og Renden er udsat til 2026 som følge af udestående politisk afklaring af, om strandbeskyttelseslinjen i området kan ophæves eller dispenseres fra. Folketinget behandler forslag til ændring af naturbeskyttelsesloven i foråret 2026. Afklaringen er i proces og har derfor medført udsættelse af aktiviteter til 2026, der udgør ca. 0,3 mio. kr. Udfaldet sætter retning for de aktiviteter, som forvaltningen skal iværksætte.

Initiativ 2. Skiltning og afmærkning til elbilspladser ifm. initiativ om 5.000 grønne parkeringspladser

Med budgetaftalen 2022 blev det besluttet at omdanne 4.100 p-pladser til el-biler med ladeinfrastruktur og 900 p-pladser til delebiler med fast stamplads. Pladserne er omdannet, men der udestår finansiering af kommunens udgifter til skilte og afmærkning til elbilspladser med ladestandere, samt etablering af de sidste delebilspladser, som er bestilt hos

leverandørerne, men ikke er blevet oprettet af leverandører pga. fx vejarbejde, råden over vej osv.

Initiativ 3. Drift af kontrakterne i 2026 ifm. udbud af ladestandere

I Budget 2026 blev det besluttet at fremrykke forvaltningens eksekvering af antal elparkeringspladser. Pladserne er etableret som forudsat, men pladserne har kunne etableres billigere end forudsat. Der er således mindreforbrug i 2025 på ca. 0,5 mio. kr. Med initiativ 3 afsættes der midler til at håndtere drift af kontrakterne i 2026.

Initiativ 4. Gennemførelse af forsøg med reduktion af engangsemballage

I Budget 2024 blev det besluttet at lave en innovationspulje til caféer og restauranter, der vil afprøve genbrugeligt takeaway-emballage. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har et mindreforbrug på 1,4 mio.kr., der skyldes en forsinket projektopstart som følge af manglende juridisk afklaring vedrørende udbetalingsmuligheder for tilskudsmidler. Derudover blev der i perioden igangsat et nationalt arbejde om genbrugelig takeaway-emballage fra Miljøstyrelsen, hvilket skabte usikkerhed og forvirring på markedet og bidrog til yderligere forsinkelser. Som følge heraf er tidsrammen for sagsbehandling og udbetaling af midler blevet udskudt. Projektet er planlagt til at vare 2 år.

Med initiativ 4 afsættes der midler til at gennemføre forsøget med at reducere mængden af engangsemballage og understøtte det nationale arbejde med at fremme mere genbrugsemballage.

Initiativ 5. Rådgivning ifm. Bus Rapid Transit (BRT) og letbane mellem Nørrebro og Gladsaxe

I Budget 2022 blev der afsat midler til at undersøge en Bus Rapid Transit (BRT) og letbane mellem Nørrebro St. og Gladsaxe Trafikplads via Tingbjerg i samarbejde med staten og Gladsaxe Kommune. Undersøgelsen er endnu ikke igangsat, da Borgerrepræsentationen efterfølgende har besluttet, at der skal gennemføres en screeningsanalyse af udbygning af metronettet og vedtaget at arbejde for metro til bl.a. Herlev Hospital (Kommuneplan 2024). Økonomiforvaltningen indstillede derfor, at Københavns Kommune arbejder for, at der alene undersøges en BRT-løsning mellem Nørrebro St. og Gladsaxe Trafikplads via Frederikssundsvej. Dette blev dog forkastet på Økonomiudvalgets møde d. 22. januar 2025.

Med initiativ 5 vil der indgå midler til en rådgivning ifm. en undersøgelse af en Bus Rapid Transit (BRT) og letbane mellem Nørrebro St. og Gladsaxe Trafikplads via Tingbjerg.

Initiativerne har ingen nye konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Forslag til aftaletekst

Parterne er enige om at afsætte midler til fem midlertidige bevillinger, der havde et mindreforbrug i 2025, så indsatserne kan gennemføres.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. på service i 2026 til undersøgelser af lovliggørelse og lokalplanarbejde ifm. projekt om Guldkysten og Renden.

- 0,5 mio. kr. på service i 2026 til skiltning og afmærkninger til elbilspladser samt etablering af de sidste delebilspladser.
- 0,5 mio. kr. på service i 2026 til drift af kontrakter i forbindelse med eksekveringen af elparkeringspladser.
- 1,4 mio. kr. på service i 2026 til forsøg om at reducere mængden af engangsemballage.
- 0,4 mio. kr. på service i 2026 til rådgivning i en undersøgelse af en Bus Rapid Transit (BRT) og letbane mellem Nørrebro St. og Gladsaxe Trafikplads via Tingbjerg.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1. Undersøgelser af lovliggørelse og lokalplanarbejde ifm. Guldkysten og Renden</i>						
- Undersøgelse af lovliggørelse og lokalplanarbejde	Service	313				313
Initiativ 1 i alt (netto)		313	0	0	0	313
<i>Initiativ 2. Skiltning og afmærkning til elbilspladser ifm. initiativ om 5.000 grønne parkeringspladser</i>						
- Skiltning og afmærkninger, samt etablering af de sidste delebilspladser	Service	500				500
Initiativ 2 i alt (netto)		500	0	0	0	500
<i>Initiativ 3. Drift af kontrakterne i 2026 ifm. udbud af ladestandere</i>						
- Lønmidler til drift af kontrakter	Service	501				501
Initiativ 3 i alt (netto)		501	0	0	0	501
<i>Initiativ 4. Gennemførelse af forsøg med reduktion af engangsemballage</i>						
- Sagsbehandling	Service	1.372				1.372
Initiativ 4 i alt (netto)		1.372	0	0	0	1.372
<i>Initiativ 5. Rådgivning ifm. Bus Rapid Transit (BRT) og letbane mellem Nørrebro og Gladsaxe</i>						
- Rådgivning	Service	364				364
Initiativ 5 i alt (netto)		364	0	0	0	364
Udgifter i alt (netto)		3.050	0	0	0	3.050

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativerne vurderes at være ukomplicerede, og der er ingen risici forbundet hermed.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Service

1.000 kr., 2026 p/1	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/1 ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Undersøgelse af lovliggørelse og lokalplanarbejde, initiativ 1	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	313				313
Skiltning og afmærkninger, samt etablering af de sidste delebilspadser, initiativ 2	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	500				500
Lønmidler til drift af kontrakter, initiativ 3	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	501				501
Sagsbehandling, initiativ 4	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	1.372				1.372
Rådgivning, initiativ 5	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	364				364
Serviceudgifter i alt					3.050	0	0	0	3.050

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Henvisninger

[Klima-, Miljø- og Teknikudvalgets overførsler fra 2025 til 2026 | Københavns Kommune](#)

Bilag

Bilag 1. Oversigt over mindreforbrug på midlertidige bevillinger afsat i budgetaftaler m.m.

Bilag 3

Oversigt over mindreforbrug på midlertidige bevillinger afsat i budgetaftaler mm.

I dette bilag fremgår en redegørelse for mindreforbrug på midlertidige bevillinger vedtaget i budgetaftaler. Nedenfor fremgår to tabeller. Tabel 1 er en oversigt over mindreforbrug på midlertidige bevillinger, hvor opgaven ikke er leveret som forudsat og hvor manglende overførsel af mindreforbruget til budget 2026 vil medføre at forvaltningen ikke har finansiering til at levere den fulde indsats som politisk vedtaget.

Tabel 2 er en oversigt over mindreforbrug på midlertidige bevillinger, hvor opgaven er leveret billigere end forudsat, men opgaven er løst som forudsat.

Tabel 1: Mindreforbrug på midlertidige bevillinger, hvor indsatsen ikke er leveret som forudsat i 2025.

Titel	Mindreforbrug (kr.)	Budgetaftale	Forklaring på mindreforbrug i regnskab 2025	Konsekvens ved manglende bevilling i 2026
Guldkysten og Renden	-313.143	Budget 2024	Dele af forvaltningens aktiviteter i relation til lovgivning af Guldkyst og Renden er udsat til 2026 som følge af udestående politisk afklaring af, om strandbeskyttelseslinjen i området kan ophæves eller dispenseres fra. Folketinget behandler forslag til ændring af naturbeskyttelsesloven i foråret 2026. Afklaringen er i proces, og har derfor medført udsættelse af aktiviteter til 2026, der udgør ca. 0,3 mio. kr. Udfaldet sætter retning for de aktiviteter, som TMF skal iværksætte.	Forvaltningen kan ikke gennemføre forskellige undersøgelser ifm. lovgivning og lokalplanarbejdet. Forvaltningen anbefaler udvalget at bestille budgetnotat til Overførselssagen 2025/2026 ift. at få afsat ny bevilling i 2026.
5.000 grønne parkeringspladser	-4.247.745	Budget 2022	Der er et mindreforbrug på 2,9 mio. kr. på etablering af 5.000 Grønne p-pladser på den del som angår elbilspladser med ladestandere (Budgetaftale 2022 BR 07.10.2021). I Projekt 5.000 Grønne parkeringspladser er pladserne billigere at etablere end forudsat ved budgetvedtagelse. Det er billigere fordi ændret lovgivning, efter budgetvedtagelse, gav mulighed for at sende i udbud og dermed lægger nogle etableringsomkostninger over på leverandører samt opkræve leje for ladestandere. Udrulningen forventes at forløbe som planlagt. For delebiler med fast stamplads blev der gennemført ansøgningsrunde, men uden efterspørgsel og dermed ingen etableringsomkostninger. Der er overført 1,35 mio.kr i OFS 2024/2025, her er der	De 0,5 mio.kr. vil evt. medføre merforbrug på andre relaterede aktiviteter. Forvaltningen anbefaler udvalget at bestille budgetnotat til Overførselssagen 2025/2026 ift. at få afsat ny bevilling i 2026.

			<p>forsat manglende interesse fra delebilsklubberne, så midlerne er ikke brugt</p> <p>Ift. projekt 5.000 Grønne Pladser, så mangler der at blive afholdt udgifter for ca. 0,5 mio.kr. til at betale for kommunens udgifter til skilte og afmærkning til elbilspadser med ladestandere, jf. kontrakter med ladeoperatørerne samt etablering af de sidste delebilspadser, som er bestilt hos leverandørerne, men ikke er blevet oprettet af leverandører pga. fx vejarbejde, råden over vej osv.</p>	
Initiativer vedrørende delebiler og ladeinfrastruktur	-1.573.940	Budget 2023	I budget 2023 blev der afsat budget til etablering af 2.000 elbilspadser uden ladeinfrastruktur og 1.000 delebilspadser. Det har vist sig billigere at etablere pladserne end det var forudsat og der er derfor et mindreforbrug på 1,6 mio.kr. i 2025. Af de 3.000 pladser er 2.870 pladser etableret. Der mangler at blive etableret 93 elbilspadser uden ladeinfrastruktur, som koster 200.000 kr. at oprette i alt. Derudover mangler der at blive etableret 37 el-delebilspadser, som koster 75.000 kr. at etablere i alt.	<p>De 93 elbilspadser og 37 delebilspadser kan ikke etableres.</p> <p>Forvaltningen konstaterer, at der ikke oprettes de resterende pladser, hvis ikke der bestilles budgetnotat til Overførselssagen 2025/2026 ift. at få afsat ny bevilling i 2026.</p>
Fordobling af udbud af ladestandere	-501.301	Budget 2025	I budget 2026 blev det besluttet at fremrykke forvaltningens eksekvering af antal elparkeringspladser. Hermed blev en del af bevillingen afsat i 2025 i stedet for i 2026 med henblik på at forvaltningen skulle etablere pladserne hurtigere. Pladserne er etableret som forudsat, men pladserne har kunne etableres billigere end forsat. Der er således mindreforbrug i 2025 på ca. 0,5 mio. kr.	<p>Der mangler lønmidler til drift af kontrakterne i 2026. Kontraktopfølgning en kan ikke nedprioriteres og der vil formodentlig være merforbrug på løn, hvis midlerne ikke overføres.</p> <p>Forvaltningen anbefaler udvalget at bestille budgetnotat til Overførselssagen 2025/2026 ift. at få afsat ny bevilling i 2026.</p>
Reduktion af engangs-emballage	-1.372.302	Budget 2024	Mindreforbruget på 1,4 mio.kr. skyldes en forsinket projektopstart som følge af manglende juridisk afklaring vedrørende udbetalingsmuligheder for tilskudsmidler. Derudover blev der i perioden igangsat et nationalt arbejde om genbrugelig take-away emballage fra Miljøstyrelsen, hvilket skabte usikkerhed og forvirring på markedet og bidrog til yderligere forsinkelser. Som følge heraf er tidsrammen for sagsbehandling og udbetaling af midler blevet udskudt. Projektet er planlagt til at vare 2 år.	Projektet vil ikke kunne fortsætte og dermed ikke blive gennemført. Der har været stor interesse fra virksomheder, der gerne vil deltage i forsøget, men de har afventet udmelding om igangsættelse af det nationale partnerskab om genbrugelig take-away emballage,

				<p>som blev etableret af Miljøstyrelsen ultimo 2025.</p> <p>Forvaltningen anbefaler udvalget at bestille budgetnotat til Overførselssagen 2025/2026 ift. at få afsat ny bevilling i 2026.</p>
BusRapidTranskit, Letbane Gladsaxe	-363.663	Overførsels-sagen 2024/2025	<p>I Budget 2022 blev der afsat midler til at undersøge en Bus Rapid Transit (BRT) og letbane mellem Nørrebro St. og Gladsaxe Trafik-plads via Tingbjerg i samarbejde med staten og Gladsaxe Kommune. Undersøgelsen er endnu ikke igangsat, da Borgerrepræsentationen efterfølgende har besluttet, at der skal gennemføres en screeningsanalyse af udbygning af metronettet, og vedtaget at arbejde for metro til bl.a. Herlev Hospital (Kommuneplan 2024). Økonomiforvaltningen indstillede derfor, at Københavns Kommune arbejder for, at der alene undersøges en BRT-løsning mellem Nørrebro St. og Gladsaxe Trafikplads via Frederikssundsvej. Dette blev dog forkastet på Økonomiudvalgets møde d. 22. januar 2025.</p>	<p>Der vil ikke være budget til rådgivning ifm. undersøgelsen af en Bus Rapid Transit (BRT)-bane og en letbane mellem Nørrebro St. og Gladsaxe Trafik-plads via Tingbjerg i samarbejde med staten og Gladsaxe Kommune.</p> <p>Forvaltningen anbefaler udvalget at bestille budgetnotat til Overførselssagen 2025/2026 ift. at få afsat ny bevilling i 2026.</p>
Foranalyse af optimeret drift	-763.434	Overførsels-sag 2024/2025	<p>Mindreforbruget vedrører at tilknyttet rådgiver har udestående arbejde, som ikke er leveret i 2025 som forudsat. Analysen er dog afsluttet og som resultat af analysen indgår der et investeringsforlag i Overførselssagen 2025/2026.</p>	<p>Forvaltningen anbefaler ikke udvalget at bestille budgetnotat til Overførselssagen 2025/2026 ift. at få afsat ny bevilling i 2026.</p>
Påbud fra arbejdstilsynet vedr. tømning af affaldskurve	-2.532.527	Budget 2025	<p>Mindreforbruget på 2,5 mio. kr. udgøres af 1,1 mio. kr. vedr. materiel samt kurveinfrastruktur, 1,0 mio. kr. vedr. indkøb af affaldsposer og 0,4 mio. kr. vedr. sundhedstjek.</p> <p>Mindreforbruget vedr. materiel og kurveinfrastruktur skyldes at der var mindre behov for flytning af kurve end antaget grundet for stor afstand eller uhensigtsmæssig placering ift. arbejdsmiljø, samtidig med at udbud og tilbudsindhentning gav lavere priser end forventet.</p> <p>Mindreforbruget på indkøb af affaldsposer skyldes at gennemførelse af poseudbud i 2024 blev forsinket til 2. kvartal 2025, hvorfor forvaltningen i 2024 foretog indkøb af poser til at dække 1. kvartal og en del af 2. kvartal i 2025. Da udbuddet var gennemført, opstod der derfor en forsinkelse i udnyttelsen af bevillingen for</p>	<p>Den nuværende bevilling løber til og med 2028. Klima-, Teknik og miljøudvalget har med 1. behandlingen af budgetbidraget vedtaget en investeringscase vedr. maskinel håndtering af affaldstømningen og dermed en ny håndtering af påbud fra arbejdstilsynet.</p> <p>Forvaltningen anbefaler ikke udvalget at bestille budgetnotat til Overførselssagen 2025/2026 ift. at få</p>

			2025 og der blev først fortaget indkøb på denne i 2. kvartal, hvilket betyder at der er sket et mindre indkøb af poser i 2025. Mindreforbruget på sundhedstjek skyldes at forvaltningen har gennemført sundhedstjek af medarbejdere i henhold til bevillingen, men der har været mindreforbrug på midler afsat til projektledelse og vikardækning.	afsat ny bevilling i 2026.
Investeringscase vedr. mere effektiv autorisationsstyring	-480.836	Overførsels-sag 2024/2025	Der har været forsinkelser i udviklingen af autorisationspakker. På trods af et solidt grundlag og gennemførte tekniske og organisatoriske analyser, har implementeringen af pakkerne taget længere tid end forventet. Den tekniske implementering er nu i gang og forventes først at være afsluttet ved udgangen af første kvartal 2026, hvorefter der skal foretages opkvalificering af de autorisationsansvarlige.	Der vil være autorisationsansvarlige som vil mangle viden og vejledning og dermed risiko for den fulde effekt af forslaget ikke opnås Forvaltningen anbefaler ikke udvalget at bestille budgetnotat til Overførselssagen 2025/2026 ift. at få afsat ny bevilling i 2026.

Tabel 2: Mindreforbrug på midlertidige bevillinger, hvor indsatsen er leveret som forudsat

Titel	Mindreforbrug (i kr.)	Budgetaftale	Forklaring på mindreforbrug i regnskab 2025
Erstatningsparkeringspladser	-725.852	Budget 2022 og Budget 2023	Det har været billigere at leje det vedtagne antal erstatnings P-pladser og derfor er der mindreforbrug.
Leje af parkeringspladser i private anlæg	-7.306.888	Budget 2025	Der er med budget 2025 afsat 40 mio. kr. til leje af parkeringspladser. På grund af udbudstid kunne kontraktstart først ske pr. 1. april, hvorfor der er et mindreforbrug på 7,3 mio.kr i 2025.
Reduktion af forbrugsbaserede emissioner i ny klimaplan	-787.154	Budget 2023	Initiativet udviser mindreforbrug på 0,8 mio. kr. i 2025. Mindreforbruget vedrører mindreforbrug på løn som følge af vakancer, barsel og sygdom og dermed mindreforbrug på løn. Fagligt har det medført udsættelse af nogle af opgaverne med borgerinddragelse. Prioritering er sket med udgangspunkt i og har været afhængig af den politisk vedtagelse af Klimastrategien. Nedskaleringen af borgerinddragelsen giver ikke forsinkelser og eller kvalitetsfald i realiseringen af Klimastrategien i de kommende år.
Skærpelse af kravene i miljøzonen	-456.417	Budget 2022	Det meste af opgaven ifm. skærpelse af kravene i miljøzonen blev gennemført i 2024, hvilket har medført mindreforbruget i 2025, hvor der også var afsat budgetmidler til gennemførelse af opgaven. Opgaven er udført som forudsat.
Udskiftning af belysning /signaler	-999.809	Overførsels-sag 2024/2025	Mindreforbruget skyldes lavere entreprenør-priser end forudsat. Opgaven er udført som forudsat.

Genopretning og vedligeholdelse af vandforsyning til sø	-488.123	Budget 2024	Der er et mindreforbrug på bevillingen, da der var mindre behov for ekstern konsulentbistand. Meget af arbejdet har kunne gennemføres af egne medarbejdere. Derudover har anvendelse af rammeaftale samt mindre behov for dataindsamling ligeledes haft en indvirkning på mindreforbruget.
Sæsonblomster	-505.092	Budget 2025	Forvaltningen har, jf. bedre udbud og lavere priser, kunne udføre opgaven omkring sæsonblomster for 1,6 mio. kr., hvilket er 0,5 lavere end den tildelte bevilling.
Grøn omstilling af Københavns Kommunes vognpark	-338.449	Budget 2023	Der er mindreforbrug på 0,3 mio. kr. vedr. indkøb af grønt biobrændstof grundet prisfald.
Klimavenlige standarder og fremme af bæredygtige materialer	-1.719.068	Budget 2025	Mindreforbruget i 2025 skyldes en forsinket projektopstart, da projektleder har allokeret tid og ressourcer på andre projekter i 2025. De udestående udgifter afholdes inden for eksisterende ramme i 2026.
Midlertidige Byrum i Middelalderbyen	-750.000	Budget 2025, samt BR 29. jan 2025 pkt. 13	Der blev afsat ca. 750.000 kr. i afledt drift til de midlertidige privatdrevne og midlertidigt finansierede byrum i Middelalderbyen. Der har været meget begrænset søgning fra eksterne og der har ikke været initiativer at drifte i 2025, og derfor har der ikke været behov for driftsmidlerne.

KT59 Trafik- og byrumsanalyse for Husum Torv

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder to initiativer om henholdsvis en trafikanalyse og en byrumsanalyse, der tilsammen skal afdække mulighederne for at udvikle Husum Torv med henblik på at styrke torvets byrums kvaliteter. Budgetnotatet er bestilt med henvisning til budgetønske fra Brønshøj-Husum Lokaludvalg.

Beslutning:

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,2 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en trafikal foranalyse, der skal afdække mulighederne for at ændre infrastrukturelle forhold på og omkring Husum Torv med henblik på at skabe bedre forhold for at etablere et attraktivt byrum (Initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,2 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en byrumsanalyse, der skal afdække potentialer for at udvikle Husum Torv til et attraktivt byrum (Initiativ 2).

Initiativ 2 forudsætter, at initiativ 1 også vælges, da byrumsanalysen vil skulle tage udgangspunkt i resultaterne af trafikanalysen.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om en helhedsplan for Husum Torv og Husum Station.

Husum Torv er et centralt trafikalt knudepunkt i bydelen, men de eksisterende forhold gør ikke torvet attraktivt til ophold. Der er et lokalt ønske om, at der udarbejdes en plan for at udvikle Husum Torv til et mere attraktivt byrum, der markerer sig i landskabet, inviterer til ophold og er bedre koblet sammen med den omkringliggende by.

De relevante lokale aktører inddrages i udarbejdelsen af analyserne. Herunder særligt Brønshøj-Husum Lokaludvalg. Analyserne skal samtænkes og koordineres med den aktuelle områdefornyelse i Husum.

Initiativ 1. Trafikanalyse af Husum Torv

Med initiativet udarbejdes en trafikanalyse, der skal afsøge mulighederne for at ændre de infrastrukturelle forhold, så der bliver skabt mere areal og bedre forhold for at udvikle et attraktivt byrum på Husum Torv.

Udviklingen af et mere attraktivt byrum på Husum Torv er i dag i nogen/stor grad begrænset af trafikalinfrastruktur. Pladsen på torvet er indskrænket af, at torvet anvendes som holdeplads

for flere busser. Torvet støder desuden op til to trafikerede veje (Frederikssundsvej og Islevhusvej), som tilfører torvet støjbelastning. Trafikanalysen skal derfor afsøge mulighederne for at flytte busholdepladser (fx til Husum Station), udvide torvets areal (herunder blandt andet ved evt. indsnævring af veje) samt muligheder for at reducere støjbelastning.

Den trafikale analyse skal koordineres i forhold til øvrige infrastrukturelle projekter og undersøgelser i området. Analysen skal således tænkes sammen med det politiske ønske om at undersøge Bus Rapid Transit (BRT)/Letbane på Frederikssundsvej samt den forberedende analyse for BRT på linje 200S. Økonomiforvaltningen og Movia inddrages i trafikanalysen.

Analysen skal resultere i estimeret tidsplan samt anlægs- og driftsøkonomi samt busøkonomi for løsningsscenarierne.

Husum Torv er et væsentligt knudepunkt for den kollektive transport, idet den fungerer som vende- og udligningsplads for mange buslinjer, herunder 5C, og da mange buslinjer krydser hinanden der. En flytning af et sådant knudepunkt vil med stor sandsynlighed forøge omkostningerne til busdriften, da fx en busholdeplads ved Husum St. unødigt vil forlænge samtlige busture for eksempelvis 5C til Herlev Hospital.

Der er generelt få områder i København, der er egnede til busholde- og vendeplads, og mange af disse bliver allerede løbende indskrænket ifm. andre byrumsprojekter.

Resultaterne af foranalysen forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forventeligt ultimo 2027.

Initiativ 2. Byrumsanalyse af Husum Torv

Med initiativet udarbejdes en byrumsanalyse på baggrund af resultaterne fra trafikanalysen. Analysen skal vise, hvordan torvet kan udvikles til et mere attraktivt byrum. Analysen skal angive bud på en konkret rumlig indretning af torvet. Indretningen af torvet udarbejdes i tæt samarbejde med de lokale aktører.

Analysen skal resultere i estimeret tidsplan samt anlægs- og driftsøkonomi for løsningsscenarierne.

Resultaterne af foranalysen forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forventeligt ultimo 2027.

Forslag til aftaletekst

”Parterne er blevet enige om at gennemføre en trafik- og byrumsanalyse af Husum Torv.

Der afsættes:

- 2,4 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027 til en trafik- og byrumsanalyse af Husum Torv.”

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1. Trafikanalyse af Husum Torv</i>						
- Analyse	Anlæg	600	600			1.200
Initiativ 1 i alt (netto)		600	600	0	0	1.200
<i>Initiativ 2. Byrumsanalyse af Husum Torv</i>						
- Analyse	Anlæg	600	600			1.200
Initiativ 2 i alt (netto)		600	600	0	0	1.200
Udgifter i alt (netto)		1.200	1.200	0	0	2.400

Risikovurdering og proces

Den er tale om foranalyser, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	300			600
Bygherreudgifter, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	300			600
Projektering, initiativ 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	300			600
Bygherreudgifter, initiativ 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	300	300			600
Anlægsudgifter i alt					1.200	1.200	0	0	2.400

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☒	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	329 Frederikssundsvej, 2700 Husum										

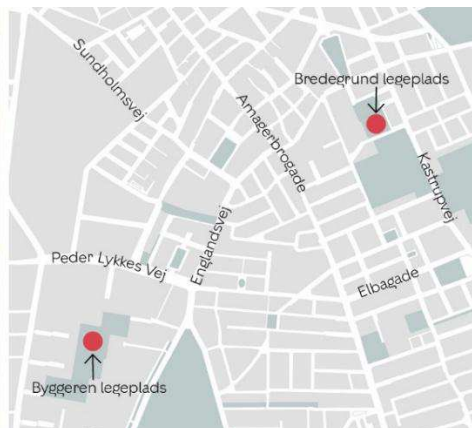
Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Bilag

Bilag 1. Budgetønske fra Brønshøj-Husum Lokaludvalg.

KT60 Forprojekt vedr. byggelegepladserne Bredegrund og Byggeren

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder to scenarier for et forprojekt, der skal belyse mulighederne for en fremtidig indretning af de to byggelegepladser på Bredegrund og Byggeren i Remise Parken. Initiativet i begge scenarier indebærer udarbejdelse af forslag til genetablering af byggelegepladserne i overensstemmelse med gældende lov- og sikkerhedskrav. Uafhængigt af forprojektet vil forvaltningerne løbende være i dialog med Københavns Museum om at fotodokumentere legepladserne før en evt. nedrivning samt indsamle mindre genstande til bevaring. Herved kan dele af de nuværende afspærringer fjernes, og der kan løbende etableres nye midlertidige selvbyggezoner.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 2,0 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til gennemførelse af forprojekt om genetablering af byggelegepladserne i en form, der i videst muligt omfang svarer til eksisterende vartegn med genetablering af centrale og kendte elementer (scenarie 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 2,2 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til forprojekt om genetablering af byggelegepladserne i en form, der imødekommer behov og ønsker ifm. borgerinddragelse, fx nye elementer og redskaber (scenarie 2).

Scenarierne er gensidigt udelukkende.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om et forprojekt vedrørende byggelegepladserne på Bredegrund og Byggeren i Remise Parken. Der er bestilt scenarie både med og uden en inddragelsesproces, da denne har betydning for både pris og tidsplan. Inddragelsesprocessen har betydning for, hvilke elementer der kan etableres pba. forprojektet.

På de to byggelegepladser blev der i januar 2026 afspærret centrale legeelementer. Det skyldes resultaterne af en nylig gennemgang af legepladsernes konstruktioner og sikkerhedsmæssige tilstand. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens gennemgang af Byggeren

viste, at konstruktionerne er så nedbrudte, at en renovering ikke vurderes realistisk. Ved gennemgangen af byggelegepladsen Bredegrund er der konstateret omfattende sikkerhedsmangler, herunder manglende faldunderlag, forekomst af giftige materialer, manglende redningsveje, manglende rækværk og afskærmning samt adskillige kvælnings- og klemfælder.

Pr. 1. januar 2026 flyttede de bemandede legepladser ressortområde fra Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen til Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen, som en del af beslutningen om ressortflyttet mellem de to forvaltninger. Ressortflyttet betyder, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen som grundejer forsat har ansvaret for udendørsfaciliteterne på de bemandede legepladser, mens Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen har ansvaret for de pædagogiske aktiviteter.

Med dette budgetnotat præsenteres to scenarier for et forprojekt, der skal belyse, hvad det kræver for, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen vil kunne udforme byggelegepladsen Bredegrund og Byggeren, så de lever op til gældende lovkrav. Forprojektet i scenarie 1 indeholder en følgegruppe og ikke en borgerinddragelse, hvorfor fokus vil være på en genetablering, der i videst muligt omfang svarer til eksisterende vartegn. Forprojektet i scenarie 2 indeholder en borgerinddragelse, hvorfor fokus vil være på en genetablering, der imødekommer behov og ønsker ifm. inddragelsesprocessen. Borgerinddragelsen i scenarie 2 betyder, at forprojektet i scenarie 2 vil være dyrere og tage længere tid end forprojektet i scenarie 1.

Forvaltningen anbefaler, at et forprojekt gennemføres inden et eventuelt anlægsprojekt påbegyndes. Der er tale om en kompleks problemstilling med mange uafklarede forhold, herunder sikkerhedskrav, konstruktionsforhold og fremtidig organisering. Der findes ikke direkte sammenlignelige byggelegepladser, som kan anvendes som model for udformningen af Bredegrund eller Byggeren, og det er derfor nødvendigt først at gennemføre en grundig analyse af de ovenstående forhold, og at der udarbejdes et fremtidigt koncept for en lovlig byggelegeplads, før anlægsarbejdet kan sættes i gang.

Scenarie 1. Forprojekt for en fremtidig indretning af de to byggelegepladser inkl. følgegruppe

Med dette scenarie udarbejdes et forslag, hvor centrale og kendte legeelementer på de to byggelegepladser genskabes i en form, der i videst muligt omfang svarer til byggelegepladsernes eksisterende vartegn, samtidig med at de lever op til gældende lov- og sikkerhedskrav. På Bredegrund omfatter dette blandt andet skibet samt tårn med rutsjebane. På Byggeren omfatter det blandt andet borgen, dragen og svævebanen.

Forprojektet indebærer, at der til hvert projekt nedsættes en følgegruppe bestående af Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen og lokaludvalget, der løbende vil blive orienteret om projektets fremdrift. Forvaltningen vil gå i dialog med Lokaludvalgene med henblik på orientering af de relevante lokale interessenter. Da forprojektet indebærer en 1:1 undersøgelse af de nuværende forhold, vil der ikke være tale om en traditionel borgerinddragelsesproces. Ligeledes vil der ikke gennemføres den normale otte ugers høring hos lokaludvalget. Dette sker for at fremskynde processen og reducere kompleksiteten og tidsforbruget i forprojektet.

Initiativet omfatter følgende elementer:

- Afdækning af lovmæssige og sikkerhedsmæssige krav til permanente og midlertidige konstruktioner på byggelegepladserne.
- Analyse af jordbundsforhold og forureningsniveau.
- Udarbejdelse af skitseforslag over fremtidige forhold, der i videst muligt omfang genskaber de nuværende elementer på deres nuværende placeringer.
- Dialog med Københavns Museum vedr. bevaringsværdighed.
- Orientering af følgegruppe bestående af Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen og lokaludvalg.
- Udarbejdelse af forslag til fremtidig organisering af byggeaktiviteter på byggelegepladserne.
- Udarbejdelse af anlægsoverslag for fremtidig indretning af byggelegepladserne inkl. overslag vedr. midler til nedrivning og bortskaffelse af eksisterende konstruktioner på byggelegepladserne.
- Udarbejdelse af driftsoverslag for den fremtidige drift af anlæggene, herunder vedligehold af store legeelementer samt finansiering af byggeaktiviteter m.m.

Forprojektet forventes afsluttet 1. kvartal 2027 og forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forventeligt februar 2027 med henblik på, at et konkret anlægsprojekt kan indgå i forhandlingerne om Overførselssagen 2026-2027.

Scenarie 2. Forprojekt for en fremtidig indretning af de to byggelegepladser inkl. borgerinddragelse

Med dette scenarie vil der blive udarbejdet et forprojekt, som beskrevet i scenarie 1, men med den forskel, at der vil være en borgerinddragelsesproces, hvor også brugerne af legepladsen og lokale borgere inddrages. Derudover vil der være den normale otte ugers høring i lokaludvalget ifm. borgerinddragelse. Fokus med dette scenarie er, at elementerne på legepladserne imødekommer og engagerer lokale og medarbejdere i udformningen. Dette kan derfor resultere i nye og anderledes legeelementer, hvilket adskiller sig fra scenarie 1, som tager udgangspunkt i de eksisterende vartegn. For at udføre borgerinddragelsen, vil forprojektet blive 0,2 mio. kr. dyrere og tage ca. et halvt år længere.

Forprojektet forventes afsluttes 3. kvartal 2027 og forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forventeligt august 2027 med henblik på, at et konkret anlægsprojekt kan indgå i forhandlingerne om Budget 2028.

Allerede igangsatte midlertidige løsninger

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen og Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen er i løbende dialog om midlertidige aktiviteter på de bemandede byggelegepladser inden for forvaltningernes eksisterende økonomiske ramme, mens dele af områderne er afspærrede. Forvaltningen er i dialog med Københavns Museum om, hvorvidt dele af de eksisterende legepladskonstruktioner kan have bevaringsværdighed. Legepladserne gennemgås etapevist. Det giver mulighed for løbende at afklare, hvilke elementer der ikke har bevaringsværdighed og derfor kan nedrives. Herved kan dele af de nuværende afspærringer fjernes, og der kan etableres midlertidige selvbyggezoner, mens det samlede forprojekt pågår. Det betyder, at Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen i takt med fotodokumenteringen, nedrivning

og frigivelsen af arealer, løbende igen vil kunne igangsætte etablering af midlertidige byggeaktiviteter med pædagogisk sigte i de ryddede zoner.

Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen varetager i dialog med Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen nedrivning og bortskaffelse af de mindre selvbyggede og ikke ikoniske elementer i legepladsernes udkanter i takt med, at det aftales med Københavns Museum.

Tabel 1. Estimeret skøn for anlægsudgift uanset scenarie

1.000 kr., 2026 p/l	Anlægsudgift (estimat)
Anlægsudgift for begge byggelegepladser	20-50 mio. kr.
I alt	20-50 mio. kr.

Såfremt der er politisk ønske om at henvise finansiering til Budget 2027 i stedet, kan der vedtages en hensigtserklæring herom.

Forslag til hensigtserklæring:

”Parterne er enige om, at der skal udarbejdes et forprojekt vedr. fremtidig indretning af byggelegepladserne på Bredegrund og Byggeren i Remiseparken, og at finansiering heraf henvises til forhandlingerne om Budget 2027.”

Forslag til aftaletekst

”Parterne er enige om at afsætte midler til et forprojekt, vedr. fremtidig indretning af byggelegepladserne på Bredegrund og Byggelegepladsen i Remiseparken.

Der afsættes:

- 2,0/2,2 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027 til forprojekt.”

Økonomi

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styringsområde	2026	2027	2028	2029	I alt
- Forprojekt inkl. følgegruppe	Anlæg	1.450	550			2.000
Udgifter i alt (netto)		1.450	550	0	0	2.000

Tabel 3. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styringsområde	2026	2027	2028	2029	I alt
- Forprojekt inkl. borgerinddragelse	Anlæg	1.000	1.200			2.200
Udgifter i alt (netto)		1.000	1.200	0	0	2.200

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Der er tale om et forprojekt, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 4. Anlægsprojekter, scenarie 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	700	100			800
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	750	450			1.200
Anlægsudgifter i alt					1.450	550	0	0	2.000

Tabel 5. Anlægsprojekter, scenarie 2

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	250	750			1.000
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	x	Ja	750	450			1.200
Anlægsudgifter i alt					1.000	1.200	0	0	2.200

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☒	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☒		
Adresse	Bredegrund 8, 2300 København og Peder Lykkes Vej 73, 2300 København										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT62 Hurtigt eksekverbare begrønningsprojekter i det offentlige rum

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder to initiativer om hurtigt eksekverbare begrønningsprojekter i det offentlige rum.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 3,2 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2029 til screening af allerede besluttede anlægsprojekter for yderligere anlæg af begrønning samt bevilling til begrønning af relevante projekter (initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,0 mio. kr. på anlæg i 2026 til puljen om borgerdrevne indsatses for mere biodiversitet i København (initiativ 2).

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	x
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om hurtigt eksekverbare begrønningsprojekter i det offentlige rum. Budgetnotatet indeholder to initiativer, der hhv. gennem allerede igangsatte anlægsprojekter og borgerdrevne indsatses kan give mere begrønning i det offentlige rum.

Hidtil har mulighederne for at etablere træer og større beplantning i store dele af byen været begrænsede af HOFOR's restriktive praksis om beplantning nær forsyningsledninger. Mange af byens gader og byrum, hvor ledningsnettet ligger tæt, har derfor ikke kunnet beplantes. HOFOR har opdateret deres praksis om beplantning i nærheden af HOFOR's ledninger i juli 2025. Mindre træer og buske kan nu plantes flere steder, hvorimod store træer pålægges specifikke restriktioner for at beskytte ledningerne mod skader fra træernes rodnet. Når områder med HOFOR-ledninger fremover kan beplantes med op til seks meter høje buske og træer, er det et skridt i retning af at kunne begrønne København yderligere. Gennemførelse af projektet er dog stadig med forbehold for, at HOFOR kan godkende, at der begrønnes på de enkelte lokationer.

Forvaltningen bemærker, at anvendelsen af de udvidede beplantningsmuligheder omkring HOFOR's ledninger fortsat kan være begrænset af andre vilkår i lokalplanlægningen og den efterfølgende byggesagsbehandling, herunder krav til brandredning fra bygninger, som i dag kan være en væsentlig hindring for ønsker om at begrønne bygningsnære byrum og kantzoner. Ligeledes vil der fortsat være begrænsninger i forhold til beplantning i byens rum i forhold til trafikafvikling, parkeringsforhold, oversigtslinjer, tryghed, universelt design, belysningsledninger, wire og apparaturer samt regnvandshåndtering o. lign. Der er behov for en screening af både ledningstyper og byrum for at kunne udpege, hvor der er mulighed for hurtigt eksekverbare begrønningsprojekter, herunder vurdering af typer af beplantning, og hvor det giver mening at skabe synergi med andre typer af anlægsprojekter.

Initiativ 1. Screening og anvisning af nye muligheder for øget begrønning på HOFOR-ledninger i allerede besluttede anlægsprojekter samt midler til etablering af øget begrønning i projekterne

Initiativet består af to etaper. Den første etape er en screening af allerede besluttede anlægsprojekter, hvor der tidligere ikke har været de samme muligheder for yderligere begrønning pga. HOFOR's tidligere retningslinjer.

Screeningen indebærer, at de allerede besluttede anlægsprojekter screenes for nye muligheder for beplantning. Der tages afsæt i HOFOR's guide til beplantning tæt på ledninger udarbejdet i juni 2025. HOFOR inddrages i arbejdet for at sikre konsensus.

Der udpeges potentielle konkrete lokationer, der vurderes at kunne begrønnes og/eller har synergi og merværdi til gældende anlægsprojekter. Screening og udpegning af konkrete lokationer udføres fra medio 2026 til ultimo 2026. Indstilling om forslag til konkrete lokationer samt frigivelse af resterende anlægsmidler forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget i 1. kvartal 2027.

Initiativets anden etape omhandler anlæg af øget begrønning, jf. screeningen, og denne etape igangsættes umiddelbart efter frigivelse af resterende anlægsmidler. Med initiativet afsættes der en bevilling til begrønning på 3,0 mio. kr. Beløbet er skalerbart. Med disse midler er det forventningen, at der kan etableres 30-40 træer som en del af de allerede besluttede anlægsprojekter. Midlerne dækker rådgivning, intern projektledelse, omprojektering, ledningsejermøder samt etablering af plantebede og plantning af træer.

Anlæg af den yderligere beplantning vil ske i takt med, at de allerede besluttede anlægsprojekter anlægges. Ibrugtagning af projektet sker dermed løbende og følger tidsplanen for de øvrige anlægsprojekter.

Initiativ 2. Flere midler til puljen til borgerdrevne indsatser for mere biodiversitet i København

Initiativet består af en forøgelse af den eksisterende borgerrettede biodiversitetspulje i 2026. Biodiversitetspuljen blev oprettet i forlængelse af arbejdet med Københavns Kommunes biodiversitetsstrategi, som skal gælde 2022-2050 (BR den 1. oktober 2020, A, B, C, F, O, V og Fremad). Puljen giver mulighed for, at borgere, foreninger og lokaludvalg kan formulere biodiversitetsprojekter på privat eller offentligt areal og søge finansiering til realiseringen fra puljen. Puljens mål er at fremme bynatur, naturoplevelser og naturglæde med bred inddragelse af københavnere, private grundejere og Danmarks Naturfredningsforening.

Borgerne har vist stor interesse for puljen. Puljen har i 2021-2025 modtaget 1.044 ansøgninger, og der er søgt for i alt 55,2 mio. kr. Bedømmelsesudvalget har indtil videre valgt at støtte 353 projekter med en samlet udbetaling på 11,3 mio. kr.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen vurderer, at der kan afsættes yderligere 1,0 mio. kr. i 2026 for at imødekomme den store interesse. Ekstra midler kan fordeles i forbindelse med forsommerens tildeling eller alternativt ved tildeling af puljemidler i efteråret. Der kan evt. prioriteres mindre projekter, der er mulige at eksekvere i efteråret 2026. Udover, at der tildeles midler til de allerede søgte projekter, ser partierne positivt på, hvis miljøpunkterne er

interesseret i at bidrage til beplantning af tomme eksisterende plantehuller el.lign. inspireret af Miljøpunkt Nørrebro's indsats i 2025.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser

Initiativerne har ikke konsekvenser for antallet af bil- og cykelparkeringspladser.

Med initiativ 1 plantes der yderligere begrønning (herunder træer). Mængden afklares ifm. screeningen af byen.

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til screening og begrønning samt at afsætte flere midler til puljen om borgerdrevne indsatser for mere biodiversitet i København.

Der afsættes:

- 3,2 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2029 til screening og begrønning.
- 1,0 mio. kr. på anlæg i 2026 til pulje til borgerdrevne indsatser for mere biodiversitet.
- 0,1 mio. kr. årligt på service i 2028 og frem til afledt drift."

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1. Screening og anvisning af nye muligheder for øget begrønning på HOFOR- ledninger i kommunale byrum samt pulje til etablering af øget begrønning</i>						
- Screening	Anlæg	200				200
- Begrønning	Anlæg		1.000	1.000	1.000	3.000
- Afledt drift og vedligehold	Service			80	80	160
Initiativ 1 i alt (netto)		200	1.000	1.080	1.080	3.360
<i>Initiativ 2. Flere midler til puljen til borgerdrevne indsatser for mere biodiversitet i København</i>						
- Midler til borgerdrevne indsatser	Anlæg	1.000				1.000
Initiativ 2 i alt (netto)		1.000	0	0	0	1.000
Udgifter i alt (netto)		1.200	1.000	1.080	1.080	4.360

Klimapåvirkning

Tabel 2. Skønnet livscyklusvurdering af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. m ² pr. år (kg CO ₂ e/ m ² /år)	Udledning pr. år (ton CO ₂ e/år)	Samlet udledning (ton CO ₂ e)
Anlæg af initiativ 1: begrønning på HOFOR-ledninger i allerede besluttede anlægsprojekter.	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	8,9 - 30

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Initiativ 1: Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Initiativ 2:

I Budget 2021 blev der afsat 1,5 mio. kr. i 2021, 1,2 mio. kr. i 2022 og 1,1 mio. kr. i 2023 til en pulje til flere borgerdrevne initiativer, der fremmer bynatur, naturoplevelser og mere naturglæde og 0,4 mio. kr. årligt til administration af puljen.

I Budget 2022 blev der afsat 1,0 mio. kr. i 2022 og 1,0 mio. kr. i 2023 til forøgelse af puljen samt 0,4 mio. kr. til øget projektledelse i 2022 og 2023. Derudover blev der afsat 0,9 mio. kr. i 2022 og 0,6 mio. kr. i 2023 til at styrke dialogen med borgere, virksomheder og grundejere, hvor de kan få vejledning og overblik over muligheder og krav i forbindelse med projekter generelt, der skal fremme biodiversiteten i København.

I Budget 2024 blev der afsat 8,0 mio. kr. på anlæg til en pulje til borgerdrevne indsatser for mere biodiversitet i København.

I Budget 2026 blev der afsat 4,2 mio. kr. på anlæg til en pulje til borgerdrevne indsatser for mere biodiversitet i København.

1.000 kr., løbende p/l	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Budgetaftale 2021	1.900	1.600	1.500			
Budgetaftale 2022		2.300	2.000			
Budgetaftale 2024				4.000	4.000	
Budgetaftale 2026						4.200
Afsatte midler i alt	1.900	3.900	3.500	4.000	4.000	4.200

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	200				200
Projektering, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg		Ja		200	200	200	600
Udførsel, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg		Ja		600	600	600	1.800
Bygherreudgifter, initiativ 1	KTU	2000 - Ordinær anlæg		Ja		200	200	200	600
Udførsel, initiativ 2	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	1.000				1.000
Anlægsudgifter i alt					1.200	1.000	1.000	1.000	4.200
Afledt drift og vedligehold									
Afledt drift og vedligehold, initiativ 1 (varigt)	KTU	1000 - Ordinær drift		Ja			80	80	160
Afledte serviceudgifter i alt					0	0	80	80	160

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT63 Foranalyse af reetablering af historisk belægning på Rådhuspladsen

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder en foranalyse af reetablering af historisk belægning på Rådhuspladsen, også kaldet muslingeskallen, med dertilhørende pæle.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 1,0 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til foranalyse af mulighederne for reetablering af Martin Nyrops belægning med tilhørende pæle på Rådhuspladsen.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om en foranalyse af mulighederne for at reetablere arkitekten Martin Nyrops belægning med tilhørende pæle på Rådhuspladsen.

Den omtalte belægning er fra ca. 1905 og blev anlagt med inspiration fra Rådhuspladsen i Siena, hvor terrænet er formet som en muslingeskal med Rådhuset placeret som en scene nederst i terrænet. Denne belægning blev ændret i 1944 i forbindelse med anlæg af underjordiske betondækningsgrave med tilhørende adgang under Rådhuspladsen. Den nuværende belægning med mørke og lyse granitsten blev anlagt i 1996, hvor det store muslingeskalmønster blev anlagt, som tog inspiration fra de oprindelige tanker om belægningen fra Martin Nyrop. I 2019 blev belægningen med det nu ikoniske mønster justeret i forbindelse med åbningen af metrostationen på pladsen.

Foranalysen vil undersøge mulighederne for at genskabe de historiske træk indenfor en nutidig kontekst og med de bindinger, der i dag er på arealet bl.a. fredninger, ledninger og metrolinjens placering. Derudover vil en fremtidig udformning skulle tage højde for den nuværende anvendelse af arealet til fx events med store menneskemængder og det nuværende trafikflow (fra fx fodgængere og cyklister) og trafiktryk (fra fx lastbiler) på pladsen. Hertil kommer de gældende regler for brand og øvrigt beredskab. Forundersøgelsen vil

ligeledes undersøge mulighederne for materialevalg med det mål at genskabe materialitet i belægningen, så den ligner den gamle belægning.

Hvorvidt pladsen kan sænkes mere end den er i dag, vil afhænge af underjordiske forhold. Det er forvaltningens indledende vurdering, at sænkningen på pladsens skåldudformning sandsynligvis er den sænkning, der i dag er mulig pga. de underjordiske forhold. Dette skal undersøges nærmere i foranalysen.

Foranalysen vil indeholde:

- Undersøgelse af planmæssige bindinger, herunder fx fredninger.
- Undersøgelse af den historiske og kulturhistoriske kontekst og om de historiske belægninger og materialer kan genskabes, anvendes og driftes jf. pladsens nutidige brug og nutidige forhold, herunder hvordan universelt design indtænkes i løsningen.
- Registrering af de fysiske forhold. Herunder egenartsanalyse, lednings- og geologiske forhold mv. (fx afstandsbindinger til den underliggende metrolinje og Dragespringvandet og dets underjordiske teknikrum).
- Registrering af de nuværende trafikflows på pladsen. Bl.a. fodgængere, cyklister, driftskørsel og lastbiler til events.
- Inddragelse af relevante aktører i området, fx lokaludvalg, brugere, naboer mv.
- Udarbejdelse af et eller flere skitseforslag for en reetablering, fx et historisk og et nutidigt scenarie.
- Udarbejdelse af estimeret tidsplan samt anlægs- og driftsomkostninger for hvert skitseforslag.

Foranalysens resultater vil forventeligt blive forelagt Klima-, Miljø- og Teknikudvalget i 2. kvartal af 2027.

Tabel 1. Estimeret skøn for anlægsudgift

1.000 kr., 2026 p/1	Anlægsudgift (estimat)
Anlægsprojekt	
Anlægsudgift	10-25 mio. kr.
I alt	10-25 mio. kr.

Forslag til aftaletekst

”Parterne er enige om at afsætte midler til en foranalyse af reetablering af den historiske belægning på Rådhuspladsen.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027.”

Økonomi

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Foranalyse af reetablering af belægningen på Rådhuspladsen	Anlæg	500	500			1.000
Udgifter i alt (netto)		500	500	0	0	1.000

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Der er tale om en foranalyse, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	250	250			500
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	250	250			500
Anlægsudgifter i alt					500	500	0	0	1.000

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☒	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Rådhuspladsen										

KT65 Realisering af initiativer i Handlingsplan for transport af turister

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	x
Bestilt administrativt	

Resume

Dette budgetnotat er udarbejdet pba. henvisning fra Klima-, Miljø- og Teknikudvalget og indeholder samtlige initiativer fra Handlingsplan for transport af turister 2026. Initiativerne skal bl.a. understøtte en bedre transport af turister i Indre By, herunder skabe et bedre flow for turistbusser med mindre omvejskørsel.

Relation til øvrige budgetnotater	
Relateret til:	Gensidigt udelukkende?
KT69	Nej

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,4 mio. kr. på service i 2026 og 0,3 mio. kr. i 2027 til udarbejdelse af en langsigtet plan for turistbussernes flow i Indre By frem til 2030 (initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,2 mio. kr. på service i 2026 og 0,1 mio. kr. i 2027 til styrkelse af turisternes brug af andre transportformer (initiativ 2).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,7 mio. kr. på anlæg i 2026 til etablering af parkeringsinitiativer, der kan etableres og ibrugtages på kort sigt (initiativ 3).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af 2-3 bus-pladser ved Øster Voldgade (initiativ 4).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af fire bus-pladser ved Gunnar Nu Hansens Plads (initiativ 5).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af 1-2 bus-pladser ved Ved Stranden (initiativ 6).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af 3-4 bus-pladser ved Nørre Farimagsgade ved Vesterport (initiativ 7).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af to bus-pladser ved Langelinie, vest for Langelinie Allé (initiativ 8).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 0,8 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en foranalyse af mulighederne for konvertering af bilparkering til 15-minutters busparkering på Bredgade (initiativ 9).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,4 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en foranalyse af langtidsparkering og faciliteter for turistbusser på Raffinaderivej ved Kløvermarken (initiativ 10).

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,5 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en foranalyse af fire bus-pladser med på Folke Bernadottes Allé (initiativ 11).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 1,2 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en foranalyse af turistbusterminal på Nørre Voldgade (initiativ 12).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 0,5 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2027 til en foranalyse af forbudszone i Middelalderbyen og Frederiksstaden/Nyboder, dog med licens til hotelkørsel (initiativ 13).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af langtidsparkering og eventuelt natparkering ved Frederik V's Vej (initiativ 14).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af 4-8 bus-pladser ved Bispebjerg Bakke (initiativ 15).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,4 mio. kr. på service i 2026 og 0,4 mio. kr. i 2027 til en informationskampagne rettet mod vognmænd og chauffører (initiativ 16).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,4 mio. kr. på service i 2026 og 0,4 mio. kr. i 2027 til informationskampagner rettet mod turister (initiativ 17).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,2 mio. kr. årligt på service i perioden 2026-2027 og 0,1 mio. kr. årligt på service i perioden 2028-2029 til etablering af et tre-parts samarbejde for turismehåndtering og udvikling (initiativ 18).

Budgetnotatet er relateret til KT69, som indeholder scenarier om etablering af erstatningspladser (gadeplan henholdsvis leje) for de pladser, der omdannes i initiativ 3 i dette budgetnotat.

Indhold

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget henviste den 16. marts 2026 finansiering af alle initiativer fra opdateret Handlingsplan for transport af turister 2026 til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026.

Borgerrepræsentationen besluttede den 6. marts 2025 at udvalgshenvise et medlemsforslag stillet af Alternativet og Det Konservative Folkeparti om, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen i dialog med Økonomiforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen skulle opdatere den eksisterende Handlingsplan for transport af turister vedtaget af Borgerrepræsentationen den 23. september 2021. Klima-, Miljø- og Teknikudvalget besluttede på udvalgsmødet den 25. august 2025 at sende et udkast til en opdateret handlingsplan for transport af turister i høring ved relevante parter. Den endelige handlingsplan blev godkendt af Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 16. marts 2026, hvor udvalget henviste finansiering af alle initiativer i handlingsplanen til Overførselssagen 2025-2026. Borgerrepræsentationen skal endeligt godkende Handlingsplan for transport af turister 2026, forventeligt ved møde den 30. april 2026, før den er gældende.

Budgetnotatet indeholder 18 initiativer fra Handlingsplan for transport af turister 2026, som skal understøtte en bedre transport af turister i Indre By, samt skabe et bedre flow for turistbusser med mindre omvejskørsel og trængsel. Initiativerne er beskrevet mere detaljeret i handlingsplanen.

Initiativerne i handlingsplanen er opdelt i fire overordnede kategorier. I nedenstående tabel 1 fremgår, hvilke initiativer i dette budgetnotat, der hører under hvilke kategorier, samt evt. bemærkning.

Tabel 1. Kategorisering af initiativer

Kategori	Initiativer	Evt. bemærkning
1. Langsigtede initiativer for transport af turister i Indre By	Initiativ 1 og 2	-
2. Konkrete parkeringsinitiativer, der kan ibrugtages på kort sigt	Initiativ 3	-
3. Parkeringsinitiativer, der kræver en foranalyse	Initiativ 4-15	Initiativerne forudsætter foranalyser, da de er komplekse med større anlægsøkonomi og med potentielt store indvirkninger på trafikken. Foranalyserne vil undersøge u hensigtsmæssige konsekvenser for lokalmiljøet, anlægsoverslag, hvidbog fra offentlighøring, trafikale kapacitet, bilparkering, sikkerhed, træer o.l. samt vurdere det optimale antal busparkeringspladser. Foranalysernes resultater forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forventeligt medio 2027.
4. Informations- og dialogbaserede initiativer	Initiativ 16-18	Understøttende kommunikation, information og samarbejde.

Initiativ 1. Langsigtet plan for turistbussernes flow i Indre By frem til 2030

Der udarbejdes i dialog med relevante parter en langsigtet plan for flow af turistbusser i Indre By pba. trafiktællinger og modelberegninger, som skal resultere i scenarier for, hvordan transport af turister skal afvikles frem mod 2030. På baggrund af planen kan eventuelle behov for yderligere parkeringspladser til turistbusser identificeres, og i så fald vil forvaltningen politisk forelægge en opdateret version af handlingsplanen for transport af turister.

Den langsigtede plan forelægges Klima-, Miljø- og Teknikudvalget forventeligt medio 2027.

Initiativ 2. Styrke turisternes brug af andre transportformer

I samarbejde med relevante parter arbejdes der for hvordan transport af turister ifm. lufthavnen, krydstogtankomster, kongresser og store sports- og kulturevents kan effektiviseres ved bl.a. at anvende gang, cykel og kollektiv trafik i større omfang. Der arbejdes for at samle branchen til en møderække for at dele erfaringer med at få turister til også at anvende kollektiv transport bl.a. via Copenhagen Visitor Service, som leverer gæsteservice til turister. Her kan muligheder for shuttlebus til metrostationer, sejlads til Indre By m.m. kortlægges.

Initiativ 3. Bevilling til etablering af parkeringsinitiativer, der kan etableres på kort sigt

Initiativ 3 indeholder etablering af 11 busparkeringspladser på fem lokationer, som forvaltningen har gjort anlægsklar til at kunne anlægges i sommersæsonen 2026.

De fem lokationer, som forvaltningen i dialog med branchen m.fl. har fundet frem til som mulige busparkeringspladser, er følgende:

- *Øster Farimagsgade v. Kommunehospitalet.* To bus-pladser, som busserne kan parkere på i tidsrummet kl. 9-17 på hverdage og i weekenden, og i maksimalt 3 timer.
- *Kampmannsgade på dæmningen.* To bus-pladser, som busserne kan parkere på i tidsrummet kl. 9-17 på hverdage og i weekenden, og i maksimalt 3 timer. *Sjælør Boulevard.* To bus-pladser, som busserne kan parkere på i tidsrummet kl. 9-17 på hverdage og i weekenden, og i maksimalt 3 timer
- *Edel Sauntes Allé.* 2 bus-pladser uden tidsbegrænsning og med mulighed for langtidsparkering og eventuelt natparkering.
- *Langelinie, vest for Langelinie Allé.* To bus-pladser med tidsbegrænsning på 1 times parkering i hele døgnet.

Det forventes p.t., at tiltagene under dette initiativ vil medføre omdannelse af 44 bilparkeringspladser til 11 busholdepladser. Dog vil dobbeltudnyttelsen af flere af parkeringspladserne give bilparkerer mulighed for at anvende parkeringspladserne mellem kl. 17 og kl. 09. Busparkeringspladser ved Langelinie anses som en midlertidig løsning, og det anbefales, at der laves foranalyse med forslag til ny belægning og bundopbygning for at sikre en langvarig løsning. Foranalysen indgår i initiativ 8.

Der vil være et minimalt øget driftsbehov, som vil blive dækket indenfor rammen.

Initiativet forventes ibrugtaget (tilgængeligt og afleveret) i juni 2026.

Initiativ 4. Foranalyse af to-tre bus-pladser ved Øster Voldgade

Foranalyse af mulighederne for 15-minutters busparkering i tidsrummet kl. 09-17 i hverdage og weekend ved Øster Voldgade. Der er i dag busparkering tæt ved Statens Museum for Kunst, hvor foranalysen skal vurdere, om man kan optimere den eksisterende busparkering. Vejprofil vurderes for smalt til at kunne udvide de eksisterende busparkeringspladser uden af skulle omprofilere vejen. Fuldt optrukken afmærkning gør, at køretøjer ikke vil kunne overhale, mens busser parkerer. Lokation ligger på det prioriteret vejnet, hvor ambulance og beredskabet skal kunne køre uproblematisk.

Initiativ 5. Foranalyse af fire bus-pladser ved Gunnar Nu Hansens Plads

Foranalyse af mulighederne for 15-minutters busparkering i tidsrummet kl. 07-17 ved Gunnar Nu Hansens Plads. Gunnar Nu Hansens Plads ligger ved en større parkeringsplads, som anvendes af parkanter til mange sportsfaciliteter og indkøbsmuligheder.

Initiativ 6. Foranalyse af én-to bus-pladser ved Ved Stranden

Foranalyse af mulighederne for 15-minutters busparkering i tidsrummet kl. 10-15 ved Ved Stranden. Lokationen er beliggende i Indre By med mange aktører og lokale forhold bl.a. direkte adgang centrale turistattraktioner som af- og påstigning til kanalrundfarter.

Initiativ 7. Foranalyse af tre-fire bus-pladser ved Nørre Farimagsgade ved Vesterport

Foranalyse af mulighederne for 3-timers busparkering ved Nørre Farimagsgade. Lokationen ligger nær mange turistattraktioner som Ørstedsparken, restauranter og hoteller hvor der kan være behov for både af- og påstigning samt aflastning af busparkering fra Indre By.

Initiativ 8. Foranalyse af to bus-pladser ved Langelinie, vest for Langelinie Allé

Foranalyse af mulighederne for to bus-pladser med 1 times busparkering ved Langelinie Allé. Foranalysen skal undersøge mulighederne for at gøre initiativ 3 (Langelinie Allé) permanent med valg af vejopbygning og bundforhold, der er sikrer en permanent mulighed for busparkering ved Langelinie Allé.

Initiativ 9. Foranalyse af mulighederne for konvertering af bilparkering til 15-minutters busparkering på Bredgade

Bredgade er en af de overordnede veje i København og en del af Ring 2. Samtidig løber den tæt forbi nogle af de store turistattraktioner, hvorfor det kan give mening at etablere korttidsparkering for turistbusser. Foranalysen vil undersøge mulighederne for konvertering af bilparkering til 15-minutters busparkering. Den vil genbesøge den tidligere undersøgelse, der konkluderede, at reduktion fra to til ét kørespor er kapacitetsmæssigt muligt. Det vurderes, at en foranalyse er nødvendig, da turistbusser langs med cykelstien i Bredgade kræver, at der anlægges busperron i hele den længde, hvor der skal holde busser. Dette for at undgå konflikter mellem cyklister og de cyklistuvante turister, som tilfældet var i Tietgensgade, hvilket var en hovedårsag til, at man byggede den nye busterminal. Desuden er Bredgade en del af Ring 2, og derfor skal den nødvendige kapacitet sikres.

Initiativ 10. Foranalyse af langtidsparkering og faciliteter for turistbusser på Raffinaderivej ved Kløvermarken

Turistbusserne har behov for at kunne parkere relativt tæt på turistattraktionerne i længere tid. På Raffinaderivej kan det være en mulighed at etablere et parkeringsanlæg for langtidsparkering. Med foranalysen udarbejdes, med inddragelse af relevante interessenter i området, et skitseforslag for indretning af parkering inklusiv eventuelle bad- og toiletforhold, ligesom der i foranalysen vurderes og skitseres en eventuel flytning af en dobbeltrettet cykelsti, samt udarbejdes anlægsoverslag.

Initiativ 11. Foranalyse af fire bus-pladser med 3-timers parkering på Folke Bernadottes Allé

Folke Bernadottes Allé er en af de overordnede veje i København og en del af Ring 2. Samtidig løber den relativt tæt forbi nogle af de store turistattraktioner, hvorfor det kan give mening at etablere korttidsparkering for turistbusser.

Initiativ 12. Foranalyse af turistbusterminal på Nørre Voldgade

En terminal på Nørre Voldgade kan være en løsning af parkeringsproblemerne langs Nørregade og på Frue Plads samt en del af løsningen på parkering i Middelalderbyen. Foranalysen vil bl.a. indeholde interessentinddragelse, skitseforslag for indretning og undersøgelse af mulighed for genetablering af eksisterende parkeringspladser, trafikale analyse samt overslag over anlægsøkonomi.

Initiativ 13. Foranalyse af forbudszone for turistbusser i Middelalderbyen og Frederiksstaden/Nyboder, dog med licens til hotelkørsel

Foranalysen vil omfatte interessentinddragelse samt en analyse af muligheder og konsekvenser for etablering af en forbudszone for udvalgte busser i området, herunder juridiske muligheder og barrierer. Endelig vil foranalysen skitsere, hvordan zonen vil kunne etableres, og hvordan forbuddet kan håndhæves.

Initiativ 14. Foranalyse af langtidsparkeringsmulighed og eventuelt natparkering på Frederik V's Vej

Foranalyse af mulighederne for busparkering med langtidsparkering og eventuelt natparkering ved Frederik V's Vej. Frederik V's Vej ligger ved Rigshospitalet, hvor ambulance og beredskabet skal kunne køre uproblematisk, og derfor skal der tidligt være dialog med hospitalet og beredskabet ift. parkeringsmuligheder.

Initiativ 15. Foranalyse af fire-otte bus-pladser ved Bispebjerg Bakke

Foranalyse af mulighederne for busparkering med 4-8 bus-pladser i tidsrummet kl. 07-19 med 3 timers tidsbegrænsning ved Bispebjerg Bakke. Bispebjerg Bakke ligger ved Bispebjerg Hospital, hvor ambulance og beredskabet skal kunne køre uproblematisk, og derfor skal der tidligt være dialog med hospitalet og beredskabet ift. parkeringsmuligheder.

Initiativ 16. Informationskampagne rettet mod vognmænd og chauffører

Med initiativet igangsættes en informationskampagne rettet mod vognmænd og chauffører om alle afsætningspladser og busholdepladser for turistbusser. Kampagnen vil være målrettet både danske og udenlandske chauffører.

Initiativ 17. Informationskampagner rettet mod turister

Med initiativet igangsættes informationskampagner og særlige wayfinding-tiltag målrettet turister, der har til formål at fremme anvendelse af gang, cykel og kollektiv trafik blandt de turister, der ikke er del af et krydstogt eller en anden større gruppe. Det undersøges, hvilke barrierer der er for disse turisters anvendelse af kollektiv transport, samt hvordan disse barrierer kan nedbrydes i form af bl.a. information og tydelig skiltning i byrummet.

Initiativ 18. Etablering af et tre-parts samarbejde for turismehåndtering og udvikling

Med dette initiativ etableres et trepartssamarbejde for kommune, branche og borgere med faste årlige møder, hvor udfordringer søges løst i fællesskab. De faste årlige møder kan med fordel planlægges med to årlige møder – ét før sommersæsonen og ét efter sommersæsonen. Trepartssamarbejdet vil løbe frem til og med 2029.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser

Initiativ 3 har konsekvenser for bilparkeringspladser, hvor de 11 busparkeringspladser forudsætter omdannelse af 44 p-pladser. De 44 p-pladser kan erstattes i gadeplan eller ved leje af pladser. Erstatningsparkeringspladser kan finansieres med budgetnotatet KT69.

Konsekvenser for bilparkeringspladser

Scenarie/Initiativ	Antal pladser i projektområdet før projekt	Zone/uden-for zone	Belægnings-procent før projekt	Forventet antal pladser, der omdannes	Forventet antal erstatnings-parkeringspladser
Initiativ 3 - Øster Farimagsgade - Kampmannsgade	15	Grøn zone	79-95%	15	15
Initiativ 3 - Edel Sauntes Allé	13	Blå zone	5%	13	13
Initiativ 3 - Sjælør Boulevard - Langelinie Allé	16	Uf. zone	42% (Sjælør Boulevard)	16	16

Der forventes ikke at være konsekvenser for træer og parkeringspladser i initiativerne 1-2 og 4-18, da disse initiativer omhandler igangsættelse af planlægning, foranalyser eller kommunikative tiltag. Foranalyserne i initiativ 4-15 vil indeholde vurderinger af et evt. senere anlægsprojekts konsekvenser for bl.a. træer og parkering.

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til realisering af indsatser i opdateret handlingsplan for transport af turister.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. på service i 2026 og 0,3 mio. kr. i 2027 til udarbejdelse af en langsigtet plan for turistbussernes flow i Indre By.
- 0,2 mio. kr. på service i 2026 og 0,1 mio. kr. i 2027 til styrkelse af turisternes brug af andre transportformer.
- 0,7 mio. kr. på anlæg i 2026 til etablering af parkeringsinitiativer, der kan etableres og ibrugtages på kort sigt.
- 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af to-tre bus-pladser ved Øster Voldgade.

- 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af fire bus-pladser ved Gunnar Nu Hansens Plads.
- 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af én-to bus-pladser ved Ved Stranden.
- 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af tre-fire bus-pladser ved Nørre Farimagsgade ved Vesterport med 3-timers parkering.
- 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af 2 buspladser ved Langelinie, vest for Langelinie Allé med 1 times parkering.
- 0,8 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027 til en foranalyse af mulighederne for konvertering af bilparkering til 15-minutters busparkering på Bredgade.
- 0,4 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027 til en foranalyse af Langtidsparkering og faciliteter for turistbusser på Raffinaderivej ved Kløvermarken.
- 0,5 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027 til en foranalyse af fire bus-pladser med 3-timers parkering på Folke Bernadottes Allé.
- 1,2 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027 til en foranalyse af turistbusterminal på Nørre Voldgade.
- 0,5 mio. kr. samlet på anlæg i perioden 2026-2027 til en foranalyse af forbudszone i Middelalderbyen og Frederiksstaden/Nyboder, dog med licens til hotelkørsel.
- 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af langtidsparkering og eventuelt natparkering ved Frederik V's Vej.
- 0,3 mio. kr. på anlæg i 2026 til en foranalyse af 4-8 bus-pladser ved Bispebjerg Bakke med 3-timers parkering.
- 0,4 mio. kr. på service i 2026 og 0,4 mio. kr. i 2027 til en informationskampagne rettet mod vognmænd og chauffører.
- 0,4 mio. kr. på service i 2026 og 0,4 mio. kr. i 2027 til informationskampagner rettet mod turister.
- 0,2 mio. kr. årligt på service i perioden 2026-2027 og 0,1 mio. kr. årligt på service i perioden 2028-2029 til etablering af et tre-parts samarbejde for og udvikling."

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2026 p/1)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1. Langsigtet plan for turistbussernes flow i Indre By frem til 2030</i>						
- Udarbejdelse af plan	Service	400	300			700
Initiativ 1 i alt		400	300	0	0	700
<i>Initiativ 2. Styrke turisternes brug af andre transportformer</i>						
- Projektledelse	Service	200	100			300
Initiativ 2 i alt		200	100	0	0	300
<i>Initiativ 3. Etablering af parkeringsinitiativer, der kan etableres på kort sigt</i>						
- Anlæg (etablering af p-pladser for busser)	Anlæg	650				650
- Reduktion af parkeringsindtægter	Service	196	392	392	392	1.372

- Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	Finansposter	-196	-392	-392	-392	-1.372
Initiativ 3 i alt		650	0	0	0	650
<i>Initiativ 4. Foranalyse af 2-3 bus-pladser ved Øster Voldgade</i>						
- Foranalyse	Anlæg	300				300
Initiativ 4 i alt		300				300
<i>Initiativ 5. Foranalyse af fire bus-pladser ved Gunnar Nu Hansens Plads</i>						
- Foranalyse	Anlæg	300				300
Initiativ 5 i alt		300				300
<i>Initiativ 6. Foranalyse af 1-2 bus-pladser ved Ved Stranden</i>						
- Foranalyse	Anlæg	300				300
Initiativ 6 i alt		300				300
<i>Initiativ 7. Foranalyse af 3-4 bus-pladser ved Nørre Farimagsgade ved Vesterport</i>						
- Foranalyse	Anlæg	300				300
Initiativ 7 i alt		300				300
<i>Initiativ 8. Foranalyse af 1 times parkering for 2 busser ved Langelinie, vest for Langelinie Allé.</i>						
- Foranalyse	Anlæg	300				300
Initiativ 8 i alt		300				300
<i>Initiativ 9. Foranalyse af mulighederne for konvertering af bilparkering til 15-minutters busparkering på Bredgade</i>						
- Foranalyse	Anlæg	400	400			800
Initiativ 9 i alt		400	400	0	0	800
<i>Initiativ 10. Foranalyse af Langtidsparkering og faciliteter for turistbusser på Raffinaderivej ved Kløvermarken</i>						
- Foranalyse	Anlæg	300	100			400
Initiativ 10 i alt		300	100			400
<i>Initiativ 11. Foranalyse af fire bus-pladser med 3-timers parkering på Folke Bernadottes Allé</i>						
- Foranalyse	Anlæg	400	100			500
Initiativ 11 i alt		400	100			500
<i>Initiativ 12. Foranalyse af turistbusterminal på Nørre Voldgade</i>						
- Foranalyse	Anlæg	800	400			1200
Initiativ 12 i alt		800	400			1200
<i>Initiativ 13. Foranalyse af forbudszone i Middelalderbyen og Frederiksstaden/Nyboder, dog med licens til hotelkørsel</i>						
- Foranalyse	Anlæg	400	100			500
Initiativ 13 i alt		400	100			500
<i>Initiativ 14. Foranalyse Frederik V's Vej. Langtidsparkeringsmulighed og eventuelt natparkering</i>						
- Foranalyse	Anlæg	300				300
Initiativ 14 i alt		300				300
<i>Initiativ 15. Foranalyse Bispebjerg Bakke. 4-8 bus-pladser kl. 7-17 med 3-timers parkering</i>						
- Foranalyse	Anlæg	300				300
Initiativ 15 i alt		300				300

Initiativ 16. Informationskampagne rettet mod vognmænd og chauffører						
- Projektledelse	Service	400	400			800
Initiativ 16 i alt		400	400			800
Initiativ 17. Informationskampagner rettet mod turister						
- Projektledelse	Service	400	400			800
Initiativ 17 i alt		400	400			800
Initiativ 18. Etablering af et tre-parts samarbejde for turismehåndtering og udvikling						
- Projektledelse	Service	200	200	100	100	600
Initiativ 18 i alt		200	200	100	100	600
Besparelse, hvis initiativ 1-2 vælges	Service	-50	-50			-100
Besparelse, hvis initiativ 4-8 vælges	Anlæg	-100				-100
Udgifter i alt		6.500	2.450	100	100	9.150

Klimapåvirkning

Tabel 2. Skønnet livscyklusvurdering af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. m ² pr. år (kg CO ₂ e/ m ² /år)	Udledning pr. år (ton CO ₂ e/år)	Samlet udledning (ton CO ₂ e)
Anlæg af KT65 Initiativ 3	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	0,5 - 1,9

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering og proces

For alle initiativer undtagen initiativ 3 er den overordnede risikovurdering er, at initiativerne er ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

For initiativ 3 er den overordnede risikovurdering, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg.

Tidligere afsatte midler

Ifm. Budget 2022 blev der bevilget midler til omdannelse af Toldbodgade og etablering af sæsonrelateret busparkering på Esplanaden og Grønningen.

1.000 kr., løbende p/l	2022	2023	2024	2025
Budgetaftale 2022	1.188	1.244	20.747	361
Afsatte midler i alt	1.188	1.244	20.747	361

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Reglerne for statens modregning af kommunens parkeringsindtægter betyder, at mindreindtægter fra betalingsparkering som udgangspunkt skal afregnes med staten og derfor ikke har finansiel betydning for Københavns Kommune. Mindreindtægterne vil dog påvirke servicemåltallet med 1:1.

Table 3. Anlægsprojekter

1.000 kr., 2026 p/1	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering, initiativ 3	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	50				50
Udførsel, initiativ 3	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	250				250
Bygherreudgifter, initiativ 3	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	350				350
Projektering, initiativ 4	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	120				120
Bygherreudgifter, initiativ 4	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	180				180
Projektering, initiativ 5	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	120				120
Bygherreudgifter, initiativ 5	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	180				180
Projektering, initiativ 6	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	120				120
Bygherreudgifter, initiativ 6	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	180				180
Projektering, initiativ 7	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	120				120
Bygherreudgifter, initiativ 7	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	180				180
Projektering, initiativ 8	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	120				120
Bygherreudgifter, initiativ 8	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	180				180
Projektering, initiativ 9	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	160	160			320
Bygherreudgifter, initiativ 9	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	240	240			480
Projektering, initiativ 10	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	120	40			160
Bygherreudgifter, initiativ 10	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	180	60			240

Projektering, initiativ 11	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	160	40			200
Bygherreudgifter, initiativ 11	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	240	60			300
Projektering, initiativ 12	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	320	160			480
Bygherreudgifter, initiativ 12	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	480	240			720
Projektering, initiativ 13	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	160	40			200
Bygherreudgifter, initiativ 13	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	240	60			300
Projektering, initiativ 14	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	120				120
Bygherreudgifter, initiativ 14	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	180				180
Projektering, initiativ 15	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	120				120
Bygherreudgifter, initiativ 15	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	180				180
Projektering - besparelse hvis initiativ 4-8 vælges	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	-40				-40
Bygherreudgifter - besparelse hvis initiativ 4-8 vælges	KTU	2000 - Ordinær anlæg	*	Ja	-60				-60
Anlægsudgifter i alt					4.950	1.100	0	0	6.050

Tabel 4. Service

1.000 kr., 2026 p/1	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Udarbejdelse af plan, initiativ 1	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	400	300			700
Projektledelse, initiativ 2	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	200	100			300
Reduktion af parkeringsindtægter, initiativ 3	KTU	1010 - Parkering	I	Nej	196	392	392	392	1.372
Projektledelse, initiativ 16	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	400	400			800
Projektledelse, initiativ 17	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	400	400			800
Projektledelse, initiativ 18	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	200	200	100	100	600
Besparelse, hvis initiativ 1-2 vælges	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	-50	-50			-100
Serviceudgifter i alt					1.746	1.742	492	492	4.472

Tabel 5. Finansposter

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2460046029	I alt
Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter, initiativ 3	ØU	2500 - Finansposter	U	Nej	-196	-392	-392	-392	-1.372
Finansposter i alt					-196	-392	-392	-392	-1.372

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

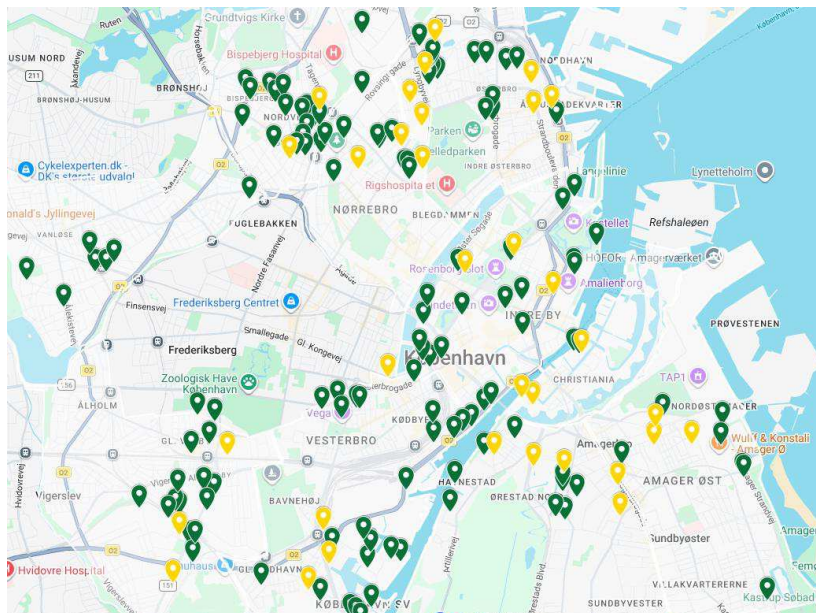
Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Henvisning

[Opdateret Handlingsplan for transport af turister \(KTU 16.03.26\)](#)

KT66 Opdateret screening af muligheden for at leje p-pladser i byen og antallet af ikke-kommunale parkeringspladser

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet på baggrund af politisk bestilling og indeholder to initiativer om at få opdateret screeningsmaterialet af antallet af ikke-kommunale parkeringspladser i Københavns Kommune og muligheden for at leje private, statslige og regionale parkeringspladser.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,4 mio. kr. årligt på service i 2026 til en opdateret kortlægning af ikke-kommunale parkeringspladser i Københavns Kommune (Initiativ 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,5 mio. kr. årligt på service i 2026 til opdatering af screeningsmaterialet fra 2023/2024 af muligheden for at leje ledige private, statslige og regionale parkeringspladser (Initiativ 2).

Initiativerne kan vælges uafhængigt af hinanden.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om opdatering af forskelligt screeningsmateriale af antallet af ikke-kommunale parkeringspladser i Københavns Kommune og muligheden for at leje private, statslige og regionale parkeringspladser.

Initiativ 1. Opdatering af Rambølls rapport om antal af ikke-kommunale parkeringspladser fra 2018

Med dette initiativ afsættes der midler til en opdatering af Rambølls rapport om antallet af ikke-kommunale parkeringspladser i Københavns Kommune fra 2018. Forvaltningen har

behov for at kende omfanget af parkering på ikke-kommunal grund. Både for at kunne belyse det samlede parkeringsomfang, men også for at kunne skønne over potentialet i ikke-kommunal parkering ifm. fremtidige parkeringstiltag.

Hvis midlerne afsættes, vil forvaltningen påbegynde arbejdet, som vil bestå af kontakt til Rambøll med henblik på opdatering af screeningen. Forvaltningen forventer at kunne afrapportere til KTU i primo 2027, hvis opgaven tages af Rambøll.

Initiativet kan ikke skaleres, og initiativet har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Initiativ 2. Opdatering af screening af muligheden for at leje private, statslige og regionale parkeringspladser

Med dette initiativ afsættes der midler til en opdatering af screeningsmaterialet fra 2023/2024 af muligheden for at leje ledige private parkeringspladser. Denne gang vil screeningen også indeholde statslige og regionale parkeringspladser.

Den screening, som forvaltningen fik foretaget i 2023/2024, er ikke længere retvisende. Det skyldes, at leje af private parkeringspladser er et dynamisk marked, og udbuddet derfor ændrer sig løbende. Samtidig lejer kommunen pt. ca. 2.500 private parkeringspladser i en lang række anlæg via en samlet leverandør, som også kan gøre, at prisestimeringen på pladserne kræver en opdatering.

Ved denne genscreening medtages også de statslige og regionale parkeringspladser i Københavns Kommune. Forvaltningen forventer at kunne afrapportere til KTU via KTU-portalen i august 2026, hvorfor screeningen kan anvendes i Budget 2027.

Prisestimatet er sat efter forespørgsel ParkPrivate Ap, der i 2023/2024 udførte den første screening.

Initiativet kan ikke skaleres, og initiativet har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Forslag til aftaletekst

”Parterne er enige om at afsætte midler til at foretage en kortlægning af ikke-kommunale parkeringspladser i Københavns Kommune og opdatering af screeningen af muligheden for at leje private, statslige og regionale parkeringspladser.”

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. på service i 2026 til en opdatering af kortlægningen af antallet af ikke-kommunale parkeringspladser fra 2018.
- 0,5 mio. kr. på service i 2026 til en opdatering af screening af muligheden for at leje private, statslige og regionale parkeringspladser.”

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	2030	I alt
<i>Initiativ 1. Opdatering af Rambølls rapport om antal af ikke-kommunale parkeringspladser fra 2018</i>							
- Service, opdatering af rapport	Service	400	0	0	0	0	400
Initiativ 1 i alt (netto)		400	0	0	0	0	400
<i>Initiativ 2. Opdatering af screening af muligheden for at leje private, statslige og regionale parkeringspladser</i>							
Service, opdatering af screening	Service	500	0	0	0	0	500
Initiativ 2 i alt (netto)		500	0	0	0	0	500
Udgifter i alt (netto)		900	0	0	0	0	900

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativerne er ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Tidligere afsatte midler

Ved Budget 2023 blev der afsat 1,5 mio. kr. til screening af mulighederne for at leje private parkeringspladser i Københavns Kommune.

Tabel 2. oversigt over tidligere afsatte midler. Screening af private parkeringspladser

1.000 kr., løbende p/l	2023	2024
Budgetaftale 2023	1.040	470
Afsatte midler i alt	1.040	470

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativerne indføres pr. 1. maj 2026 og forventes at være fuldt indfaset pr. 31. december 2026.

Table 3. Service

1.000 kr., 2026 p/1	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
- Opdatering af rapport, initiativ 1	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	400	0	0	0	400
- Opdatering af screening, initiativ 2	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	500	0	0	0	500
Serviceudgifter i alt					900	0	0	0	900

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse											

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT68 Handlingsplan for kommunal vej- og stiiinfrastruktur i Østhavnen

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. en politisk bestilling og indeholder en handlingsplan, der skal sikre, at kommunens lokale trafikplanlægning og statens overordnede trafikplanlægning samlet set kan levere den rette kapacitet for vej- og stiiinfrastruktur i Østhavnen.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 0,9 mio. kr. på service i 2026 til trafikberegninger i Compass, projektledelse og ekstern rådgivning.
- Der skal træffes beslutning om at vedtage en hensigtserklæring til forhandlingerne om Budget 2027 om henvisning af finansiering i 2027-2029.

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	x
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Indhold

Budgetnotat indeholder midler i 2026 til projektledelse, ressourcer til trafikberegninger og ekstern rådgivning i forbindelse med udarbejdelsen af en handlingsplan, der skal bidrage til at levere svar på den overordnede trafikale vej- og stiiinfrastruktur i Østhavnen. Handlingsplanen er en nødvendig forudsætning for den løbende lokalplanlægning og byudvikling. Handlingsplanen vil løbende skulle opdateres og tilpasses den konkrete udvikling i planlægnings- og realiseringsprocessen.

For at kunne gennemføre initiativerne i handlingsplanen, er der behov for at nedsætte en projektgruppe samt at afsætte ressourcer til trafikberegninger i Compass og til ekstern rådgiver. Projektgruppen skal sikre, at leverancerne er afstemt med Økonomiforvaltningens overordnede planlægning, samt at leverancerne er afstemt med den øvrige trafikplanlægning, lokalplanlægningen, anlæg, trafiksikkerhed. Handlingsplanen skal bl.a. levere følgende:

- Give trafikalt overblik og kortlægge sammenhængen mellem de mange projekter og byudviklingen af Østhavnen, herunder hvilke tiltag der bør iværksættes og hvor der er behov for yderligere viden og afklaring
- Vurdere den nødvendige kommunale infrastruktur i Østhavnen, så de enkelte byudviklingsområder kan vej- og stibetjenes. Samt understøtte sammenhængen i den samlede infrastruktur i Østhavnen og mulighederne for at tilpasse kapaciteten i takt med udbygningen af byudviklingsområderne i Østhavnen
- Vurdere den overordnede økonomiske ramme for udbygning og tilpasning af trafikalinfrastruktur, med tidsplan for hvornår der bør afsættes finansiering.
- Vurdere de trafikale konsekvenser for den eksisterende by omkring Østhavnen og fastlægge nødvendige tilpasninger af den eksisterende infrastruktur.

Det er nødvendigt at afsætte yderligere midler i forbindelse med senere budgetforhandlinger til løbende opdatering og tilpasning af handlingsplan for vej- og stiiinfrastruktur i Østhavnen i forbindelse med planlægnings- og realiseringsprocessen. Konsekvensen ved ikke at afsætte yderligere midler i 2027 og frem vil være, at projektet stoppes, og det vil være svært for forvaltningen at afdække kapacitet og placering af vej- og stiiinfrastruktur i Østhavnen. Sammenlægning af trafikløsninger vil ikke være mulig at levere.

Forslag til aftaletekst:

"Parterne er enige om, at finansiering af fortsat udrulning af handlingsplanen for vej- og stiinfrastruktur, som løbende skal genbesøge grundet den løbende byudvikling i 2027-2029 henvises til forhandlingerne om Budget 2027."

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til udarbejdelse af en handlingsplan for vej- og stiinfrastruktur i Østhavnen.

Der afsættes:

- 0,9 mio. kr. på service i 2026 til trafikberegninger i Compass, projektledelse og eksternt rådgivning.

Parterne er enige om at henvise finansiering af fortsat udrulning af handlingsplanen for vej- og stiinfrastruktur, som løbende skal genbesøge grundet den løbende byudvikling i 2027-2029 til forhandlingerne om Budget 2027."

Økonomi

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings-område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Compass trafikberegninger	Service	320				320
- Projektledelse (ét ÅV i fem måneder)	Service	302				302
- Ekstern rådgivning	Service	300				300
Udgifter i alt (netto)		922	0	0	0	922

Klimapåvirkning

Indsatsen i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning.

Risikovurdering og proces

Det er nødvendigt at afsætte yderligere midler i forbindelse med senere budgetforhandlinger, da forvaltningen ellers vil være svært ved at omsætte handlingsplanen for vej- og stiinfrastruktur. Det vil være nødvendigt at tilpasse til faldende ressourcer.

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Udarbejdelse af handlingsplan	KTU	1000 – Ordinær drift	U	Ja	922				922
Serviceudgifter i alt					922	0	0	0	922

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT70 Valby Skole - Fodgængerkrydsning

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder to scenarier, der har til formål at skabe krydsningspunkt for elever til Valby Skole. Forvaltningen bemærker, at der allerede er planer om at etablere en tryghedszone for allerede afsatte midler, der skal skabe mere tryghed for krydsene børn.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 2,4 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2028 til etablering af Torontoanlæg på Ved Ovnhallen syd for naturligt krydsningspunkt (scenarie 1).
- Der skal træffes beslutning om at afsætte i alt 2,0 mio. kr. på anlæg i perioden 2026-2028 til etablering af et overkørbart fodgængerareal mellem cykelsti og kørebane på østsiden af vejen Ved Ovnhallen (scenarie 2).

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om bedre krydsningspunkt ved at etablere et Torontoanlæg (fodgængerfelt med gule blinkende lamper) Ved Ovnhallen for skolebørn til Valby Skole (scenarie 1). Forvaltningen har udarbejdet et alternativt scenarie 2 uden Torontoanlæg, da dette er forvaltningens anbefaling til nyt krydsningspunkt.

Der opleves utrygge forhold for skolebørnene der krydser Ved Ovnhallens østlige vejdel fra Spinderiet mod Valby Skole. Utrygheden skyldes primært andre forældre, der ønsker at afsætte skolebørn ved skolens hovedindgang. Forvaltningen planlægger derfor at etablere en tryghedszone, der forhindrer forældre i at køre lige foran skolens hovedindgang. I stedet kan der afsættes i Spinderiets parkeringskælder eller på Valby Langgade, hvorfra eleverne kan gå det sidste stykke vej. Tryghedszonen etableres for allerede afsatte midler.

Eleverne der ankommer til skolen fra Spinderiet krydser i dag Ved Ovnhallen ved en udkørsel fra Spinderiet. Det er ikke muligt at etablere et fodgængerfelt i lige linje fra udkørslen og over til skolen (da et fodgængerfelt ikke kan ligge i en udkørsel fra en vej). Da biltrafikken (særligt med etablering af en tryghedszone) er meget begrænset, er det forvaltningens vurdering at et evt. fodgængerfelt ikke vil blive benyttet. Forvaltningens anbefaler således et alternativt

scenarie 2, der indsnævrer kørebanen, men ikke indeholder et Torontoanlæg. Med indsnævringen tydeliggøres og lettes krydsningen i lige linje fra udkørslen fra Spinderiet til skolen for fodgængere. I bilag 1 er vedlagt visualiseringer af de to scenarier for projektet.

Scenarie 1. Etablering af Torontoanlæg

Etablering af Torontoanlæg stiller større krav til oversigtsforhold og udformning, ligesom det ikke kan udføres i forlængelse af adgangsvejen til Spinderiet. Torontoanlægget anlægges således syd for det naturlige krydsningspunkt.

Projektet forventes ibrugtaget (tilgængeligt) i december 2027 og ibrugtaget (afleveret) i juni 2028. Det er udelukkende midler til afsluttende asfaltarbejde og evaluering af projektet, der ligger i 2028, hvorfor selve anlægget er etableret og i drift allerede ultimo 2027.

Der skal som konsekvens af anlægsprojektet afsættes 0,01 mio. kr. årligt til drift af belægninger, brønde og torontoanlæg.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser

Scenariet har ikke konsekvenser for antallet af træer eller cykelparkeringspladser. Der skal i forbindelse med projektet nedlægges seks bilparkeringspladser. Det er muligt at finde seks erstatningspladser indenfor 500 meter af projektområdet i gadeplan. Der kan bestilles separat budgetnotat på dette.

Konsekvenser for bilparkeringspladser

Scenarie/Initiativ	Antal pladser i projektområdet før projekt	Zone/udenfor zone	Belægningsprocent før projekt	Forventet antal pladser, der nedlægges/ omdannes/ oprettes	Forventet antal erstatningsparkeringspladser
Scenarie 1	15	Gul	Ikke oplyst	6	0

Scenarie 2. Indsnævring af kørebane

Der etableres et overkørbart fodgængerareal mellem cykelsti og kørebane på østsiden af Ovnhallen. På vestsiden tydeliggøres fodgængerarealet. Scenariet vil lette krydsning på det naturlige krydsningspunkt.

Projektet forventes ibrugtaget (tilgængeligt) i december 2027 og ibrugtaget (afleveret) i juni 2028. Det er udelukkende midler til asfaltarbejde og evaluering, der ligger i 2028, hvorfor selve anlægget er etableret og i drift allerede ultimo 2027.

Der skal som konsekvens af anlægsprojektet afsættes mindre beløb til afledt drift, der dækkes indenfor rammen.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser

Scenariet har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Forslag til aftaletekst

Da budgetnotatet indeholder flere mulige scenarier, indgår der ikke forslag til aftaletekst.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Anlæg	Anlæg	280	1.730	200		2.210
- Evaluering	Anlæg			150		150
- Afledt drift og vedligehold	Service			7	14	21
- Reduktion af parkeringsindtægter	Service			15	31	46
- Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	Finansposter			-15	-31	-46
Scenarie 1 i alt (netto)		280	1.730	357	14	2.381

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder scenarie, 2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Anlæg	Anlæg	280	1.460	150		1.890
- Evaluering	Anlæg			150		150
Scenarie 2 i alt (netto)		280	1.460	300	0	2.040

Klimapåvirkning

Tabel 3. Skønnet livscyklusvurdering af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. m ² pr. år (kg CO ₂ e/ m ² /år)	Udledning pr. år (ton CO ₂ e/år)	Samlet udledning (ton CO ₂ e)
Scenarie 1, etablering af Torontoanlæg	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	9,8 - 19,9
Scenarie 2, indsnævring af kørebane	Udfyldes kun ved byggeri	Udfyldes kun ved byggeri	6,5 - 10,7

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt kompliceret, og der er derfor afsat 10 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg. Komplexiteten skyldes, at der arbejdes tæt på eller ovenpå et brodæk til en nedkørsel til en parkeringskælder. Det vil i projekteringen blive afdækket, hvordan afvandingen kan fungere. Det er på nuværende tidspunkt forvaltningens vurdering, at afvandingen kan fungere som normalt, men der tages forbehold for økonomien, såfremt afvandingen skal foregå igennem brodækket.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 4. Anlægsprojekter, scenarie 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	80	150			230
Udførelse	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja		1.080	100		1.180
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	200	500	100		800
Evaluering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja			150		150
Anlægsudgifter i alt					280	1.730	350	0	2.360
Afledt drift og vedligehold									
Afledt drift og vedligehold (varigt)	KTU	1000-Ordinær drift		Ja			7	14	21
Afledte serviceudgifter i alt					0	0	7	14	21

Tabel 5. Anlægsprojekter, scenarie 2

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	*	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlægsudgifter									
Projektering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	80	150			230
Udførelse	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja		810	100		910
Bygherreudgifter	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja	200	500	50		750
Evaluering	KTU	2000 - Ordinær anlæg	X	Ja			150		150
Anlægsudgifter i alt					280	1.460	300	0	2.040

Tabel 6. Service, scenarie 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Reduktion af parkeringsindtægter, scenarie 1	KTU	1010 - Parkering	I	Nej			15	31	46
Serviceudgifter i alt					0	0	15	31	46

Tabel 7. Finansposter, scenarie 1

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter, scenarie 1	ØU	2500 - Finansposter	U	Nej			-15	-31	-46
Finansposter i alt					0	0	-15	-31	-46

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

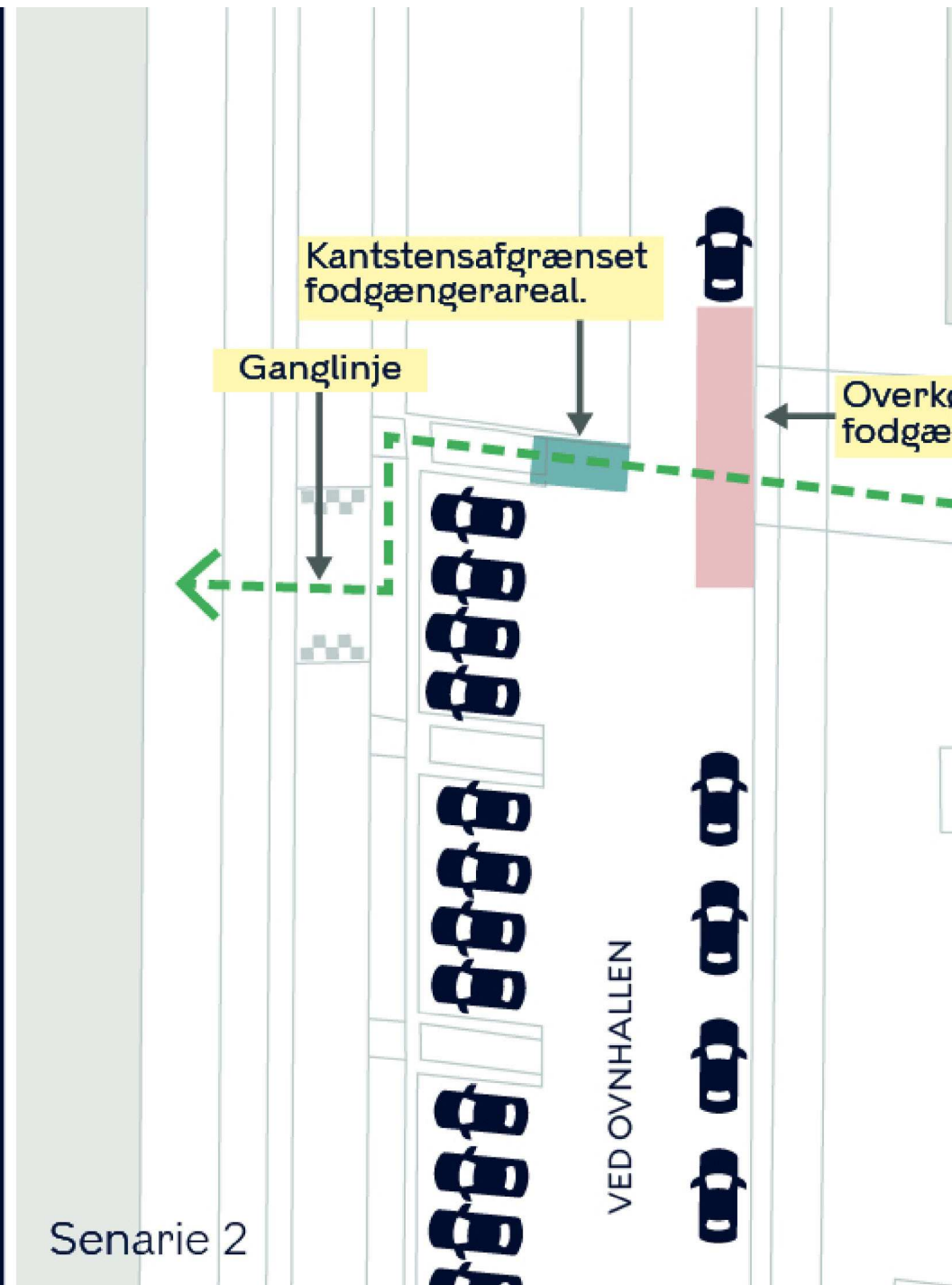
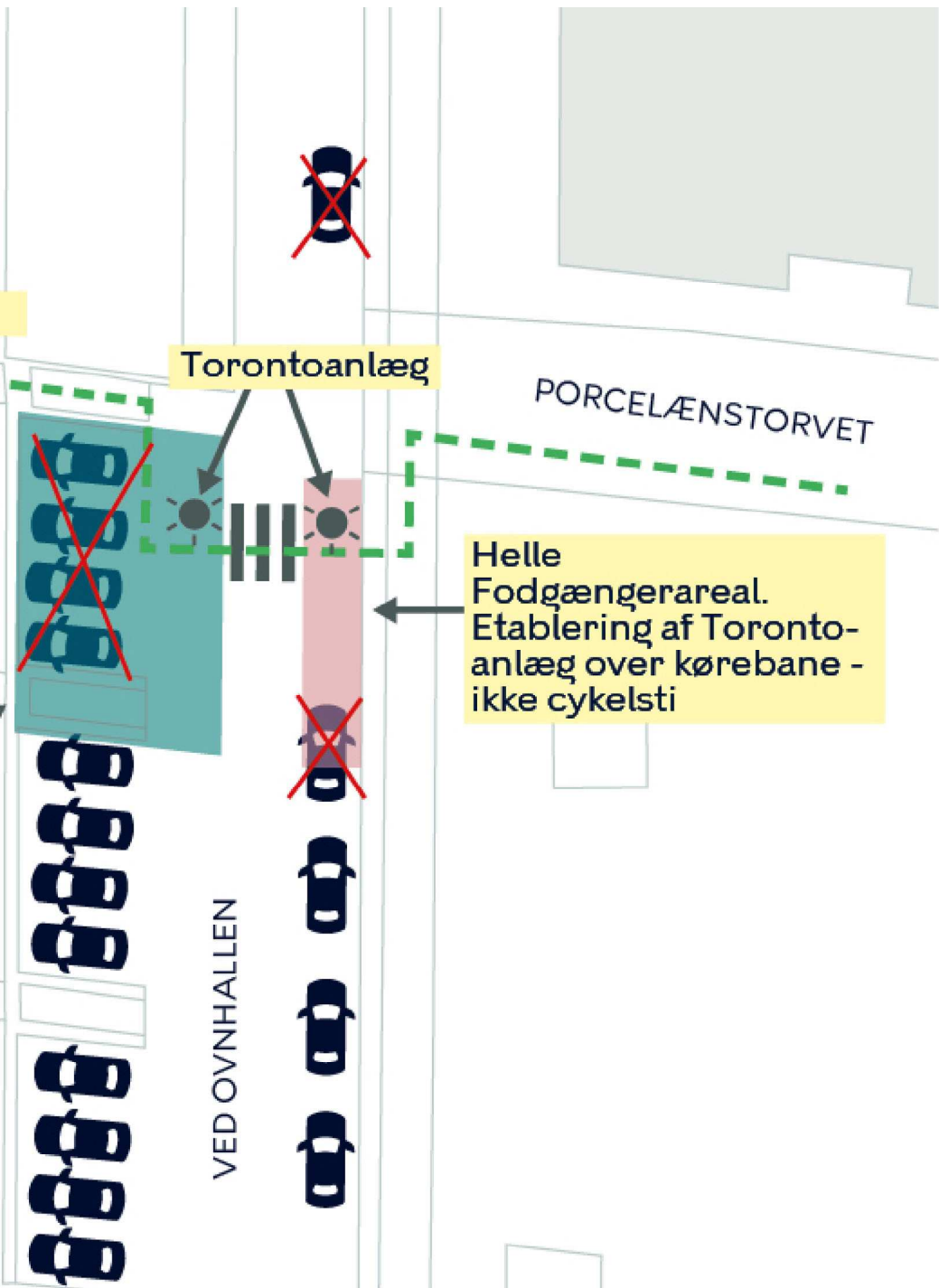
Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☒	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Ved Ovnhallen, Valby										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Bilag

Bilag 1. Visualisering af scenarier

KT72 Hensigtserklæring vedr. forbedrede trafikale forhold på Artillerivej ved Boldklubben Hekla

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder forslag til hensigtserklæring til Budget 2027 på finansiering af forbedrede trafikale forhold på Artillerivej ved Boldklubben Hekla.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at vedtage hensigtserklæring om at henvise finansiering af forbedrede trafikale forhold på Artillerivej ved Boldklubben Hekla til forhandlingerne om Budget 2027.

Indhold

Budgetnotatet indeholder en hensigtserklæring på at henvise finansiering af indsatsen i KT05 vedr. forbedrede trafikale forhold på Artillerivej ved Boldklubben Hekla til forhandlingerne om Budget 2027.

Budgetnotatet er gensidigt udelukkende med KT05, da KT05 indeholder finansiering af indsatsen til Overførselssagen 2025-2026.

Forslag til hensigtserklæring:

”Parterne er enige om at henvise finansiering af forbedrede trafikale forhold på Artillerivej ved Boldklubben Hekla til forhandlingerne om Budget 2027.”

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

KT76 Hensigtserklæring om en analyse af en naturbaseret stormflodssikring af Amager Strand

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder en hensigtserklæring til Budget 2027 om finansiering af en analyse af en naturbaseret stormflodssikring af Amager Strand.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at vedtage en hensigtserklæring om at henvise finansiering af en analyse af en naturbaseret stormflodssikring af Amager Strand til forhandlingerne om Budget 2027.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om en hensigtserklæring til Budget 2027 om en analyse af en naturbaseret stormflodssikring af Amager Strand.

Budgetnotatet indeholder en hensigtserklæring om at henvise finansiering af indsatsen i KT07 Borgerinddragelse ifm. stormflodssikring til forhandlingerne om Budget 2027.

Budgetnotatet er relateret til KT07 Borgerinddragelse ifm. stormflodssikring og KT75 Hensigtserklæring om borgerinddragelse ifm. stormflodssikring, men budgetnotaterne er ikke gensidigt udelukkende.

Forslag til hensigtserklæring:

”Parterne er enige om, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen skal udarbejde et budgetnotat vedr. finansiering af nærmere analyser af løsninger til stormflodssikring af Amager Strandpark, som kan indgå i forhandlingerne om budget 2027. Analysen skal tage afsæt i statens forundersøgelse af stormflodssikring af hovedstaden og dermed bidrage til at konkretisere hvilke løsninger, der ønskes miljøkonsekvensvurderet i næste fase af arbejdet. For at sikre en sammenhængende stormflodssikring af København, skal de løsninger, der undersøges, så vidt muligt koordineres med By og Havns arbejde med stormflodssikring af de tilgrænsende arealer på Kløverparken og Prøvestenen. Som led i analysen skal også gennemføres dialog med borgere og interessenter.”

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Relation til øvrige budgetnotater	
Relateret til:	Gensidigt udelukkende?
KT07	Nej
KT75	Nej

KT77 Midler til fleksible løsninger på reserverede pladser i 2026

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet på baggrund af politisk bestilling og indeholder et initiativ om en mere fleksibel anvendelse af de særligt reserverede parkeringspladser i 2026.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,4 mio. kr. på service i 2026 og 0,4 mio. kr. i 2027 til fleksible løsninger på reserverede pladser.

Indhold

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2025-2026 bestilt et budgetnotat om at sætte midler af til fleksible løsninger på forskellige særligt reserverede pladser i København. Midlerne kan anvendes til eksempelvis enten poseordning på el-delebilspadserne, tidsbegrænsning af alle elkøretøjspladser uden ladestander, tidsbegrænsning af alle erhvervspladser, informationskampagne om regler for af- og pålæsning i Middelalderbyen og oprettelse af korttidsparkeringspladser og flere besøgshandicapparkeringspladser i Middelalderbyen.

De forskellige initiativer vil gøre en del af de ca. 10.000 p-pladser allokeret til bestemte køretøjer fleksible.

Med budgetnotatet afsættes der 1,8 mio. kr. på service i 2026-2027. Bevillingen er en ramme, som kan benyttes til en mere fleksibel anvendelse af de særligt reserverede parkeringspladser.

Rammen skal udmøntes gennem en politisk beslutning i løbet af foråret 2026. Klima- Miljø- og Teknikudvalget vil få forelagt en indstilling med henblik på udmøntning af midlerne.

Initiativet kan nedskaleres.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser

Indsætterne i budgetnotatet kan have konsekvenser for bilparkering. Indsætterne har ikke konsekvenser for antallet af træer og cykelparkering.

Forslag til aftaletekst

”Parterne er enige om at afsætte midler til at etablere fleksible løsninger på forskellige særligt reserverede pladser i København.

Der afsættes:

- 1,4 mio. kr. på service i 2026 og 0,4 mio. kr. i 2027 til at etablere fleksible løsninger på forskellige særligt reserverede pladser i København.”

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2026 p/l)	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	I alt
- Fleksible løsninger på særlige reserverede pladser	Service	1.400	400			1.800
Udgifter i alt (netto)		1.400	400	0	0	1.800

**Bevillingen kan have betydning for parkeringsindtægterne, hvis der besluttes løsninger, som generer parkeringsindtægter, fx poser til el-delebilspladserne.*

Klimapåvirkning

Indsatserne i budgetnotatet har ingen umiddelbar klimapåvirkning

Risikovurdering og proces

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 4. Service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	2028	2029	I alt
- Fleksible løsninger på særlige reserverede pladser	KTU	1000 - Ordinær drift	U	Ja	1.400	400			1.800
Serviceudgifter i alt					1.400	400	0	0	1.800

*Bevillingen kan have betydning for parkeringsindtægterne, hvis der besluttes løsninger, som generer parkeringsindtægter, fx poser til el-delebilspladserne.

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KT83 Hensigtserklæring vedr. opstart af arbejdet med stormflodssikring af hovedstadsområdet

Resume

Budgetnotatet er udarbejdet pba. politisk bestilling og indeholder forslag til hensigtserklæringer til Budget 2027 på finansiering af flere indsatser i budgetnotater til Overførselssagen 2025-2026.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at vedtage hensigtserklæring om at henvise finansiering af tillægsbevilling til opstart af arbejdet med stormflodssikring til senere forhandlinger, såfremt det viser sig nødvendigt.

Indhold

Budgetnotatet indeholder en hensigtserklæring vedr. opstart af arbejdet med stormflodssikring af hovedstadsområdet, hvor potentiel finansieringen henvises til forhandlingerne om Budget 2027.

KT24 Orientering om opstart af arbejdet med stormflodssikring af hovedstadsområdet indeholder en orientering om, at der potentielt vil blive behov for tillægsbevilling til opstart af arbejdet med stormflodssikring, hvilket dog kommer an på, hvor stor en andel kommunen ender med at skulle finansiere. Hensigtserklæringen i dette budgetnotat er dermed ikke gensidigt udelukkende med KT24, da det blot er en orientering.

Ved Budget 2026 blev der afsat 113 mio. kr. til medfinansiering af arbejdet med stormflodssikring sammen med staten og Dragør, Hvidovre og Tårnby kommuner. Ifm. beslutningen fremgik der ligeledes følgende hensigtserklæring: "Den konkrete udmøntning af rammen forudsætter dialog med de øvrige kommuner om løsninger og finansiering, samt at der indgås en aftale med Transportministeriet om projektet. Niveaue for puljen kan på den baggrund genbesøges i forbindelse med overførselssagen i foråret 2026."

Niveaue for medfinansieringen er blevet genbesøgt og ifm. et forståelsespapir fremgik det, at kommunen skal finansiere 50 % af udgifterne, hvilket har resulteret i et yderligere behov på 15,3 mio. kr. Dog fremgår det i udspil fra nu tidligere regering, at kommunens medfinansiering potentielt skal nedjusteres til 15 %. Såfremt der arbejdes videre med dette udspil, vil det, jf. orienteringen i KT24, ikke være nødvendigt med yderligere bevilling til indsatsen.

Forslag til hensigtserklæring:

"Parterne er enige om, at der skal sikres yderligere finansiering til opstart af arbejdet med stormflodssikring af hovedstadsområdet, såfremt det bliver nødvendigt, jf. ny lovgivning på området. Finansiering henvises til senere forhandlinger om budget eller overførselssag."

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Relation til øvrige budgetnotater	
Relateret til:	Gensidigt udelukkende?
KT24	Nej

Administrativt bilag

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☒		
Adresse	Bydækkende										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

KF053 Test af afgrænset kultur-/frizone

Resume

Budgetnotatet beskriver et forslag om at etablere en midlertidig kultur-/frizone i og omkring lokalerne ved Christians Brygge 31 under Langebro. Zonen skal understøtte det københavnske vækstlag inden for musik, kunst og kultur ved at danne rammerne for brugerdrevne aktiviteter, events og eksperimenterende formater i et centralt og trafikalt knudepunkt med minimal eller ingen gene af nærliggende beboelse.

Budgetnotatet er politisk bestilt.

Beslutning

Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,4 mio. kr. i 2026 og 0,1 mio. kr. i 2027 til standardleje, administrationsudgifter, aktivitetsmidler, hackathon, etableringsomkostninger, udgifter til drift mm. til udvikling og afprøvning af en kultur-/frizone i og omkring lokalerne ved Christians Brygge 31.

Indhold

Budgetnotatet indeholder et forslag til en test af en kultur-/frizone i og omkring lokalerne ved Christians Brygge 31, 1219 København K, under Langebro. Lokalet er i forvaltningsudbud i marts 2026 med forventet overtagelse 1. april 2026. Lokalet er godkendt til café og klubhus. Udendørsområdet ligger på offentlig vej og administreres derfor af Københavns kommune.

Formålet med initiativet er at etablere et attraktivt samlingspunkt i et trafikalt knudepunkt uden nærliggende beboelse og understøtte det kulturelle vækstlag i København ved at skabe et fleksibelt og eksperimenterende miljø for kunstnere, arrangører og kulturaktører. Området skal fungere som et brugerdrevet og åbent kreativt fællesskab, hvor kulturaktører kan udvikle og afprøve nye formater inden for musik, kunst og natteliv. Forvaltningen har været i indledende dialog med aktører fra det københavnske kulturliv, som har bidraget med input til mulige aktiviteter. Aktiviteterne kan bl.a. omfatte:

- Live radioudsendelser og DJ-sets både inde og ude
- Koncerter, festivaler og dagsklub udendørs
- Midlertidige kunstinstitutioner og scenografi under og omkring Langebro
- Workshops, undervisning og foredrag for undergrunds- og vækstlagsmiljøer
- Kreative samarbejder på tværs af musik, kunst og arkitekturfællesskaber
- Internationale broadcasts og netværk med kulturmiljøer i andre byer.

Som led i opstarten og udviklingen af testzonen afholdes der et hackathon i 2026. Her inviteres kulturaktører og øvrige interessenter til aktivt at bidrage til udformningen af rummet, fastlæggelsen af rammerne for aktiviteterne samt udviklingen af koncepter og

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	x
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

indhold i testperioden. Derudover har hackathonen til formål at styrke netværk og skabe nye forbindelser på tværs af forskellige typer af kulturaktører.

Kommunen stiller med afprøvningen af kultur-/frizonen de nødvendige rammer til rådighed for vækstlaget med henblik på at etablere et samlingspunkt på en placering med minimal gene for naboer. I forbindelse med testforløbet afsættes der desuden årlige aktivitetsmidler, som kan dække udgifter i forbindelse med arrangementer, herunder logistik, opsætning og afvikling.

Administration og drift

Driften af kultur-/frizonen foreslås forankret i Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen under Aktiviteter i Indre By & Christianshavn. Bydelen varetager dialogen med aktørerne, administration af aktivitetsmidler samt koordinering af adgang, kalender og aktivitetsplanlægning. Derudover vil en afvikler/tekniker kunne understøtte arrangørerne. Herudover kan kommunen stille relevante systemer til rådighed, som bl.a. billetsystemer og produktionsværktøjer.

Udendørsarealet ved Christians Brygge 31 er offentlig vej og administreres af Københavns Kommune. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen vurderer, at der kan meddeles tilladelse til udeservering på op til 330 m² (max 7.460 kr. pr. måned). Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har ansvaret for driften af udendørsområdet og vurderer, at der ikke er behov for at afsætte ressourcer i forvaltningen til ekstra renhold af udeområdet, da arrangørerne selv vil være ansvarlige for at holde området rent.

Afholdelse af arrangementer på pladsen kræver tilladelse fra Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen. Ved arrangementer med forstærket lyd vil forvaltningen stille krav om overholdelse af støjgrænser. Forvaltningen forventer desuden at fastlægge både støjgrænser og antal arrangementer med lyd, så der skabes klare rammer for arrangører og naboer.

Afslutning af test og evaluering

Lejemålet på Christians Brygge 31 har seks måneders opsigelsesvarsel. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at forsøgsordningen løber fra 1. april 2026 til 31. december 2026 (med opsigelse i oktober 2026). En eventuel videreførelse af zonen vil dermed kunne besluttes i forbindelse med Overførselssagen 2026-2027 (marts 2027). Permanent finansiering af zonen kan herefter besluttes med Budget 2028, hvis aktuelt.

Aktiviteter under Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen gennemfører en mindre evaluering af forsøget med kultur-/frizonen ultimo 2026. Evalueringen vil fokusere på, om der er opstået kulturfællesskaber og tværgående kulturformater. Evalueringen afholdes indenfor rammen.

Økonomi

Der skal træffes beslutning om at afsætte 1,4 mio. kr. i 2026 og 0,1 mio. kr. i 2027 til standardleje, administrationsudgifter, aktivitetsmidler, hackathon, etableringsomkostninger, udgifter til drift mm. til udvikling og afprøvning af en kultur-/frizone i og omkring lokalerne ved Christians Brygge 31. Finansieringsforslaget forudsætter, at lokalerne ikke anvendes januar-marts 2027.

Tabel 1. Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

1.000 kr., 2026 p/1	Styringsområde	2026	2027	I alt
---------------------	----------------	------	------	-------

Standardleje	Service	104	34	138
Administration og drift: (kultur/teknisk medarbejdere, to halve ÅV)	Service	385	-	385
Aktivitetsmidler	Service	150		150
Hackathon	Service	75	-	75
Etableringsomkostninger	Service	300	-	300
Udgifter til vedligehold, drift, forbrug, rengøring (inkl. slutrengøring)	Service	360	86	446
Udeserveringstilladelse*	Service	45	-	45
Udgifter i alt (netto)		1.419	120	1.539

* KTF vurderer, at udeserveringsarealet maksimum kan være 330 m². Pris for arealet pr. måned estimeres til 7.460 kr.

Risikovurdering og proces

Der kan være risici forbundet med projektets opstart, som kan påvirke tidsplanen for ibrugtagning af lokalerne. Det kan f.eks. tage tid, før lokalerne kan tages i brug, hvis der skal foretages en ny vurdering af brandforhold eller indhentes yderligere myndighedstilladelser.

Christians Brygge 31 er vurderet som en bevaringsværdig bygning, hvilket kan medføre begrænsninger for større ændringer i bygningens arkitektoniske udtryk.

Lokalet ved Christians Brygge 31 er aktuelt godkendt til maksimalt 50 personer (inkl. medarbejdere, artister mv.) og anvendelsesgodkendelse til café og klubhus. Dette kan indskrænke mulighederne for at gennemføre visse typer arrangementer. Der kan endvidere være juridiske begrænsninger i forhold til anvendelsen af lokalerne i henhold til kommunalfuldmagtsreglerne.

Projektets succes afhænger desuden af interessen fra det københavnske vækstlag og deres anvendelse af faciliteterne i perioden.

Et opmærksomhedspunkt ved lejemålet Christians Brygge 31 er, at der i det indendørs område er betydelig støj fra vejbanen, hvilket kan påvirke anvendelsen af lokalet.

Projektet vil blive evalueret ultimo 2026 og forelagt Kultur-, Fritids- og Borgerserviceudvalget og Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen forud for forhandlingerne om Overførselssagen 2026-2027, hvor der kan træffes beslutning om en eventuel forlængelse. Hvis finansieringen af projektet ikke bliver forlænget, vil projektet blive afsluttet med udgangen af 2026.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

I initiativet indgår der to halve årsværk (korte- og mellemlange uddannelser) til i alt 0,4 mio. kr. i perioden 1. april 2026 – 31. december 2026. Årsværkstimenormen for administrative medarbejdere er 1.263 timer. Derudover er der indregnet et direkte/grundlæggende overhead på 36.009 kr.

Initiativet indføres pr. 1 april 2026.

Tabel 2. Udgifter til service

1.000 kr., 2026 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	p/l ja/nej	2026	2027	I alt
Standardleje	KFU	1060	Udgift	Ja	104	34	138
Administration og drift: (kultur/teknisk medarbejdere, to halve ÅV)	KFU	1060	Udgift	Ja	385		385
Etableringsomkostninger	KFU	1060	Udgift	Ja	300	-	300
Udgifter til vedligehold, drift, forbrug, rengøring (inkl. slutrengøring)	KFU	1060	Udgift	Ja	360	86	446
Hackathon	KFU	1060	Udgift	Ja	75		75
Aktivitetsmidler	KFU	1060	Udgift	Ja	150		150
Udeserveringstilladelse	KFU	1060	Udgift	Ja	45		45
Serviceudgifter i alt					1.419	120	1.539

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☒	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Christians Brygge 31, 1219 København K										

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD	X	
IT-projekt (KIT)		X

KF084 Oplæg til analyse af forvaltningernes arbejde med planlagt vedligehold

Resume

Budgetnotatet omhandler en hensigtserklæring om et oplæg til analyse af forvaltningernes arbejde med planlagt vedligehold.

Budgetnotatet er politisk bestilt.

Beslutning

Der skal træffes beslutning om at vedtage en hensigtserklæring om et oplæg til analyse af forvaltningernes arbejde med planlagt vedligehold.

Indhold

“Forslag til aftaletekst:

Parterne er enige om, at Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen med inddragelse af Økonomiforvaltningen og andre forvaltninger frem mod budgetforhandlingerne for 2027 skal udarbejde et oplæg til en analyse af forvaltningernes arbejde med planlagt vedligehold. I dag har nogle forvaltninger styringsmodeller for arbejdet, mens andre ikke har, ligesom det er forskelligt, hvad de eksisterende styringsmodeller omfatter. Analysen skal kortlægge, hvilke områder der i dag er omfattet hhv. ikke omfattet af modeller for planlagt vedligehold, og belyse muligheder for at udvide anvendelsen til flere områder.”

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling af politisk parti	X
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Administrativt bilag

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse											

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i KEK/ByK/KEJD		X
IT-projekt (KIT)		X

Overgang fra maskinel klipping til græssende dyr

Kort resumé:	Forslaget indebærer en effektivisering på udgifter til maskinel slåning af svært tilgængelige grønne arealer hos eksterne og interne entreprenører, ved at lade græssende dyr varetage plejen på udvalgte områder.
Fremstillende forvaltning:	Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

En del af byens grønne områder er svært tilgængelige i forhold til slåning og pleje. Det kan f.eks. være skråninger og våde græsområder, hvor tilgroning udgør en reel udfordring for driften. Det er svært for mandskab at arbejde på de områder og det er svært for maskiner at komme til uden at skade områderne med fx kørespor. Dette gør sig særligt gældende på de fredede fortidsminder, hvor voldanlæggenes skråninger udgør en stor del af arealerne.

Investeringsforslaget indebærer, at en del af plejen på svært tilgængelige arealer varetages af græssende dyr, som dermed i nogen grad vil kunne erstatte udgifter til eksterne entreprenører og egne KTF-arbejdstimer. Dette vil også mindske den fysiske belastning på medarbejdere, der undgår arbejde i svært tilgængelige terræner.

I 2025 er der påbegyndt en række pilotforsøg, eksempelvis har der forsøgsvist været græssende geder på Kastrupfortet hen over sommeren 2025. Pilotforsøgene udføres med henblik på at opbygge intern viden og kompetencer, herunder hvordan opgaven bedst organiseres i KTF. Med investeringsforslaget forslås at pilotprojekterne udvides og gøres til en permanent del af driften i de enheder, der står for pleje af forvaltningens grønne områder. Forslaget medfører en effektivisering, som gradvist indføres fra 2027.

Effektiviseringen indføres gradvist for at sikre en god implementering og at der opnås de rette erfaringer med, hvor og hvordan de græssende dyr bedst muligt kan arbejde sammen med driften.

Konkret indebærer forslaget, at der på nogle arealer vil der være tale om midlertidig afgræsning af 1-3 måneders varighed, hvor dyrene flyttes mellem forskellige arealer. Det handler om fx ca. 10 geder omkring Utterslev Mose og Vestvolden, 6 heste/kvæg på Damhusengen og ca. 10 geder på Christianshavns Volde. På andre arealer vil der blive etableret en permanent flok af dyr, som året rundt kan afgræsse det pågældende område. Fx ca. 6 geder på Kastrup Fort, 10 geder på Amager Fælled og 2 heste på Selinevej.

De græssende dyr kan, udover en mere effektiv drift også bidrage til at øge biodiversiteten, bekæmpe invasive arter og skabe naturoplevelser for københavnere.

Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	5						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	5						

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2027 p/l, men forslag der udmøntes i overførselssagen udmøntes i 2026 p/l, mens forslag der udmøntes med budgettet udmøntes i 2027 p/l.

Alle effektiviseringer er angivet med negativt fortegn (-).

3. Implementering og opfølgning

For de planlagte områder laves der en opgørelse over tidligere brugte ressourcer på eksternt indkøb af entreprenørtimer på arealerne og interne ressourcer brugt iht Kvalitetshåndbogens retningslinjer. Ved årets udgang opgøres de brugte ressourcer igen for at kunne sammenligne. Det er muligt der skal følges op med uforudset, nødvendig pleje på arealerne, så derfor kan måltallet for eksternt indkøb af entreprenørtimer og interne ikke være 100%. Det kan fx være slåning af opvækst lige udenfor og omkring hegnslinjen eller fremkomst af invasive arter.

Tabel 2. Opfølgningsmål

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Investeringsmidler skal bruges på indkøb eller leje af dyr, hegn og formidling og skal være brugt til varige set-up inden udgangen af 2026.	Ved de årlige budgetgen- nemgange opgøres antal brugte midler	Budgetansvarlig i enheden	Ved slutningen af 2026
Realisering af effektiviseringer			
Sænke omkostninger til ind- køb af eksterne maski- nentreprenørtimer med 90 % årligt	Ved de årlige budgetgen- nemgange opgøres antal brugte midler	Budgetansvarlig i enheden	Ved slutningen af 2027, 2028 og 2029
Sænke omkostninger til in- terne arbejdstimer med ma- skiner eller håndarbejde på de utilgængelige arealer på 90 %	Ved de årlige budgetgen- nemgange opgøres antal brugte midler	Budgetansvarlig i enheden	Ved slutningen af 2027, 2028 og 2029

4. Risikovurdering

Der er en lille risiko for, at græsningen bliver dyrere end forventet pga. uforudsete hæn- delser som fx sygdom, hærværk eller lignende. Omvendt kan det også vise sig, at poten- tialet for omlægning til græsning er væsentligt større og at den reelle effektivisering kan blive større. For at imødekomme risici er der forud for investeringscasen gennemført

pilotprojekter og casen implementeres gradvist for at sikre, at der kan gennemføres de nødvendige tilpasninger på baggrund af de erfaringer, der opnås undervejs.

Administrative bilag til investeringsforslag

Forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- Ja
 Nej

5. Effektivisering på administration

Forslaget indeholder ikke effektiviseringer på administration.

6. Hvem er hørt?

Tabel 4. Godkendelse af Center for Økonomi

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	19-12-2025

Tabel 5. Høring og inddragelse af kredse og udvalg

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringsvar
Ejendomsfaglig vurdering	Nej	
MED-udvalg	Ja	PKR-MED den 27. oktober 2025

Omstilling til maskinel tømning af byens affaldskurve

Kort resumé: Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen vil med dette forslag udskifte alle manuelt tømte københavnerkurve med en ny type maskinelt tømt affaldskurv. Effektiviseringen opnås ved at behovet for en række arbejdsmiljøtiltag ved den manuelle drift bortfalder, samtidig med, at tømningens frekvens kan reduceres.

Fremstillende forvaltning: Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

I 2023 modtog forvaltningen et påbud fra Arbejdstilsynet vedrørende en række udfordringer i forbindelse med den manuelle tømning af de såkaldte "københavnerkurve". Arbejdsmiljøudfordringerne handlede om fire forhold: Kontakten med biologiske agenser i affaldet, fingerløft når kurvens inderspand håndteres under tømning, tunge løft når inderspanden løftes ud af affaldskurvene samt tunge bæringer mellem affaldskurv og skraldebil.

I Overførselssagen 2023-24 og Budget 2025 blev der midlertidigt afsat need-to midler til at løse arbejdsmiljøudfordringerne ved at indføre tiltag, der justerer driften af de manuelt tømte københavnerkurve. Dette indebærer, at der i dag anvendes engangsplastikposer i affaldskurvene, der er tilføjet håndtag på inderspandene, og monteret lifte på skraldebilerne til at klare de tunge løft. Herudover vejes affaldskurvene, og en del af dem flyttes for at minimere afstanden til skraldebilen og dermed minimere problematikken med bæring.

De nuværende tiltag forøger driftsudgifterne til opgaven med 5,3 mio. kr. om året. Det dækker særligt over udgifter til indkøb og anvendelse af plastikposer. De øgede driftsudgifter, der følger af at imødekomme Arbejdstilsynets påbud, er ufinansierede efter bevillingsudløb i 2028, men tiltagene vil varigt være nødvendige for lovligt at drifte de manuelt tømte københavnerkurve også fra 2029 og frem.

I arbejdet med den hidtidige løsning har forvaltningen erfaret, at der kan opnås en forbedring af arbejdsmiljøet og en mere effektiv drift ved i stedet at udskifte de manuelt tømte københavnerkurve med nye affaldskurve, der kan tømmes maskinelt. Derfor foreslår forvaltningen med dette investeringsforslag, at alle byens 3.500 manuelt tømte københavnerkurve udskiftes 1:1 med en maskinelt tømt affaldskurv.

De maskinelt tømte affaldskurve har i modsætning til de manuelt tømte en inderspand på hjul, som kan køres mellem affaldskurv og skraldebil, hvilket fjerner behovet for løft og bæring. Inderspanden har desuden et låg, der beskytter mod kontakt med biologiske agenser, hvilket betyder, at der ikke vil være behov for at anvende poser i kurvene som i dag. De maskinelt tømte affaldskurve har desuden en tredjedel større volumen end de manuelt tømte. På den baggrund kan forvaltningen fastholde den samme affaldskapacitet, med færre daglige tømninger og dermed effektivisere driften

Hvis forslaget om at investere i omstilling til maskinelt tømte affaldskurve finansieres af investeringspuljen ifm. forhandlingerne om Overførselssagen 2025/26, vil forvaltningen kunne have et mindreforbrug på 14,3 mio. kr. i 2026-2028 på de midler, der blev afsat i Budget 2024 til at imødekomme Arbejdstilsynets påbud. Disse midler vil med opstilling til maskinelt tømte affaldskurve kunne føres tilbage til kassen. Forslaget vil desuden medføre en effektivisering på 3,0 mio. kr. i 2026-2027 fra salg af eksisterende i affaldskurve og materiel.

Når forslaget er fuldt implementeret vil det indebære en årlig effektivisering på 5,3 mio. kr. sammenlignet med den nuværende løsning, som dog kun er finansieret til og med 2028. Hvis der ikke investeres i en omstilling til maskinelt tømte affaldskurve, vil Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen skulle fremsætte ønske om need-to finansiering af den nuværende løsning til Budget 2029, for fortsat lovligt at kunne drifte de manuelt tømte københavnerkurve. Forslaget refererer dermed til det 11. kriterie i principperne for investeringspuljen. Med vedtagelsen af forslaget vil KTF kunne reducere fremtidige meromkostninger for driften af byens affaldskurve, men medfører ikke reduktioner på midler, som er afsat i budgettet efter 2028.

150 af de maskinelt tømte affaldskurve har fra oktober 2025 været afprøvet i Bispebjerg og på Nørrebro. Tilbage meldingen fra renholdelsesmedarbejderne har været, at de på overraskende kort tid har oplevet tydelige forbedringer af arbejdsmiljøet, idet de maskinelt tømte affaldskurve sparer dem for daglig belastning af kroppen, som er forbundet med den nuværende drift af de manuelt tømte københavnerkurve.

2. Økonomi

Med omstilling til maskinelt tømte affaldskurve vil forvaltningen kunne reducere sine driftsudgifter med 5,3 mio. kr. pr. år sammenlignet med den nuværende løsning, som er finansieret til og med 2028.

Ved anvendelse af de maskinelt tømte affaldskurve kan der årligt spares 2,0 mio. kr. til indkøb af poser samt 3,0 mio. kr. i lønmidler, når omstillingen til maskinelt tømte affaldskurve er fuldt implementeret. Forvaltningen vil herudover kunne spare ca. 0,1 mio. kr. årligt på indkøb af indsatser med håndtag og 0,2 mio. kr. årligt på vejning af manuelt tømte københavnerkurve, samlet set 5,3 mio. kr. i driftsudgifter. Da effektiviseringen ikke sker på KTUs eksisterende budget, men vil resultere i et reduceret need-to budgetønske til budget 2028, kan effektiviseringen ikke bidrage til at indfri KTUs effektiviseringsmål-tal.

Hvis omstillingen til maskinelt tømte affaldskurve finansieres i Overførselssagen 2025/26 og dermed kan igangsættes i 2026, vil der kunne spares engangsmidler afsat i budget 2025 på 3,2 mio. kr. i 2026 og 1 mio. kr. i 2027 til optimering af placeringen af de manuelt tømte københavnerkurve, samt test af nye køretøjer til drift af dem. Mindreforbruget returneres til kassen.

Københavnerkurvene vil herudover ved salg til genanvendelse forventeligt kunne indbringe 1,0 mio. kr. og salg af eksisterende materiel vil kunne indbringe 2 mio. kr.

Omstilling til maskinelt tømte affaldskurve medfører et finansieringsbehov fra investeringspuljen i 2026-2028 på samlet set 32,6 mio. kr. Heraf 21,6 mio. kr. på anlæg i 2026 - 2027 til indkøb og opsætning af nye affaldskurve, samt 9,2 mio. kr. på anlæg til indkøb af nye køretøjer. Herudover er der behov for 0,4 mio. kr. på service i 2026 til et halvt årsværk til gennemførelse af udbud, samt 1,5 mio. kr. på service i 2026 og 2027 til et årsværk til projektledelsen af implementering. Projektlederen skal understøtte implementeringsprocessen, som består af nedtagning af københavnerkurve og opsætning af maskinelt tømte affaldskurve. Implementeringen består desuden af omlægning af enkelte ruter, oplæring af medarbejderne i de nye køretøjer, samt gennemførelse indkøb mv..

For at sikre, at omstillingen er fuldt implementeret ultimo 2027 arbejdes efter en tidsplan, hvor 25 % af omstillingen gennemføres i 2026 og 75 % gennemføres i 2027. Omstillingen gennemføres en bydel ad gangen, for at sikre effektiv drift i overgangsperioden.

Pris- og tidsestimatet for udskiftning af affaldskurvene bygger på erfaringer fra prøve-køb og test af de maskinelt tømte affaldskurve, som er gennemført i to bydele i efteråret 2025. Der udskiftes i alt ca. 3.500 affaldskurve, Implementeringsomkostningerne dækker desuden over merudgifter til indkøb af 12 nye eldrevne miniskraldebiler. Estimatet af udgiften bygger på en markedsafdækning, som er gennemført siden foråret 2025.

Investeringen i omstilling til maskinelt tømte affaldskurve ville give en effektivisering på seks år. Det er en forudsætning for besparelsen, at investeringsforslaget godkendes i Overførselssagen 2025/2026.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

	Styrings- område	1.000 kr. 2027 p/1					
		2026	2027	2028	2029	2030	2031
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Besparelse på indkøb af poser	Service	-488	-1.288	-2.008	0	0	0
Besparelse på driftstid med poser	Service	-760	-1.949	-3.041	0	0	0
Besparelse på indkøb indsatser håndtag	Service	-56	-56	-56	0	0	0
Besparelse på vejning af affaldskurve	Service	-152	-152	-152	0	0	0
Besparelse på indkøb af køretøjer og omplacering af affaldskurve	Service	-3.182	-993	0	0	0	0
Salg af 3.500 affaldskurve	Service	-260	-779	0	0	0	0
Salg af eksisterende 14 biler	Service	-501	-1.503	0	0	0	0
<i>Samlet varig ændring, service</i>		-5.399	-6.720	-5.257	0	0	0
Samlet varig ændring		-5.399	-6.720	-5.257	0	0	0
<i>Fremtidig besparelse</i>		0	0	0	-5.257	-5.257	-5.257
Samlet varig ændring på fremtidig besparelse		0	0	0	-5.257	-5.257	-5.257
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Indkøb af nye affaldskurve	Anlæg	4.593	13.778				
Opsætning af nye affaldskurve	Anlæg	438	2.774				
Indkøb af nye køretøjer til opgaven	Anlæg	2.311	6.933				
Medarbejderressourcer til udbud	Service	371					
Medarbejderressourcer til implementering	Service	742	742				
<i>Samlede implementeringsomkostninger, service</i>		1.113	742				
<i>Samlede implementeringsomkostninger, anlæg</i>		7.342	23.485				
Samlede implementeringsomkostninger		8.455	24.227				
Samlet økonomisk påvirkning		3.056	17.507	-5.257	0	0	0
Tilbagebetalingstid baseret på	6						

serviceeffektivisering							
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2027 p/l, men forslag der udmøntes i overførselssagen udmøntes i 2026 p/l, mens forslag der udmøntes med budgettet udmøntes i 2027 p/l.
Alle effektiviseringer er angivet med negativt fortegn (-).

3. Implementering og opfølgning

Implementeringen af forslaget gennemføres gradvist med opstart i 2026. Der vil blive nedsat en styregruppe og udpeget en projektleder, som driver implementeringen og følger op på realiseringen af effektiviseringen.

Tabel 2. Opfølgningsmål

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Der er etableret en projektorganisation for implementering af omstillingen.	Der er udarbejdet et projektgrundlag og nedsat en styregruppe	Områdechef	2. kvartal 2026
Gennemførelse af udbud	Udbudsprocessen er gennemført og afsluttet	Projektleder i KFT	3. kvartal 2026
Indkøb og opsætning af affaldskurve	Det opgøres, hvor mange kurve, der er indkøbt. 25 pct. skal være indkøbt med udgangen af 2026, herefter skal yderligere De resterende skal være indkøb og opsat i 2027.	Projektleder i KTF	4. kvartal i 2026. Herefter 1., 2., 3., og 4. kvartal 2027.
Udskiftning af køretøjer	25 pct. af de nødvendige køretøjer skal indkøbes i 2026. De resterende skal indkøbes og leveres i 2027.	Projektleder i KTF og koncernfunktion for Køretøjer i Københavns Kommune	4. kvartal i 2026. Herefter 1., 2., 3., og 4. kvartal 2027.
Realisering af effektiviseringer			
Salg af affaldskurve og materiel	25% af affaldskurve og gammeldags køretøjer er solgt i 2026, mens de resterende er solgt i 2027	Projektleder og økonomipartner i KTF	4. kvartal i 2026. Herefter 1., 2., 3., og 4. kvartal 2027.
De manuelt tømte affaldskurve udskiftes, så der ikke længere er behov for øget driftstid, plastikposer og håndtag.	Der måles på behovet for indkøb af plastikposer og drift med plastikposer. I 2027 bortfalder behovet for manuel drift med plastikposer.	Projektleder i KTF	4. kvartal i 2026. Herefter 1., 2., 3., og 4. kvartal 2027.

4. Risikovurdering

Der har siden 2023 været en stor medarbejderinddragelse i udformning af løsninger samt drøftelse af fordele og ulemper ved disse. Denne tilgang fastholdes sammen med en løbende inddragelse af MED-niveau ved relevante emner. Den maskinelt tømte affaldskurv har været testet i Bispebjerg og på Nørrebro. Testene har vist stor stabilitet og anvendelsen af de nye affaldskurve har mødt opbakning fra medarbejderne, som oplever det som en forbedring af deres arbejdsmiljø.

Der er en mindre risiko for forsinkelser eller fordyrelse af nødvendigt materiel og nye affaldskurve kan forsinke gevinstrealiseringen. Risikoen ved forslaget vurderes dog samlet set til at være lav.

Administrative bilag til investeringsforslag

Forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- Ja
 Nej

5. Effektivisering på administration

Forslaget indeholder ikke effektiviseringer på administration.

Tabel 3. Varige ændringer, administration

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt fortegn.

6. Hvem er hørt?

Tabel 4. Godkendelse af Center for Økonomi

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	27. januar 2027

Tabel 5. Høring og inddragelse af kredse og udvalg

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringsvar
MED-udvalg	Nej	

Digitalisering af sagsbehandling af p-klager

Kort resumé: Investeringsforslaget øger digitaliseringen af sagsbehandling af klager over p-afgifter, så forvaltningen hurtigere kan træffe afgørelser og dermed nedbringe sagsbehandlingstiden til gavn for borgerne.

Fremstillende forvaltning: Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Antallet af klager over p-afgifter er steget markant de seneste 1½ år. I 2. halvår 2023 modtog Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen 1.875 klager om måneden i gennemsnit. I 1. halvår 2025 var tallet steget til 3.103. Det er en stigning på 66%. For at kunne imødegå det stigende antal klager foretages en investering i øget digitalisering af klagesagsbehandlingen.

Investeringen sigter på at øge anvendelsen af digitale teknologier i hele kæden af sagsbehandling fra før klagen kommer ind og til afgørelsen skrives og sendes ud til borgerne. Implementeringen vil ske tre steder:

- Bedre vejledning til borgerne.
- Optimering af sagsbehandlingssystemet og tilføjelse af automatiserede processer.
- Effektivisering af arbejdsgangene til at skrive afgørelser.

Bedre vejledning af borgerne om regler og afgifter

Formålet med denne indsats er at vejlede om parkeringsreglerne, herunder konkrete begrundelser og forklaringer på, hvor borgeren har fået pålagt en parkeringsafgift. En korrekt og udførlig vejledning skal opleves som en forbedret service til borgerne og på den baggrund afhjælpe borgernes spørgsmål og tvivl om, hvad grundlaget er for de pålagte afgifter.

Initiativet indebærer både en forbedring af kommunens generelle oplysning via hjemmesiden og bedre tilrettelæggelse af brugerrejsen for borgere, som har fået en p-afgift. Kommunens systemer skal i højere grad kunne forklare hurtigt og præcist, hvorfor borgeren har fået en afgift. Indsatsen medfører ændringer i forvaltningens borgerrettede it-system på parkeringsområdet og udvikling af ny funktionalitet til vejledning.

Optimering af sagsbehandlingssystemet og tilføjelse af automatiserede processer

Formålet med denne indsats er at reducere sagsbehandlerens tidsforbrug på at indhente informationer til brug for sagens oplysning. I dag sker det via manuelle opslag i relevante fagsystemer, hvor man henter informationer af relevans for behandlingen af borgerens indsigelser.

Sagsbehandlingssystemet bliver optimeret, og der implementeres automatiserede processer, så de relevante informationer hentes smartere i de forskellige fagsystemer

internt og eksternt. På den måde skal sagsbehandlerne anvende mindre tid på at indhente oplysningerne og kan fokusere på at træffe afgørelser. Forvaltningen vil anvende midler til udvikling af en automatiseret proces (robot), der kan lære at afkode klagerens indholdspunkter og på den baggrund indhente de relevante informationer i de relevante fagsystemer internt og eksternt.

På den måde skal sagsbehandlerne ikke anvende tid på at indhente oplysningerne, men alene kontrollere, at robotten har indhentet tilstrækkeligt med oplysninger til at kunne foretage en vurdering.

Udover robotten vil der også blive foretaget systemoptimering i det nuværende sagsbehandlingssystem, Afgifter Casewhere (AC). Fx skal filtreringsmulighederne udbygges, så det bliver lettere at foretage sortering og tildeling af sager.

Effektivisering af arbejdsgangene til at skrive afgørelser.

Forvaltningen modtog i 2025 35.000 klager over p-afgifter. Sagsbehandlingen af klagerne baserer sig på en række faktuelle oplysninger og objektive vurderinger i forhold til regler på P-området. Forvaltningen ønsker at udvikle en AI-assistent, der på baggrund af opslag i systemer og indhentning af information kan genere et udkast til afgørelse. Det vil gøre sagsbehandlerne i stand til hurtigere at kunne formulere afgørelsen i et imødekommende og borgervenligt sprog. I forbindelse med brug af AI, vil der i regi af projektet blive iværksat analyser og pilotafprøvninger, da det er væsentligt i forhold til implementering af ny teknologi. I forbindelse med indsatsen med brug af AI vil der være fokus på at sikre, at fx AI-løsninger lever op til retningslinjer i forhold til GDPR og informationsikkerhed. I forbindelse med implementering af en AI-assistent vil forvaltningen trække på erfaringer fra lignende AI-projekter. Bl.a. på byggesagsområdet og erfaringerne med KK's AI-løsning K-AI.

2. Økonomi

Det er forvaltningens vurdering, at det er muligt at opnå en effektivisering på knapt 1,4 mio. kr. i 2027-pl svarende til to årsværk, når de digitale systemforbedringer er fuldt implementeret. Systemforbedringerne vil forventeligt være fuldt implementeret medio 2028. Tilbagebetalingstiden for investeringen opgøres dermed til 6 år.

Investeringen i systemforbedringer forudsætter følgende digitale værktøjer:

Der afsættes 2,3 mio. kr. i casen til udvikling af digitale værktøjer på tre områder. For det første til bedre vejledning af borgere i form af forklaring af afgifter på hjemmesiden og udvikling af brugerfladen i det borgerrettede it-system.

For det andet afsættes der midler til optimering af sagsbehandlernes værktøjer samt automatisk indsamling af data til de hyppigst anvendte klageområder.

For det tredje afsættes der midler til udvikling af AI-baserede løsninger, der understøtter sagsbehandlerne i at opsummere klageindhold og udfærdige afgørelsesbreve. Udgifter til eksterne konsulenter er baseret på indledende undersøgelser og lignende projekter. Det er baseret på erfaringerne med eksisterende udvikling i parkeringssystemerne, udvikling af robotter i KK og erfaringer fra øvrige AI-projekter. I forhold til driftsomkostninger er der behov for udgifter til løbende at sikre vedligehold og opdatering af løsninger fx AI-assistent.

Forslaget er kendetegnet ved, at der udvikles en række forskellige digitale tiltag, som kræver en omlægning af arbejdsgange og tilpasning til de eksisterende it-systemer. Der er derfor i forslaget i høj udstrækning behov for it-projektledelse og faglig projektledelse. IT-projektledelse skal sikre koordinering og sammenhængende udvikling af de

forskellige værktøjer og konsolidering med andre KK og forvaltningsspecifikke løsninger. Den faglige projektledelse skal sikre implementering af værktøjerne og ændrede arbejds gange med henblik på at sikre effektivisering.

Der afsættes endvidere midler til projektledelse i både KTF Parkering og KTF Digitalisering.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

	Styrings- område	1.000 kr. 2027 p/l					
		2026	2027	2028	2029	2030	2031
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Effektivisering af sagsbehandlingen	Service		-687	-1.030	-1.374	-1.374	-1.374
Driftsudgifter til nye digitale værktøjer	Service			350	450	450	450
Samlet varig ændring			-687	-1.030	-924	-924	-924
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Investering i systemforbedringer	Anlæg	500	1.350				
Projektstyring	Service	747	747	374			
<i>Samlede implementeringsomkostninger, service</i>		747	747	374			
<i>Samlede implementeringsomkostninger, anlæg</i>		500	1.350				
Samlede implementeringsomkostninger		1.247	2.097	374			
Samlet økonomisk påvirkning		1.247	1.260	-156	-924	-924	-924
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2027 p/l, men forslag der udmøntes i overførselssagen udmøntes i 2026 p/l, mens forslag der udmøntes med budgettet udmøntes i 2027 p/l.

Alle effektiviseringer er angivet med negativt fortegn (-).

3. Implementering og opfølgning

Der udarbejdes en plan for udvikling og implementering af de digitale værktøjer. Planen forventes udmøntet i tre faser. Der vil være overlap mellem de forskellige faser, særligt de automatiserede processer og AI-teknologien, da man må forvente, at det vil skulle udvikles sideløbende.

Tabel 2. Opfølgningsmål

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Implementering af borgerrettet vejledning	Brugerfladen er opdateret og tilrettet. Hjemmesiden er opdateret.	Enhedschefen i KTF/OPK	Jun-dec. 2026

Implementering af automatiserede processer	Når indhentning af oplysninger til oplysning af bestemte klagesager er automatiseret via integreret værktøj.	Enhedschefen i KTF/OPK	Jan-dec. 2027
Implementering af AI	Integration af AI-værktøj til at assistere afgørelsesudkast er testet og klar til anvendelse.	Enhedschefen i KTF/OPK	Jan - jun 2028
Realisering af effektiviseringer			
Vejledning af borgerne giver færre klager	Når færre interaktioner via brugerfladen for p-afgifter ender i klage over p-afgift.	Enhedschefen i KTF/OPK	2027
Automatiseret indhentning af oplysninger	Tidsforbruget til oplysning af klagesagerne reduceres.	Enhedschefen i KTF/OPK	2028
AI værktøjer reducerer tidsforbrug for at skrive afgørelsesudkast	Tidsforbruget på afgørelsesudkast reduceres	Enhedschefen i KTF/OPK	2028

4. Risikovurdering

Det er forvaltningens vurdering, at der er en middel risiko forbundet med udviklingen af automatiserede teknologier og implementering af AI-løsninger. Indsatserne omkring bedre vejledning samt optimering og automatisering er baseret på velafprøvet teknologi, men særligt effekten af vejledning til borgerne er behæftet med en vis usikkerhed, da det kræver en afdækning af brugeradfærd. Der er i projektet afsat såvel faglig- som it-projektledelse for at mitigere risici. Herunder vil forvaltningen løbende trække på relevante erfaringer fra øvrige AI-projekter.

Effektivisering af arbejdsgange er i bl.a. båret af AI-teknologi, der på nuværende tidspunkt er i opstartsfasen i Københavns Kommune og derfor behæftet med en større usikkerhed. For at mitigere risici i projektet vil der desuden blive lagt vægt på analyser forud og en implementering med pilotafprøvninger.

Hvis ikke teknologien kan levere den forventede produktivetsstigning vil sagsbehandlingstiden stige og dermed udgøre en serviceforringelse for borgerne.

Administrative bilag til investeringsforslag

Forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- Ja
 Nej

5. Effektivisering på administration

Der effektiviseres på administration svarende til 2 årsværk svarende til 1,374 mio. kr.

Tabel 3. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2027 p/l					
	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Effekt på lønudgifter på hovedkonto 6 og øvrige adm. udgifter på hovedfunktion 6.45						
Effekt på øvrige administrative udgifter		-687	-1.030	-1.374	-1.374	-1.374
Varige ændringer totalt, administration		-687	-1.030	-1.374	-1.374	-1.374

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt fortegn.

6. Hvem er hørt?

Tabel 4. Godkendelse af Center for Økonomi

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	29. januar 2026

Tabel 6. Høring og inddragelse af kredse og udvalg

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringsvar
MED-udvalg	Nej	BPM-MED 06.11.2025

Kunstig intelligens til afgørelser i byggesager

Kort resumé: Forslaget består i at anvende kunstig intelligens som redskab til mere effektiv byggesagsbehandling.

Fremstillende forvaltning: Klima-, Miljø- og Teknikudvalget

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har siden foråret 2025 arbejdet med kunstig intelligens (AI) i byggesagsbehandlingen. I forbindelse med investeringsprojektet "Yderligere digitalisering af byggesagsområdet" iværksatte Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen et partnerskab med eksterne leverandører.

Partnerskabet har udviklet en prototype på et AI-baseret værktøj til generering af udkast til byggesagsafgørelser. Samtidig kan værktøjet identificere mangler i de indkomne ansøgninger, som kan anvendes som basis for at sende et brev med mangler til ansøger. Forvaltningen ønsker med dette investeringsforslag at videreudvikle prototypen til andre ansøgningstyper, byggetilladelse og lovliggørelsessager.

Prototypen er med succes afprøvet på et lille sagsområde og vil efterfølgende blive implementeret på de øvrige sagstyper, én ansøgningstype ad gangen, startende med ansøgninger på enfamiliehusområdet. Området er udvalgt, da det har stor volumen og størst lighed med det område, prototypen er udviklet på.

Beregninger baseret på erfaringer fra udviklingen af prototypen viser, at en implementering af løsningen kan realisere en effektivisering på ca. 6 mio. kr. ved fuld indfasning.

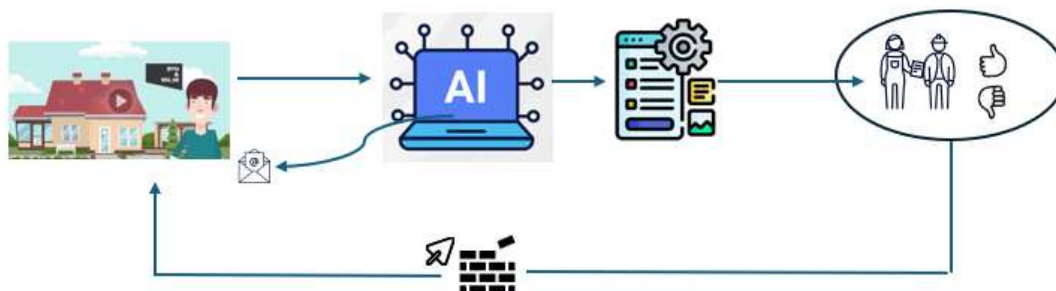
AI værktøjet kan også bidrage til at borgere og erhvervsdrivende vil opleve et bedre og mere ensartet serviceniveau end tidligere.

Udviklingen af værktøjet baserer sig på data fra tidligere afgørelser, data og filer i forbindelse med afgørelserne, supplerende oplysninger og sagsbehandlingsprocesser. Et vigtigt element i udviklingen af værktøjet er at identificere subjektive vurderinger og skøn i proces og praksis, og i muligt omfang fokusere på design af ny AI-moden proces og praksis, der minimerer dette.

Overordnet udvikles værktøjet i faser, hvor hver fase fokuserer på at udvikle en løsning til en ny type byggesag. De hidtidige resultater viser, at AI kan anvendes på kolonihaveområdet, hvilket naturligt fører over i at udvikle en løsning på enfamiliehusområdet. Efterfølgende udvikles løsninger til øvrige typer ansøgningstyper, simple konstruktioner, etagebyggeri erhverv, industri og lagerbygninger, etagebyggeri bolig, lovliggørelse og færdigmeldninger

Nedenstående figur illustrerer, hvordan AI-modellen kan anvendes til understøttelse af sagsbehandlingsprocessen frem mod en afgørelse. Ansøgningsprocessen starter typisk

i den nationale ansøgningsportal Byg og Miljø. Herfra anvendes AI-modellen til at identificere eventuelle mangler i ansøgningen, hvorefter der udformes et mangelbrev til ansøger. Ved fuldt oplyst ansøgning kan AI-modellen udforme et udkast til byggetilladelse eller anbefale et afslag til byggetilladelse. Udkastet kvalificeres af en byggesagsbehandler, tilrettes og sendes derefter til ansøger.

2. Økonomi

Det er Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens vurdering, at der er potentiale for at effektivisere 8 årsværk varigt svarende til ca. 6,0 mio. kr. på byggesagsbehandlingsprocessen. Dette er blandt andet vurderet ud fra de erfaringer, der er gjort i arbejdet med udviklingen af prototypen. Forventningen er, at der effektiviseres 4 AC-årsværk i 2027, som årligt stiger med et årsværk indtil 2030, hvor der effektiviseres 8 årsværk, i takt med at de forskellige løsninger sættes i drift.

Løsningen kommer til at bestå af flere forskellige teknologiske elementer, og herved er der også afledte driftsudgifter på 2,2 mio. kr. fra 2028 og frem. Driftsudgifterne omfatter diverse licenser, hosting, serverudgifter, træning og gentræning af løsningen. Driftsudgifterne er stigende i årene 2026 til 2028, fra 0,6 mio. kr. til 2,2 mio. kr., eftersom der løbende tilknyttes flere elementer til den samlede løsning. Estimatet er baseret på de samlede udviklingsomkostninger og erfaring fra tidligere projekter på området.

Udvikling og implementering af løsningen

Der skal anvendes en bred vifte af kompetencer både internt og eksternt til udvikling og implementering af løsningen.

I 2026 startes udviklingen med at videreudvikle løsningen til enfamiliehuse, som er en ansøgningstype med stor volumen. Udviklingen af en løsning til enfamiliehuse forventes at andrage omkring 1,0 mio. kr. Udviklingen af de øvrige løsninger forventes at andrage mellem 0,5 mio. kr. og 1,5 mio. kr. afhængigt af kompleksiteten, svarende til 1 mio. kr. i gennemsnit pr. løsning. Udviklingsomkostningerne er estimeret på baggrund af erfaringer med nuværende AI-løsning i KTF.

Forud for udviklingen udtrækkes data til træning af modellen, som efterfølgende skal anonymiseres. Samlet set forventes dette at andrage 1 mio. kr. Samtidig skal der indhentes oplysninger om arbejdsprocessen for den pågældende løsningstype.

Når der foreligger en ny ansøgningstype i AI løsningsmodel, skal modellen testes, og der skal designes en ny AI-moden proces og praksis på området. Der iværksættes

herefter et testforløb for medarbejderne, som også er en del af den organisatoriske implementering. For at opnå effektiviseringspotentialet skal der for hver ny ansøgningstype igangsættes et implementeringsforløb. Implementeringsomkostningerne er estimeret til at andrage ca. 1. mio. kr. fordelt over 2026 til 2028.

Projektledelsen forventes samlet set at andrage 5,5 årsværk, fordelt på 1,5 ÅV i 2026, og 2 i henholdsvis 2027 og 2028.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2027 p/l	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Effektivisering på byggesagsområdet	Service	0	-2.990	-3.737	-5.232	-5.980	-5.980
Hosting, licenser, drift & algoritmetræning	Service	-	1.620	2.220	2.220	2.220	2.220
Samlet varig ændring		0	-1.370	-1.517	-3.012	-3.760	-3.760
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Midlertidig finansiering af varig drift af hosting, licenser, drift & algoritmetræning	Service	600					
Udvikling og design af løsningen	Anlæg	2.000	3.400	2.000			
Implementeringsomkostninger	Anlæg	250	250	500			
Projektledelse (5,5 årsværk)	Anlæg	1.122	1.495	1.495			
Samlede implementeringsomkostninger	Anlæg	3.371	5.145	3.995			
Samlede implementeringsomkostninger	Service	600					
Samlet økonomisk påvirkning		3.971	3.775	2.478	-3.012	-3.760	-3.760
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2027 p/l, men forslag der udmøntes i overførselssagen udmøntes i 2026 p/l, mens forslag der udmøntes med budgettet udmøntes i 2027 p/l.

Alle effektiviseringer er angivet med negativt fortegn (-).

3. Implementering og opfølgning

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen forventer, at udviklingen igangsættes medio 2026, og at implementering af forslaget vil ske løbende fra 2026 frem til ultimo 2028. Forslaget forventes fuldt implementeret ultimo 2028.

Projektledelsen vil ligge i Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen. Projektet vil dog blive udført i tæt samarbejde eksterne leverandører, der vil skal bistå med teknisk udvikling og

den organisatoriske implementering.

Tidsplanen for projektet er samlet set ca. 2½ år med opstart medio 2026 og løbende driftssætning af delløsninger.

Tabel 2. Opfølgningsmål

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering			
At der er allokeret ressourcer til projektledelse og datakoordinering	At er allokeret projektleder i KTF ved projektets opstart	Projektledelsen	Medio 2026
At projektplanen overholdes	Det vil løbende blive fulgt op på fremdrift af projektets styregruppe	Projektledelsen	8-10 årlige styregruppemøder
At løsninger er udviklet og idriftsat ifølge tidsplan for projektet	Projektet vil løbende afrapportere status til styregruppen	Projektledelsen	Løbende forud for hvert styregruppemøde
Succesfuld organisatorisk implementering af hver del-løsning	Løsningerne er idriftsat og medarbejderne er involveret i udviklingen	Projektledelsen	Løbende efterhånden som løsninger implementeres
Realisering af effektiviseringer			
Konkretisering af forventet effektivisering med udgangen af 2026	Målinger af tidsregistrering og sagsbehandlingstid	Projektledelsen	Ultimo 2026
Opsamling af status for opnået effektivisering med udgangen af hvert ½ år	Målinger af tidsregistrering og sagsbehandlingstid	Projektledelsen	Hvert ½ år
Status for effektivisering med udgangen af 2028.	Målinger af tidsregistrering og sagsbehandlingstid	Projektledelsen	Ultimo 2028

4. Risikovurdering

Forvaltningen vurderer, at risikoen er middel. Projektets risici omfatter dels de teknologiske elementer, der skal udvikles i forbindelse med at anvende kunstig intelligens på nye afgørelsesområder, og dels de data, der skal anvendes som input data til udvikling af AI-modellen.

I forhold til juridiske elementer har forvaltningen udarbejdet et notat om "*Brug af kunstig intelligens til byggesagsbehandling – hjemmelsvurdering ift. brug af personoplysninger om borgere/ansøgere*". Den overordnede konklusion er, at KTF vurderes at kunne behandle byggesager med brug af generativ kunstig intelligens. Denne konklusion bygger på en vurdering af, at der ikke indgår personoplysninger i byggesagsbehandlingen – hverken under oplæring af modellen eller under drift af løsningen i modellens bud på formuleringer eller afgørelser. Personoplysningerne er accessoriske og passive i forhold til den faglige vurdering og de følgende afgørelser.

Vurderingen er på denne baggrund, at der er tale om en meget begrænset behandling af personoplysninger med minimale konsekvenser for den enkelte. Denne vurdering er bekræftet med databeskyttelsesrådgiveren i Københavns Kommune.

Der er ikke risiko for, at borgeren oplever en forringelse i servicen, da der udelukkende er tale om et værktøj til sagsunderstøttelse. Projektet omhandler udelukkende en implementering i den interne sagsbehandling i Københavns Kommune, hvorfor borgeren ikke vil opleve en ændring i ansøgningsprocessen i regi af dette projekt. Det AI-genererede udkast til afgørelse vil altid blive kvalitetssikret og godkendt af en sagsbehandler, inden det sendes til ansøger.

Administrative bilag til investeringsforslag

Forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- Ja
 Nej

5. Effektivisering på administration

Tabel 3. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2026 p/l					
	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Effekt på lønudgifter på hovedkonto 6 og øvrige adm. udgifter på hovedfunktion 6.45	600	-1.370	-1.517	-3.012	-3.760	-3.760
Effekt på øvrige administrative udgifter						
Varige ændringer totalt, administration	600	-1.370	-1.517	-3.012	-3.760	-3.760

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt fortegn.

6. Hvem er hørt?

Tabel 4. Godkendelse af Center for Økonomi

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	27. januar 2026

Tabel 5. Høring og inddragelse af kredse og udvalg

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
MED-udvalg	Ja	BPM MED 6. november 2025

Nedlæggelse af parkeringsautomater

Kort resumé: Forslaget indebærer en nedlæggelse af de resterende ca. 450 fysiske parkeringsautomater i København. Effektiviseringen består i bortfald af administration, service og reparation af automaterne.

Fremstillende forvaltning: Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen (KTF) driver pt ca. 450 fysiske parkeringsautomater (p-automater) i København, hvor bilister kan betale med kort, når de parkerer i betalingszoner. I 2018 blev muligheden for at betale med kontanter i p-automaterne afskaffet, da kun 4 % af den samlede omsætning kom fra kontanter. Borgerrepræsentationen besluttede den 6. oktober 2022 at nedlægge halvdelen af de fysiske p-automater, da den mest almindelige betalingsform med tiden er blevet forskellige app-løsninger. Automaterne blev pillet ned og i de fleste tilfælde erstattet af skiltning.

I forbindelse med nedlæggelsen af halvdelen af automaterne blev der i 2023 oprettet en telefonisk betalingsløsning for parkering i betalingsområdet bl.a. til borgere, der ikke har en smartphone. Løsningen blev kaldt Interactive Voice Responce (IVR) og medfører at borgere kan ringe til en "Voice Robot", som borgeren kan betale igennem. Derudover kan Vagtcentralen kontaktes, der ligeledes kan hjælpe med betaling for dem, der ikke har en smartphone. Disse løsninger eksisterer i dag.

Antallet af betalinger i de fysiske automater er faldet konsekvent igennem en årrække. Således udgør betalingerne via mobil apps pr. d. 1. august 2025 ca. 98 % eller mere af samtlige p-betalinger, hvorfor det nu kun er ca. 2 % af p-betalingerne, der betales med betalingskort.

En yderligere udfordring med p-automaterne er, at det er blevet vanskeligt at skaffe reservedele, og de vil derfor skulle udskiftes. Dette er dyrt og udgifterne, vil derfor være stigende i de kommende år, hvis ikke de nedlægges. Forslaget vil således ikke blot indebære en effektivisering, men også imødekomme en kommende merudgift.

Med dette forslag nedtages samtlige automater, fortovene retableres, og der opsættes skilte med information om, hvilken betalingszone man befinder sig i, og de betalingsmuligheder man har. Med forslaget vil alle parkeringsautomater således blive nedtaget i løbet af 2027, hvorefter byen fra 2028 og frem vil være uden parkeringsautomater.

Effektiviseringen består således i bortfald af administration, service og reparation forbundet med automaterne.

Den fulde effektivisering kan kun hentes, såfremt alle automater lukkes, fordi det derved er muligt at spare udgifterne til bl.a. administration og software abonnementer, da udgiften hertil er den samme høje udgift uanset antallet af automater.

2. Økonomi

Investeringsbehovet

Investeringsbehovet er estimeret til 11,7 mio. kr. til nedtagning af automater, skiltning og administration. De estimerede udgifter er baseret på erfaringer og priser fra tidligere projekter.

Forslaget har udgifter til retablering af fundament á ca. 9.800kr. pr. stk. og udgifter til etablering af skiltning á 4.600 kr. pr. stk. Dette giver en samlet udgift pr. automat og stander på 14.400 kr. Der afsættes ½ årsværk i 2026 og 1 årsværk i 2027 til implementering og koordinering af projektet.

Derudover er der midler til afledt drift og vedligehold af skiltningen, der beløber sig til 10% af skiltningens etableringsomkostninger og dermed årligt 0,6 mio. kr. fra 2027 og frem. Og så er der afsat 335 t.kr. til kommunikationsindsats.

Effektiviseringen

P-automaterne har udgifter til licenser, hosting og reservedele. De seneste tre år de samlede omkostninger hertil udgjort 3 mio. kr. pr. år. Det forventes at udgifterne vil være stigende, da automaterne er slidte, og trænger til at få skiftet hardware, hvilket leverandøren har vanskeligt ved at levere, ligesom leverandøren har varslet en overordnet stigning på 10 % pr. d. 1. januar 2026.

Effektiviseringen ved at nedlægge p-automaterne findes ved, at udgifter til licenser, hosting og reservedele ikke længere skal afholdes. Effektiviseringen anslås at være det gennemsnitlige årlige forbrug for de seneste tre år reguleret til 2027 p/l.

Effektiviseringen fremlægges med fuld effekt fra 2027 og frem. Det skyldes, at der ikke er udgifter til vedligehold af p-automaterne, mens nedlæggelsen pågår.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

	1.000 kr. 2027 p/l						
	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
IT-løsning			-1590	-1590	-1590	-1590	-1590
Reparation af automater		-583	-583	-583	-583	-583	-583
Diverse til brug for vedligehold inkl. oprettelse af fundamenter v. flytning mv.			-1.166	-1.166	-1.166	-1.166	-1.166
Drift af skilte				600	600	600	600
Samlet varig ændring		-583	-3.339	-2.739	-2.739	-2.739	-2.739
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Nedlæggelse af P-automater og fysisk retablering	Anlæg	0	4.500	0	0	0	0
Nedtagning/omformulering af skilte	Anlæg	0	7.130			0	0
Kommunikationsindsats	Anlæg		335				

Implementering og koordinering	Service (løn)	441	882				
Samlede implementeringsomkostninger		441	12.847				
Samlet økonomisk påvirkning		142	8634	-2.739	-2.739	-2.739	-2.739
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	5 år						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	5 år						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2027 p/l, men forslag der udmøntes i overførselssagen udmøntes i 2026 p/l, mens forslag der udmøntes med budgettet udmøntes i 2027 p/l. Alle effektiviseringer er angivet med negativt fortegn (-).

3. Implementering og opfølgning

I 2026 gennemføres et udbud om nedlæggelse af automaterne, der forventes nedlagt ultimo 2027.

Tabel 2. Opfølgningsmål

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Gennemførelse af udbud om nedlæggelse af automater	Udbud er gennemført	Område for Parkering	Medio 2026
Fysisk retablering	Om alle automater er nedlagt	Område for Parkering	Primo 2027
Alle p-automater er nedlagt ultimo 2027	Alle p-automater skal være nedlagt i 4. kvartal 2027	KTF, OPK	Ultimo 2027
Realisering af effektiviseringer			
Annullering af udgifter til automaterne.	Om udgifter til IT og reparation er annulleret	Område for Parkering	Primo 2027

4. Risikovurdering

Samlet set vurderes risikoen ved forslaget at være lav.

Der er en risiko for, at nogle de ca. 2 % af bilisterne, der pt. anvender automaterne, kan opleve forslaget som en serviceforringelse, når de skal overgå til at benytte apps eller IVR-løsningen. Forventningen er dog at omstillingen vil være kortvarig.

Endvidere er der risiko for, at Interactive Voice Response løsningen ikke er fremtidssikker, da brugen af IVR-løsninger tidligere vurderedes at være nedadgående.

Ændringer i EU-lovgivningen vedr. regler for Payment Services Directive 2 kan desuden udfordre muligheden for at foretage kortbetalinger uden validering. Det er

forvaltningens vurdering, at risiciene ikke giver større udfordringer, og at de udfordringer der opstår, bør kunne håndteres.

Administrative bilag til investeringsforslag

Forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- Ja
 Nej

5. Effektivisering på administration

Forslaget indeholder ikke effektivisering på administration.

6. Hvem er hørt?

Tabel 4. Godkendelse af Center for Økonomi

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	9. januar 2026

Tabel 5. Høring og inddragelse af kredse og udvalg

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
MED-udvalg	Ja	BPM MED 6. november 2025.

Automatiske trafiktællinger

Kort resumé: Investeringsforslaget vedrører automatisering af indsamling af trafikdata ved hjælp af tælleudstyr i stedet for manuelle tællinger

Fremstillende forvaltning: Klima-, Miljø og Teknikforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har i 2024 og 2025 gennemført en række pilottest af automatiske trafiktællinger gennem innovationscasen "Afprøvning af automatiske, permanente og midlertidige trafiktællinger." I innovationscasen blev både eksisterende udstyr og nyt udstyr testet til tælling af trafikken på enkelte lokationer. Med dette investeringsforslag opskaleres automatiske tællinger til at være bydækkende, så det er muligt at udfase manuelle trafiktællinger og fortsat levere trafiktal for hele byen. Der vil være en kvalitetsforbedring ved at gå over til automatisk indsamling af trafiktal, fordi forvaltningen med de manuelle tællinger blot kan tælle hvert sted i 12 timer. Trafikken varierer meget fra dag til dag, så 12 timer er som en lille stikprøve af trafikken. Ved at tælle med udstyr opnås meget længere tællinger og dermed mere sikre data at basere kommunens arbejde på.

Anvendelse af automatisk tælleudstyr

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har i innovationscasen kortlagt eksisterende tælleudstyr, samt det fremadrettede behov for trafiktællinger på forskellige trafikantgrupper. Der vil fremadrettet være behov for tællinger af både biler, cykler og fodgængere på flere lokationer. Dette håndteres ved at opsætte permanent tælleudstyr på de bedst egnede lokationer samt indkøbe mobilt udstyr til at dække andre lokationer. Som en del af projektet udformes en løsning til behandling af de store mængder data, der kommer fra automatiske tællinger. Placering af tælleudstyr opsat med innovationscasen kan ses bil lederne i bilag 4.

Forvaltningen vil have fokus på at levere kontinuitet i tællingerne og styrke indsatsen med tællinger af fodgængere og cyklister ved at have flere tællinger på gader, stræder, kryds og stier.

Mobilt tælleudstyr

I innovationscasen har forvaltningen testet forskellige typer af mobilt tælleudstyr med varierende pris og kvalitet. Der indkøbes og anvendes yderligere mobilt udstyr for at sikre, at forvaltningen kan tælle køretøjer, cyklister og fodgængere bydækkende med en tilfredsstillende nøjagtighed.

Alle typer af de automatiske trafiktællinger, som kommunen anvender, lever op til GDPR-regler, da der ikke bliver optaget video, men alene talt trafikanter og gemt antal cyklister, forgængere og køretøjer.

Anvendelse af detektorer i signalanlæg til tællinger

Som et led i innovationscasen har forvaltningen indgået en aftale med en rådgiver om at udvikle software, der gør det muligt, at eksisterende detektorer i signalanlæg kan levere trafiktællinger. Dette er testet af på signalanlægget Valby Langgade/Gammel Carlsbergs gade. På baggrund af testen, er det besluttet at implementere dette i et større antal signalanlæg.

2. Økonomi

Forventet effektivisering

Til de faste manuelle trafiktællinger anvendes i dag 0,7 mio. kr. i lønninger til tællere og ca. 0,2 mio. kr. til ekstern behandling af tællinger, vedligehold af tælleapparater mm.

Overgangen til automatiske tællinger vil derfor give en bruttoeffektivisering på 0,9 mio. kr. årligt. Der er i dag afsat et årsværk til trafikteknisk rådgivning, planlægning, bearbejdning og koordinering i relation til de manuelle tællinger. Dette behov vil fortsat være til stede med automatiske trafiktællinger og indgår derfor ikke i effektiviseringen. De afledte varige driftsudgifter estimeres til 0,7 mio. kr. årligt og indeholder drift af database og midler til drift og vedligehold af mobilt, drift og vedligehold af permanent udstyr, samt softwareabonnementer. Når de varige driftsudgifter fratrækkes ovennævnte effektiviseringspotentialer, vil den varige nettoeffektivisering være på 0,2 mio. kr. årligt (service).

Besparelse ifm. anlæg

Københavns Kommune (primært Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen og Økonomiforvaltningen) har ofte udgifter til eksterne rådgivere og entreprenører, der gennemfører trafikregistreringer/tællinger i byen. Det sker som regel i tilknytning til anlægsprojekter, hvor der er behov for viden om trafikken, der ikke opsamles af de faste tællinger. Med en database, hvor tælldata er samlet og let tilgængelige, vil det være muligt at reducere udgifterne til ad-hoc tællinger ifm. sådanne anlægsprojekter ved brug af eget mobilt udstyr og genbrug af tællinger.

Investeringsbehov

Det forventede investeringsbehov er 1 mio. kr. og omfatter udgifter til omstilling af øvrigt permanent tælleudstyr, indkøb, opsætning og drift af yderligere mobilt tælleudstyr, tilretning af database og validering og analyse af data for hele byen.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

	Styrings- område	1.000 kr. 2027 p/1					
		2026	2027	2028	2029	2030	2031
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Afskaffelse af manuelle tællinger	Service		-900	-900	-900	-900	-900
Drift og vedligehold af database	Service		100	100	100	100	100
Drift og vedligehold af mobilt og permanent udstyr	Service		400	400	400	400	400
Software abonnementer	Service		200	200	200	200	200
<i>Samlet varig ændring, service</i>		0	-200	-200	-200	-200	-200
Samlet varig ændring		0	-200	-200	-200	-200	-200
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							

Omstilling, abonnemeter og indkøb af udstyr	Anlæg	225	225				
Tilretning af database	Anlæg	100	100				
Validering af analyse af data for hele byen	Anlæg	100	100				
Rådgivning	Anlæg	75	75				
Samlede implementeringsomkostninger	Anlæg	500	500	0	0	0	0
Samlet økonomisk påvirkning		500	300	-200	-200	-200	-200
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6 år						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6 år						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2027 p/l, men forslag der udmøntes i overførselssagen udmøntes i 2026 p/l, mens forslag der udmøntes med budgettet udmøntes i 2027 p/l. Alle effektiviseringer er angivet med negativt fortegn (-).

3. Implementering og opfølgning

Tablet 2. Opfølgningsmål

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Indkøb af det nødvendige tælleudstyr	Der er indkøbt og opsat tilstrækkeligt med permanent og mobilt tælleudstyr.	Trafikenheden	Medio 2027
Klargøring og udstilling af data	Der leveres og udstilles valide trafikdata for de to hovedsnit Kommunegrænsen og Søsnittet.	Trafikenheden	Ultimo 2027
Realisering af effektiviseringer			
Manuelle trafiktællinger opfører	Udgift til trafiktællere udfases	Trafikenheden	Ultimo 2026

4. Risikovurdering

Projektet har en mellemstor risiko for at blive forsinket, hvis der er forsinkelser på leveringen af det nødvendige tælleudstyr, og hvis bearbejdningen og udstillingen af data støder på uforudsete vanskeligheder. For at minimere disse risici, er der lagt ekstra luft ind i tidsplanen for at kompensere for eventuelle forsinkelser.

Der er en risiko for, at nøjagtigheden af tællingerne er under det ønskede niveau på 95 %. Erfaringer fra innovationsprojekter viser, at det meste udstyr ikke tæller fodgængere og cyklister lige så præcist som det kan tælle biler. Særligt når der f.eks. er et stort antal cyklister, på de større veje og stier i København i myldretiden. Forud for at projektet går i drift afklares det, hvordan eventuelle tællinger med nøjagtighed på under 95 % håndteres.

Administrative bilag til investeringsforslag

Forslaget udspringer af et innovationsforslag:

Ja Afprøvning af automatiske, permanente og midlertidige trafiktællinger (Overførselssagen 2023-2024)

Nej

5. Effektivisering på administration

Tabel 3. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2027 p/l					
	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Effekt på lønudgifter på hovedkonto 6 og øvrige adm. udgifter på hovedfunktion 6.45		-200	-200	-200	-200	-200
Effekt på øvrige administrative udgifter						
Varige ændringer totalt, administration	0	-200	-200	-200	-200	-200

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt fortegn.

6. Hvem er hørt?

Tabel 4. Godkendelse af Center for Økonomi

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	15. januar 2026

Tabel 5. Inddragede samarbejdspartnere

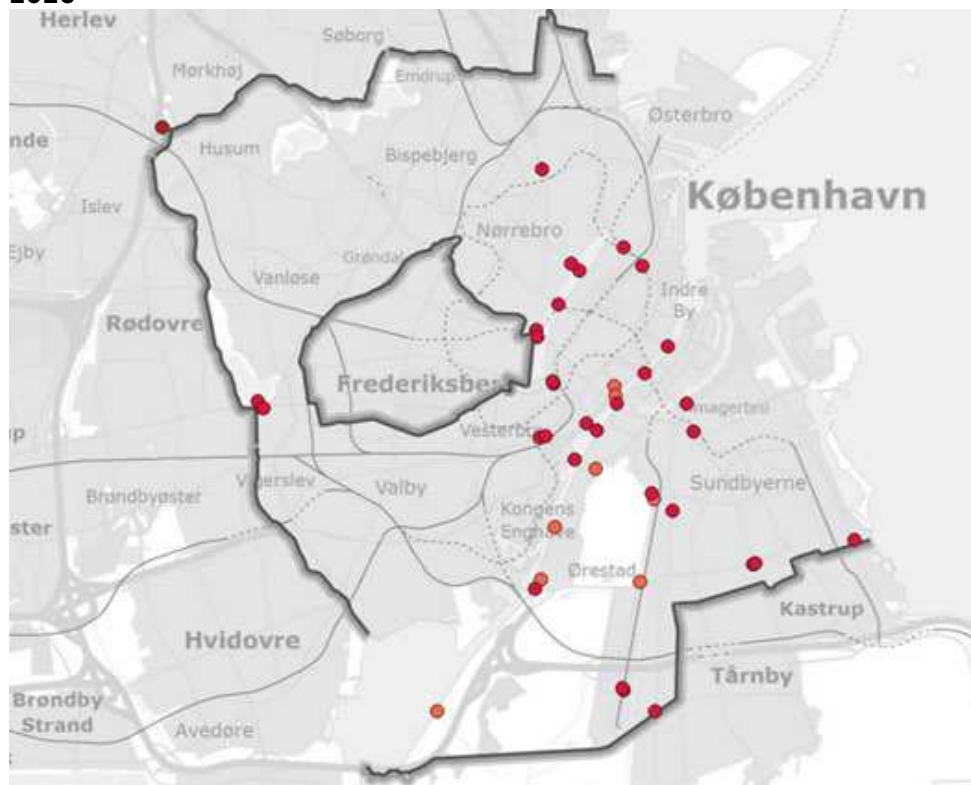
Relevante samarbejdspartnere i kommunen, der er inddraget

Tabel 6. Høring og inddragelse af kredse og udvalg

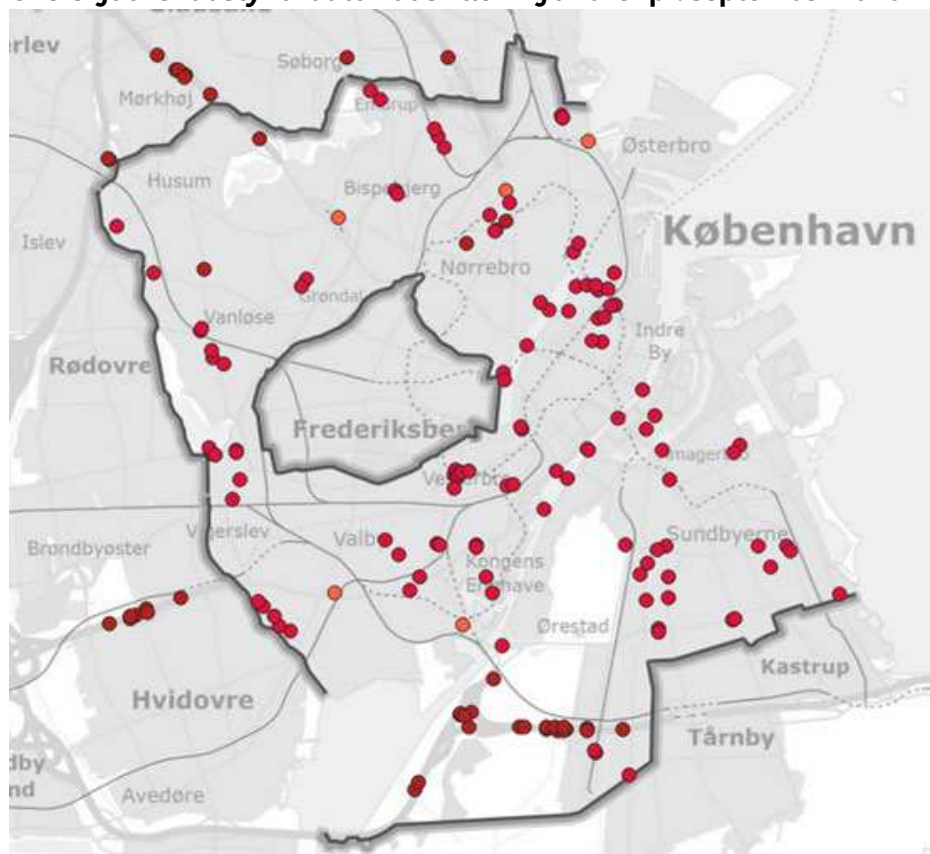
	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
MED-udvalg	Ja	Behandlet i MKB lokal-med den 30. oktober 2025

Bilag 1

Oversigt over udstyr til automatisk tælling af cykler og fodgængere pr. september 2025

Oversigt over udstyr til automatisk tælling af biler pr. september 2025

Konsolidering af administrative databaseløsninger

Kort resumé: Forslaget omhandler konsolidering af en række eksisterende servere og it-systemer med henblik på at opnå en mere effektiv drift, lavere omkostninger og højere stabilitet.

Fremstillende forvaltning: Klima-, Miljø og Teknikforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Klima-, Miljø og Teknikforvaltningen driver i dag mange mindre it-løsninger og servere, som er opbygget over tid uden samlet strategi. På geodataområdet findes ca. 40-50 systemer, som ofte er placeret på forskellige servere og driftes forskelligt. Det giver høj kompleksitet, uens sikkerhedsniveau og unødvendigt store driftsomkostninger.

Dette forslag vil vurdere og implementere konsolideringsmulighederne på tværs af systemporteføljen. Forslaget vil både kunne sikre en billigere it-drift ressourcer og skabe et mere robust it-miljø.

Den nuværende system- og serverportefølje er blevet sammensat og udbygget over en årrække, efter principper om bedst mulig understøttelse af konkrete ønsker til opgaveløsningen. Det vurderes, at der er mulighed for en konsolidering af flere systemer og servere, uden at det vil gå ud over kvaliteten af opgaveløsningen hos brugeren eller integrerede systemafhængigheder.

Forslagets indhold / metode

Forvaltningen har allerede et detaljeret og retvisende overblik over dataflows, systemsammenhænge, kritikalitet og ejerskab på geodataområdet. Dette miljø er opbygget over tid, og udbygget med fokus på at opfylde nye forretningsbehov. Der er derfor i dag et overlap i funktionalitet, brugsscenarier og serverbehov- og miljøer blandt visningsklienter, desktopværktøjer, webapplikationer, databaser, licensmanagers, instanser og servere, samt potentialer for at konsolidere afledte drifts- og vedligeholdelsesopgaver i systemejnerollen.

Den fornødne analyse og kortlægning af de forretningsmæssige konsolideringspotentialer ER udført.

Med projektet udvælges potentialeområder og der udarbejdes tekniske planer for implementering og ændringer i systemerne.

På baggrund af tekniske planer vil der løbende blive igangsat implementering af tiltag. Projektledelsen vil derefter styre de praktiske aspekter af flytningerne, herunder nedlæggelse af gamle servere og oprydning i systemporteføljen, for at sikre en smidig overgang.

Endeligt vil der blive fastlagt standarder for fremtidig drift og governance, hvilket vil skabe den nødvendige struktur for en mere effektiv og stabil IT-infrastruktur, der er godt rustet til fremtidige behov og udviklinger.

Efter projektets implementering forventes en række betydelige forbedringer af IT-miljøet. Konsolideringen vil resultere i færre servere og en enklere infrastruktur, hvilket, udover en økonomisk besparelse, vil reducere risikoen for systemnedbrud og øge driftsstabiliteten. Denne enklere opbygning vil også give et forbedret overblik over den samlede systemportefølje, hvilket styrker muligheden for at bevare denne strukturform ved fremadrettede anskaffelser, samt åbne for fremtidige udviklingspotentialer som f.eks. automatisering. Derudover vil den mindre komplekse arkitektur styrke sikkerheden og sørge for bedre og nemmere overholdelse af compliance-krav, samtidig med at beredskabet kan reagere hurtigt på eventuelle udfordringer. Samlet set vil disse resultater føre til en mere robust og effektiv IT-infrastruktur, der er godt forberedt på fremtidige teknologiske og operationelle behov.

2. Økonomi

Der vil være behov for investeringsmidler til teknisk projektledelse og tekniske ressourcer i forhold til at sikre gennemgang af løsningerne og vurdering af potentialer, samt implementering af den fremtidige konsolidering. I forhold til geodata vil alle løsninger blive gennemgået med henblik på at sikre en mere effektiv brug af servere og specialiserede adgange.

Implementeringsomkostningerne forventes at være samlet 0,8 mio.kr. i 2026 og 0,2 mio.kr. i 2027 fordelt til intern projektledelse og teknisk bistand/udførelse, plus et mindre beløb på 0,15 mio.kr., til eksterne konsulenter og Koncern IT, til brug for mindre ændringsønsker til det eksisterende setup, for at kunne udmønte konsolideringspotentialer.

Forslaget medfører driftsbesparelser på 0,2 mio.kr. i 2027 og 0,3 mio.kr. i 2028 og frem. Driftsbesparelserne vil konkret blive udmøntet på det nuværende budget for GIS-systemer, GIS-løsninger og GIS-serverdrift. Alle tre udgiftsposter er placeret under enheden Bydata i Digitalisering.

Besparelsen i konsolideringen vil komme ved at nuværende anvendelsesscenarier i eksisterende GIS desktop- og webapplikationer, som i dag har et mere omfattende systemmæssigt setup end krævet, eller løses på forskellige tekniske platforme, men med mindre tilpasninger/udvikling vil kunne konsolideres på færre løsninger. Udgifterne til disse systemer, samt de understøttende databaser, dataflows og instanser/servere vil derfor kunne effektiviseres med denne indsats.

Forvaltningen er vurderet ud fra de samlede omkostninger til porteføljen samt at løsningerne er datatunge og i den forbindelse omkostningsdrivende.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

	1.000 kr. 2027 p/l						
	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Effektivisering - udgifter til databaser og servere	service	0	-200	-300	-300	-300	-300

Samlet varig ændring, service		0	-200	-300	-300	-300	-300
Samlet varig ændring		0	-200	-300	-300	-300	-300
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Teknisk projektledelse	Service	400	200				
Teknisk ressource	Service	350	150				
Konsulentbistand til arbejde på systemer og servere	Service	75	75				
Samlede implementeringsomkostninger, service		825	425				
Samlede implementeringsomkostninger, anlæg		0	0				
Samlede implementeringsomkostninger		825	425				
Samlet økonomisk påvirkning		825	225	-300	-300	-300	-300
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6 år						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6 år						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2027 p/l, men forslag der udmøntes i overførselssagen udmøntes i 2026 p/l, mens forslag der udmøntes med budgettet udmøntes i 2027 p/l.

Alle effektiviseringer er angivet med negativt fortegn (-).

3. Implementering og opfølgning

Nedenstående tabel introducerer de konkrete skridt for implementeringen af konsolideringsprojektet samt den efterfølgende opfølgning. Her skitseres processen for, hvordan projektet vil blive udført og overvåget for at sikre, at det når sine mål. Bydata i Digitaliseringsområdet, hvor projektet er forankret, vil sikre, at alle aspekter af server- og systemflytning håndteres effektivt, mens et opfølgningsprogram vil sikre at projektets implementering ikke har haft betydning for udførelsen af forvaltningens opgaver, vurdere de opnåede resultater og sikre kontinuerlig forbedring af IT-miljøet.

Tabel 2. Opfølgningsmål

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Etablering og bemanning af projekt		Område for Digitalisering	Q2 26

Løbende udarbejdelse af tekniske planer og implementeringsplan	Tekniske planer for muligheder for samling, virtualisering eller flytning til fælles driftsmiljø.	Område for Digitalisering	Q3 26
Gennemførelse af projekt	Løbende implementering af projektet	Område for Digitalisering	Q4 26-Q4 27
Fremtidig governance	Etablering af standard for fremtidig drift og vedligehold af miljø	Projektleder og teknisk ressource i Bydata	Q4 27
Realisering af effektiviseringer			
Besparelse på driftsressourcer	De anvendte udgifter til system- og serverporteføljen er reduceret	Område for Digitalisering	Kr. 200.000 i 2027 og kr. 300.000 i 2028 og frem.
Færre servere og enklere infrastruktur	Simplere og mere målrettet miljø.	Område for Digitalisering	Fuldt fra 2028
Miljø som understøtter fremtidige muligheder	Bedre overblik over systemporteføljen og mulighed for fremtidig automatisering af visse arbejdsgange	Område for Digitalisering	Fuldt fra 2028
Styrket sikkerhed og beredskab	Forbedret sikkerhed og compliance, samt et mere robust beredskab afledt af en mindre kompleks arkitektur	Område for digitalisering	Fuldt fra 2028

4. Risikovurdering

Implementeringen af konsolideringsprojektet indebærer både tekniske og organisatoriske risici, som Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen skal håndtere for at sikre projektets succesfulde gennemførelse. Nedenfor er identificeret potentielle risici samt tiltag for at afbøde disse:

- Teknisk kompleksitet:** Risikoen for tekniske udfordringer under systemflytning og integration kan føre til forsinkelser og behov for midlertidige workarounds/manuelle løsninger. Forvaltningen vil mitigere denne risiko ved grundig kortlægning af nuværende systemer og servere og ved at benytte erfarne tekniske konsulenter til at styre processen. Derudover vil slutbrugere involveres efter behov, for at sikre mindst mulig forstyrrelse af opgaveløsningen.
- Datahændelser:** Beskyttelse af data under migrering er kritisk. Der er risiko for datatab eller -korruption. KTF vil prøve pilotforsøg på mindre dele for at afklare eventuelle udfordringer tidligt i processen.
- Modstand mod forandringer:** Der kan være modstand fra personale, som er vant til de nuværende systemer. Kommunikation og involvering af relevante medarbejdere tidligt i processen vil blive indarbejdet i alle relevante steps i arbejdet.
- Uforudsete omkostninger:** Der kan potentielt blive afklaret ønsker til ændringer i systemer og det nuværende setup, som ikke kan rummes i budgettet for denne case. De vil blive opsamlet og dokumenteret, så det fremadrettet kan vurderes om det er ændringer man ønsker at arbejde videre med og hvordan de skal finansieres.
- Afhængighed af eksterne partnere:** Eksterne leverandører og konsulenter kan være nødvendige, og der er risiko for forsinkelser, da det for nuværende ikke er

afklaret hvilke leverandører og hvad de præcis skal lave. Nogle systemer arbejder også med releasedates (forudbestemte tidspunkter hvor opdateringer implementeres og udrulles), som det kan blive nødvendigt at projektet indpasser sig under. Tæt koordinering og klare kontraktmæssige aftaler vil sikre, at arbejdet kan udføres efter tidsplanen.

Ved at tage disse risici i betragtning og implementere de nævnte afbødende foranstaltninger, vil Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen sikre en sikker og effektiv konsolidering af deres it-miljø.

Administrative bilag til investeringsforslag

Forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- Ja
 Nej

5. Effektivisering på administration

Tabel 3. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2027 p/l					
	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Effekt på lønudgifter på hovedkonto 6 og øvrige adm. udgifter på hovedfunktion 6.45		0	0	0	0	0
Effekt på øvrige administrative udgifter		-200	-300	-300	-300	-300
Varige ændringer totalt, administration		-200	-300	-300	-300	-300

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt fortegn.

6. Hvem er hørt?

Tabel 4. Godkendelse af Center for Økonomi

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	22. januar 2026

Tabel 5. Inddragede samarbejdspartnere

Relevante samarbejdspartnere i kommunen, der er inddraget
<ul style="list-style-type: none"> - KIT vil blive involveret til udførelse af eventuelt arbejde på systemer forankret, hostet el.lig. hos dem. Det vil ske efter sædvanlig praksis for ændringsønsker og udvikling af det pågældende system, og med inddragelse af relevante parter og brugere i KTF.

Tabel 6. Høring og inddragelse af kredse og udvalg

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
Ejendomsfaglig vurdering	Nej	Ikke relevant.
IT-kredsen	Ja	Sagen forelægges til orientering i IT-kredsen.
Koncern-IT	Nej	Ikke relevant.
MED-udvalg	Ja	Stab-MED behandlede sagen 6 oktober 2025.

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringsvar
HR-kredsen	Nej	Ikke relevant.
Velfærdsanalytisk vurdering	Nej	Ikke relevant.

Effektivisering af arbejdsgange for borgerhenvendelser og ledelses- og politisk betjening gennem procesoptimering og brug af AI

Kort resumé: Projektet skal modernisere håndteringen af borgerhenvendelser og politisk betjening gennem bedre arbejdsgange, brug af kunstig intelligens og organisatorisk implementering. En væsentlig del af projektet omhandler procesoptimering og implementering af nye arbejdsgange. Formålet er at skabe mere ensartede og smidige processer, der styrker kvaliteten og frigør tid til faglige opgaver.

Fremstillende forvaltning: Klima- Miljø- og Teknikforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Formål og baggrund

Formålet med dette investeringsforslag er at løfte kvalitet, effektivitet og sammenhæng i den politiske betjening i Klima- Miljø- og Teknikforvaltningen (KTF) – blandt andet ved at udnytte potentialerne i kunstig intelligens (AI) til at understøtte konkrete forretningsbehov. Projektet skal bidrage til mere effektive, ensartede og sammenhængende arbejdsgange på tværs af forvaltningen, så kvaliteten og rettidigheden i svar til borgere og politikere højnes, og medarbejdernes tid bruges bedre på faglighed frem for tunge, manuelle processer. KTF har 1097 fuldtidsansatte (december 2025) på AC-overenskomst, medarbejdere som i højere eller mindre grad er berørt af projektets genstandsfelt. Med dette projekt skabes varige effektiviseringer svarende til 8 årsværk.

Projektet tager udgangspunkt i KTF's store volumen af borgerhenvendelser, politiker-svar, budgetnotater, analyser og øvrige produkter, der udarbejdes på tværs af forvaltningens mange afdelinger. Disse opgaver involverer et stort antal medarbejdere og rummer betydelig kompleksitet, fordi de udføres forskelligt afhængigt af enhed og sagstype. En væsentlig del af projektet bliver derfor at kortlægge og optimere eksisterende processer, så de kan understøttes af nye digitale løsninger og sikre et mere sammenhængende flow på tværs af forvaltningen.

Projektet forventes samlet set at kunne skabe betydelige effektiviseringsgevinster og kvalitetsforbedringer, når både processer og teknologiske løsninger er implementeret og taget i brug. Investeringsforslaget omfatter en samlet indsats med fokus på AI-værktøjer, der skal styrke processerne omkring borgerhenvendelser, politikersvar og analyser samt øge kvaliteten og effektiviteten i arbejdet med indstillinger og budgetnotater. Derudover omfatter forslaget en indsats omkring bedre værktøjer til surveys.

Projektet handler ikke kun om teknologi, men i højere grad om at optimere arbejdsgange, skabe fælles metoder og sikre bedre brug af data og viden. En grundlæggende forudsætning for en vellykket implementering af AI er, at de underliggende processer er gennemgået, forenklet og tilpasset. Først når arbejdsgange, roller og data hænger sammen, kan teknologien bruges effektivt og give de ønskede gevinster. AI-løsningerne skal dermed bygge oven på en forbedret og fælles måde at arbejde på – ikke erstatte den.

Forventede effekter

Projektet forventes at skabe mærkbare gevinster for både borgere, politikere og medarbejdere i KTF. De vigtigste effekter er:

- Ensartet og professionel kommunikation: Teknologiske værktøjer kan understøtte en fælles sprogtone og struktur i svar til borgere og politikere, så kommunikationen opleves mere sammenhængende og professionel.
- Genbrug af eksisterende viden: AI kan hjælpe medarbejdere med hurtigt at finde og genbruge tidligere sager, formuleringer og beslutninger – hvilket styrker både kvalitet og effektivitet.
- Bedre adgang til historik og læring: En mere systematisk brug af data og AI-understøttede søgefunktioner giver lettere adgang til tidligere indstillinger, referater og afgørelser, hvilket fremmer kontinuitet og videndeling.
- Mere sammenhængende arbejdsprocesser: Gennem procesoptimering og digital understøttelse kan dobbeltarbejde og fejl reduceres, og arbejdsgangene bliver lettere at følge og koordinere på tværs af enheder.
- Automatiseret og målrettet posthåndtering: Henvendelser kan i højere grad fordeles korrekt og hurtigt, hvilket frigør tid og sikrer, at sager starter rigtigt første gang.
- Højere rettidighed: Samlet set forventes en forbedring af svarfristerne for både borgerhenvendelser og politikersvar, fordi arbejdsprocesser bliver mere effektive og gennemskuelige.
- Bedre udnyttelse af surveydata: AI kan hjælpe med at analysere åbne fritekstsvar, hvilket giver dybere indsigt i borgernes oplevelser og dermed bedre beslutningsgrundlag.

Fremgangsmåde og gennemførelse

Projektet gennemføres efter en trappemodell, hvor nye løsninger udvikles, testes og modnes i tæt samspil med medarbejdere og ledelse i udvalgte enheder. Erfaringer herfra bruges til gradvist at skalere og tilpasse de mest værdiskabende løsninger på tværs af KTF.

Trappemodellen sikrer, at udviklingen sker trinvis og praksisnært, og at erfaringer fra hvert trin anvendes til løbende forbedring. Procesafdækning og optimering er et tværgående greb i alle spor og derfor en central del af det samlede projekt. Hvert spor bidrager til at forenkle og forbedre arbejdsgange, så nye teknologier og metoder implementeres på et solidt og effektivt grundlag.

Projektet organiseres i fire spor

Spør 1: Effektive arbejdsgange og digitale værktøjer

Dette spør har til formål at effektivisere og digitalt understøtte nogle af de administrative opgaver i forvaltningen. KTF producerer hvert år stor volumen af borgerhenvendelser, politikersvar, budgetnotater, analyser, mødeforberedelse og øvrige produkter, der udarbejdes på tværs af forvaltningens mange afdelinger. Forvaltningen leverer årligt blandt

andet mere end 200 budgetnotater, 300 politiske indstillinger til det politiske udvalg, op mod 600 politikerspørgsmål og flere tusindeborgerhenvendelser.

Disse opgaver involverer et stort antal medarbejdere og rummer betydelig kompleksitet, fordi de udføres forskelligt afhængigt af enhed og sagstype. De fleste sager involverer desuden mange forskellige dele af forvaltningen, og kræver både grundigt forarbejde og efterprocessering, hvilket øger det administrative ressourceforbrug på opgaveløsningen. Forvaltningen vil således med dette spor bruge 'As is -To Be' til at skabe en mere effektiv og dataunderstøttet arbejdsgang, der både skal reducere ressourceforbruget og øge kvaliteten i forvaltningens opgaveløsning. De mange forskellige arbejdsgange er alle forankret i forvaltningens afdelingssekretariater og det centrale rådhussekretariat, men forskellige processer og skabeloner lokalt skaber et stort ressourcetræk. Herudover er der mange manuelle arbejdsgange med oprettelse af skabeloner, fremsøgning af historik, skriveretningslinjer mv., som ikke understøttes med digitale værktøjer. Implementeringen forventes at skabe mere ensartede, effektive og digitalt understøttede arbejdsgange. Fx vil manuelle arbejdsgange med fremsøgning af historik, udarbejdelse af skriftlige dokumenter og analyser af indsamlet data blive ensrettet og understøttet med digitale assistenter, der fx hjælper med skabeloner og guide til god kommunikation, historik på tidligere sager etc. Arbejdsgangene omhandler forskellige produkter til den politiske og administrative ledelse, men der er samtidig en høj grad af afhængighed på de forskellige produkter, da de i høj grad er koblet op på brugen af samme it-system. Effektiviseringen er afhængig af, at forvaltningen samlet kigger på de forskellige arbejdsgange og kan sikre effektive processer ud fra den enkelte medarbejder.

Som en del af dette spor vil der derfor være fokus på at udvikle og udnytte digitale assistenter og brugerrettede AI-værktøjer i bl.a. Københavns AI-plattform (K-AI) og andre AI løsninger, der kan understøtte KTF's politiske betjening og administrative opgaver. Udviklingen tager udgangspunkt i konkrete behov hos medarbejderne og skal skabe værktøjer, der opleves som relevante, intuitive og praktisk anvendelige i arbejdet med politikervar, borgerhenvendelser, ledelsesbetjening, analyser og notater. Der arbejdes med funktioner som forslag til formuleringer, sproglig kvalitetssikring, strukturhjælp og genbrug af tidligere materiale.

Spor 1 skal bidrage til:

- Høj brugervenlighed og oplevet værdi for medarbejderne
- Øget ensartethed og kvalitet i kommunikationen
- Hurtigere sagsbehandling og reduceret manuelt arbejde
- Et solidt erfaringsgrundlag for bredere brug af AI-værktøjer i KTF

Spør 2: Effektiv håndtering og fordeling af post

Dette spor skal styrke KTF's håndtering af borgerhenvendelser og politiske spørgsmål på tværs af forvaltningens mange postkasser og fagområder. KTF modtager dagligt et stort antal henvendelser, som i dag behandles gennem meget forskellige processer og fordelingspraksisser i de enkelte enheder.

Der udvikles derfor flere forskellige løsningsmodeller, der kan tilpasses de enkelte områders behov og arbejdsgange. Løsningerne kan omfatte både AI-understøttede værktøjer til automatisk analyse og fordeling af henvendelser, procesforbedringer i den manuelle visitering samt fælles principper og standarder for posthåndtering.

Arbejdet udføres i tæt samarbejde med kontaktcentret og repræsentanter fra de enheder, der i dag modtager og sorterer post, så løsningerne bygger på praksis og opleves som en reel lettelse i hverdagen.

Spor 2 skal bidrage til:

- Bedre og mere ensartet håndtering af post på tværs af KTF's mange postkasser
- Frigørelse af tid fra manuelle og rutineprægede opgaver
- Hurtigere og mere præcis fordeling af henvendelser
- En samlet læring om, hvilke løsninger – teknologiske og organisatoriske – der virker bedst i praksis

Spor 3: Bedre surveys og analyse af åbne spørgsmål

Dette spor skal gøre KTF's dataindsamling og borgeranalyse mere effektiv, nuanceret og anvendelig.

AI vil blive anvendt til at understøtte arbejdet med surveydata – især håndteringen af åbne spørgsmål i surveys (dvs. fritekstsvar med uddybninger eller kommentarer), som i dag kræver omfattende manuel gennemgang og er tidskrævende. Med nye værktøjer bliver det muligt at udvikle nye surveyformater og analysere borgernes svar på åbne spørgsmål hurtigere og mere systematisk, hvilket giver dybere indsigt i deres oplevelser, adfærd og behov. En opmærksomhed i arbejdet er, at der skal etableres fælles retningslinjer for at sikre, at nye formater bruges med omtanke og ikke fører til yderligere surveytræthed hos borgere.

I arbejdet med surveydata indgår også en optimering af de tilhørende arbejdsgange, så dataindsamling, analyse og formidling bliver en mere sammenhængende proces på tværs af KTF.

Spor 3 skal bidrage til:

- Dybere indblik i københavnernes oplevelser, adfærd og behov
- Hurtigere og mere kvalificeret analyse af data
- Styrket beslutningsgrundlag og mulighed for bedre borgerinddragelse

Spor 4: Organisatorisk implementering og forankring

Dette spor skal sikre, at de nye løsninger forankres i praksis og bliver en naturlig del af arbejdet hos de mange medarbejdere og chefer, der er direkte involveret i den politiske betjening, borgerkontakt og analysearbejde.

Fokus er på at skabe en tryk og kompetent organisation, hvor både medarbejdere og ledere føler sig fortrolige med de nye værktøjer og metoder og oplever, at de bidrager til kvalitet og lettelse i hverdagen. Implementeringen handler derfor ikke blot om kompetenceudvikling, men om en aktiv forandringsproces, hvor organisationen lærer at bruge de nye produkter i konkrete arbejdssituationer og tilpasser sig de nye måder at løse opgaver på.

Der etableres et ledelsesspor, hvor chefer og koordinatører klædes på til at drive forandringen lokalt, følge op på erfaringer og understøtte en kultur, hvor man tør afprøve nye arbejdsformer og bruge AI som en hjælp til faglig kvalitet og effektivitet.

Spor 4 skal bidrage til:

- At medarbejdere og chefer bliver fortrolige med og trygge ved brugen af de nye værktøjer
- Aktiv og varig anvendelse af løsningerne i driften
- En kultur, hvor teknologi og faglighed understøtter hinanden
- Ledelsesmæssigt ejerskab og evne til at drive den digitale forandring

Opsummering

De fire spor udgør tilsammen en samlet og fleksibel indsats, der tager højde for, at KTF's opgaver og arbejdsprocesser er meget forskellige på tværs af forvaltningen. Der findes

ikke én løsning, som passer overalt – og derfor skal projektet udvikle flere typer af løsninger, der kombinerer teknologi, procesforbedring og organisatorisk læring.

AI er et centralt redskab i arbejdet, men ikke et mål i sig selv. Projektets styrke ligger i at forstå de forskellige processer og behov i forvaltningens mange postkasser og enheder og ud fra det vælge de mest anvendelige og værdiskabende metoder.

Gennem en samlet tilgang til trappemodel, procesoptimering og læring på tværs af sporene sikres, at KTF både får bedre arbejdsformer og et solidt grundlag for fremtidig anvendelse af AI og digitalisering.

2. Økonomi

Den samlede investering udgør i alt 17,2 mio. kr. fra 2026-2028 og baseres bl.a. på udviklingsbehovet vurderet af KTF.

Projektet vil primært kræve investeringer i nye løsninger, som skal sikre optimering samt automatisering af eksisterende arbejdsgange og sagsflows ved brug af generativ AI samt digitale udviklingstiltag til sortering af post og surveyanalyse.

Af den årsag forventes udvikling af assistenter i K-AI at udgøre en mindre del af investeringsbehovet til IT-udvikling. Den samlede investeringsbehov udgør 4,0 mio. fra 2026-2028 og er baseret erfaringer fra tidligere AI-projekter. Herunder erfaringer fra tidligere projekt omkring automatisering af borgerhenvendelser.

I forhold til fordeling af borgerhenvendelser er der behov for andre AI-værktøjer og algoritmer og fx udvikling af automatisering og robotter i forhold til fordeling af posten.

Den store andel af nyudviklede løsninger skaber en nødvendig varig driftsomkostning til systemer på 500 t.kr. og 1 ÅV til drift. Vurderingen er baseret på tidligere projekter. Der vil være en større driftsopgave i at vedligeholde digitale løsninger, K-AI assistenter og opdatere arbejdsgange.

En central del af projektet er at optimere de mange forskellige processer og arbejdsgange i forvaltningen. Det kræver midler til afdækning og optimering. Det skal i sammenhænge med udvikling af digitale værktøjer og er centralt for effektiviseringen. Der er behov for proceskonsulenter og kortlægning af eksisterende arbejdsgange samt design af nye. Det vil også indebære analyser og bearbejdning af data på fx postkasser. I den forbindelse er der afsat i alt 2 mio. kr.

Som beskrevet indledningsvist i investeringsforslaget vil en stor medarbejdergruppe blive influeret af projektet. Der er afsat 1,1 mio. kr. i alt til uddannelses- og forankringsinitiativer, således at der sker implementering i bund af indsatser i hele organisationen. Der er afsat midler til 2 ÅV til projektledelse i 3 år. Det består af 1 ÅV til it-projektledelse samt 1 ÅV til faglig projektledelse på tværs af hele forvaltningen. Projektledelsen skal understøtte de forskellige spor og sikre udvikling og implementering af såvel digitale løsninger som ændrede arbejdsgange. Projektet har stor betydning for arbejdsprocesser i hele forvaltningen. Der er derfor afsat midler til frikøb af medarbejdere i forvaltningens sekretariater til implementering og forankring af nye processer og værktøjer ned i egen afdeling. Behovet baseres på erfaringer fra tidligere it-projekter, hvor procesafdækning, optimering samt adfærdsændring og forandringsledelse er centralt. I alt en samlet investering på 13,2 mio. kr. fra 2026-2029

Ved at introducere AI-løsninger, samt løsninger til postsortering og survey-analyse

forventes forvaltningen at kunne effektivisere 8 årsværk varigt fra 2029. Potentialeberegninger for den samlede effektivisering er kvalificeret med inddragelse af forvaltningens afdelinger, som i deres analyse har taget udgangspunktet i de tidsbesparende gevinster, ved de særskilte spor i projektet. Med projektet forventes en effektivisering svarende til 1 ÅV i 2027, 4 ÅV i 2028 og 8 ÅV i 2029.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

	1.000 kr. 2027 p/l						
	Styrings- område	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Effektiviseringer på løn	Service		-747	-2.988	-5.976	-5.976	-5.976
Varige lønomkostninger til drift af system	Service			374	747	747	747
Varige systemomkostninger	Service			300	500	500	500
Samlet varig ændring	Service		-747	-2.314	-4.729	-4.729	-4.729
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Udvikling af AI og digitale løsninger (Udvikling og tilpasning af assistenter i K-AI, AI-løsninger til post-sortering og automatiserede løsninger)	Anlæg	500	3.000	500			
Udvikling af uddannelses- og forankringsinitiativer	Anlæg	100	500	500			
Procesafdækning og procesoptimering af produkter ift. borgerhenvendelser, politisk- og ledelsesbetjening. Herunder analyser af sags-flows, brug af postkasser og systemer.	Anlæg	500	1.000	500			
Projektledelse	Service	1.494	1.494	1.494			
Organisatorisk implementering, uddannelsesaktiviteter og faglig inddragelse	Service	1.121	2.241	2.241			
<i>Samlede implementeringsomkostninger, anlæg</i>		1.100	4.500	1.500			
<i>Samlede implementeringsomkostninger, service</i>		2.615	3.735	3.735			
Samlede implementeringsomkostninger		3.715	8.235	5.235			
Samlet økonomisk påvirkning		3.715	7.488	2.921	-4.729	-4.729	-4.729
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2027 p/l, men forslag der udmøntes i overførselssagen udmøntes i 2026 p/l, mens forslag der udmøntes med budgettet udmøntes i 2027 p/l.

Alle effektiviseringer er angivet med negativt fortegn (-).

3. Implementering og opfølgning

Implementeringen gennemføres i tæt samarbejde på tværs af forvaltningens afdelinger og sekretariater. Erfaringer viser, at en vellykket indførelse af nye arbejdsformer og digitale værktøjer kræver tæt dialog med de medarbejdere, der skal anvende dem i praksis. Sekretariaterne spiller derfor en central rolle i både koordinering, afprøvning og forankring af de nye metoder og værktøjer i driften.

Projektet organiseres med udpegede gevinstejere og en tværgående styregruppe, som sikrer fælles retning, prioritering og fremdrift på tværs af de deltagende enheder. Hvert sekretariat bidrager med faglig viden, procesindsigt og lokal forankring, så implementeringen tager højde for forskelle i arbejdsgange og behov, samtidig med at der opbygges fælles læring og standarder.

Der gennemføres løbende opfølgning på fremdrift, anvendelse og effekt. Erfaringer fra de første implementeringstrin bruges aktivt til at justere og forbedre løsningerne. Opfølgningen skal både belyse konkrete resultater – som forbedret rettidighed og færre manuelle processer – og medarbejdernes anvendelse og oplevelse af de nye værktøjer. Ledelsesforankring, tydeligt ejerskab og samarbejde mellem sekretariaterne skal sikre, at læring og erfaringer hurtigt omsættes til praksis, så projektet ikke blot leverer nye værktøjer, men bidrager til varige forbedringer af samarbejde og arbejdsgange på tværs af forvaltningen.

Tabel 2. Opfølgningsmål

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Igangsættelse af projekt på udvikling af assistenter i K-AI	Organisering og allokering af ressourcer er foretaget	KFT	Q2 2026
Igangsættelse af projekt vedr. AI-løsning til postering, samt bedre surveys og fritekstanalyse	Organisering og allokering af ressourcer er foretaget	KFT	Q4 2026
Teknisk implementering af AI-assistenten	Valgte K-AI assistenter er testet og implementeret i forvaltningen	KFT	Q4 2027
Teknisk implementering af AI-teknologi til postsortering	Udvalgt teknologi er testet og implementeret i forvaltningen	KFT	Q4 2027
Teknisk implementering af AI til survey- og fritekstanalyse	Udvalgt teknologi er testet og implementeret i forvaltningen.	KFT	Q2 2028
Forretningsmæssig og organisatorisk forankring af ny teknologi og processer	Ny teknologi er ibrugtaget og nye processer er organisatorisk forankret og følges	KFT	Q4 2028
Realisering af effektiviseringer			

K-AI assistenter er fuldt implementeret og arbejdet med borgerhenvendelser og politisk betjening udføres mere effektivt	Optimerede processer er fuldt implementerede, og sekretariaterne vurderer, at opgaver kan udføres mere effektivt samt at medarbejdere oplever større medarbejdertrivsel pga. færre manuelle arbejdsgange.	KFT	Q2 2028
AI-teknologi til postsortering er fuldt implementeret og arbejdet med håndtering af post udføres mere effektivt	Optimerede processer er fuldt implementerede, og sekretariaterne vurderer, at henvendelser fordeles mere effektivt til rette modtager.	KFT	Q3 2028
Teknologi til udarbejdelse, analyse og samarbejde om surveys er fuldt implementeret og gør arbejdsgange mere effektive	Analysemedarbejdere vurderer, at de kan foretage analyser mere effektivt.	KFT	Q4 2028
Kompetenceudvikling og kommunikation om AI og nye værktøjer til relevante medarbejdere.	Medarbejdere vurderer, at de er trygge ved at anvende nye værktøjer og forstår, hvordan AI-teknologier fungerer.		

4. Risikovurdering

Forvaltningen vurderer, at der er lav/middel risiko ved forslaget, idet potentialerne og indsatserne er vurderet i samarbejde med forvaltningens sekretariater. Herudover fokuserer projektet både fokuserer på procesoptimering og AI.

Risici kan overordnet være følgende:

Tekniske udfordringer med de AI-løsninger, der bliver udviklet:

Håndtering: Tæt samarbejde med Koncern IT og eksterne leverandører; tidlig teknisk afklaring og test; faseopdelt implementering. Forslaget er samtidig afhængigt af løbende udvikling af K-AI platformen på tværs af KK.

Manglende organisatorisk forankring – medarbejdere anvender ikke de nye værktøjer, eller forandringen opleves som teknologidrevet frem for behovsdrevet.

Håndtering: Tidlig og løbende inddragelse af fagområder; kompetenceforløb og brugervenlig implementering; tydelig ledelseskommunikation. Der er i høj grad lagt vægt på organisatorisk implementering.

Effektiviseringsgevinster ved AI-baseret postsortering indfries ikke som forventet:

Der bruges mere tid end planlagt på at træne og justere AI-modellen, hvilket forsinker realiseringen af gevinster og kræver fortsat manuel sortering.

Håndtering: Afse tid til træning og test, gennemfør pilotfase og følg løbende op på modellens præcision.

Administrative bilag til investeringsforslag

Forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- Ja
 Nej

5. Effektivisering på administration

Tabel 3. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2027 p/l					
	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Effekt på lønudgifter på hovedkonto 6 og øvrige adm. udgifter på hovedfunktion 6.45	0	-747	-2.314	-4.729	-4.729	-4.729
Effekt på øvrige administrative udgifter	0	0	0	0	0	0
Varige ændringer totalt, administration	0	-747	-2.314	-4.729	-4.729	-4.729

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt fortegn.

6. Hvem er hørt?

Tabel 4. Godkendelse af Center for Økonomi

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Nej	3. februar 2026

Tabel 5. Inddragede samarbejdspartnere

Relevante samarbejdspartnere i kommunen, der er inddraget

Tabel 6. Høring og inddragelse af kredse og udvalg

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
IT-kredsen	Nej	
Koncern-IT	Nej	Alle nyanskaffelser af it-systemer skal vurderes af Koncern IT inden IT-anskaffelsen, men ikke inden CFØ's godkendelse.
MED-udvalg	Ja	Afventer
HR-kredsen	Nej	

Arealoptimering af forvaltningens administrative kvadratmeter

Kort resumé:	Forslaget omhandler arealoptimering af KTF's kontorarealer i de to administrative bygninger, Njalsgården og Bryggens Gård, som i dag huser ca. 1.650 medarbejdere. Arealoptimeringen sker ved at implementere aktivitetsbaseret indretning, hvor hovedparten af forvaltningens administrative medarbejdere samles i Njalsgården, og forvaltningen opsiges størstedelen af det nuværende lejemål i Bryggens Gård.
Fremstillende forvaltning:	Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Kort baggrund

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens (KTF) administrative funktioner er i dag placeret i Njalsgården (Njalsgade 13-17) og Bryggens Gård (Islands Brygge 37). Københavns Ejendomme (KEJD) skal over de kommende år gennemføre et omfattende vedligeholdelsesprojekt i Njalsgården, herunder navnlig udskiftning af det samlede ventilationsanlæg og skift af faldstammer, hvilket kræver, at bygningen rømmes.

I forbindelse med gennemførelsen af KEJDs vedligeholdelsesprojekt anbefaler KTF med investeringsforslaget at styrke rammerne for en effektiv arealudnyttelse, en god opgaveløsning og et godt arbejdsmiljø. Ved at implementere aktivitetsbaseret indretning (ABI) på de to lokationer er det muligt at samle størstedelen af organisationen i Njalsgården og dermed opnå en effektivisering ved at opsiges størstedelen af KTF's lejemål på Islands Brygge 37.

Forslaget ligger i forlængelse af kredsens af administrerende direktørers hensigtserklæring fra december 2023 om at fortsætte arbejdet med optimering af de administrative kvadratmeter i forvaltningerne. Arbejdet tager bl.a. afsæt i en foranalyse for arealoptimering fra 2022, der med afsæt i nøgletalsberegninger viser et effektiviseringspotentiale på 9-13 mio. kr. årligt for KTF. Med denne case realiseres 9,95 mio. kr. årligt fra 2031. Med afsæt i erfaringerne fra et tidligere pilotprojekt om aktivitetsbaseret indretning i en del af KTF's lokaler har KTF, i samarbejde med KEJD, undersøgt mulighederne for at indfri det resterende potentiale.

Der er i 2024 og 2025 udarbejdet en foranalyse af arealoptimering af KTF's lokaler. I foranalysen er der foretaget observationer af den nuværende bygningsanvendelse, og der er indsamlet input fra alle enheder om medarbejdernes brug af bygningen. Foranalysen viser, at der er et væsentligt potentiale for arealoptimering, da en betydelig del af medarbejderne tilbringer en stor del af deres tid væk fra skrivebordet eller udenfor ejendommen. Der er ligeledes kortlagt et behov for bedre understøttelse af organisationens behov for møde- og projektlukaler, som den nuværende indretning ikke imødekommer i tilstrækkelig grad.

Forslaget hænger ligeledes sammen med, at der indenfor samme projektperiode gennemføres en række nødvendige vedligeholdelsesprojekter i Njalsgården for at sikre husets funktionalitet. Disse projekter koordineres sammen med KEJDs planlagte renovering af Njalsgården. De økonomiske afhængigheder udfoldes i forslagets Bilag 1.

Arealoptimering af KTF's lokaler i Njalsgården og fastholdelse af dele af Bryggens Gård
KEJD har udarbejdet forskellige løsningsmodeller for optimering af KTF's arealer. Det vurderes muligt at optimere arealerne, så lejemålet på Bryggens Gård reduceres til ca. 1/3 af det nuværende, mens hele Njalsgården indgår som fremtidigt lejemål. KTF har fået godkendt delvis opsigelse af arealerne efter aftale med KEJD, hvilket betyder, at KTF opsiges arealerne med minimum seks måneders varsel, hvorefter ansvaret for det opsagte lejemål overgår til KEJD.

Størstedelen af KTF's medarbejdere vil efter forslagets gennemførelse blive samlet i Njalsgården (1.386 medarbejdere). En mindre del af organisationen kan forblive i dele af KTF's arealer i Bryggens Gård (257 medarbejdere), hvor behovet for faciliteter til omklædning og cykelparkering bedst imødekommes.

Med undtagelse af de medarbejdere, som er omfattet af det tidligere pilotprojekt, har hovedparten af KTF's administrative medarbejdere i dag egne skriveborde. Skriveborde er omdrejningspunktet for arealoptimeringen, da de optager meget plads og ikke udnyttes til fulde. Skrivebordene i KTF er gennemsnitligt i brug 29 pct. af tiden, og der er dermed et væsentligt potentiale i at reducere antal skrivebordspladser. I den nye indretning af Njalsgården og Bryggens Gård reduceres det gennemsnitlige kvadratmeterforbrug pr. medarbejder fra 17,8 til 12,8 etage-kvadratmeter, hvilket er på niveau med andre arealoptimeringsprojekter i KK.

Effekt ved implementering af aktivitetsbaseret indretning i Njalsgården og Bryggens Gård

Ved at implementere aktivitetsbaseret indretning skal forslaget bidrage med gevinster i form af en fleksibel og tidssvarende indretning tilpasset de mange aktiviteter, der knytter sig til forvaltningens faglige og sociale liv. Med nyindretningen skabes rammer for et attraktivt og moderne arbejdsmiljø, hvor vilkårene for en god opgaveløsning understøttes fysisk og digitalt ved at skabe plads til fordybelse, videndeling og samarbejde med delezoner til varierede mødetyper, projektførelse og faglige fællesskaber.

Der indrettes efter bæredygtige principper med nedsat CO₂-aftryk og en høj genanvendelsesprocent af møbler og møbeldele, ligesom et reduceret kvadratmeterforbrug har en positiv effekt på både energiforbruget per medarbejder og vedligeholdelsesomkostningerne.

Behov for at inddrage medarbejdere og ledelsesteams i etableringen af aktivitetsbaseret indretning

For medarbejderne vil det at gå på arbejde i en aktivitetsbaseret indretning være en ny måde at organisere dagen og opgaverne på. For at opnå fordelene kræver det både forståelse for medarbejdernes behov, og at der arbejdes med vaner og adfærd. Dette kan udgøre en væsentlig forandring for både medarbejdere og ledere. Derfor er ledelsens og medarbejdernes kontinuerlige inddragelse og forberedelse en væsentlig forudsætning for en succesfuld implementering af ABI. KEJDs vedligeholdelsesarbejde og forslaget gennemførelse indebærer længere perioder med ombygning og nyindretning af

Njalsgården. I både ombygnings- og implementeringsperioden er det nødvendigt med interne rokader i bygningen og delvist ekstern genhusning. Enheder placeres dér, hvor det strategisk er mest fordelagtigt for dem at være, for at sikre den fysiske nærhed til de enheder, der samarbejdes mest med. Medarbejdere vil blive hørt i planlægningen af rokaderne, så disse tilrettelægges med størst mulig hensyntagen til medarbejdernes behov og arbejdsmiljø. Det er KEJDs ansvar at finde en genhusningsløsning.

Socialforvaltningens (SOF) lejemål i Bryggens Gård påvirkes ikke direkte af KTF's investeringsforslag, men KEJD vil efter forslagets godkendelse fortsætte dialogen med SOF og KTF om den fremtidige udvikling af ejendommen. KEJD har identificeret et større vedligeholdelsesbehov i Bryggens Gård, der planlægges til udførelse, når renovering og nyindretning af Njalsgården er afsluttet.

Investeringsforslaget forventes at nedbringe KTF's CO₂e-udledning og hermed bidrage til opfyldelsen af målsætningen i Klimastrategi 2035 om kommunens indkøb. Effekten opnås gennem arealoptimering (reduktion af m²), hvilket medfører et lavere energiforbrug og renoveringsbehov. Det estimeres, at 10.006 m² kan optimeres, svarende til en CO₂e-reduktion på 70,4 ton i 2030 og 59,8 ton i 2035.

2. Økonomi

Effektivisering

Den økonomiske effektivisering i forslaget opnås gennem husleje- og forbrugsbesparelser som følge af færre anvendte kvadratmeter. Derudover beregnes der også en besparelse på rengøring som resultat af færre kvadratmeter, beregnet ud fra KEJDs beregningsmodel for taksering af rengøring. Den samlede effektivisering udgør 9,95 mio. kr. ved fuld indfasning i 2031.

KEJD søger derudover en særskilt bevilling ved OFS 2025-2026 på 42,39 mio. kr. til håndtering af genhusnings- og flytteudgifter, der forårsages af KEJDs vedligeholdelsesarbejder i ejendommen. KEJDs udskiftning af ventilationssystemet, som gennemføres i fire etaper, medfører, at en del af medarbejderne fra KTF periodevist skal omplaceres i hhv. Njalsgården og Bryggens Gård samt genhuses eksternt. Finansieringen søges gennem et budgetnotat for rettidig omhu, da KEJD ikke har mandat til at finansiere genhusning af sin vedligeholdelsesramme. Der pågår en tæt dialog mellem KTF og KEJD om mulighederne for genhusning og om de konkrete behov i forhold til genhusningslejemålet. Det konkrete genhusningslejemål og en detailplan for genhusningsperioden forventes at blive endeligt fastlagt i 2026. Det er KEJDs ansvar at stille et eksternt genhusningslejemål til rådighed under dele af renoveringsperioden. Skulle det mod forventning vise sig ikke at være muligt, kan det medføre en forlængelse af projektets udførelstid og dermed for periodiseringen af de udgifter, som fremgår af budgettet. Nærværende forslag afhænger derfor af, at genhusningsfinansieringen opnås. Sker dette ikke, forventes det, at investeringsforslaget tilbagetrækkes.

Investeringsbehov til flytning

Arealoptimeringen i Njalsgården vil omfatte udgifter til fraflytning af de opsagte arealer i Bryggens Gård. Estimatet tager udgangspunkt i nøgletal og erfaringer fra tidligere flytninger af administrative arbejdspladser. Der er afsat 1,16 mio. til fraflytningsudgifter fordelt på årene 2028-2030. Udgifterne dækker demontering, reetablering og fraflytningsrengøring af de opsagte arealer i Bryggens Gård samt håndtering af inventar, der ikke kan findes anvendelse til i den nye indretning.

Estimeret investeringsbehov til etablering af nye kontorfaciliteter i Njalsgården og Bryggens Gård

I indretningen på begge matrikler tilstræbes der en høj grad af genbrug af eksisterende inventar, ligesom der indgås samarbejde med KK Genbrugslager. Med udgangspunkt i erfaringerne fra KTF's pilotprojekt er der estimeret et behov for køb af nyt inventar, da implementeringen af ABI vil medføre behov for andre inventartyper end ved traditionel storrumsindretning. Investeringsbehovet vil bl.a. omfatte indkøb af telefonbokse, inventar til køkkener, mødelokaler og flexrum, akustikløsninger, omkostninger til etablering af wayfinding (fx skiltning af mødelokaler, kort over placering af enheder, markering af diverse arbejdszoner) i den nye indretning samt nyt IT-udstyr svarende til 19,3 mio. kr.

Derudover vil investeringsbehovet omfatte udgifter til indretningsrelateret elarbejde og montering af inventar og IT for i alt 1,21 mio. kr. svarende til ca. 0,3 mio. kr. pr. bygningsdel.

Forberedelse til indflytning og justering af den aktivitetsbaserede indretning er estimeret til i alt 3,51 mio. kr. svarende til ca. 0,88 mio. kr. for hver af de fire bygningsdele. Det dækker ibrugtagningsrengøring, nødvendig etablering af adgangssystemer, ændringer i KK-org, og tilpasning af nøglekort. Begge estimater tager udgangspunkt i nøgletal per kvadratmeter og erfaringer fra øvrige flytteopgaver.

Der er derfor afsat i alt 25,17 mio. kr. til etablering af nye kontorfaciliteter fordelt på årene 2027-2030.

Investeringsbehov til ombygning af ejendom

Som led i arealoptimeringen vil der være behov for en række ombygningstiltag, som sikrer en optimal rumfordeling og understøttelse af organisationens opgaveløsning i et fortættet kontormiljø. Ombygningstiltagene består af justeringer af den indvendige indretning og er estimeret på baggrund af skitseforslag til ruminddeling og totalrådgivers vurdering heraf. Der er således afsat 48,09 mio. kr. til ombygning af Njalsgården fordelt på årene 2026-2030. Fordelingen af udgifterne på de enkelte år sker under hensyntagen til gennemførelsen af KEJDs vedligeholdelsesprojekt. Ombygningstiltagene beskrives i det følgende og dækker etablering af ny kantine, opsætning af nye vægge og glasvægge, udskiftning af el-og datakabler samt brandsikringstiltag.

Som en del af tilpasningen af Njalsgården til et øget medarbejderantal etableres en ny kantine i bygningens stueetage. Den eksisterende kantine er ikke dimensioneret til at kunne rumme et øget medarbejderpres, og en udvidelse af den eksisterende kantine vurderes hverken bygge- eller brandteknisk hensigtsmæssig. På baggrund af totalrådgivers estimat afsættes 17,78 mio. kr. til etableringen af den nye kantine.

Totalrådgiver estimerer ligeledes, at der afsættes 8,44 mio. kr. til opsætning af nye vægge og glasvægge i Njalsgården. Denne beregning har taget udgangspunkt i de foreløbige plantegninger for Njalsgården. Det gør det muligt at udnytte kvadratmeterne i Njalsgården, så disse kan rumme den øgede medarbejderbelastning ved at skabe plads til eksempelvis mødelokaler eller storrumskontorer.

Der afsættes 11,51 mio. kr. til udskiftning af el- og datakabler på tværs af hele Njalsgården på baggrund af totalrådgivers estimat. Foreløbigt vurderes det, at der er omkring 230 stikkontakter og dataudtag, som enten skal etableres eller udskiftes. Det er et krav, at skrivelborde og dockingstationer tilsluttes en jordet stikkontakt. Som konsekvens heraf er det

nødvendigt at tilpasse stikkontakter og datakabler, når flere medarbejdere flytter ind i Njalsgården.

Der er afsat i alt 10,36 mio. kr., svarende til 2,59 mio. kr. pr. bygningsdel, til etablering af nødvendig brandsikring, som følge af øget medarbejdertilknytning i Njalsgården. Beløbet er estimeret pba. totalrådgivervurdering samt på baggrund af KEJDs erfaringer fra øvrige projekter.

Til arkitekt- og indretningsydelser er der afsat i alt 7,5 mio. kr. svarende til 1,9 mio. kr. pr. bygningsdel. Beløbet er estimeret med udgangspunkt i arkitekt- og indretningsydelse fra KTF's pilotprojekt om arealoptimering i Bryggens Gård, øvrige arealoptimeringsprojekter og dette projekts størrelse og kompleksitet. Det dækker udgifter til at designe, udvikle og understøtte en ny arealanvendelse, indretning og designmanual.

Investeringsbehov til implementeringsindsatser i KTF og KEJD

Forslaget vil udgøre en af de største arealoptimeringscases, der implementeres i KK, og indebærer indsatser og koordinering over en femårig periode på tværs af fem afdelinger, to ejendomme og mere end 1.600 medarbejdere, ligesom projektet er et kombineret ombygnings- og indretningsprojekt.

På baggrund heraf er der behov for ressourcer til udviklings- og implementeringsindsatsen. Projektet forløber over en samlet projektperiode på 5 år med en omfattende, etapevis renovering af bygningens fire dele og med indførsel af en ny, aktivitetsbaseret indretning. Derfor er der brug for kompetencer til at håndtere den omfattende flytning, udvikle, designe og understøtte implementeringen af den nye indretning, håndtere udbud og indkøbsprocesser og bistå med projektledelse og koordinering. For hele projektperioden er der afsat 10,6 mio.kr. svarende til 2,6 ÅV pr. år til projektledelse og projektsupport, herunder koordinering internt og på tværs af forvaltningerne. Grundet projektets kompleksitet og størrelse, vurderes der at være behov for yderligere ressourcer til bl.a. MED-håndtering, ledelsesstøtte, sekretariatsbetjening, kommunikation, behovsanalyser og understøttelse af organisationen i forandringsprocesserne, som en nødvendighed for, at projektet lykkes.

Flytte- og udbudsydelser

Der afsættes i alt 0,83 mio. kr., svarende til 1,2 ÅV, til udbuds- og flytneydelser. Fordelingen af opgaverne mellem KTF og KEJD konkretiseres frem mod den politiske behandling af forslaget. Ressourceestimatet for implementeringsfasen er udarbejdet på baggrund af erfaringer fra pilotprojektet i den ene af KTF's afdelinger, øvrige arealoptimeringsprojekter og dette projekts størrelse og kompleksitet.

Driftsomkostninger til fjernkøling

Projektets totalrådgiver vurderer, at det er nødvendigt at tilføre mekanisk køling i Njalsgården, både ved den eksisterende personbelastning og især ved en forøget personbelastning. Mekanisk køling kan tilføres på forskellig vis, men fjernkøling anbefales af rådgiver som den bedste løsning både økonomisk og driftsteknisk. I forslagets økonomi er indregnet de driftsomkostningerne til fjernkøling, som udløses af arealoptimeringen og den øgede personbelastning af bygningen, svarende til ca. 0,3 mio. årligt fra 2029. Den resterende del af driftsomkostningerne finansieres med KTF's vedligeholdelsesbudget. KEJDs vedligeholdelsesmidler finansierer etablering af fjernkølingsforsyning til Njalsgården.

Fremtidig besparelse på genhusning

Når Njalsgården står færdigrenoveret, skal Bryggens Gård gennemgå en tilsvarende renovering, idet KEJD har identificeret et lignende og omfattende vedligeholdelsesbehov. Ved at ABI-indrette Njalsgården undgår KEJD at skulle sikre finansiering til en genhusningsløsning for de medarbejdere, der i dag går på arbejde i Bryggens Gård, idet en del af medarbejderne som følge af investeringsforslaget flyttes permanent til Njalsgården. KEJD vil skulle søge en bevilling til genhusningsøkonomien gennem et budgetnotat for rettidig omhu. Dermed opnås en gevinst for kommunekassen. Den forventede teoretiske besparelse på ca. 4,27 mio. kr. årligt i årene 2031-2033 er ikke indregnet i dette forslags økonomi, men ville have bidraget til en forkortet tilbagebetalingstid på i alt 11 år. Beregningen tager udgangspunkt i budgetnotatet for genhusning af Njalsgården, da KEJD vurderer, at genhusningsbehovet for vedligeholdelsesprojektet i Bryggens Gård vil være tilsvarende.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

Kr. 2027p/l										
	Styrsområde	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)										
Huslejeeffektiviseringer	Service	0	0	0	0	-1.137	-6.821	-6.821	-6.821	-6.821
Driftseffektiviseringer	Service	0	0	0	0	-578	-3.470	-3.470	-3.470	-3.470
Driftsomkostninger til fjernkøling	Service	0	0	0	0	296	296	296	296	296
Samlet varig ændring		0	0	0	0	-1.419	-9.995	-9.995	-9.995	-9.995
Finansiering til driftsomkostninger til fjernkøling (til nuværende antal medarbejdere på NJA)	Service	0	0	0	0	574	574	574	574	574
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)										
Fraflytningsudgifter	Service	0	16	121	192	829	0	0	0	0
Driftsudgifter til fjernkøling 1-årigt	Service	0	0	0	296	0	0	0	0	0
Indkøb af inventar	Anlæg	0	2.118	8.264	8.918	0	0	0	0	0
Elarbejde og montering af IT og øvrigt inventar	Anlæg	0	341	341	520	0	0	0	0	0
Forberedelse af ABI-kontor	Anlæg	0	162	1.002	1.078	1.267	0	0	0	0
Nye vægge og glasvægge	Anlæg	0	1.265	2.531	2.531	2.109	0	0	0	0
ABA, ABV, brandlukning omkring trappe	Anlæg	0	1.553	3.107	3.107	2.589	0	0	0	0
Udskiftning af el- og data-kabler	Anlæg	0	1.727	3.453	3.453	2.878	0	0	0	0
Etablering af kantine	Anlæg	941	2.720	14.115	0	0	0	0	0	0
Projektressourcer KTF/KEJD	Service	473	3.122	4.067	1.671	1.295	0	0	0	0
Arkitekt- og indretnings-ydelser	Anlæg	0	840	4.164	1.393	1.071	0	0	0	0
Udbuds- og indkøbsydelse	Service	46	290	223	133	137	0	0	0	0
Samlede implementeringsomkostninger, service	Service	519	3.428	4.411	2.292	2.261	0	0	0	0
Samlede implementeringsomkostninger, anlæg	Anlæg	941	10.726	36.977	21.000	9.914	0	0	0	0
Samlede implementeringsomkostninger		1.460	14.154	41.388	23.292	12.175	0	0	0	0
Samlet økonomisk påvirkning		1.460	14.154	41.388	23.292	10.756	-9.995	-9.995	-9.995	-9.995
Tilbagebetalingstid	15									
Tilbagebetalingstid med besparelse for fremtidig genhusning	11									

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2027 p/l, men forslag der udmøntes i overførselssagen udmøntes i 2026 p/l, mens forslag der udmøntes med budgettet udmøntes i 2027 p/l. Alle effektiviseringer er angivet med negativt fortegn (-).

3. Implementering og opfølgning

Tabel 2. Opfølgningsmål

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Foranalyse vedr. indretnings- og kapacitetsanalyser - kvalitativ og kvantitativ dataindsamling	Foranalyse gennemført før udarbejdelse af case	KTF Stab	Ved frigivelse af investeringsmidler
Projektgrundlag inkl. projektorganisering, plan for inddragelse og kommunikation, tids- og leveranceplan, projektroller og ansvar, godkendes	Styregruppe godkender projektgrundlag.	KTF Stab	Medio 2027
Ombygningsplaner for Njalsgården godkendes	Styregruppe godkender ombygninger af Njalsgården og KTF bestiller opgaven i KEJD	KTF Stab	Medio 2027
Placeringsoversigt godkendes af styregruppe	Styregruppe godkender enheders placering af hjemmemråder i bygningerne.	KTF Stab	Medio 2029
Detailindretning er godkendt af styregruppe.	Styregruppe godkender den endelige detailindretning.	KTF Stab	2029
Implementering af aktivitetsbaseret indretning er gennemført	Indretning og tilpasninger er afsluttet, medarbejdere og enheder er rokeret som planlagt.	KTF Stab	Ultimo 2030
Aktiviteter i planen for inddragelse og kommunikation er gennemført	Planlagte aktiviteter er gennemført og organisationen har udarbejdet nye leveregler for adfærd i det aktivitetsbaserede kontor.	KTF Stab	Ultimo 2030
Evaluering af ny indretning efter prøveperiode på 100 dage	Den ny indretning og den nye måde at arbejde på evalueres. Indretningen tilpasses, hvis der viser sig et behov efter prøveperioden.	KTF Stab	Primo 2031
Realisering af effektiviseringer			
KTF delopsiger sit lejemål på Islands Brygge 37 og indgår ny lejekontrakt for 3. og 4. salen i Njalsgade 17	Lejekontrakten er tilpasset med ikrafttrædelse 15. maj 2029	2. kvartal 2029	2. kvartal 2030
KTF forhandler ny rengøringskontrakt med KK Rengøring	Rengøringsaftale er tilpasset med ikrafttrædelse 15. maj 2029	2. kvartal 2029	2. kvartal 2030
KTF forhandler ny FM Serviceaftale med KEJD	FM Serviceaftale er tilpasset med ikrafttrædelse 15. maj 2029	KTF Stab	2. kvartal 2030

4. Risikovurdering

Den overordnede risiko for, at investeringsforslagets effektivisering ikke realiseres, vurderes som middel, da forslaget er afhængigt af, at der opnås midler til håndtering af genhusning og flytning til et midlertidigt lejemål. Dette skyldes, at det er en forudsætning for KEJDs vedligeholdelsesprojekt, at der lykkes af for de dele af ejendommen, hvor der arbejdes. Finansieringen søges særskilt af KEJD som rettidig omhu ved overførselssagen 2025-2026. Såfremt finansieringen godkendes politisk, reduceres risikoen for, at effektiviseringen ikke indhentes, da den opnås gennem opsigelse af dele af KTF's lejemål på Islands Brygge 37.

Grundet projektets kompleksitet er der en høj risiko for forsinkelser. Disse risici vurderes dog som håndterbare, og på baggrund af KEJDs og KTF's risikominimerende tiltag, som beskrives i det følgende, kan risikoen for forsinkelser reduceres til middel.

Den største risiko udgøres af projektets kompleksitet, da projektet består af flere parallelle og indbyrdes afhængige delprojekter med selvstændig finansiering, herunder KEJDs vedligeholdelsesprojekt. Forsinkelser i de parallelle delprojekter kan derfor medføre forsinkelser i implementeringen af investeringsforslaget. Projektet er opdelt i etaper, og for at håndtere og minimere risici er tidsplanen lagt konservativt, ligesom der er en indarbejdet tidsbuffer i hver etape baseret på rådgiveranbefalinger og erfaringer fra lignende projekter.

Det forventes, at bygningen ibrugtages etapevis. KEJDs rådgivere har vurderet, at det på baggrund af bygningens opbygning er muligt at opnå etapevise ibrugtagningstilladelser ved at etablere brandmæssig adskillelse. Dette kræver myndighedsgodkendelse, hvilket medfører en risiko for forsinkelse, hvis godkendelsen ikke opnås rettidigt. For at minimere denne risiko har KEJD igangsat forhåndsdialog vedrørende byggesagsbehandling.

Tidsplanen tager udgangspunkt i, at en byggeplads kan placeres ved Islands Brygge Kulturhus, hvilket kræver accept fra både byggemyndigheden og Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen (KFF). Indhentning af forhåndsgodkendelse af placering af byggeplads er igangsat med KTF (ejer af området), og afklaring samt koordinering af mulighed for forsyning af byggeplads hos Kulturhuset Islands Brygge (KFF) er ligeledes igangsat. Der vil ikke tilfalde omkostninger til Kulturhuset. Alternativt etableres byggeplads på nærliggende vej eller via stillads ved Njalsgade, hvilket vil påvirke projektets udførelsestid.

Da den samlede projektering endnu ikke er gennemført, er der fortsat teknisk usikkerhed omkring uforudsete bygningsmæssige forhold, hvilket kan medføre risiko for et fordyret projekt. Dette er søgt imødegået gennem anvendelse af erfaringsbaserede estimater. På anbefaling af KEJDs rådgiver er økonomien for poster vedrørende ombygning af ejendomme estimeret med indregning af risiko for forsinkelser. Ligesom for tidsplanen har KEJD baseret sine beregninger på konservative estimater for at minimere den økonomiske risiko i projektet.

I relation til teknik og drift er der en uafklaret risiko vedrørende køling af ejendommen. Der er indledt dialog med HOFOR om levering af fjernkøling, og der foreligger en plan for at sikre implementering i takt med projektets udførelse og den øgede personbelastning. Alternative løsninger til fjernkøling er mulige, men vurderes at have en negativ påvirkning af brugeroplevelsen. Risikoen ift. sikring af køl til ejendommen vurderes

umiddelbart som lav, idet der dels er igangsat et arbejde med etablering af fjernkøling fra HOFOR, dels foreligger alternative løsninger.

Administrative bilag til investeringsforslag

Forslaget udspringer af et innovationsforslag:

Nej

5. Effektivisering på administration

Tabel 3. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2027 p/l					
	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Effekt på lønudgifter på hovedkonto 6 og øvrige adm. udgifter på hovedfunktion 6.45	0	0	0	0	0	0
Effekt på øvrige administrative udgifter	0	0	0	0	1.419	-9.995
Varige ændringer totalt, administration	0	0	0	0	1.419	-9.995

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt fortegn.

6. Hvem er hørt?

Tabel 4. Godkendelse af Center for Økonomi

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	Godkendt 4. februar 2026

Tabel 5. Inddragede samarbejdspartnere

Relevante samarbejdspartnere i kommunen, der er inddraget
Der er nedsat en projektorganisation mellem KTF og KEJD, der i fællesskab har udarbejdet en række analyser til at kvalificere udarbejdelsen af casen. KEJD har bistået KTF i identifikation af potentialer, vurdering af genudlejlighed af de frigivne arealer, beregning af effektiviseringspotentiale og kobling til vedligeholdelsesindsatser.

Tabel 6. Høring og inddragelse af kredse og udvalg

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
Ejendomsfaglig vurdering	Nej	Forslaget forventes at have opnået ejendomsfaglig accept i februar 2026.

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringsvar
MED-udvalg	Ja	Forslaget er behandlet i KTF MED i december 2025 og januar 2026.